

Handwritten text, possibly a signature or name, in cursive script.

Faint handwritten text or markings.

Faint handwritten text or markings.

ficium, potest...
dibus, qui esse...
nsum sumptum imper...
licet eos praxiosos...
unde victum, & necessa...
nit. Hæc etenim p...
fiasticorum ministris...
quos constituitur...
& ibi Abba in c. de his...
Thom. 22. q. 185. art. 7. in resp. ad 2. lo...
an. Maior. in 4. sent. dist. 24. q. 17. &
q. 20. Et idem ipse dixerem in his redi...
tibus ecclesia, & beneficij, quos dignif...
si in mercedi industria, & laboris im...
peli in ecclesie regimine recipit ipse, qe...
clisæ curâ gxit ex Bolognino in Ana...
ni. cons. 87. vbi ipse Anani, hoc ipsum
probat.

¶ Quartum, quod ex praxiosis inferri
potest, non facile habet definitionem:
sunt enim qui opinentur, clericum has
benem beneficii, vltra sibi necessaria,
in profano vltus reditus illius expelen...
tem mortalem committere, & taceri...
ad restitutione illorum redditu, quos
ira expendit, ex Hierony. dicente Alie...
narapere committitur, qui vltra necessa...
ria sibi retinere probatur. §. ordinatus.
42. dist. Sentit hanc opinionem Thom.
22. q. 43. art. 8. expressim asserit Alexā.
Halsus 3. part. q. 36. mēbro. 5. Ricard.
in 4. sent. dist. 45. art. 3. q. 1. Gabriel. in
4. dist. 15. q. 8. Florent. 3. part. tit. 15. c. 1.
§. 19. Ioan. Maior. in dist. 24. q. 17. dis...
cens hanc opinionem esse communem.
quam tandem probat Palud. in. 4. dist.
24. q. 3. art. vlti. quibus suffragatur tex.
optima in c. Episcopus. 12. q. 1. & in c.
1. 12. q. 3. Pūchre diuus Bernard. Epis...
sola. 42. c. 1. Clamant, inquit paupe...
res non sumus, quod effundis nobis
crudeliter subtrahitur, quod in anter ex...
pendis, huic opinio, accedunt Abb.

idem in...
scrip. Antro. Burg...
pio. Sed hæc, arg alia dieis...
adducta, eo tendunt frequentius, vt sit
illicita hæc ecclesiasticum redditum
distributio: non tamen...
necessario facienda. Præterea reditus
desalfici, qui superant vltra ministro...
rum victum, alieni diunt nō proprie,
sed ex quadam metaphora, eo qd paupe...
ribus essent erogandi. Canon aute pri...
mus. 12. q. 3. id tantum probat, adqui...
sita ex rebus ecclesie, aut beneficij,
ad ecclesiam pertinere, quod omnes con...
cedunt nec inderogatur, prælatum re...
ditus sibi designatos per luxuriam con...
sententem ad restitutione tenent, quam
ob rem, licet con... hanc consua...
pionem absq; mortali crimine non fie...
ri, negant tamen restituendi obligato...
nem Ithoma & Caieta. 22. q. 185. art. 7:
Præp. in summa. 44. doct. col. 5. Tho.
quodlibet. 6. art. 12. Synes. verb. cleris...
cus. 4. q. 20. & verb. restitudo. 3. q. 5. Az...
drian. in. 4. sent. cap. incipienti. Pro cla...
riori. 4. conclus. Ioan. Arbore. in Theo...
sophia. part. 1. ca. 25. ad finem. quorum
sententia benignior est, & nostris hisce
temporibus admittenda ex totius Chri...
stiani orbis cōsuetudine, qua plurimū
admittatur.

¶ Quinto ex principali assentione colligi...
tur in quocumq; distributionibus ec...
clesiasticis beneficij, id animadueren...
dum esse, vt earum dominum adquis...
situm cōferri debeat, habenti beneficiū,
& eas percipienti, tex. in c. vltimo. de cler...
ri. non resud. in. 6. ad finem, vbi Domi...
& Franc. hoc sentit in Barb. dicit illam
tex. singular. in c. si. colum. si. de pecul. de...
ri. notat glo. Guiviel. in extranag. 1. ne
sede vacant, inter communitates. verb. con...
suaverit.

21131

quem text dicit autem Feli. in. c. licet. col. 4. de offi. ord. commendat Domi. conf. 92. & conf. 86. Abb. in. c. cum noz. ffrs. num. 21. de concess. preb. Deri. cōf. 500 col. 4. Imol. in. c. quoniam Abbas. col. fi. de off. dele. Hæroly Grat. conf. III. 1. volu & sing. Curti. Junior confi. 3. 1. col. & laso. conf. 6. 3. volu. col. 6. noz. tat eundem tex. Imol. in. l. qui Romax. §. duo fratres. co. 4. ff. de verb. obli. De ti. conf. 2. num. 9 & conf. 4. 13 co. fi. opz. timus text. in. l. quidam testamento. in princ. ff. de legat. 1. quem præter doct. ibi notat Roma. sing. 4. 30. Bal. in. l. eti am. C. de falsa caus. adiecta legat. Paul. Castren. in. l. sed si fideicommissum. §. 1. ff. de iudic. Hæc ergo verba in exce- cutione donationis expressa ipsius ac- tus naturam nequaquam mutare debent; quo fit, vt hac primaratione tertia con- clusio procedere possit. Sed & alia ra- tio eandem cōfirmat; prædicta etenim verba potius ex tabellionum voluntas re. q̄ ex contrahentium consensu adij- cuntur. ipsis contractibus, vt in simili re codi. Bal. in. l. quoniam. C. de hæred. in. fi. col. 1. Imol. in. l. vlti. ff. quem adm. testa. apert. Deri. conf. 180. col. pe. Abb. in. c. cum contingat. de iureiur. nu. 24. Deri. conf. 399. colum. pe. & plures alij; quos ad nauicam vsq̄ citat Turag. in. l. si vng. C. de reuo. donat. in. prin. num. 122. dicens hanc opinionem communis nem esse. Et quis non desint, qui con- trariam sententiam sequebantur ex eo, q̄ consueta apponi in instrumentis cen- sentur ex contrahentiu voluntate a no- tariis expressa. Bald. per text. ibi. in. l. fi. C. de fideiussori. Soci. col. penul. in. l. Gallus. §. idem credendum. ff. de lib. & posth. vbi Alex. 3. col. dicit sing. text. in dict. l. fi. & meliorem iuris laso. in. l. cer ni conditio. §. si numeros. ff. si cer. pet. num. 24. Soci. conf. 101. 3. volu. Felin.

notari. in. cap. cum. M. de const. nu. 17. 6. & ibi Deri. col. 2. las. in. l. fi. C. de iure emph. 10 notab. Alex. in. l. huiusmodi. ff. delegat. 1. in fine prin. Carell. Corta. in vltimis memorialibus dictione, No- tariis, qui omnes ceterarum afferunt, notarium a contrahentibus rogatum, vt conficiat certi cōtractus instrumen- tum, censeri omnino rogatum consue- tas clausulas eidem actui adicere. opti- mus text. in dicto cap. cum. M. quem existimat meliorem iuris Bal. 4. col. & sing. Feli. ibi. idem Felin. in. c. ex literis. col. 5. de fide instru. quod disputari lon- gius poterat ex his, quæ dicti doct. scri- bunt. & Ripa in dict. e. cum. M. 27 no- tab. laso. in. l. vt liberis. C. de colla. Hip- po. sing. 123. Soci. conf. 85. 1. vol. num. 5. Deri. in. l. semper in stipulationibus. ff. de reg. iur. Euenard. in locis legalibz. cap. 63. Alex. conf. 1. col. 6. vol. 5. & ex lu- riscōsulto in. l. q̄ si nolit. §. qui assidua. ff. de ædilit. edict. Verum quæstionem istam nimis a re, quā tractamus, remo- ram ornittentes: id tantū admonemus lectorē, verba contractui adiecta, quæ tamen notariis communia, ac frequen- tissime obuia sunt, tunc demum præ- ter voluntatem contrahentium adiecta censeri, quando ipsum actum, qui geri- tur, mutant, in q̄ abiam speciem transfe- runt. Nam si clausulæ solite apponi in contractibus, a notario scribi possunt absq̄ cōtrahentium expressa iussione, quia earum adiectio ex præsumpta cen- trahentium mente fit: quis vnq̄ dicet eandem clausulas ex hac præsumptā vo- luntate contractibus addi: quando ex his verbis plurimum ipsius actus vis mutatur, aliamq̄ naturam assumit, q̄ ex verbis principalibus a contrahentibus prolatis præferat? Hinc etiam pro- cedat quod Anto. & Abb. in. c. quinta vallis. num. 32. de iureiur. scribunt dicē- tes, per quæcunq̄ verba, quæ iam amplissimè

Vengabon
Vengacion
Vengacion

*Si el Cielo es donde las Dusas
preen brenes etzanos
quien no abata penas, vulto
para tuix celo infuano*

*Quem sin pena atodas horas
no dice: repa peque*

atrivia Gonzaga

tur, q̄ sit minor elephante, vti Viglius in princip. inst. de testam. nume. 24. ar- gumentatur. Quam ob rem ipse Vigli- us nu. 29. hunc nodum aliter dissoluit intelligens testamentū esse sententiam iustam, id est, solemnem. Cuius intelle- ctui Iuriconsultus patrocinatur in. l. 1. ff. de iust. rupt. dicens non iure factū testamentum, cui solennia iuris desine- runt. In codicillis vero ordinandis nul- la videtur solennitas introducta. §. fin. inst. de codic. vbi testamenti solennita- tem substantialem in hæredis instituz- tione consistere probatur, ex Theophili interpretatione. Quo fit, vt si iusta, id est, solennis intelligatur, eōgrua sit Vul- piam definitio. Sed & ante Viglium Accurs. ita definitiois verba intellexit in dict. l. 1. in princ. quibus mire concis- nit Theophil. in princ. inst. de hæred. quæ ab intest. Dum dicit. Aut enim nō iure ciuili factum omisis his, quæ ad solemnem testamenti ordinationē spe- ctant idem Theophil. in prin. quib. mo- dis test. infirm. dicens: Sed si quid eos- rum, quæ ad solennitatem, obseruatio nemq̄ spectat, omisium fuerit, dicitur testamentū non iure ciuili factum, aut verbi compendio iniustum, q̄ vis idem Accurs. in dict. l. 1. & in princ. inst. de te- stam. quem Paul. Castren. in dict. l. 1. se- quitur, addiderit definitioni. Cum hæc reus institutio. *ON IUSTITIA*

Potest etiā dici testamentum ex eo ab Vlpiano appellari iustā sententiam, de eo, quod quis &c. q̄ per excellentiā illud nomen, de quo agitur, meretur. Nam & si sint alij modi, quibz vltimæ voluntates enunciat: hic tamen, qui testamentum fit, potissimus est, & ob id iustæ sententiæ nomen meret. Sic apud Iuriconsultos in. l. 3. §. fi. ff. p̄ socio. iustā hæreditas dicit illa, quæ iure sanguinis & sic iure legitimo obuenit, id est, vere & ita plane hæreditas, hoc nomen p̄- cipue habeat. Iustā itē vxor ea dicitur, quæ vere vxor: & solenniter ducta est, & omni iure cōiugij p̄dita: nō occulto con- sensu, aut simpliciter. I. si vxor vbi Eudæ. adnotauit ff. de adul. Cice. l. I. in quæ. Metellus, inquit, honoratus quatuor fi- lijs at quinquaginta Prætoris, quibus decē & septē iustā vxore natis, in vtroq̄ eandē habuit fortuna potestare, sed vna in altero est. Caius etiā Iuriconsultus in l. 2. ff. de adop. iustū filiu appellat eum, qui omnibz partibus filiationis, vt si hi vice obtineat. Ad idē plurimū condit. l. Paulus. ff. de stat. homi. vbi proba- tur, nō esse iustū filiu eum, qui hæc sit ex coniugio a filia patre ignorante con- tracto: cū natus nō sit ex nuptijs solenni- ter peractis: plurimq̄ his familia Gnil. Bu- dæ. cōgessit in. d. l. 3. §. fi. & Albiat. in. l. lege obuenire. ff. de ver. sig. Est etiā fræ- quētissimus apud L. iustū hic sensus, vt iustū dicat illud, quod omni patre ple- num est, atq̄ perfectum, & quod pro- prie nomine illo, de quo agitur, censeri possit. Hinc apud eū iustum præhū iu- stus dux, iustus miles, iusta classis, iu- stus exercit⁹, iustus itē cōpiorator; hb. 3. decad. 3. iustā legio. hb. 3. eundem de- cad. iustum etiā p̄dus eodem sensu apud Quidam. 2. Metamorphi.

B ij mentur

mentum, & cōtractus, qui inter viuos celebrantur, vt nondum expectata contrahentium morte effectum sortiatur. Ex quibus cōstat testamentū a codicillis maxime differre. Nam in codicillis hæres institui non potest. Distat etiā testamentū a ceteris vltimis voluntatibus: nempe a mortis causa capione: donatio ne causa mortis: de quibus in vltima huius rubricæ parte tractabimus, vt manifestius horum oīm differentia constet.

Dicitur autē testamentum Græce diathece, quasi dispositio a verbo Græco diatithumi, dispono, testamentū facio, quo in hoc sensu vtitur Iuriconsultus in l. cum quis decedens. §. Titia testamentum. ff. de leg. 2. & in l. ex ea scriptura ff. de testamen. l. 4. ff. de aliment. & cibar. leg. l. qui filium, & filiam. ff. ad Trebel. in cuius significationis testimonium ex Isocrate: Demosthene: & AEschine: plures auctoritates adduxit Budæus in commentariis linguæ Græcæ, pagina. 428. ex prælo Alcesiano. Vt raque vero dictio tam Latina, q̄ Græca non tantū mortis vltimam testamentum, sed & videntū pacta significat: sicuti de dictione Græca probat in. l. si. ff. de colleg. illicit. atq; inde factum est, vt in sacris monumentis pollicitatio diuina ab ipso deo Patriarchæ Abrahamo facta act. Apost. ca. 3. testamentum dicat idē ex ca. 26. Gen. adnotauit August. li. i. locutionis de Gen. nu. 93. Amāt, inquit, scripturæ pro pacto ponere testamentū. Idē Aug. lib. 16. de cui. Dei. ca. 27. idē in enarratiōe psalmi. 82. co. 3. idē lib. 5. locutionis de Deuteronomio nu. 22. Testamentū, inquit, pro pacto posuit. Quo in loco adhuc in codicibus Parisiensibus mendose facto: legitur. Nam & Malachiæ. 2. vbi Hebræi habent, vt esset pactum meum cum L. cui. Septuaginta interpretes legūt, vt esset testamentum meum ad L. euitas: vbi

Hierony profitetur, id in plerisque scripturarum locis contingere. Idem Hierony. in episto. ad Galat. cap. 3. sic illud Pauli intelligit: Hoc autē dico testamentū confirmatum a Deo. Assumitur etiā testamentū in sacra scriptura quoad pro præcepto: Iosue ca. 7. peccauit populus. & transgressus est testamentum meū. ita enim illum locū interpretatur Augusti, lib. 6. locutionis de Iosue Naue. quæ in vulgata editione ita legitur. Et transgressus est pactum meum. Ex his facillimum erit intelligere, quæ ratione diuina scripturæ nouū, & vetus Testamentū appellent. Potest & alia ratio colligi ex sacre pagine interpretibus. Quæ in re Lactantij verba adscribere libet: in q̄ lib. 4. diu. insti. ca. 20. Idcirco, inquit, Moyse, et i de ipsi prophætæ legem, quæ Iudæis data erat, testamentum vocant, quia nisi testator mortuus fuerit, nec confirmari testamentum potest, nec sciri quid in eo scriptum sit, quia clausum, & obsignatum est. Itaq; nisi Christus mortē suscepisset, aperiri testamentū, id est, reuelari, & intelligi mysteriū Dei non potuisset. Verum scriptura omnis in duo Testamentum diuisa est. illud, quod aduentū Dñi, passionēq; antecessit, id est, lex, & prophetæ, & vetus dicitur. Ea vero, que post resurrectione eius scripta sunt, nouum testamentū nominat. Iudæi veterum testamentū, nos nouo. Sed tñ diuisa non sunt, quia nouū veteris adimpletio est, & in vtroq; idē testator Christus, q̄ pro nobis mortē suscepit, nos heredes æterni regni fecit, abdicato, & ex hæredato populo Iudæorū: sicuti Hieremias propheta testat. Hacten⁹ Lactantius. Cuius cōueniūt, quæ diuus Augu. scripsit. li. v. de spiritu, & litera ca. 19. & 20. idē lib. 2. de ciuit. Dei. cap. 15. atq; alibi sæpius idē Augusti. & Hieronymus hoc ipsum manifestissime docent.

¶ Græca

sens, & non soluens pensionem ante biennium expelli possit, ea tamen facta expectandum est biennij tempus. Barro, & alij in dicto, §. inter locatorem & Doct. in l. AEdeh. C. locati. vbi ange. alium effectū huius promissionis adnotauit, aliter tamen q̄ Bar. leges regiæ distinguunt intellectum. §. inter locatorem. in. l. 5. & 6. tir. 8. part. 5. Sed & glo. in dict. §. Marcellus. nihil obstat: quia aduersus Iuriconsultum ibidem loquitur, & ab Oldra. Dino. Alberti. & Bart. reprobat, & est contraria g. in l. senatus. §. mortis. ff. eo. quam Paul. Cast. approbat in conf. 75. & cōf. 82. in. 2. vob. glof. etiam in dict. §. Marcellus. reprobatur. Ias. in dict. l. quæ dotis. nume. 35. & in dict. l. non omnis. 3. colū. His igitur perpenis perplexa adhuc apparet huius nodi dissolutio, & propterea, vt nostram in hac re sententiam, & liberius, ac distinctius explicemus quinque assertiones non inutiles proponimus.

¶ Prima conclusio. Donatio causa mortis, quam donator voluit irrevocabile esse, eamq; promissit non reuocare, in ea clausula, quæ donationem inducit, trāsfit in donationem inter viuos, nec illam patitur cōditionem, nisi totius voluntatis donatē pœniteat, etiam nullo adiecto iuramento. text. insignis in dict. l. vbi ita donatur. vbi Bart. & cæteri doct. idem Bar. in. l. fi. C. de pact. vbi Deti. id notat ex Bar. nume. 21. Angel. conf. 179. nume. 6. Alex. conf. 14. l. vob. l. Paul. Castrenf. conf. 138. volum. 1. & conf. 61. in. 2. volu. Iason in. l. non omnis. ff. si cert. pet. col. 3. glo. recte intellecta in. l. senatus. §. mortis. verb. decesserit. ff. de donat. caus. mort. quam paulo ante retuli. Soci. conf. 53. l. volu. Curti. Junior conf. 39. nume. 6.

¶ Secunda conclusio, Donatio causa mortis, quam donator promissit ratam habere, nec ei refragari, in ea clausula, quæ

donationē inducit, transit in donationem inter viuos, nec donator pœnitere poterit. text. in dicta. l. vbi ita donator, quem in specie ita intellexit. Paul. dic. conf. 75. num. 7. 2. vol. & in conf. 61. eo. volu. Ias. in. l. non omnis. col. 3. ff. si cert. pet. Deti. in dict. l. fi. de pact. nume. 21. Iason in. l. quæ dotis. nume. 35. ff. soluti. Nihil etenim refert an donator velit donationem esse irrevocabile, an promittat eam ratam habere, nec villo tempore se ei refragaturum. quam sententiam Bald. asserere videtur in. l. cum quis. ff. de condict. caus. data. tametsi Alexan. in dict. l. quæ dotis. num. 11. ex Bal. notauerit contrariam opinionem dicens: non esse donationem inter viuos, si facta donatione causa mortis, illa clausula sit adiecta: quæ omnia promissit rata habere, omnino seruare, nec vnq; eis contradicere, idem notat Guilel. Bened. in cap. Rainuicius. infra eo. verb. testamentum. 4. num. 27. Cæterum Deti. in dict. l. non omnis. colū. 3. idem in dict. l. fi. de pact. num. 21. & in conf. 305. præfatam Alex. opinionem veram esse opinatur, quādo dicta verba quibus donator promittit non reuocare donationem, apponuntur inter verba executionem contractus inducentia: secus vero si apponerentur ipsius donationis dispositione: tunc etenim secundam hanc conclusionem, quam tractamus, procedere existimat: quod alias repetere oportet: & ideo.

¶ Tertia conclusio, auctore Detio, sit: Promissio non reuocandi donationem causa mortis factā, adiecta executioni contractus: nō reddit ipsum actū irrevocabile: nec operat effectū donationis inter viuos. quæ quidem assertio primo earatione comprobatur, q̄ ea, quæ in executione exprimentur, ipsius actus dispositionem minime argere videntur. tunc, celebratissimus in Cle. l. de præb. quem

Digestum Nouum,

SEV

PANDECTARVM IVRIS

CIVILIS TOMVS TERTIVS,

EX PANDECTIS FLORENTINIS, NVPER
in lucem emissis, quoad eius fieri potuit, representatus:

COMMENTARIIS ACCVRSII, ET SCHOLIIS
Contij, & paratilis Cuiacij, necnon multorum aliorum do-
ctorum virorum obseruationibus illustratus.

Es propiedad de

M. CELIGUETA
(Aibar)

PARISIIS,

Apud Sebastianum Niuellium, sub Ciconiis,
via Iacobæa.

M. D. LXXVI.

CVM PRIVILEGIO REGIS.

[Handwritten signatures and scribbles]
S. de Gomez
S. de Sarraga

[Handwritten scribbles]

PRIVILEGII SVMMA.

CAROLVS IX. Francorum rex, suo diplomate sanxit, ne quis Pandectas & ceteros Iuris Ciuilis tomos ab Antonio Contio recognitos, & scholiis illustratos, ante decennium, à die primæ editionis numerandum, præter Sebastianum Niellium Bibliopolam, ad eius castigationis exemplum imprimat, néve alibi impressa diuendat in Gallis. Secus qui faxit, multa fisco applicanda, aliisque pœnis indictis damnabitur, ut latius patet in literis Privilegij, indultis Lutetia, 16. Martij. 1571.

Rubricæ Digesti noui.

DIGESTI NOVI RVBRICÆ.

Lib. I.

Prima nouum dat opus pars . infectum quoque damnum.

Hinc arcetur aqua pluuialis. de publicanis.

Donatis. causa mortis donatio subsit.

De operis noui nūciatione. De dāno ifecto, & de suggrūdis & ptectis. De aqua pluuiā arcēda. De publicanis & uectigalib⁹ & cōmissis. De donatiōib⁹. De mortis causa donatiōib⁹, & capionib⁹.

2 Parte manumissi sunt. & vindicta secunda.

Vrbica mancipia. per testamenta relaxas.

Perle ge commissas libertates. & ademptas.

Inde statuliber. ueniens. non liberat. aurum.

Natali. causa. non proclamare licebit.

Ingenuus. defunctus erit. collusio tecta.

De manumissionibus. De manumissis vindicta. De manumissionibus quæ seruis ad vniuersitatem pertinentibus imponuntur

De manumissis testamento. De fideicommissariis libertatibus. De

ademptione libertatis. De statuliberis. Qui sine manumissione

ad libertatem perueniunt. Qui & à quibus manumissi liberi non

fiunt. De iure aureorum anulorum. De natalibus restituendis. De

liberali causa. Quibus ad libertatem proclamare non licet. Si liber

tus ingenuus esse dicatur. Ne de statu defunctorū post quin-

quennium quærat. De collusione detegenda.

3 Tertia res quærit. possessa. vsucapiendo.

Soluit. emens. heres tribuit. donata. relicta.

His pro legato. pro dote suo superaddes.

De acquirendo rerum dominio. De acquirenda vel amitten-

da possessione. De vsucapionibus seu vsurpationibus. Pro solu-

to. Pro emptore. Pro herede. Pro donato. Pro derelicto. Pro le-

gato. Pro dote. Pro suo.

4 Iudicat & quarta. confessis. cedit. eatur.

Iudex est auctor. cum priuilegia credit.

Separo. curator. in fraudem facta resoluo.

De re iudicata. De confessis. De cessione bonorū. Quibus ex

causis in possessionē eatur. De bonis auctoritate iudicis possidē-

dis De priuilegiis creditorū. De separationibus. De curatore bo-

nis dando. Quæ in fraudē creditorū facta sunt, vt restituantur.

5 Interdicta. bona. legataque quinta notabit.

Ne vis. de tabulis. sacer. & loca. publicus hic sunt.

Post fruitur. reficit. de fluminibus. prior æstas.

Nauigat. & ripa. de. vi. sic possideatis.

Estque superficies. iter actus quotidiana.

Istis de riuis addas. de fonte. cloacis.

Quod vi clamve. remitto. precaria. cæditur arbor.

Glans. & liber homo. fatus exhibeatur. vtrubi.

Cum de migrando. iungatur Saluia dictum.

De interdictis. seu extraordinariis actionibus quæ p his cōpe-

tūt. Quorū bonorū. Quorū legatorū. Ne vis fiat ei qui in posses-

sionē missus est. De tabulis exhibēdis. Ne quid in loco sacro fiat.

De locis & itinerib⁹ publicis. Ne quid in loco publico vel itine-

re fiat. De loco publico fruēdo. De via publica. & itinere publi-

co reficiēdo. De fluminib⁹. & ne qd in flumine publico ripaue ei⁹

fiat quò peius nauiget. Ne quid i flumine publico ripaue ei⁹ fiat

quo aliter aqua fluat. q̄ priore æstate fluxerit. Vt i flumine publi-

co nauigare liceat. De ripa muniēda. De vi & vi armata. Vt pos-

sidetis. De superficieb⁹. De itinere actuq; priuato. De aqua quo-

tidiana & æstiuā. De riuis. De fonte. De cloacis. Quod vi aut clā.

De remissionib⁹. De precario. De arboribus cædēdis. De glande

legēda. De libero homine exhibendo. De liberis exhibendis vel

ducendis. Vtrubi. De migrando De Saluiano interdicto.

6 Exceptio sexta. res iudico. tempora scribens.

Sunt dolus. & iurans. lites. ac actio iuncta.

De exceptionib⁹ seu p̄scriptionib⁹ & p̄iudiciis. De exceptione

rei iudicatæ. De diuersis & temporalibus p̄scriptionibus. & de

accessionibus possessionū. De doli mali & met⁹ exceptiōe. Qua-

rū rerū actio nō datur. De litigiōsis. De actionib⁹ & obligatiōib⁹.

7 Septima verba. duo. tradit seruo stipulanti.

De verborum obligationibus. De duobus reis constituendi

stipulandi & promittendi. De stipulatione seruorum.

8 Parte fideiussor patet octaua. nouo. soluo.

Acceptat. prætor. saluam. solui. ratam haberi.

De fideiussoribus & mandatoribus. De nouationibus & delega-

tionibus. De solutionibus & liberationibus. De acceptationibus. De prætoriis stipulationibus. Rem pupilli vel adolescentis

saluam fore. Iudicatum solui. Rem ratam haberi, & de ratihabi-

tione.

Delictum. furtum. tignum pars nona tenebit.

Liber erit. caupo. si furta familia fecit.

Furtim cæsa. rapis bona. tunc incendio. libellos.

Criminibus. violant. & concutiunt. abigei.

Dum præuaricor. atque recepto. balnea. frangis.

Expilat heredes. quos crimine stellio fallit.

Terminus. illicita collegia. dat popularis.

De priuatis delictis. De furtis. De tigno iniuncto. Si quis testa-

mēto liber esse iussus fuerit, & post mortē domini ante aditā he-

reditatē surripuisse aut corrupisse quid dicatur. Furti aduersus

nautas, caupones, stabularios. Si familia furtum fecisse dicatur.

Arborum furtim cæsarū. Vi bonorū raptorū. De incendio, rui-

na, naufragio. De iniuriis & famosis libellis. De extraordinariis

criminibus. De sepulchro violato. De cōcussionib⁹. De abigeis.

De præuaricatoribus. De receptatoribus. De furibus balneariis

De effractoribus & expilatoribus. De crimine expilatæ heredi-

tatis. De crimine stellionatus. De termino moto. De collegiis

& corporibus illicitis. De popularibus actionibus.

Publica iudicia decima sunt parte notata.

Accusans. custos. est maiestatis amator.

Punit adulterium. vis publica. priuāque. fica.

Pompea. de falsis. lex Iulia de repetundis.

Carior annona fiet. si sacra peculor.

Ambitus admittit. plagiaria. Turpilianum.

Sæpe requiro reos. quos quæstio. pœnāque mulctant.

Damnabo. mortem. deportatis. dabo passos.

His punitorum coniūgo cadauera tandem.

De publicis iudiciis. De accusationibus & inscriptionibus. De

custodia & exhibitione reorū. Ad legē Iuliā maiestatis. Ad legem

Iuliam de adulteriis & stupro. Ad legem Iuliam de vi publica. Ad

legem Iuliam de vi priuata. Ad legem Corneliam de sicariis. Ad

legem Pompeiam de parricidiis. Ad legem Corneliam de falsis, &

de senatusconsulto Liboniano. Ad legem Iuliam repetundarum.

Ad legem Iuliam de annona. Ad legem Iuliam peculatus, &

de sacrilegiis, & residuis. Ad legem Iuliam de ambitu. Ad legem

Fabiam de plagiariis. Ad senatusconsultum Turpillianum, & de

abolitionibus criminum. De requirendis reis, & absentibus dam-

nandis. De quæstionibus. De pœnis. De bonis damnatorum. De

bonis eorum qui ante sententiam mortem sibi conscuerunt.

De interdictis & relegatis & deportatis. De sententiam passis, &

restitutis. De cadaueribus punitorum.

Vndecima appellat. quod non licet. est quis & à quo.

Quando suscipiam. dimittam. nūlque nouabo.

Rescindit causas. tutor. prouincia. cogit.

Mors interueniat. de fisci iure. reuersis.

Militat. in castris quærit bona. de veteranis.

De appellationibus & relationibus. A quibus appellare

cet. Quis & à quo appelleretur. Quādo appelladū sit, & int-

tēpora. De appellationibus recipiēdis vel non. De libellis an-

foriis. Nil nouari appellatione interposita. Quæ sententiæ sine ap-

pellatione rescindantur. An per alium causæ appellationis reddi

possint. Si tutor vel curator vel magistratus creatus appellaue-

rit. Eum qui appellauerit, in prouincia defendi. Apud eum à quo

appellatur, aliā causam agere compellendum. Si pendente appel-

latione mors interuenierit. De iure fisci. De captiuis, & postlimi-

nio reuersis. De re militari. De castris peculio. De priuilegiis ve-

teranorum.

Municipales. estque decurio parte suprema.

Albis. muneribus. vaco. ius immune tenendo.

Legatus. ciuis. decernit. opus popolare.

Nundina. pollicita. varias dat cognitiones.

Sunt proxenetæ cauti. de censibus aucti.

Significata subit verborum. regula iuris.

Ad municipalē, & de incolis. De decurionibus, & eorū filiis.

De albo scribendo. De munerib⁹ & honoribus. De vacatione &

excusatione munerū. De iure immunitatis. De legatiōib⁹. De ad-

ministracione rerū ad ciuitatē pertinentiū. De decretis ab ordine

faciēdis. De operib⁹ publicis. De nūdinis. De pollicitationibus.

De variis & extraordinariis cognitionibus. De proxenetis. De

FINIS.

Index titulorum Digesti noui.

TABVLARVBRICARUM Digesti noui secundum ordinem alphabeti.

A	
A Bigeis.columma.	1397
Acceptilationibus.	1205
Accusationib ⁹ & inscriptionibus.	1418
Acquirenda vel amittenda possessione.	400
Acquirendo rerum domino.	359
Actionibus & obligationibus.	883
Ademptione libertatis.	282
Ad legem Corneliam de falsis.	1490
Ad legem Corneliam de sicariis.	1481
Ad legem Fabiam de plagiariis.	1518
Ad legem Pópeiam de parricidiis.	1487
Ad legem Iuliam maiestatis.	1437
Ad legem Iuliam de adulteriis coércedis, & stupro.	1441
Ad legem Iuliam de vi publica.	1476
Ad legem Iuliam de vi priuata.	1479
Ad legem Iuliam repetundarum.	1508
Ad legem Iuliam de annona.	1511
Ad legem Iuliam peculatus.	1512
Ad legem Iuliam de ambitu.	1518
Administration rerum ad ciuitates pertinentium.	1766
Ad municipalem, & de incolis.	1708
Ad senatusconsultum Turpilianum.	1521
Albo scribendo.	1736
An per aliú causæ appellationis reddi possint.	1618.
Appellationibus & relationibus.	1586
Appellationibus recipiendis vel nō.	1611
Apud eú à quo appellatur, aliá causá &c.	1620
Aqua, & aquæ pluuiæ arcendæ.	103
Aqua quotidiana & æstiuæ.	715
A quibus appellare non licet.	1603
A quo appellet quis.	1604
arboribus cædendis.	771
Arborum furtim cæsarú.	1338 1335
B	
B onis) aliàs rebus) auctoritate iudicis possidendis.	573
bonis damnatorum.	1573
bonis eorum qui ante sententiam mortē consciuerunt.	5577
C	
C adaveribus punitorum.	1585
captiuis, & postliminio reuersis.	
Castrensi.peculio.	1693
Censibus.	1793
Cessione bonorum.	559
Cloacis.	733
Collegiis & corporibus illicitis.	1406
Collusione detegenda.	357
Concussione.	1396
Confessis.	554
Crimine expilatæ hæreditatis.	1403
Crimine stellionatus.	1404
Curatore bonis dando.	602
Custodia & exhibitione reorum.	1431
D	
D Amno infecto.	34
Decretis ab ordine faciendis.	1733
Decurionibus, & eorum filiis.	1728
Diuersis temporalibus præscriptionibus, & de accessionibus possessionum.	841
De diuersis regulis iuris antiqui.	1864
Doli mali & metus exceptione.	850
Donationibus.	150
Donationibus mortis causa & capionib.	174
Duobus reis stipuládi & pmittendi.	1036
E	
E fractoribus & expilatoribus.	1401

Eú qui appellauerit, in prouicia defendi.	4620
Exceptione rei iudicatæ.	815
Exceptionibus, præscriptionibus, & præiudiciis.	807
Extraordinariis criminibus.	1387
F	
F ideicommissariis libertatibus.	235
Fideiussoribus & mādatoribus.	1068
Fluminibus, & ne qd in flumine &c.	663
Fonte.	731
Furibus balneariis.	1401
Furtis.	1265
Furti aduersus nautas, caupones &c.	1329
G	
G lande legenda.	772
I	
I ncendio, ruina, naufragio.	1348
Iniuriis, & famosis libellis.	1354
Interdictis & relegatis.	1579
Interdictis, seu extraordinariis actionib ⁹ quæ pro his competunt.	626
Itinere actúque priuato	705
Iudicatum solui.	1230
Iure aureorum annullorum.	328
Iure fisci.	1622
Iure immunitatis.	1757
L	
L egationibus.	1762
Libellis dimissoriis.	1614
Liberali causa.	331
Liberis exhibendis, itē ducendis.	776
Libero homine exhibendo.	772
Litigiosis.	881
Locis & itineribus publicis.	648
Loco publico fruendo.	659
M	
M anumissionibus.	194
Manumissionib ⁹ quæ seruis ad ueritatē pertinetibus imponuntur.	210
Manumissis testamento.	211
Manumissis vindicta.	204
Migrando.	780
Muneribus & honoribus.	1737 1737
N	
N atalibus restituendis.	329
Ne de statu defunctorum post quinquennium quærat.	355
Ne quid in flumine publico, ripæ eius fiat, quò aliter aqua fluat quàm priore ætate fluxit.	667
Ne quid in loco publico vel itinere fiat	650
Nequid in loco sacro fiat	647 647
Ne vis fiat ei qui in possessionem missus erit	638
Nihil nouari appellatione interposita	1614
Nouationibus & delegationibus	1112
Nundinis	1778
O	
O bligationibus & actionibus	883
Operis noui nunciatione	1
Operibus publicis	1775
P	
P oenis	1547
Pollicitationibus	1779
Popularibus actionibus	1409
Portionib ⁹ quæ liberis dānatorú cōceduntur 1575. in inscriptione. l. cum ratio.	
Precario	761
Prætoris stipulationibus	1215
Præuaricatoribus	1392
Priuatis delictis	1263
Priuilegiis creditorum	583
Priuilegiis veteranorum	1705
Pro derelicto	507
Pro donato	505
Pro dote	512
Pro emptore	489

Pro herede.	503
Pro legato.	510.
Pro soluto.	487
Pro suo.	514
Proxenetis.	1792
Publicanis & vestigalibus.	134
Publicis iudiciis.	1410
Q	
Q uæ in fraudem creditorú facta sunt	605
Quæ sententiæ sine appellatione rescinduntur.	1616
Quæstionibus	1534
Quando appellandum sit.	1605
Quarum rerum actio non datur.	877
Quibus ad libertatē proclamare nō licet	351
Quib ⁹ ex causis in possessionē eatur.	561
Qui & à quibus manumissi &c.	315
Quis & à quo appelletur.	1604
Qui sine manumissione &c.	313
Quod vi aut clam	735
Quorum bonorum.	631
Quorum legatorum.	632
R	
R ebus auctoritate iudicis possidendis seu vendendis.	573
Receptatoribus.	1401
Regulis iuris.	1864
Reiudicata.	517
Remissionibus.	760
Remi pupilli vel adulescētis saluam fore.	1224
Ré ratā haberi: & de ratihabitione.	1244
Re militari.	1679
Requirendis reis.	1532
Ripa munienda.	671
Riuis.	727
S	
S aluiano interdicto.	782
Sententiam passis, & restitutis.	1584
Separationibus.	595
Sepulchro violato.	1391
Si familia furtum fecisse dicatur.	1330
Si libertus ingenuus esse dicatur.	353
Si pendēte appellatione mors interuenierit.	1621
Si is qui testamento liber esse iussus erit &c.	1325
Si tutor vel curator magistratus creatus appellauerit.	1619
Solutionibus & liberationibus.	1129
Statuliberis.	283
Stipulatione seruorum.	1047
Superficiebus.	701
T	
T Abulis exhibendis.	643
Termino moto.	1405
Tigno iuncto, alias iniuncto.	1323
V	
V acatione & excusatione munerum.	1751
Variis & extraordinariis cognitionibus.	1786
Verborum obligationibus.	913
Verborum significatione.	1798
Via publica, & siquid in ea factum esse dicetur.	659
Via publica, & itinere publico resciendo.	661
Vi bonorum raptorum.	1339
Vi & vi armata.	672
Vsurpationibus & vsucapionibus.	451
Vt in flumine publico nauigare liceat.	670
Vti possidetis	693
Vtrubi.	780

FINIS.]

LEGES

Leges Digestinoui.

LEGES OMNES DIGESTI noui hic ordine alphabetico imprimuntur, ut si quando ineptus aut mendosus sit titulus, legem quam queris, promptam habeas.

A

B accusatione destitit. ad senatuscon. Turpil. 1527

Ab executore sententiæ. de appel. & rela. 1590

Ab herede. de separa. 599

Abigeatus crimen. de abigeis. 1398

Ab imperatore. de præuaricato. 1400

Abolitio. ad senatuscon. Turpil. 1528

Ab omni militia. de re militari. 1689

Absentia. de reg. iur. 1917

Absenti. de dona. 158

Absentem. de verb. & re. sig. 1850

Absentem in criminib. de pœnis. 1550

Acceptilatio est. de acceptila. 1206

Acceptilatio sub conditione. de acceptila. ibidem.

Accessio. de diuer. & tem. præscrip. 850

Acciolam. vide. l. Cum tibi visum. j.

Accusator de præuaricatione. de præuari. 1400

Accusatore defuncto. de publ. iudi. 1417

Accusatorum. ad senatuscon. Turpil. 1521

Accusaturus. ad leg. Iul. de adult. & stupro. 1470

Acquiritur nobis. de acq. re. do. 369

Acta apud. de re iudi. 545

Actio in personam. de act. & oblig. 898

Actio stellionatus. de cri. stelliona. 1404

Actiois verbo. de act. & obli. 502

Actiois verbo. de verb. signifi. 1809

Actiones aduersus. de act. & obli. 890

Actionum genera. de act. & oblig. 897

Actor à tutore datus. rem ra. hab. 1250

Actorum verba. de re iudi. 545

Actus legitimi. de reg. iur. 1892

Ad bestias. de pœnis. 1568

Ad cognitionem. qui. ex cau. in possess. ea. 572

Ad curatoris. de dam. infec. 100

A decurionatu. de vaca. & excu. mune. 1754

Ad diem. de verb. oblig. 972

Ad ea quæ non habent. de reg. iur. 1923

Ad eò quidem. de acqui. re. do. 362

Ad excusationem muneru. de vaca. & excusa. mu. 1757

Ad eum quem. de dona. 1785

A diuo Pio. de re iudi. 527

Ad imperatorem. de appel. & rela. 1602

Ad principem. de appel. & rela. 1599

Ad rempublicam. de mun. & hono. 1744

Ad successionem. de sen. pal. & resti. 1584

Adsumptio originis. ad municip. 1709

Ad tempus ordine. de decur. & eorum fi. 1732

Adquiritur. vide. s. Acquiritur.

Adsignare libertum. vide Assignare.

Aduersus exceptionem. de except. 813

Aduersus extraneos. de acqui. vel amittē. pos. 451

Adulter diē. ad leg. Iul. de adulter. & stu. 1458

Aedibus communibus. de op. no. nun. 27

Aediles curules. de via publica, & siquid. 661

Aedificia Romæ. de ver. sig. 1837

Aelianus debitor. de manumissionib. 199

Affectiois gratia. de dona. 154

Agere. de excep. 807

Ager est locus. de verb. & rer. signifi. 1807

Agraria lege. de termi. moto. 1406

Ait diuus Traianus. de iure fisci. 1638

Ait prætor. de re iudi. 522

Ait prætor. ne quid in flu. publi. 667

Ait prætor. ne quid in lo. fa. fi. 647

Ait prætor. de flumi. 663

Ait prætor. quorum bonorum. 632

Ait prætor. de libe. exhi. 776

Ait prætor. de lib. ho. exhi. 772

Ait prætor. ne vis fiat qui in possess. missus erit. 638

Ait prætor. de arbor. cæden. 771

Ait prætor. de precario. 761

Ait prætor. de aqua quoti. & æsti. 715

Ait prætor. de remissio. 760

Ait prætor. de superficie. 702

Ait prætor. de glande legenda. 772

Ait prætor. vti posside. 693

Ait prætor. de priuile. credi. 587

Ait prætor. j. quæ in fruu. credi. 606

Ait prætor. ij. quæ in frau. credi. 612

Aliam causam esse. de noua. & dele. 1125

Alienam aream. pro emptore. 503

Alienationis verbum. de verbo. significat. 1807

Alienatum. de verb. sig. 1818

Alieno seruo. de fideicom. liber. 262

Alij propter suspicionem. de accu. & inscrip. 1424

Aliud est iure. de solu. & libe. 1204

Aliud est capere. de verb. signifi. 1819

Aliud fraus est. de verb. signi. 1835

Aliud est promittere. de verbo. significa. 1844

Aliud est vendere. de reg. iur. 1903

Alterius circumuentio. de regulis iuris. 1884

Alterius prouinciæ. de accu. & inscriptio. 1430

Alumnos magis. de manumif. vin. 207

Ambitiosa decreta. de decre. ab or. fa. 1784

Amissi ruina. de fideiuf. & manda. 1099

Amplius non peti. rem ra. habe. 1253

Amplius puto. de libera. cau. 331

A muneribus. de vaca. & excu. mu. 1754

Ancilla fugitiua. de furtis. 1308

An inutilis acceptila. de acceptila. 1207

An apud se. de manumif. vindi. 205

Annulus amittitur. de verborum signi. 1839

Annulus non statim. de verbo. significa. ibidem.

Anni spacium. de requiren. reis. 1533

Annonam attentare. de extraordi. crimi. 1389

Annus exinde. de requiren. reis. 1533

An pars pro derelicto. 508

Antequam damnatum detur. de dam. infec. 67

Ante quinquennium. ne de stat. defunct. 355

Ante restitutam. de solu. & libera. 1204

Ante sententiam. de ap. recipi. vel non. 1612

Antiochensium. de priuile. credi. 594

Antoninus Pius Augustus. de fideicom. liber. 274

An vitium. de diuer. & tempo. præscript. 843

Apparet ergo. de iti. actuque priua. 714

Appellandi vsus. de appel. & rela. 1586

Appellanti nihil obest. de appel. & rela. 1595

Appellari à legato. quis & à quo appel. 605

Appellatione. nihil noua. ap. interpo. 1614

Appellatione parentis. de verbo. significa. 1713

Appellatione rei. de verbo. signific. 1819

Appellatione defuncto. si penden. appel. mors interue. 1621

A principe. de natali. resti. 329

Apud Celsum. de doli mali & met. exceptio. 854

Apud eum. de manumissio. 200

Apud filium familias. de manumif. vin. 208

Apud hostes. de cap. & post. reuer. 1660

Apud Iulianum. de fideicom. lib. 245

Apud Iulianum. ex quib. cau. in possess. ea. 563

Apud Iulianum scriptum est. de iure fisci. 1645

Apud Labeonem. de verborum significa. 1864

Apud præfectum Aegypti. de manumif. vin. 209

Apud prætorem. de manumif. vin. 204

Apud proconsulem. de manumif. vind. 208

Apud Trebatium. de aqua plu. arcen. 115

A quo & fundus petitur. de dam. infec. 100. nunc incipit. Aedificatum.

Aristo ait. de dona. 161

Aristo Neratio. de manumif. testa. 228

Armatos non vtique. ad leg. Iul. de vi pu. 1478

Armorum appellatio. de verborum signi. 1811

Arrianus ait. de act. & obli. 907

Arrianus Seuerus præfectus. de iure fisci. 1647

A sententia. de appel. & rela. 1591

Assignare libertum. de verborum & reru signi. 1828

Assumptio originis. ad municipi. s. Adsumptio. 1811

A te hominem. de noua. & delega. 1127

Athaleus seruus. ad legem Corne. de fal. 1505

A Titio herede. de furtis. 1312

A Titio ita stipulatus sum. de verb. oblig. 996

Attentari pudicitia. de iniuriis & famo. libel. 1364

Atteius ait. de aqua plu. ar. 127

Attilius (aliàs A quilius) Regulus. de dona. 167

Aufertur ei. de iure fisci. 1561

Aufidius. de priuile. credi. 589

Auunculo suo. de mortis cau. dona. 183

Aut damnatum. de pœnis. 1552

Aut dare aliquem. rem pupil. fal. fo. 1225

Aut ætate. de mortis cau. dona. 175

Aut facta. de pœnis. 1559

Aut in qua vsusfructus. de furt. 1315

Aut per insidiosa. de mort. cau. dona. 175

Aut priuatim. ad senatus. Turpil. 1528

Aut qui. quod vi aut clam. 739

Aut vbi quisq;. de bo. aucto. iudi. pos. 573

Αὐτοκράτωρ. de appella. & relat. 1601

B

Benignius. de libe. cau. 332

Bona eorum. de capti. & postli. reuer. 1675

Bona ciuitatis. de verb. signifi. 1804

Bona fides non patitur. 1886. de regu. iur.

Bona fides. de reg. iur. 1916

Bona fisco. de iure fisci. 1646

Bonæ fidei. de verb. signi. 1829

Bonæ fidei. de acqui. re. do. 388

Bonis cedi. de cessio. bo. 561

Bonis venditis. de priuile. credi. 594

Bonorum. de verb. signi. 1812

Bonorum. de verb. signi. 1852

Bonorum fisco. de iure fisci. 1622

Bonorum possessionem. rem rat. haberi. 1262

Index legum

Bono publico. de vsucapio. seu vsurpa. 452	Coniunctionem. de verbo. signi. 1808	Cum à te. de vi & vi armata. 687
Boues. de verb. & rerum sig. 1823	Consensu. de actio. & oblig. 886	Cum bifextum. de verb. signifi. 1825
C	Consilij non fraudulenti. de regulis iuris. 1883	Cum bona. de priuile. credi. 583
Caedere. arbo. fur. cæsa. 1336	Constâte matrimonio. ad le. Iul. de adul- ter. & stupro. 1463	Cum constet. de aqua quoti. & æsti. 725
Cæsar. de publica. & vectiga. 146	Constat eum. pro herede. 505	Cum creditor. de furtis. 1306
Cætera quoque. de verb. signi. 1811	Constitit inter. 1511	Cum debitore. rem rat. hab. 1254
Cæterorum & reliquorum. de verb. signi. 1841	Constituitur inter seruum. ad leg. Iul. de anno. 1511	Cum decem mihi. de solu. & libe. 1169
Cæterum. de solu. & libera. 1131	Constitutione imperatoris nostri. de que- stionibus. 1540	Cum de donatione. de dona. 158
Caij Cassij. de fideicom. liber. 265	Constitutiones. de appella. & rela. 1596	Cum de hoc. de excep. rei iudi. 836
Caius Seius. de manumif. 203	Constitutionibus. de act. & oblig. 899	Cum duæ. de capti. & postli. reuer. 1670
Calculi. de administra. rē. ad ciuita. perti. 1772	Constitutionibus principalibus. de iniur. & famo. libel. 1386	Cum duo eandem pecuniam. j. de duo. re. stipu. 1036
Capienda. de reg. iur. 1905	Constitutionibus principum. ad municipi. 1720	Cum duo eadem pecuniam. ij. de duo. re. stipu. 1046
Capitalium pœnarum. de pœnis. 1565	Continuus actus. de ver. oblig. 1027	Cum duo rei. de fideiussorib. & mandato. 1099
Capitum quinto. ad leg. Iul. de adul. & stu. 1462	Contra pupillum. de re iudi. 548	Cum emptor ædium. de dam. infec. 90
Capitis postulati. de fideiusso. & manda. 1100	Contractus imaginarij. de actio. & oblig. 910	Cum enim pecunia. de noua. & delega. 1115
Capitis reus. de accusa. & inscrip. 1430	Contractus quidam. de reg. iur. 1875	Cum enim stipulatur. de stipu. ser. 1054
Capitulum. de interd. & relega. 1579	Contraxisse. de act. & obli. 894	Cum eo autem. ad le. Iul. pecula. §. est in. l. 9. cod. titu. 1516
Caput (quod vulgo Capitulum legitur) de interd. & releg. 1579	Contumacia eorum. de re iudi. 548	Cum ex causa. de re iudi. 537
Carbonum. de verb. signi. 1843	Conuentio priuata. de libe. cau. 347	Cum ex causa duplæ. de verborum oblig. 1031
Carceri præpositus. de custo. & exhi. reo. 1435	Coram Titio. de verb. signifi. 1852	Cum ex causa iudicati. de ap. & rela. 1594
Cassius ait. de solu. & libe. 1139	Corpora eorum. de cadaueribus punito. 1585	Cum ex falsis. de manumif. testa. 228
Cassius. quæ in frau. credi. 617	Corpora animaduersorum. de cadauerib. puni. 1186	Cum ex pluribus. de manumif. testa. 223
Castrense. de castrensi peculio. 1696	Cotem ferro. de publi. & vectig. 143	Cum ex plurib. causis. j. de solu. & libera. 1195
Causam minor viginti annis. de manu- missionibus. 202	Creditor autem. de verb. signi. 8515	Cum ex pluribus causis. ij. de solu. & libe. 1195
Cedere diem. de ver. signi. 1853	Creditor cum fideiussoribus. de appella. & rela. 1602	Cum ex vno delicto. de act. & obligat. 899
Celsus libro. xij. qui & à qui. manu. libe. 315	Creditor oblatam. de solu. & libe. 1202	Cum falsi reus. ad le. Corne. de fal. 1496
Celsus lib. xxxiiij. de vsucap. seu vsurpa. 470	Creditor. de diuer. & tempo. præscript. 847	Cum fidei heredis. de fideicom. liber. 241
Censere. de verb. signi. 1829	Creditor qui permittit. de reg. iur. 1902	Cum fideicommissum. de confess. 558
Centesimis kalendis. de verbo. obligatio. 955	Creditoris cui. de furtis. 1275	Cum fideiubeat. de fideiuf. & mada. 1089
Cepisse quis. de verb. signi. 1837	Creditori actio. de furtis. 1321	Cum filiusfa. de verb. obli. 953
Certe non dubitatur. arbo. fur. cæsa. 1336	Creditori cui pignoris. de ope. no. nun. 23	Cum fundum. de vi & vi armata. 691
Certe si interim. de precario. 763	Creditori. de ces. bo. 559	Cum hereditas. qui & à qui. manumif. lib. 316
Certis ex causis. de accusa. & inscription. 1417	Creditor. de bonis auctor. iudi. poss. 582	Cum heredes. de statulibe. 289
Certo pretio. de quæstionib. 1543	Creditorum. ad legem Iul. de vi priuata. 1480	Cum heres. de diuer. & tēp. præscrip. 846
Certum. de confessis. 1556	Creditorum. de ver. signific. 1801	Cum heredes instituti. de acqui. vel amit. pos. 431
Cessat ignominia. de act. & oblig. 902	Creditorum. de ver. signific. 1802	Cum in corpus. de acqui. rerum do. 382
Charidemo. de pollicitationibus. 1782	Creditoribus. de separa. 600	Cum in re agenda. de solu. & libe. 1130
Cicero in oratione. de pœnis. 1572	Crimen paternum. de pœnis. 1563	Cum in testamēto. de fideicommiss. liber. 278
Circumcidere. ad leg. Cornel. de sicariis. 1485	Cui bonis. de noua. & deleg. 1113	Cum in testamento. de verbo. signi. 1851
Ciuilis. de priua. delic. 1263	Cui ius est donandi. de reg. iur. 1903	Cum in verus. quæ in frau. cre. 621
Clam possidere. de acqui. vel amit. poss. 417	Cuilibet enim. de ope. no. nun. 23	Cum in vna causa. de appel. & rela. 1596
Cœptam. de vsucap. seu vsurpa. 482	Cuilibet in publicum. de lo. & itine. pub. 648	Cum is. qui & à quib. manumif. lib. 317
Cogitationis pœnam. de pœ. 1562	Cui muneris publici. de muneri. & hon. 1745	Cum is qui. de fideiuf. & manda. 1089
Cognitio. de libe. cau. 333	Cui necessitas. de libe. cau. 438	Cum iussu meo. de solu. & libe. 1166
Cognitionum numerus. de va. & extraor- di. cogni. 1791	Cui opus nouum. de operis noui nuntia. 34	Cum legati. qui. ex cau. in pos. ea. 571
Cognoscere. de verb. signi. 1815	Cui per fundum. de aqua quoti. & æsti. 727	Cum lex venditionibus. de fideiuf. & mā. 1093
Collegarum. de verb. signi. 1844	Cui præcipua. vide. j. Quibus præcipua. de ver. signifi. 1816	Cum libertas. de ademptione libertatis. 282
Collegia siqua fuerint. de colle. & corpo. illici. 1408	Cui rectè soluitur. de nouat. & delegat. 1118	Cum lite mortua. iudica. sol. 1230
Collusionem. de collu. deteg. 358	Cuius effectus omnibus prodest. de regu. iur. 1919	Cum minor. xxv. annis. rem ra. habe. 1245
Colonia. de censibus. 1797	Cuius interfuit. de furtis. 1269	Cum mortem. de iure fisci. 1642
Colonus. de vi & vi armata. 689	Cuius per errorem. de reg. iur. 1885	Cum non iusto. de collu. detegen. 358
Commendare. de verbo. signi. 1846	Cuiusque dolo malo. ad leg. Iuliam ma. 1439	Cum pacto. de libe. cau. 349
Commisssa vectigalium. de publica. & ve- cti. 146	Culpa caret qui scit. de reg. iur. 1884	Cum par delictum est. de reg. iur. 1921
Commodis. de re iudi. 542	Culpa est. de reg. iur. 1880	Cum pater & mater. ad le. Pompe. de par- rici. 1488
Communis seruus. de acqui. re. do. 388	Cum amplius solutum est. de regulis iur. 1894	Cum plures. de bo. aucto. iudi. pos. 582
Communis seruus. de acqui. vel amit. pos. 444	Cum æs pignori datur. de furtis. 1278	Cum possessor vnus. de censibus. 1797
Competit. quod vi aut clam. 756	Cum apud Sempronium. iudica. sol. 1243	Cum possit propter filij. de iniur. & famo. libel. 1384
Concedi. de loco pub. fruen. 659		Cum postulassem. de dam. infec. 98
Concussionis. de concussionē. 1396		Cum precario. j. de precario. 767
Conditio. de verb. oblig. 993		Cum precario. ij. de precario. 770
Conditionales. de verb. signi. 1815		Cum prægnans. de acqui. re. domi. 400
Confessus. de confessis. 554		Cum prætor dicat. de verb. signifi. 1821
		Cum prætor in heredem. de reg. iur. 1914
		Cum prin-

Digesti noui.

Cum principalis causa. de reg. iur.	1907	De accessionibus. de diuer. & temporalibus.	847	Diuerfum est. quorum lega.	637
Cum procurator. de ope. no. nun.	24	Debitor. de separatio.	599	Diuus Antoninus. de va. & extraor. cog.	1790
Cum procurator. de fideiusso. & manda.	1112	Debitor. quæ in frau. credi.	621	Diuus Claudius. ad leg. Cornel. de falsis.	1497
Cum prolatis. de re iudi.	539	Debitor. de verb. & rer. signi.	1828	Diuus Commodus. de iur. aure. anulo.	328
Cum pupillus à tutore. rem pupil. fal. fo.	1228	Debitorem. quæ in frau. credi.	620	Diuus Commodus rescipit. de iur. fic.	1644
Cum pupillo rem pupil. fal. fo.	1224	Debitores. de solu. & libera.	1144	Diuus Hadrianus. de re iudi.	539
Cum quasi. de fideicom. liber.	259	De bonis eorum. de liber. cau.	246	Diuus Hadrianus. ad leg. Cornel. de fca.	1486
Cum quærebatur. de re iudi.	552	Decem legata. de fideicom. lib.	240	Diuus Hadrianus. ad le. Pompe. de parric.	1488
Cum quærebatur. iudicatum solui.	1239	Decem stipulatus. de verb. oblig.	1005	Diuus Hadrianus. de termi. moto.	1406
Cum quærebatur. de verborum significa.	1861	Decreta. de re iudi.	546	Diuus Hadrianus. de custo. & exhib. re.	1433
Cum quæritur. de excep. rei iudi.	826	De curatore. de curato. bo. dan.	603	Diuus Hadrianus. ad senatusconsul. Turp.	1530
Cum quæritur. de legationibus.	1763	Decurio. de decur. & eorum fil.	1732	Diuus Hadrianus. de pœnis.	1559
Cum quid vt fiat. de verb. oblig.	965	De decurione. de decur. & eorum fil.	1736	Diuus Hadrianus. de bo. damna.	1574
Cum quidam capitis reus. de iure fisci.	1642	Decuriones. de albo scribendo.	1736	Diuus Hadrianus rescipit. de castr. pec.	1696
Cum quidam sua manu. ad. l. Corn. de fal.	1501	Decuriones. de admini. re. ad ciuit. perti.	1772	Diuus Marcus. de manumis. quæ ser.	211
Cum quidam. de appel. & rela.	1592	Decuriones quos. de decur. & eorum fi.	1728	Diuus Pius rescipit. de reg. iur.	1877
Cum quis. de actio. & oblig.	895	Decurionibus. de decur. & eorum fil.	1734	Diuus Pius. ad leg. Cor. de fal.	1507
Cum quis sibi. de verb. obli.	956	De custodia. de custo. & exhi. reo.	1411	Diuus Pius. de custo. & exhi. reo.	1432
Cum quis sibi aut Titio. de solu. & libe.	1152	Dedisse. de verb. signifi.	1820	Diuus Pius rescipit. de quæstionibus.	1542
Cum quis. rem ra. habe.	1244	De eadem. de excep. rei iudi.	817	Diuus Pius. de manumis. testa.	221
Cum quis possit alienare. de regulis iuris.	1904	De eo delatore. de iure fisci.	1641	Diuus Seuerus & Antoninus. de extraor.	1388
Cum ratio naturalis. de bo. dam.	1575	De eo qui. ad leg. Cor. de fal.	1495	Diuus Seuerus & Anto. de cap. & postli.	1677
Cum res damni. de damno infe.	35	Deferre non possunt. de iure fisci.	1638	Diuus Seuerus. de iniu. & famo. lib.	1386
Cum res inter alios. de except. rei iudic.	816	Defuncta. ad leg. Iul. de adul. & stu.	1776	Diuus Seuerus & Antoninus. de cri. expi.	1403
Cum rem saluam fore. rem pupil. fal. fo.	1228	Defuncto. de publi. iudi.	1413	Diuus Seuerus. ad municipi.	1716
Cum reus promittendi. de fideiuf. & manda.	1076	De iis qui. de liber. cau.	350	Diuu fratres. de libe. cau.	343
Cum sæpius datur. de manumis. testa.	211	De iis qui. de effracto. & expilato.	1402	Diuu Seuerus & Anton. ad leg. Iul. pecul.	1513
Cum seruus purè. de manumis. testa.	216	De incestu. de quæstionibus.	1540	Diuu Seueri & Antonini. de requir. reis.	1537
Cum seruo nulla actio est. de regulis iur.	1898	Deinde ait. de lib. exhi.	777	Diuu fratres rescipserunt. de accu. & inscrip.	1429
Cum seruus pecuniam. de verbo. obliga.	994	De iniuria. de iniur. & famo. libel.	1387	Diuu fratres. de pœnis.	1564
Cum seruus in quo. de stipu. ser.	1067	De interdicto. de aqua quoti. & æstiu.	726	Dolo facit. de doli mali & me. exce.	872
Cum seruus stipulatur. de stipu. ser.	1047	De iure omnium. ad municipalem.	1726	Dolove malo. de vi & vi arma.	682
Cum si exhibuissent. de publi. & vectiga.	137	Delata. de verb. signi.	1840	Doli clausula. de verb. oblig.	1005
Cum solus. de vsucap. seu vsurpa.	471	Delator non est. de iure fisci.	1648	Doli mali exceptio. de noua. & dele.	1121
Cum stipulamur. de verb. oblig.	1013	Delegare est. de noua. & delega.	1118	Domicilium. ad municipalem.	1717
Cum stipulamur. de verb. signi.	1824	Delegare scriptura. de noua. & delega.	1121	Dominus qui. de libe. cau.	1347
Cum stipula i sumus. de verb. oblig.	985	De libertate. de fideicom. liber.	274	Dominus seruo stipulando. de verb. obli.	948
Cum stipulatus sim. de verb. obli.	999	De militibus. de custo. & exhi. reo.	1435	Domitianus rescipit ad senatusc. Turpil.	1531
Cum Stichus & Pamphilus. de solu. & libe.	1144	De minore. xiiij. annis. de quæstionibus.	1542	Domum suam reficere. de reg. iur.	1887
Cum tacitum fideicommissum. de iure fis.	1655	Denique non esse. de iure fisci.	1639	Donari videtur. de reg. iur.	1894
Cum tempus. de reg. iur.	1871	Deniq; si arbores. quod vi aut clam.	752	Donari videtur. de dona.	168
Cum tibi visum. de fideicom. liber.	245	Denuntiasse. ad leg. Iul. de adulte. & stup.	1457	Donationis causa. pro donato.	507
Cum Titia testamentum. vide Titia cum testamentum.	1429	De operibus. de operib. publicis.	1777	Donationes. de dona.	151
Cum verò. de fideicom. liber.	255	De periurio. de cri. stelliona.	1405	Donationes in concubina. de dona.	169
Cum vir. de vsucap. seu vsurpa.	482	De pollicitationibus. de pollicitationib.	1783	Dotem filiofam. datam. de castren. pecu.	1699
Cum vir. de doli mali & me. excep.	877	De proxeneticis. de proxeneticis.	1793	Dubitari nõ debet. de noua. & dele.	1128
Cum vnus. de bo. auct. iudi. pos.	580	De pupillo. de ope. no. nuncia.	11	Duæ filia. pro dote.	513
Cura extruendi. de munc. & hono.	1741	De riuis reficiendis. de riuis.	731	Duo ex tribus. de re iudi.	541
Curator. qui & à qui manumis. lib.	324	Derogatur legi. de verbo. & rerum signi.	1828	Duo filii familias. de manumis.	198
Curator. de operibus publicis.	1775	De sepulchro violato actio. de sepulchro violato.	1395	Duo in solidum. de precario.	769
Curatores. de admi. re. ad ciui. perti.	1770	Desertorem. de re militari.	1680	Duo iudices. de re iudi.	537
Custodias. de publi. iudi.	1915	De statu defunctorum. ne de statu defuncto.	355	Duo rei promittendi. de duo. re. stip.	1037
D		Destitisse eum. ad senatusconsul. Turpil.	1529	Duos reos promittendi. de duo. re. stip.	1038
Abimisque. de priui. credi.	585	De tabulis. de tabu. exhi.	647	Duobus diuersis temporib. de exce. rei iu.	830
Damnum infectum. j. de dam. infe.	35	Detestatio est denunciatio. de verbo. sig.	1810	Duobus negatiuis. de verb. & rerum signi.	1960
Damnum. ij. de dam. infec.	36	De vi priuata. ad le. Iul. de vi priua.	1479	Duobus petentibus. de li. cau.	345
Damni infecti. j. de dam. infec.	68	De vno quoque. de re iudi.	545	E	
Damni infecti. ij. de dam. infe.	86	De vsu aquæ. de va. & extraordi. cogni.	1790	Adem dicemus. de verborum obliga.	921
Damni infecti. iij. de dam. infec.	97	Dicitur ex asse. de iure fisci.	1636		
Dato iudice. quis & à quo appel.	1605	Dies cautioni. de dam. infec.	36		
Datiuus. rem pupil. fal. fo.	1227	Dimissioe literæ. de verb. & rerum signi.	1828		
Datur. ad leg. Iul. repetun.	1508	Dispensatori. de solu. & libe.	1161		
De abigeis puniendis. de abigeis.	1397	Dispensatorem meum. de solu. & libera.	1164		

Index legum

Eadem de eo dicenda. de stipul. ser.	1060	Et omnes omnino. de bo. dam.	1574	Exheredatum. de re iudi.	546
Eadem lege tenentur. ad le. Iul. repe.	1509	Et per iusiurandum. de acceptila.	1210	Ex his. quæ in frau. credi.	610
Ea est natura cauillationis. de re. iu.	1888	Et ei qui contra. ad muni.	1712	Exilium. de interdic. & relega.	1580
Eandem rem apud duos. de duo. re. stip.	1040	Et qui originem. de mune. & hono.	1738	Existimo. de verb. oblig.	991
Ea quæ dari. de regu. iur.	1916	Et si ad species. rem pup. fal. fo.	1227	Ex illa parte. de verbo. & rerum significat.	1857
Ea quæ ciuilitur. de acqui. re. domi.	391	Et si amicis. ad leg. Iul. de adulter. & stu.	1447	Exitus. de acqui. vel amit. pos.	440
Ea quæ desponsa est. ad municip.	1723	Et si debitor. de mor. cau. dona.	178	Ex iudicatum solui. iudica. sol.	1242
Ea quæ distracta sunt. de precario.	769	Et si duorum vsusfructus. de stipula. ser.	1060	Ex iudiciorum. de accusa. & inscript.	1430
Ea quæ in partes. de reg. iur.	1910	Et si fideiussor. de re iudi.	536	Ex lege. ad leg. Iul. de adul. & stu.	1442
Ea quæ magis. ad municipalem.	1721	Et si filium. de munc. & hono.	1747	Ex libero. de quæstionibus.	1544
Ea quæ raro accidunt. de reg. iu.	1888	Et si nihil facili. de reg. iur.	1908	Ex maleficiis. de actio. & obli.	887
Ea res. pro legato.	511	Et si satisfationem. de ope. no. nun.	20	Ex nota Marcelli constat. de castren. pecu.	1695
Ea sola deportationis. de reg. iur.	1897	Et stipulationum. de duo. re. stipu.	1044	Ex operis. de ope. no. nun.	23
Edictum diui Augusti. de quæstionibus.	1541	Et vno ex pluribus. de acceptila.	1013	Ex parte. de solutio. & libera.	1143
Edicto diui Traiani. de iure fisci.	1634	Etiam aureos nummos. de verbo. signific.	1841	Ex pœnalibus. de re. iur.	1886
Ego cum in villa. de manumif. vin.	206	Etiam circa. de sol. & libera.	1143	Ex persona. de fideiussoribus & mandato-	1087
Egisti de peculio. de solu. & libe.	1178	Etiam cõditionis causa. de manumif. vin.	207	ribus.	
Egi tecum. de excep. rei iudi.	835	Etiam ea mulier. de verb. signi.	1837	Ex pollicitatione. de pollicitationibus.	1783
Ei à quo fundum. de vsucap. seu vsurpa.	467	Etiam fœminæ. de iure aureo. anulo.	329	Expressa nocent. de reg. iur.	1911
Ei dicitur xpo. ad municip.	1724	Etiam furtiuus. de acqui. re. do.	384	Ex promissione. de actio. & obli.	893
Ei qui furti. de furtis.	1268	Etiam heredibus eius. si fa. fur. fe. di.	1333	Expugnatur. de incendio rui. naufra.	1352
Ei qui non amplius. de mor. cau. dona.	180	Etiam inuitis. de acqui. re. do.	380	Ex qua persona. de reg. iur.	1919
Ei qui mandatu meo. de solut. & libera.	1205	Etiam per interpositam. de dona.	154	Ex quibus causis. de interdic. seu extraord.	631
Ei qui interdicto. ne quid in lo. publi.	659	Etiam si redhibitus fuerit. de quæstionib.	1543	act.	1625
Ei cuius appellatio. de appel. recip. vel nõ.	1613	Euenit. de dam. infec.	41	Ex quibusdam. de iure fisci.	1625
Ei cui mortis. de mor. cau. do.	176	Euidenter enim. de excep. rei iud.	830	Ex senatusconsulto. ad leg. Corne. de fica.	1486
Eius qui ideo. de app. recip. vel nõ.	1612	Eum cui mille nummi. de fideicom. liber.	241	Ex senatusconsulto. ad leg. Iul. de vi priu.	1480
Eius qui delatorem. de iure fisci.	1643	Eum qui cum qui appel. in prouincia de-	1620	Ex sextante. de excep. rei iudi.	838
Eius qui instum. ad municipalem.	1711	fen.	1620	Extat decretum. de iure fisci. vide. s. Est &	
Eius est nolle. de reg. iu.	1866	Eum qui bona vacantia. de iure fisci.	1647	decretum.	
Eius qui manumifit. ad municipalē.	1721	Eum qui certarum. de verb. oblig.	1030	Extraneo quoque. de quæstionibus.	1545
Eiusdem legis Corneliæ. ad leg. Corne. de		Eum qui ciuitatem. de interdi. & releg.	1580	F	
fica.	1482	Eum qui circa columnas. de priuile. credi.	593	Facere oportere. de verb. & rerum si-	
Emptor cum dele. de noua. & dele.	1124	Eum qui donationis. de dona.	165	gnifi.	1843
Emptor nisi. de aqua plu. arcen.	126	Eum qui debitoris fisci. de iure fisci.	1644	Facienda æstimatione. arborum fur. cæsa.	1338
Emptor fundi. pro emptore.	496	Eum qui ædes. de vsucap. seu vsurpa.	468	Faciendi. de verb. signi.	1844
Eos apud quos. de receprato.	1401	Eum qui emit. de furtis.	1270	Factum à iudice. de reg. iur.	1905
Eos qui ab hostibus. de cap. & postli. re.	1658	Eum qui fugitiuum. ad leg. Fauiam de pla-	1520	Factum cuique. de reg. iur.	1921
Eos qui diuersa inter se. ad leg. Cornel. de		gi.	1520	Falsus creditor. de furtis.	1290
fal.	1506	Eum qui ita stipulatur. de verb. oblig.	957	Falsi nominis. ad leg. Corne. de fal.	1496
Eos qui vtensilia. de decu. & eorum fil.	1735	Eum qui kalendis. de verb. oblig.	948	Falsi pœna. ad leg. Corne. de fal.	1502
Eos qui Romę. de vacat. & excusa. mune.	1755	Eum qui nocentem. de iniur. & famo. li-	1381	Familiæ. de verb. signi.	1849
Eorum qui bona fide. de dam. infec.	75	bel.	1381	Famosi. ad leg. Iul. maie.	1440
Eorum qui maiestatis. ad leg. Iul. maiesta.	1440	Eum qui. de priuile. credi.	592	Fauorabiliores. de reg. iur.	1914
Eorum qui relegati. de pœnis.	1562	Eum qui vectigal. de verb. signifi.	1804	Ferè in omnibus. de reg. iur.	1898
Eorum qui parricidij. ad l. Pompe. de pari.	1490	Eum qui. qui sine manumif. ad lib. perue.	313	Ferè quibuscunque. de reg. iur.	1920
Ergo quandiu. de fideicom. liber.	236	Eum qui venierit. de manumif.	201	Ferri propriè. de verbo. & rerum signific.	1859
Ergo si insula. de acquiren. rerum domi.	379	Eum qui. de mor. cau. dona.	181	Fideicommissaria. j. de fideicom. lib.	274
Est & decretum. de iure fisci.	1642	Eundem plures. de lega.	1765	Fideicommissaria. ij. de fideicommiss. lib.	275
Est species. pro suo.	515	Ex castrensi. de castrensi peculio.	1701	Fideicommissaria. iij. de fideicom. lib.	275
Et an eadem. de excep. rei iudi.	827	Ex causa. de fideicom. lib.	243	Fideiubere. de fideiussoribus & mandato-	1087
Et cætera quibus. vide. s. Cætera quoque.	1811	Ex causa. de re militari.	1692	ribus.	
Et commodati. de fideiussoribus & manda-		Exceptio dicta est. de except.	807	Fideiussor. j. de fideiusso. & manda.	1077
datoribus.	1069	Exceptio est contradictio. de except.	815	Fideiussor. ij. de fideiussoribus & manda-	1092
Et ei contra. al. & ei qui nominauit. ad		Exceptio rei. de excep. rei iudi.	836	toribus.	1102
municip.	1712	Exceptione. de fideiusso. & manda.	1105	Fideiussor. iij. de fideiussoribus & manda-	1102
Et eum qui puerum. ad le. Iul. de vi publi.	1477	Exceptiones. j. de exceptio.	808	toribus.	1104
Et generaliter. de dona.	154	Exceptiones. ij. de except.	809	Fideiussor. iij. de fideiussoribus & mada-	1104
Et habet. de precario.	768	Exceptiones. iij. de excep.	814	toribus.	1104
Et ideo neque. de ope. no. nun.	20	Excipiuntur. ad leg. Iul. de vi pu.	1476	Fideiussor euictionis. de doli mali & me.	874
Et ideo hætitatur. de verb. obli.	930	Ex clausula rei iudicatæ. iudi. solui.	1242	excep.	874
Et ideo si omnino. de verb. obli.	950	Ex consensu. de appella. & rela.	1600	Fideiussori eius. de dona.	166
Et in priuatis. ad senatuscõ. Turpil.	1526	Ex contractu. de re iudi.	544	Fideiussores. j. de fideiuf. & manda.	1074
Et loco. de incen. rui. naufra.	1349	Ex contractibus. de actio. & obliga.	908	Fideiussores. ij. de fideiuf. & manda.	1105
Et magis. de solu. & libe.	1131	Ex damni infecti. de dam. infec.	94	Fideiussoribus. de fideiuf. & mand.	1970
		Ex depositi. de act. & oblig.	891	Filius decurio pro patre. de legationibus.	1764
		Ex duobus. j. de duo. re. stip.	1039		
		Ex duobus. ij. de duo. re. stip.	1045	Filius dum in ciuitate est. de verb. obliga.	929
		Ex duobus. iij. de duob. reis stip.	1046		
		Ex ea parte. de verb. oblig.	1006	Filius emancipatus. ad leg. Cornel. de fal.	1497
		Ex hac scriptura. de dona.	160		
				Filius patris actionē. de noua. & dele.	1122
				Filius	

Digestinoui.

Filius qui administrabat. de solu. & libe. 1181	Generaliter nouimus. de verb. obli. 934	Hoc edicto efficitur. de publi. & v. edig. 138
Filiusfamilias. de dona. 155	Generaliter. de fideiuf. & manda. 1070	Hoc edicto. de ope. no. nun. 2
Filiusfamilias exceptionem. de excep. 815	Generaliter. de excep. 812	Hoc enim. eū qui appel. in prouin. defen. 1620
Filiusfami. ex omnibus. de act. & obl. 903	Generaliter. qui & à qui. manumif. liberi. 126	Hoc interdictum. de migrando. 781
Filiusfami. miles. de castren. pecu. 1697	Generi appellatione. de verb. signi. 1837	Hoc interdictum. quorum lega. 633
Filiusfami. neq; retinere. de reg. iur. 1896	Generi seruis. de publi. iudi. 1417	Hoc iure. de aqua quoti. & æsti. 725
Filiusfamil. patre inuito. de solu. & libe. 1142	Græcè. de fideiuf. & manda. 1072	Hoc iure vtimur. de dona. 162
Filiusfami. peculiarem. de excep. 813	H	Hoc iure vtimur. de verbo. oblig. 928
Filiusfami. suo nomine. de actio. & oblig. 890	H Abere de verb. significa. 1847	Hoc iure vtimur. de solu. & libe. 1178
Filiusfami. volēte. de admi. re. ad ci. perti. 1772	H Hac in factū. quæ in frau. credi. 618	Hoc iure vtimur. de reg. iur. 1920
Filiusfam. militis. de castren. pec. 1693	Hac lege tenetur. ad leg. Iul. pecul. 1516	Hoc sermone. si libert. inge. esse dic. 354
Filiusfam. appellatione. de verb. & rerū signifi. 1822	Hac lege tenet. ad leg. Iul. de vi pri. 1480	Hodie licet. de pœnis. 1558
Filiusfam. libertorum. ad municipalem. 1719	Hæc adiectio. de verbo. signifi. 1847	Hodie qui. ad leg. Cor. de fal. 1507
Filio. de legationibus. 1764	Hæc autem. qui. ex cau. in pos. ea. 564	Homo liber. de acqui. re. do. 391
Filiumfami. publico. iudicio. ad leg. Iul. de adulte. & sta. 1470	Hæc enim omnia. de mor. cau. dona. 175	Hominis appellatione. de verbo. & rerū signifi. 1840
Filium ob hoc. de libe. cau. 436	Hæc enūciatio. de verb. & rerū signi. 1858	Hominem quem. pro suo. 515
Filiæ intestato patri. de solu. & libe. 1179	Hæc lex. ad leg. Iul. de adulte. 1442	Honestè sacramento. de priuile. 1706
Fiscus cum. de iure fisci. 1631	Hæc lex in vrbe. ad legem Iul. de ambi- tu. 1518	Honor municipali est. de munc. & hono. 1745
Fiscus in quæstione falsi. de iure fisci. 1646	Hæc oratio. si liber. inge. esse dic. 354	Honorem sustinenti. de munc. & hono. 1744
Flumina publica. de flumi. 666	Hæc stipulatio. iudicatum solui. 1242	Honores & munera. de decu. & eorum fil. 1733.
Fluminum publicorum. de dam. infec. 79	Hæc stipulatio. de verbo. signi. 1850	Hos accusare. de accu. & inscrip. 1425
Fœminæ. de regu. iur. 1866	Hæc verba ille. de verbo. signi. 1832	Hostes hi sunt. de verbo. & rerum signifi. 1830
Forma censuali. de censu. 1795	Hæc verba in stipulatione posita. de ver. signifi. 1820	Hostes sunt. de capti. & postlimi. reuersis. 1676
Frater autem ei. ad leg. Pompe. de parri. 1487	Hæc verba legis. ad leg. Iul. de adul. & stu. 1450	Huiusmodi stipulationes. de verbo. oblig. 932
Fratres imperatores. de pœnis. 1569	Hæc verba quanti. de verbo. & rerum si- gnifi. 1847	Huiusmodi stipulatio. de verbo. obliga- tio. 963
Fraudati vectigalis. de publ. & vecti. 140	Hæc verba cui. de verbo. signifi. 1818	I
Fraudis interpretatio. de reg. iur. 1893	Hereditas enim de acqui. re. do. 382	I Am tamen. iudicatum solui. 1233
Fructuario hereditas. de acq. re. do. 388	Hereditas in multis. de acqui. re. do. 396	I d apud se. de verbo. & rerū significat. 1839
Fructus rei est. de reg. iur. 1890	Hereditas nihil aliud est. de reg. iur. 1887	Idem erit. de verbo. oblig. 961
Frugem pro reditu. de verb. signi. 1820	Hereditatis appellatio. de verbo. signifi. 1831.	Idem erit probandum: quæ in frau. credi. 606
Fugitiuus seruus. de sol. & libera. 1140	Hereditatis appellatiōe. de verbo. signifi. 1837	Idem est. de vi & vi armata. 683
Fugitiuus est. de ver. & rerum signi. 1857	Hereditatem. de dona. 168	Idem iuris est. de verbo. oblig. 921
Fulcinius existimat. q. ex cau. in pos. ea. 566	Hereditate ab agnato. de castren. 1702	Idem priuilegium. de priuile. cre. 585
Fulcinius. de vi & vi armata. 687	Hereditarium. de bonis auctor. iudi. poss. 576	Ideo que si ita. de manumif. testa. 223
Fulcinius. de mor. cau. dona. 193	Hereditariæ rei furtum. de furtis. 1315	Ideo que. de vsucap. seu vsurpa. 460
Fullo si actione locati. de furtis. 1322	Hereditariarū actionum. de acti. & obli. 903	Idest. de libe. cau. 337
Fullo & sarcinator. de furtis. 1320	Hereditarij serui. de quæstionibus. 2540	Id est vbi. de bo. aucto. iudi. pos. 573
Fundi appellatione. de ver. & rerū signifi. 1853	Heres à debitore. de fideiuffo. & manda. 1081	Id est & pœnæ. si fa. fur. fe. di. 1332
Fundi quem. de excep. 814	Heres eius. de vsucap. seu vsurpa. 483	Id quod nostrum. de regu. iur. 1868
Fundi venditor. de acquirē. vel amit. poss. 438	Heres. de vsucap. seu vsurpa. 468	Id quod pœnæ. de solutio. & libe. 1172
Fundum Cornelianum. de noua. & dele. 1124	Heres seruum. qui & à qui. manumif. lib. 325	Id quod. pro derelicto. 509
Fundum Titianum. de excep. 813	Heredis appellatio. de verbo. signifi. 1818	Id tempus. de vsucap. seu vsurpa. 463
Fur est manifestus. de furtis. 1266	Heredis appellatione. de verbo. signi. 1844	Igitur sciendum. de liber. cau. 336
Furem nocturnum. ad leg. Corne. de sica. 1485	Heredi autem. de bo. aucto. ita. iudi. poss. 580	Illa decreta. de decretis ab ordine facien- dis. 1774
Fures nocturni. de furibus balnea. 1401	Herede instituto de fideicom. liber. 245	Illa stipulatio. de verbo obliga. 964
Furiosus & pupillus. de actio. & obligat. 907	Heredem. de regu. iur. 1886	Illa verba. j. de verbo. & rerum significatio. 1818
Furiosi vel eius. de regu. iur. 1881	Herennius modestin. de decu. & eorū si. 1734	Illa verba. ij. de verbo. & rerū significat. 1842
Furioso. de re iudi. 524	ἡ τῶν τέκνων. de verbo. & rerum signifi. 1828	Ille seru. qui & à quibus manumiffi libe. 318.
Furtim cæsæ. arbor. fur. cæsæ. 1337	Hi qui accessionis. de fideiuf. & mā. 1088	Illud certum. de liber. cau. 336
Furtum à furuo. de furtis. 1266	Hi qui (aliàs si q) ad munera. si tut. vel cu- ra. vel magi. cred. appel. 1619	Illud constat. quæ in frau. credi. 618
Furtum. de vsucap. 481	Hi qui ædes. ad leg. Iul. de vi pub. 1479	Illud. de manumif. vin. 208
Furtum non committit. de furtis. 1312	Hi qui certa conditione. de iure immun. 1758	Illud generaliter. de mortis cau. donat. 189
Furtiuam ancillam. de furtis. 1316	Hi qui muneris. de vaca. & excu. mu. 1754	Illud meminimus. quæ sen. sine appel. rescin. 1616
Furtorum genera. de furtis. 1266	Hi quoque. ad leg. Cor. de sica. 1484	Illud non. de solutio. & libera. 1133
G	Hi tamen. de accu. & inscript. 1424	Illud relatū. de iniur. & famo. libel. 1357
G Aius Seius. de manumif. 203	His enim casibus. de furtis. 1315	Illud sciendum est. j. de appella. & relatio. 1503
G aijs Cassij. de fideicom. lib. 265	His oneribus. de va. & excu. mu. 1755	Illud sciendum est. ij. de appella. & relatio. ibid.
Generaliter quisquis. de acquirē. vel amit. pos. 419	His qui naues. de va. & excu. mu. 1753	Illud videamus. quando appel. fit. 1623
Generaliter cum de fraude. de regu. iur. 1893	His qui pignori. de dam. infec. 48	Imaginaria venditio. de regu. iur. 1871
Generaliter dicemus. de fideicom. liber. 250	His qui se. qui. ad liber. procla. non lic. 351	Immo eum. de libe. cau. 337
Generaliter in omnibus. de præto. stipu. 1221	His verbis. de duo. re. stipu. 1040	
Generaliter. de decu. & eorum fil. 1731	Hoc amplius. de dam. infec. 45	
	Hoc amplius. de furtis. 1282	

Index legum

Immo magis. de libe. exhi.	777	In eo quod. de acquir. re. do.	381	In omnibus prætoriiis. ij. de præto. stupu.	1222
Immunitates. de iure immunitatis.	1758	In eos qui naues. furti aduer. nau. cau. sta.	1329	In omnibus quidē, maximè. de regu. iur.	1896
Impensæ. de verbo. & rerum signific.	1821	In eos de custo. & exhi. reo.	1436	In omnibus rebus. de acti. & oblig.	910
Imperator Alexander. de appel. & relatio.	1061	In eum. cuius dolo de accusat. & inscript.	1428	In omnibus speciebus. de sol. & lib.	1157
Imperator Antoninus. de liber. cau.	346	In eum cuius instinctu. de extraordi. crim.	1388	In omnibus tēporalibus. de actio. & obli.	890
Imperator Antoninus. de pœnis.	1572	In executione. de verb. oblig.	981	In pari causa possessor. de reg. iur.	1915
Imperator Antoninus. de fideicom. liber.	243	In factum actiones. de act. & obli.	891	In parietis communis. de dam. infec.	89
Imperator noster. de iure fisc.	1648	Infans vel furiosus. ad leg. Cornel. de fica.	1486	In personalibus actionibus. de ces. bo.	560
Imperator noster. qui sine manu. ad lib. perue.	314	Infamen. de publi. iudi.	1414	In personam seruilem. de regu. iur.	1874
Imperator Titus Antoninus. ad municip.	1711	Inficiendo depositum. de furtis.	1314	In possessionē. quibus ex cau. in posses. ea.	566
Imperatores. de decur. & eorum fil.	1736	In fideicommissariis. de fideicom. liber.	240	In prætoriiis stipulationib ⁹ . de præto. stip.	1223
Imperatores. de admini. rerum ad ci. perti.	1782	In fiscali causis. de iure fiscali.	1631	In priuatis operibus. de pollicitationibus.	1784
Imperatores. ad leg. Iul. de anno.	1511	In fraudem. qui & à qui manumiss. liberi.	318	In prouinciali. de ope. no. nuntia.	9
Imperatores. ad municipalem.	1727	In fraudē. qui & à qui. manumiss. lib.	324	In pupillo de excep.	809
Imperatores. de iure fiscali.	1645	In fraudem fiscali. de iure fiscali.	1648	In pupillo cui. de solu. & libera.	1159
Imperatores. ad senatuscon. Turpil.	1532	In fraudem. quæ in frau. credi.	603	In quem etiam. de fideicommiss. lib.	236
Imperatores. de bon. eo. qui ante senten.	1577	In furti actione. de furtis.	1298	In quæstionibus. ad legē Iuliam maicsta.	1440
Imperatores. de manumiss. testa.	230	In generali petitione. de verb. & rerum signifi.	1821	In quibuscunque negotiis. de act. & obli.	908
Imperatores. de curato. bo. dan.	605	In hanc stipulationem. de dam. infec.	85	Inquilino non datur. de dam. infect.	89
Imperatores. de re. iudi.	540	In his officiis. de reg. iur.	1907	In rebus. de precario.	762
Imperatores. de priuilegiis credi.	590	In his vero quæ. de solu. & libe.	1131	In reficiendo. de dam. infect.	96
Imperatores. de appella. & rela.	1598	In honorariis. de actio. & obliga.	901	In rutis cæsis. de verbo. & rerum signific.	1862
Imperatores. de publica. & vectiga.	139	In honoribus. de vaca. & excu. mu.	1754	In Saluiano interdicto. de Saluia. interdi.	782
Imperatores. de pollicitationibus.	1785	In huiusmodi stipulationibus. de præto. stipu.	1224	In senatusconsultum Turpillianum. ad se-	1530
Imperitia culpæ. de regu. iur.	1915	In illa stipulatione. de verb. oblig.	954	In seruo. de libe. cau.	338
Impossibilis. de verbo. obli.	927	In illa stipulatione. de verb. oblig.	927	In seruorum. de pœnis.	1556
Impossibilium. de reg. iur.	1908	In insulam. de sen. pas. & restitu.	1585	In stipulatione. de dam. infect.	78
Impuberem. ad leg. Corne. de fal.	1503	In interdicto. de vi & vi arma.	687	In stipulatione. iudica. sol.	1230
Impuberem. de furtis.	1281	In interdictis. de iterdi. seu extraor. actio.	630	In stipulatione. j. rem ra. habe.	1245
In accessione temporis. de diuer. & tēporali. præscri.	845	In iudicati. de re iudi.	552	In stipulatione. ij. rem ra. habe.	1256
In actione furti. de furtis.	1277	In iure ciuili receptum est. de regu. iur.	1903	In stipulationibus. de verbo. obliga.	955
In ædibus alienis. de dona.	157	Iniuria. de iniur. & famo. libel.	1354	In stratum omne de verbo. signifi.	1811
In Aegypto. de extraor. cri.	1390	Iniuriarum. j. de iniur. & famo. libel.	1382	Instructam autem. de verb. signi.	1846
In agris. de acquir. re. do.	1372	Iniuriarum. ij. de iniur. & famo. libel.	1384	Insula est. de acquir. re. do.	393
In albo decurionū. de albo scriben.	1737	Iniuriarum. iij. de iniuriis & famo. libel.	1367	Insulam intra biēnium. de verbo. obliga.	1013
In ambiguis. de reg. iur.	1894	In laqueum. de acquir. re. do.	393	In summa. de aqua plu. arcen.	110
In ambiguis. de reg. iur.	1897	In lege censoria. de verbo. signi.	1851	In summa de re iudi.	550
Inauditum. ad leg. Corne. de fica	1482	In lege Cornelia. ad legem Corne. de fica.	1484	In summa sciendum est. de iur. fiscali.	1638
In bello. de capti. & postli. reuer.	1663	In libertatibus. de manumiss. testa.	212	In summa. vti posside.	701
In capitalibus criminib ⁹ . de bonis eorum qui ante senten.	1577	In liberto de solutio. & libera.	1175	In tabulis. de statulibe.	308
In causæ cognitione. de dam. infec.	54	In littore. ne quid in lo. pu.	658	In tantum ergo. de libera. cau.	338
In circulatoribus. de extraor. crimi.	1391	In loco. ne quid in lo. pu. vel iti. fi.	650	Intelligēdus est. de verbo. & rerum signi.	1840
Incola ad municipalem.	1722	In Lusitania. de censibus.	1797	In tēpore cōstituto. de diuer. & tēp. præsc.	842
Incola iam muneribus. ad municipalem.	1723	In metallum. de sen. pas. & restitu.	1585	In testamento quidē de fideicom. liber.	267
In comites. ad leg. Iul. repetun.	1509	In metallum. de pœnis.	1562. & 1570	Inter accusatorem. de publi. iudi.	1415
In concedendo. de aqua plu. arcē.	121	In metallum. de iure fiscali.	1634	Inter artifices. de solu. & libe.	1145
In condemnatione. de regu. iur.	1906	In mortis causa. de mor. cau. dona.	181	Inter cæteros. de iure aure. annullo.	328
In conuentionibus. de verbo. & rerum signifi.	1855	In numerationibus. de solu. & libe.	1157	Inter conuenientes. ad municipalē.	1722
In contrahenda venditione. de regu. iur.	1906	In muris ne quid in lo. fa. fiat.	648	Inter creditorem & debitorem. de fideiuss. & mand.	1104
In conuentionibus. de verbo. obli.	954	In negotiis. de reg. iur.	1867	Inter diuortium. de verbo. & reru signi.	1847
In crimine adulterij. ad leg. Iul. de adul. & stup.	1475	In obscuris inspicere solet. de reg. iur.	1901	Inter donum & munus. de verbo. & reru signi.	1874
In criminibus eruendis. de quæstionibus.	1535	In obscura voluntate. de reg. iur.	1908	Inter eos. de re iudi.	534
In dardanariis. de pœnis.	1570	In omnibus obligationibus. de regu. iur.	1870	Inter eos qui. de acquiren. re. do.	378
In depositi. de re iudi.	525	In omnibus causis. de regu. iur.	1889	Inter eos. de fideiuss. & manda.	1097
Inde tabernacula. de verb. signifi.	1846	In omnibus causis. de regu. iur.	1881	Inter fideiussores. de fideiuss. & mandat.	1085
Indicasse. de verb. signifi.	1849	In omnibus causis. de præuaricato.	1040	Inter fructuarium. de dam. infec.	75
In diem acceptilatio. de acceptila.	1209	In omnib ⁹ negotiis. de actio. & obligatio.	911	Inter hæc verba. de verbo. & reru signifi.	1845
In diem addictio. de aqua plu. arcen.	121	In omnibus officiis. (al. in his officiis.) de re. iur.	1907	Inter illam. de verbo. & rerum signi.	1854
In diem obligatio. de noua. & dele.	1114	In omnibus. de acquir. re. do.	376	Inter liberos. de pollicitationibus.	1786
In duobus reis. de duo. stipulan.	1036	In omnibus. de diuer. & tempo. præscrip.	847	Inter	
In eadem causa. ad legem Iul. de vi pub.	1476	In omnibus partibus iuris. & de capti. & postli. reuer.	1671		
In effractores. de effra. & expila.	1402	In omnibus prætoriiis. j. de præto. stipulat.	1221		
In eiusmodi stipulationib ⁹ . de præto. stip.	1224				
In eo quod. de reg. iur.	1879				
In eo quod plus sit. de regu. iur.	1899				

Digestinoui.

Inter liberas tatum. ad leg. Iul. de adult. & stup.	1445	Is qui iudicio. vide, Qui iudicio.	1420	Legatus creatus. de legationibus.	1765
Inter mortis causa. de mor. cau. don.	109	Is qui legatione. de leg.	1765	Legatus municipalis. de legationibus.	1762
Inter omnes constat. de furtis.	1294	Is qui natus. de verbo. & rerum sign.	1853	Legato tempus. de legationibus.	1763
Inter pares. de re iudi.	541	Is qui opem. de furtis.	1286	Legato qui publicum. de vaca. & excusa. mu.	1756
Inter pœnas. de interdi. & rele.	1580	Is qui prædam. ad legem Iul. pecu.	1517	Legatorum nomine. pro legato.	510.
Inter publica. de verb. signifi.	1804	Is qui rem. qui ex cau. in pos. ea.	572	Lege autem. de decre. ab ordi. fa.	1774
Inter quos. de dam. infect.	92	Is qui reus. de publi. iudi.	1411	Lege Cornelia. j. ad legem Cornel. de fal.	1495
Inter stipulantem. de verb. obliga.	976	Is qui seruum castrandum. ad leg. Cornel. de fica.	1484	Lege Cornelia. ij. ad legem Cornel. de fal.	1507
Inter stuprum. de verb. signifi.	1827	Is qui suis. de manumissio.	195	Lege Cornelia. j. ad legem Cornel. da fica.	1481
Interdum accidit. de furtis.	1297	Ita fidei. de iure fisci.	1646	Lege Cornelia. ij. ad legem Cornel. de fica.	1483
Interdum ex conuentione. rem ra. habe.	1250	Ira liber. de statulibe.	293	Lege Fauia. de manumissio.	199
Interdum. de publi. & vectigal.	147	Iraque fullo. de furtis.	1269	Lege Fauia ad leg. Fauia. de plagia.	1519
Interdum euenit. de publi. iudic.	1412	Iraque hoc casu. de fideicom. lib.	258	Lege Iulia peculatus. j. ad leg. Iulia pecula.	1512
Interdum eius rei. de acquiren. vel amit. pos.	430	Ista stipulatus. de verbo. oblig.	1000	Lege Iulia peculatus. ij. ad leg. Iul. pecula. ibidem.	
Interdum fur. de furtis.	1306	Item apud. de iniur. & famo. libel.	1370	Lege Iul. de residuis. ad leg. Iul. pecu. ibid.	
Interdum proprietatem. de verbo. & reru signifi.	1821	Item miles. de re iudi.	533	Lege Iulia. j. ad leg. Iul. reperun.	1509
Interdum pura stipulatio. de ver. obli.	967	Item parte. de except. rei iudi.	820	Lege Iulia. j. ad leg. Iul. de vi. pub.	1476
Interdum. de natalib. restituē.	329	Item quæ ex animalibus. de acquir. re. do.	362	Lege Iulia. ij. ad leg. Iul. de vi pub.	1478
Interdictum de precariis. de precario.	768	Item si alter. de stipula. ser.	1052	Lege Iulia. iij. ad leg. Iul. de vi pub. ibid.	
Interdictum quod vi. quod vi aut clā.	757	Item si ob id. de doli mali & met. except.	854	Lege Iulia de annona. ad leg. Iul. de anno.	511
Interdictum. quorum bonorum.	632	Item si seruus. de stipula. ser.	1052	Lege Iunia. de manumissio.	203
Interdictum. de vi & vi armata.	690	Item si victus. de except. rei iudi.	822	Lege Pompeia. ad leg. Pompe. de parricid.	1487
Interdicta. de interdi. seu extraord. actio.	631	Item vestis. de capti. & postlimin. reuer.	1657	Lege obuenerē. de verb. signifi.	834
Interdictorum. de interdi. seu extraord. actio.	629	Itinere faciendo. de verbo. signific.	1799	Legis Fauie crimine. ad leg. Fauiam de pla.	1519
Interesse. de acqui. vel amit. pos.	445	Iudex posteaquam. de re iudi.	549	Legis Iulia. ad leg. Iul. de vi priua.	1480
Interest enim. de priuileg. credi.	584	Iudici ab appellationibus. de iniur. & famo. libel.	1387	Leuia crimina. de accus. & inscrip.	1421
Interest enim nostra. de libe. cau.	332	Iudicata quidem. de except. rei iudi.	836	Lex Cornel. de iniur. & famo. libel.	1358
Interpretatione legum. de pœnis.	1572	Iudicatum solui. j. iudicat. sol.	1236	Lex. xij. tabularum. ad le. Iul. maieft.	1438
In testamentis. de regu. iur.	1869	Iudicatum solui. ij. iudicat. sol.	1237	Lex xij. tabularum. de tigno iniuncto.	1323
Intestata sororis. pro emptore.	503	Iulianus ait. de manumif. testa.	225	Lex Iulia de repetundis. ad leg. Iulia rep.	1508
Intestatus est. de verbo. signifi.	1813	Iulianus ait. de doli mali & me. except.	871	Lex Iulia de repetundis. ad leg. Iul. de repe.	1509
In totum. de reg iur.	1892	Iulianus ait. de confes.	555	Libellorum inscriptionis. de accusa. & inscrip.	1419
In toto & pars. de regu. iur.	901	Iulianus ait. de doli mali & me. except.	871	Liberalis causa. de lib. cau. 349. olim sic incipiebat. nunc ex Pandectis Flo. incipit. Si in obscuro.	
In toto iure generi. de regu. iur.	1893	Iulianus ait. de confes.	555	Liberationis verbum. de verb. signifi.	1812
Intra quinq; annos. de iure. aure. an.	328	Iulianus ait. de confes.	555	Liber homo. de acquir. rerum domi.	373
Intra dies constitutos. de re iudi.	523	Iulianus lib. iij. de except. rei iudi.	816	Liber homo in stipulatu. de verbo. oblig.	994
Intra quatuor annos. de diuer. & temporali. præscrip.	845	Iulianus. qui & à qui. manumif. libe.	317	Liber homo qui. de verbo oblig.	1004
Intra triduum. de appella. recipi. vel non.	1612	Iulianus. de mor. cau. dona.	174	Liber homo. de stipulatio. seruo. rui.	1058
In venditione. de bo. auct. iudi. poss.	576	Iulianus scripsit. de verbo. oblig.	1018	Liberorū appellatione. de verb. & rerum signifi.	1855
Inuitus. de fideicom. liber.	265	Ius nostrum nō patitur. de reg. iur.	1868	Liberis etiam hominibus. de libe. cau. 332.	
Inuitus. de regu. iur.	1922	Iuris Italici. de censibus.	1797	Liberis exheredatis. de doli mali & me. ex cep.	874
Inuito. de regu. iur.	1889	Iuris ratio. de manumissio.	203	Libertas ad tempus. de manumif. testa.	223
In vsu. de verb. signifi.	1841	Iure naturæ æquum est. de regu. iur.	1915	Libertas. in æstimabilis res est. de regu. iur.	1898
In vsucapione. de diuer. & temporali. præscrip.	849	Iura sanguinis. de reg. iur.	1868	Libertas omnibus rebus. de regu. iur.	1913
In vsucapionib ⁹ . de vsucapio. seu vsu pa.	460	Iusurandum. quarum re. actio non da.	877	Libertas quæ de manumif. testa.	217
In vulgari. de verbo. signifi.	1841	Iusta causa. de manumif. vin.	206	Libertas testamento. de manumif. testa.	224
Is autem. iudicat. sol.	1232	Iusta enim. vti posside.	696	Libertate. de manumif. testa.	234
Is cuius. de aqua plu. ar.	134	Iusta interpretatione. de ver. sign.	1850	Libertate seruo. de statulibe.	302
Is cuius. j. de furtis.	1269	Iuste possidet. de acquiren. vel amit. poss.	420	Libertates directæ. de manumif. test.	227
Is cuius. ij. de furtis.	1321	Iusto errore. de vsuca. seu vsurpa.	483	Libertates etiam. de fideicom. liber.	244
Is cuius ope. ad legem Iul. de adult. & stup.	1453			Liberti appellatione. de verb. signifi.	1844
Is cui bonis. de verb. oblig.	927	L abeo ait. de aqua plu. arcen.	131	Liber inus. de iure aureo anullo.	329
Is cui ex stipulatu. de furtis.	1270	Labeo & Sabinus. de verbo. signifi.	1803	Libertus propter. ad municipalem.	1715
Is cui fideicommissa. de quæstionib ⁹ .	1546	Labeo putat. si fa. fur. fecif. dica.	1334	Libro memorialium. de verbo. signi.	1839
Is cui opus. de ope. noui. nunc.	34	Labeo putauit. si is qui test. lib. esse ius. erit	1328	in. I. Masurius scribit.	
Is cui. de actio. & obli.	904	Labeo de riuis.	729	Licere vniciue. de incen. rui. naufra.	1354
Is cum quo. de aqua plu. arc.	120	Labeo de vsucap. seu vsurpa.	460	Licet capitalis. de verbo. signifi.	1828
Is damnum. de reg. iur.	1905	Labeo lib. ij. posteriorum. de statuliberis	300		
Is qui alienum. de solutio. & libera.	1164	Labeo indicat. ad municipalem.	1709		
Is qui alienum. de verb. oblig.	954	Labeo lib. j. de verb. signifi.	1805		
Is qui bonis cessit. j. de cessio bo.	560	Lacus & stagna. de acqui. re. do.	371		
Is qui bonis cessit. ij. de cessio bo. ibidē.		Late culpe finis. de verbo. & rerum signifi.	1856		
Is qui dicit. de exceptio.	809	Latinus Largus. qui sine manu. ad lib. perue.	314		
Is qui ex stipulatu. de actio & obli.	907	Latrones. de capti. & postli. reuer.	1677		
Is qui ex causa. de fideicom. lib.	244	Legatam. de admi. re. ad ciui. perti.	1771		
Is qui in domum. de iniur. & famo. libel.	1383	Legatus antequa. de legationibus.	1764		
Is qui in puteum. quod vi aut. clam.	1075	Legatus contra repub. de legationibus.	1762		
Is qui in reatu. ad leg. Iul. maie.	1441				

Index legum

Licet dubitatum. de libe. cau.	350	Meorum & tuorum appellatione. de ver		Naubus. de capti. & postlimi. re.	1657
Licet fugæ tempore. de libe. cau.	335	bo. & rerum signifi.	1823	Naucularij. de mune. & ho.	1741
Licet inter gesta. de verbo. signi.	1816	Mercis appellatio. de verb. signifi.	1818	Ne cum filiofamilias. de furtis.	1275
Licet neque. de acquiren. vel amit. poss.	447	Mercis appellatione. de verb. signifi.	1852	Ne in aliena. quod vi aut clam.	737
Licinius Rufinus. quib. ad liber. procla.	352	Merito. de vi & vi armata.	692	Ne liberalitate. de re iudi.	546
Litigiofam rem. de litigiosis.	881	Metrodorum. de pœnis.	1572	Ne piscatores. de incen. rui. naufra.	1353
Litis æstimatio pro emptore.	496	Miles filius fami. de castren. pecu.	1694	Ne præsidis. vide. Nec præsidis. j.	
Litis nomen de verbo. signifi.	1809	Miles præcipua. de castren. pecul.	1693	Ne procuratores Cæsaris. de iur. ff. 1644	
Littora. ne quid in lo. publi.	658	Miles qui cum adul. ad leg. Iul. de adul. & ftu.	1447	Ne quid. de incen. rui. naufra.	1352
Littus est quousqj. de verbo. & rerum signifi.	1824	Miles qui in furto. de furibus baln.	1401	Ne quis receptam. de cu. & exhi. reo.	1435
Littus publicum est de verb. signi.	1829	Miles qui. de re iudi.	523	Ne quorundam. de collu. detegen.	357
Locatio vectigaliũ. de publica. & vectig.	141	Miles qui in com meatu. de re militari.	1679	Ne satisfactio. rem ra. habe.	1256
Locus certus. de acquire. vel amit. posses.	434	Milites agrum. de re militari.	1690	Nec enim. de iti. actu que priua.	700
Locus est non fundus. de verbo. signifi.	1817	Milites prohibentur. de re militari	1689	Nec enim ordo. de solu. & libera.	1133
Locum habet. de tabu. exhi.	645	Milites si amiserint. de cu. & exhi. reo.	1436	Nec ex prætorio. de reg. iur.	1877
Longæ possessionis. de diuer. & temp. præscrip.	842	Militum delicta. de re militari.	1679	Nec filio. de nata. resti.	330
Lucius Titius. de dona.	171	Mille passus. de verbo. signifi.	1840	Nec in ea. ad leg. Iul. de adul. & ftu.	1459
Lucius Titius. de manumif. testa.	230	Minus est actionem. de reg. iur.	1924	Nec interest liberos. ad leg. Iul. de vi pri.	1480
Lucius Titius. j. de fideicom. liber.	244	Minus solum. de verbo. signifi.	1809	Nec licebit. de publica. & vectiga.	137
Lucius Titius. ij. de fideicom. liber.	268	Misso legatario. pro emptore.	502	Nec magistratib. de iniur. & famo. libel.	1384
Lucius Titius. iij. de fideicom. liber.	282	Modestinus respondit. de donat.	166	Ne manifestum. de furtis.	1268
Lucius Titius. de fideiuf. & manda.	1084	Modestinus respondit. de solu. & libera.	1174	Nec militi de manumif. testa.	212
Lucius Titius. ad senatuscon. Turpil.	1531	Modestinus respondit. de except.	811	Nec minus. de furtis.	1281
Lucius Titius. de ap. & relatio.	1597	Modestinus respõdit. de verb. & rerum signifi.	1828	Nec præsidis quidem nomen. de operib. publicis.	1776
Lucius Titius. de iure filci.	1632	Mora rei fideiussori. de verbo. obli.	984	Negociorum gestorum. de re iudi.	554
Lucius Titius. ad municipalem.	1717	Morbis fonticus. de verbo. signifi.	1829	Negociorũ gestor. de appella. & relatio.	1660
Lucio Titio. de aqua quoti. & æsti.	725	Moris est. de pœnis.	1554	Nemo alieno. de reg. iur.	1913
Lucio Titio. de actionibus & obli.	898	Mortis causa. j. de mor. cau. dona.	174	Nemo damnus. de reg. iur.	1920
M		Mortis causa. ij. de mor. cau. dona.	175	Nemo de domo. de reg. iur.	1898
Maenia decedens. de manumif. testa.	227	Mortis causa. iij. de mor. cau. dona.	176	Nemo dubitat. de reg. iur.	1897
Magistratus municipales. ad municipalc.	1720.	Mortis causa. iij. de mor. cau. dona.	178	Nemo enim in perfequendo. de regu. iur.	1895.
Magistratus reipublicæ. de administra. re. ad cui. perti.	1772	Mortis causa. v. de mor. cau. dona. ibidẽ.	184	Nemo est qui nesciat. de duo. reis stipulã.	1037
Magna negligẽtia. de verbo. & rerum signifi.	1857	Mortis causa. vj. de mor. cau. dona.	184	Nemo ex his qui negant. de reg. iur.	1882
Maiestatis crimine. ad legem Iul. maiefta.	1441	Mortis causa. vij. de mor. cau. dona.	186	Nemo ideo obligatur. de reg. iur.	1905
Maiore parte anni. de verb. signi.	1840	Mortis causa. feruũ. de manumif. tio.	200	Nemo plus iuris. de regu. iur.	1885
Maiores. lxx. annis. de iur. immuni.	1758	Mortuo herede. de statulibe.	297	Nemo plus commodi. de reg. iur.	1913
Maiores. xx. annis. qui. ad liber. procla. nõ lic.	351	Mortuo reo de fideiuffo.	1083	Nemo potest. pro legato.	511
Malum. nauis. de verb. & rerum signifi.	1862.	Mofchis. de iure filci.	1653	Nemo potest. pro derelicto.	509
Mancia qui sine manumif. ad lib. perue.	314	Mouentium. de verbo. & rerum signifi.	1824	Nemo potest. gladij. de reg. iur.	1892
Mandatis cauetur. de requiren. reis.	1534	Mulier in opus. de capti. & postli. re.	1659	Nemo potest. mutare. de reg. iur.	1829
Mandatis principalibus. de pœnis.	1570	Mulier quæ dotem. de verb. obli.	965	Nemo prædo est. de regu. iur.	1914
Mandatis. de colle. & corpo. illici.	1407	Mulier quæ. ad senatuscon. Turpil.	1526	Nemo prohibetur. de exceptio.	810
Manumif. de manu. vin.	210	Mulieris. de verbo. signifi.	1802	Nemo qui cõdemnare. de reg. iur.	1884
Manumittere. de interdi. & rele.	1580	Mulier. de popula. actio.	1410	Nemo rem suam. de verbo. obli.	983
Marcellus ait. de reg. iur.	1888	Mulierem. de accusa. & inscrip.	1427	Nemo rem suam. de verbo. oblig.	975
Marcellus notat. de mor. cau. dona.	178	Multum interest. de verbo. oblig.	938	Nemo seruus. de acqui. re. do.	375
Marcellus scribit. de fideiuf. & manda.	1084	Munerũ. de mune. & hono.	1737	Nemo videtur fraudare. de reg. iur.	1918
Marcellus apud Iul. de verb. signi.	1801	Munerum. de mune. & hono.	1747	Nemini licet. de lo. & itine. publi.	648
Maritus quidam. de quæstionibus.	1546	Municeps. ad municipalem.	1720	Nepos ex filio. de manumif. tio.	203
Mariti lenocinium. ad leg. Iul. de adul. & ftu.	1466	Municipes. de verbo. & rerum signifi.	1887	Nepos Proculo. de verb. signi.	1833
Marito quoque adul. ad leg. Iul. de adul. & ftu.	1461	Municipes. ad municipalem.	1713	Ne præsidis. de op. pub.	1776
Maritus. de acqui. re. do.	384	Municipem. ad municipalem.	1707	Neque infantes. de fideicom. liber.	266
Masurius scribit. de verb. signi.	1839	Municipali. de decre. ab ordi. fa.	1774	Neque in interdicto. de reg. iur.	1812
Mater autẽ famil. ad leg. Iu. de adul. & ftu.	1447	Munus. j. de verb. & rerum signifi.	1850	Neque muri. ne quid in lo. fa. fi.	641
Mater filij surrepti. de furtis.	1288	Munus. ij. de verb. & rerum signifi.	1853	Neque pignus neq; depositũ. de rug. iur.	1883.
Matrimonij cau. qui & à qui. manumif. li.	323.	N		Neq; seruus. de vsucap. seu vsurpa.	462
Medicus cui. de va. & extraor.	1790	Nam cum vterque. de stipu. fer.	1054	Neque vnde vi. de vi & vi arma.	690
Medicorum. de decre. ab ordi. fa.	1773	Nam ei. de dona.	167	Neratius consultus. de reg. iur.	1910
Melior conditio nostra. de reg. iur.	1915	Nam & si. de furtis.	1298	Neratius præscus. de verb. & rer. fig.	1822
Meminisse oportebit. de fur.	1323	Nam & si. quod vi aut clam.	746	Neratius scribit. de manumif. testa.	212
		Nam & si. seruus. quod vi aut clam.	754	Nesennius de re iudi.	542
		Nam origo. quod vi aut clam.	746	Nihil aliud est. de actio. & obli.	908
		Nam quem. de verbo. signi.	1839	Nihil est aliud. de verbo. signifi.	1806
		Nam reipublicæ. de ope. no. nunc.	11	Nihil consensui tam contrarium. de regu. iur.	1901
		Nam si non fuit. de dam. infec.	90	Nihil dolo. de reg. iur.	1915.
		Natorum appellatio. de verbo. signifi.	1828. in. l. h. τὸν τέκνον.	Nihil enim multum. de lib. ho. exhi.	773
		Natura. de verbo. signifi.	1845	Nihil est impedimento. ad munici.	1723
		Naturaliter. de vsuca. seu vsurpa.	452	Nihil interest. ad leg. Iul. de adult. & ftu.	1468
		Naturalem. de acqui. re. do.	360	Nihil interest. ad leg. Cor. de fica.	1486
		Naturales. de actio. & obli.	891	Nihil interest ipso iure. de reg. iur.	1901
		Naturaliter. de acqui. vel amit. pos.	421	Nihil interest. de capti & postli. re.	1677
				Nihil peti	

Digestinoui.

Nihil peti potest. de reg. iur.	1909	Non tantum verbis. rem ra. ha.	1248	Omnia quaecunque. de reg. iur.	1890
Nihil tam naturale. de regu. iur.	1880	Non tantum. de verbo. signifi.	1843	Omnia quae iure contrahuntur. de reg. iur.	1897
Nisi consentiat. de acceptila.	1212	Non videtur. de statulibe.	308	Omnibus mortis. de mor. cau. dona.	176
Nisi igitur. ad legem Iul. de adult. & stu.	1444	Non videntur data. de regu. iur.	1904	Operis noui. de ope. no. nunc.	23
Nisi priores. quae in frau. cre.	619	Non videtur cepisse. de regu. iur.	1869	Opus nouum. de operibus publicis.	1776
Nisi quatenus. de bo. auet. iudi. pos.	580	Non videtur. de acqui. vel amit. pos.	431	Ordinata. de liberali causa.	341
Nisi si mansuefacta. de acqui. re. domi.	360	Non videtur. de mor. cau. dona.	186	Ordo exercendorum. de publ. iudi.	1415
Nisi voluntate. de acqui. re. domi.	376	Non videtur. de libe. cau.	344	Ordine decurionum. ad municipalem.	1713
Nominatim. de manumif. test.	221	Nō videtur quisquam id capere. de regu. iur.	1884	Ostentum Labeo. de verbo. signifi.	1810
Nominatim codicillis. de manu. test.	224	Non videtur rem amittere. de regu. iur.	1894	Oues pro numero. de abigeis.	1398
Nomen filiarum. de verbo. & rerum signi.	1842	Nō vt à patre. de capti. & postli. re.	1660	P	
Nominis appellatione (ex Flo. lectione)	1800	Non vt ex pluribus causis. de regu. iur.	1902	Actum est. de pollicitationib.	1781
Nominis & rei. de verbo. signifi.	1800	Non vt quis. de bo. dam.	1573	Palam est. de verbo. signifi.	1809
Non alienat. de reg. iur.	1913	Non vtique. de excep.	810	Palam est autē. de doli mali & me. excep.	851
Non contrahit. ad leg. Iul. maiesta.	1439	Non vtique. ad municipalem.	1709	Pali & pertica. de verbo. signifi.	1843
Non debere cogi. ad munici.	1710	Non vtique. de admi. re. ad ci. perti.	1767	Parem esse. de reg. iur.	1919
Non debet auctori licere. de reg. iur.	1881	Non vult heres esse. de regu. iur.	1867	Paries est. de verbo. signifi.	1940
Non debet alteri per alterum. de regu. iur.	1892	Notionem accipere. de verb. signifi.	1826	Parricidij. ad leg. Pompe. de parri.	1489
Non debet cui. de reg. iur.	1874	Nouare possumus. de noua. & deleg.	1122	Pars stipulationis. de acceptila.	1208
Non defendere. de reg. iur.	1885	Nouatio aurem. de noua. & deleg.	1123	Partū nō esse. de verb. & rerū signi.	1807
Non dubito. de cap. & postli. reuer.	1659	Nouatio est. de noua. & dele.	1112	Pater cuius filio. de iniuriis & famo. libel.	1386
Non esse. ne de sta. defun.	355	Nouatione legitime. de noua. & deleg.	1121	Pater dotem. rem rat. habe.	1262
Non est dubium. de custo. & exhi. reo.	1435	Nouissima iudicatum solui.	1243	Pater ex prouincia. de manumif. vin.	210
Non est facile. de custo. & exhi. reo.	1437	Nuda ratio. de dona.	167	Pater instituto. de capt. & postli. reuer.	1661
Non est nouum de acqui. re. do.	388	Nullus videtur. de reg. iur.	1885	Pater militi. de castrensi peculio.	1697
Non est omnino. de manumif. vin.	206.	Nulla modo. ad leg. Corne. de fal.	1494	Pater pro filia. de doli mali & me. excep.	875
Non est permiffum. de accu. & inscript.	1418	Nulla competit. qui & à qui. ma. lib.	323.	Pater qui castrense. de castrensi peculio.	1699
Non est pupillus. de verbo. signifi.	1841	Nulla intelligitur mora. de reg. iur.	1895	Pater qui dat. de castren. pec.	1696
Non est sine liberis. de verb. signifi.	1839	Nullum crimen patitur. de reg. iur.	1899	Pater sine. ad leg. Iul. de adult. & stup.	1468
Non est singulis. de reg. iur.	1907	Nundinis impetratis. de nundinis.	1778	Paterfa. liber peculium. de verbo. signifi.	1846
Non fatetur. de confes.	555.	Nunquam actiones. de reg. iur.	1915	Paterfa. impuberi. de priuilege. credi.	587
Non figura. de actio. & obliga.	903	Nunquam actiones. de act. & obli.	912	Patri datur. ad leg. Iul. de adul. & stup.	1459.
Non fraudantur. de regu. iur.	1916	Nūquam in vsucapionibus. de vsucap. seu vsur.	473	Patrem qui. quae in frau. credi.	620
Non ideo. de noua. & deleg.	1123	Nunquam nuda traditio. de acqui. re. do.	380.	Patre vel marito. de quaestionibus.	1541
Non intelligitur. de iure fisci.	1627	Nunquam plura delicta. de priua. delic.	1264	Patronus. de re iudi.	533
Non magis. pro legato.	510	Nūquā superficies. de vsucap. seu vsurpa.	470	Patroni appellatione. de verbo. signifi.	1813
Nonnulli. de accusa. & inscript.	1424	Nuptias non cōcubitus. de reg. iur.	1878	Patronum post. si liber. inge. esse di.	355
Non omnimodo. de confes.	556	Nuptam mihi. ad leg. Iul. de adult. & stup.	1445	Patrono cōsentiēte. de naturali. resti.	330
Non omne. de statulibe.	308	Nurus appel. de verbo. signifi.	1813	Paulus ait. de exceptio.	815
Non omne quod licet. de reg. iur.	1918	Ob casum quem. de pollici.	1782	Paulus notat. de prae. stipula.	1222
Non omnes desertores. de re militari.	1685	Obligarur. de acti. & obli.	909	Paulus respondit. de fideicom. lib.	267
Non omnia iudicia. de publ. iudi.	1410	Obligari potest paterfamilias. de act. & obliga.	904	Paulus respondit. de libe. cau.	347
Non possunt vlla bona. de iur. fisci.	1633	Obligationes. j. de act. & obliga.	883	Paulus respondit. j. de re iudica.	543
Non poterit praefes prouinciae. de furtis	1312	Obligationum ferē. de act. & obl.	905	Paulus respondit. ij. de re iudica.	144
Non potest dolo carere. de reg. iur.	1912	Obligationū substantia. de actio. & oblig.	886.	Paulus respōdit de doli mali & me. excep.	874
Non potest videri. de verb. signifi.	1830	Ob pecuniam. de furtis.	1320	Paulus respōdit. de excep. rei iudi.	840
Non potest improbus videri. de reg. iur.	1897	Ob triginta nūmos. de solu. & libe.	1173	Paulus Respondit. j. de solutio. & libera.	1201
Non potest videri desisse. de re. iur.	1926	Officium regentis. de re militari.	1689	Paulus respondit. ij. de solutio. & libera.	1201
Non prodest ei. vi bono. rap.	1347	Offilius rectē dicebat. de stip. ser.	1051	Paulus respondit. de noua. & deleg.	1125
Non puto delinquere. de iure fisci.	1633	Oī ἀσωτοιμοί. de via publi. & si quid & c.	660	Paulus respōdit. de fideiuf. & māda. 1102	
Non quasi ipso iure. rem pupil. fal.	1225	Omnis definitio in iure. de reg. iur.	1924	Paulus respondit. rem rat. habe. (nunc ex Pandect. Flo. incipit, Non tantum verbis.)	1248
Non solent. de appel. recipi. vel nō.	1611	Oīs excusatio. de vaca. & excu. mu.	1751	Paulus respondit. j. quae senten. sine appel. rescin.	1617
Non solent quae abundant. de regu. iur.	1896	Omnis hereditas. de regu. iur.	1916	Paulus respōdit. ij. quae senten. sine appel. rescin.	1618
Non solet deterior. de regu. iur.	1895	Omnī obligatiōi. de fideiuf. & manda.	1079	Paulus respondit. ad leg. Corne. de fal.	1501
Non solum autem. de iniur. & famo. libel.	1365	Omne delictum est. de re militari.	1687	Paulus respōdit. j. de legationibus.	1764
Non solum autem. de liber. cau.	339	Omnes actiones. de reg. iur.	1917	Paulus respondit. ij. de legationibus. ibi.	
Non solum bonae fidei. de vsucap. seu vsurpa.	476	Omnes debitores. quae in frau. credi.	610	Paulus respondit. de verb. & rerum signifi.	1856
Non solum. de actio. & obliga.	898	Omnes debitores. de actio. & obl.	893	Peculatus crimen. ad legē Iul. peculatus.	1515
Non solum in actionibus. rem ra. habe.	1256	Omnes exceptiones. de exceptio.	814	Peculatus nequaquam. ad leg. Iul. pecula.	
Non solum proximo. de ope. no. nun.	21	Omnes pœnales. de actio. & obli.	897		
Non statim. ad leg. Fabiam de plag.	1520	Omnes populares. de popula. actio.	1480		
Non tantum. de fideicom. liber.	279	Omnes res. de noua. & dele.	1113		
Non tantum. de re iudica.	535	Omnia ferē iura. de reg. iur.	1911		
Non tantum. de decur. & eorum fil.	1735	Onnia quae ex testamento. de regu. iur.	1724		
Non tantum ei qui. de appel. & rela.	1592				
Non tantum delator. de iure fisci.	1641				

Index legum

1517.	Peculatus pœna. ad leg. Iul. pecula.	1512.	Potest præses. de interdic. & rele.	1584.	Procurator cùm peteret. rem ra. ha.	1261	
Pecuniæ appellatione. de verbo. & rerum signi.	1800.	Potest accipi. de fideiuf. & manda.	1070.	Procurator quinquaginta. ré ra. ha.	1247	Procurator Seij. de actio. & obliga.	912.
Pecunię nomine. de verb. & rerum signifi.	1856.	Potest reliquorú. de ver b. & rerum gni.	1824.	Proditores vel transfugæ. de re militari.	1688.	Prohibere autem. quod vi aut clam.	737.
Pecuniæ verbum. de verb. signifi.	1845	Potestatis verbo. de verbo. & rerú signifi.	1854.	Proinde & si quatuor. de stipu. ser.	1051	Pronunciatio. de verbo. signifi.	1848
pecuniam quã. de solutio. & libera.	1175.	Prædia cum seruis. de acqui. vel amit. poss.	448.	Pronuntiatum. de verbo. signifi.	1812	Propemodum tantú. de verb. & rerú sign.	1823.
Pecuniã quæ. de operibus publicis.	1777.	Prædiis à fisco distractis. de iure fis.	1645.	Proponebatur. de castren. pecu.	1695	Propriè bona. de verbo. & reru. significa.	1822.
Pediis posse. de incêdio rui. naufra.	1351.	Prægnantis mulieris. de pœnis.	1549.	Propter incendium. de pollicita.	1781	Prospexit. qui & à qui. manumif. lib.	319
Penes te. de verbo. sign.	1817.	Præscriptio. de vsucap. seu vsurpa.	486.	Prouinciales. de verb. signi.	1847	Prout quisque contractus. de solu. & libe.	1175.
Peregrè. de acqui. vel amit. pos.	445.	Præses prouinciæ. de re iudica.	536.	Proxenetica. de proxe.	1792	Proximus est. de verbo. signifi.	1824.
Per eum quẽ iusto. de acqui. vel amit. pos.	449.	Præses prouinciæ. de va. & extraord. cog.	1787.	Proximi appellatione. de verbo. significa.	1840.	Proximum sacrilegio. ad legẽ Iul. maiesta.	1437.
Per hereditarium seruum. de acqui. re. do.	372.	Prætor ait. de ope. no. nun.	28	Puberes sine curatoribus. de verbo. oblig.	993.	Publica accusatio. de publi. iudi.	1412
Per interdictú. ne vis fi. ei qui in pos. mis-	642	Prætor ait. de dam. infec.	42.	Publica iudicia. ad leg. Iul. pecul.	1517	Publicorum iudiciorum. de public. iudi.	1411.
Per procuratorem. de acceptila.	1206.	Prætor ait. de publica. & vectiga.	135.	Pueri appellatio. de verb. signi.	1852	Pupillus est. de verbo. signi.	1860
Per seruum. de acqui. rer. dominio.	382.	Prætor ait. qui. ex cau. in pos. ca.	562.	Pupillus mutuam. de actio. & oblig.	911	Pupillus nec velle nec nolle. de re. iuris	1909.
Per seruum. de acquiren. re. do.	394	Prætor ait. de bo. auct. iud. pos.	578.	Pupillus patri heres. quæ in frau. cre.	622	Pupillus quantum. de acqui. re. do.	370
Permisseri. de ac. vel amit. poss.	451.	Prætor ait. de bo. auct. iud. pos.	578.	Pupillus qui. de manumif. vind.	210	Pupillus si. de priuile. credi.	594
Peruenisse ad te. de verbo. signifi.	1844.	Prætor ait. vt in flumi. pub. nau. lic.	670.	Pupilli debitor. de solu. & libera.	1193	Pupillo solui. de solu. & libera.	1138
Pessimum genus est. de receptato.	1401.	Prætor ait. ne quid in lo. pub. vel iti. fiat.	650.	Pupillum per acceptilationem. de accep.	1206.	Pupillú qui proximus pubertati. de regu.	1900
Pignori obligatum. qui & à qui. manu. lib.	324.	Prætor ait. de lo. publi. fruen.	659.	Purè. de doli mali & me. exce.	868	Qua ratione. de acqui. re. dom.	366
Pignori ré acceptam. de vsucap. seu vsur-	462.	Prætor ait. de via publi. & iti. publi. refi.	662.	Qua ab initio inutilis fuit. de regu.	1926	Quæ dubitationis tollendæ. de regu. iur.	1894.
Placet etiam filios fa. ad munici.	1709.	Prætor ait. vtrubi.	780.	Quæ extrinsecus. de verbo. obli.	963	Quæ legata mortuis. de regu. iur.	1871
Placuit eum. de manumiffo.	194.	Prætor ait. de vi & vi armata.	672.	Quæ propter necessitatem. de regu. iur.	1903.	Quæ quisque. de acqui. re. domi.	398
Planè eius actionis. de fideiuf. & manda.	1075.	Prætor ait. quod vi aut clam.	735.	Quæcunque actiones. de actio. & obliga.	911.	Quæcunque gerimus. de actio. & obliga.	891.
Plebs est. de verbo. & rerum sign.	1860.	Prætor ait. de incen. rui. naufra.	1348.	Quæcunque res. de acqui. re. do.	395	Quædam delicta. de pœnis.	1559.
Plerique putauerunt. pro herede.	505.	Prætor ait. de ripa municnda.	671.	Quædam sunt. de acqui. re. do.	396	Quærebatur. ad senatuscõ. Turpil.	1529
Plerunq; fit vt etiam ea. de regu. iur.	1925.	Prætor ait. de iti. actuque priua.	705.	Quæro an curatoribus. de solu. & libe.	1201.	Quæris. de natali. resti.	330
Plura delicta. de actio. & obliga.	910.	Prætor ait. de cloacis.	733.	Quæritur. de acqui. re. do.	396	Quæritur. an per alium causę appel. red-	1618
Plures earundem ædium. de dam. infec.	84.	Prætor ait. de migrando.	780.	Quæritur est. ad senatuscon. Turpil.	1626	Quæritur est. de priuile. credit.	584
Pluribus rebus prepositis. de verb. obliga.	1032.	Prætor ait. de fonte.	731	Quæritur est. de precario.	764	Quæritur est. de acqui. re. domi.	385
Pluribus stipulationibus. de acceptilatio.	1206.	Prætor ait. de riuis.	727	Quæritur est. de re iudi.	551	Quæritur est. j. qui & à quibus manumif. li.	321.
Plus cautionis. de reg. iur.	1876.	Prætor ait. de tabulis exhi.	643	Quæritur est. ij. qui & à quib. manumif. lib.	327		
Plus est in restitutione. de verb. sign.	1806	Prætor ait. j. vi bo. rap.	1339.				
Pœna legis. ad legem Corn. de fal.	1490	Prætor ait. ij. vi bo. rap.	1345				
Pœna parricidij. ad legẽ. Pompe. de parri.	1489.	Prætor ait. de sepul. vio.	1391				
Pœna pecuniaria. ad legem Fabiã de pla-	1520	Prætor bonorum possessorem. de regu. iur.	1902.				
Pœnalia iudicia. de regu. iur.	1904	Prætor edixit. de iniur. & famo lib.	1361				
Pomponius refert. de acqui. vel amit. poss.	422.	Prætor eos. de vaca. & excusa. mu.	1756				
Pomponius tractat. de acqui. re. do.	387.	Prætoris officium. de dam. infec.	40				
Pomponius lib. xxxvij. de re iudi.	540.	Prætoris stipulationes. j. de præto. stipu.	1219.				
Popularis actio. de popu. act.	1409.	Prætoris stipulationes. ij. de præto. stipu.	1221.				
Popularem actionem. de popu. act.	1409	Prætoris stipulationes. iij. de præto. stipu.	1222.				
Populares actiones de popu. act.	1410.	Prætoriarum stipulationũ. de præto. stip.	1216.				
Portus appellatus est. de verb. signi.	1816.	Præuaricator est. de præuarica.	1399				
Possessio appellata est. de acqui. vel amit.	400.	Præuaricationis iudiciũ. de præuari.	1399.				
pos.	400.	Præuaricatores. de verbo. & rerum signifi.	1853.				
Possessio quoque. de adqui. vel amit. poss.	449.	Pratum est. de verb. signifi.	1809				
Possessio testatoris. de vsucap. seu vsurpa.	467.	Precaria possessio de precario.	766				
Possessionem. de acqui. vel amit. poss.	435.	Precarium est. de precario.	761.				
Possideri autem. de acqui. vel amit. poss.	409.	Primus omnium. ne de sta. defun.	357				
Possessor qui litis pro emptore.	490.	Primo gradu. quæ in frau. cred.	621				
Postea quam à creditore. de fideicom. lib.	280.	Princeps bona. de verb. signifi.	1806				
Post appellationem. de lib. dimif.	1614	Prior tamen. (nũc ex pãde&is Florent. est	1770				
Post contractum. de dona.	160.	velut versic. in l. curatores.) de admi. re.	1770				
Post rem iudicatam. de re iudi.	549.	ad ci. perti.	1770				
Post liminium est ius. de capti. & postli. re-	1671.	Priuilegia quædam. de regu. iur.	1911				
uer.	1671.	Priuilegia. de priuile. cre.	591				
Postliminij ius. de capti. & postli. re.	1658.	Pro derelicto. pro derelicto.	508				
Postliminio carent. de capti. & post li. re.	1671.	Pro donato. pro donato.	505				
Post venditionem. de aqua plu. ar.	128	Pro emptore possidet. pro emptore.	490				
Potest. de vsucap. & vsurpa.	480	Pro herede. pro herede.	504				
		Pro legato potest. pro legato.	512				
		Pro legato vsucapit. pro legato.	512				
		Pro regione. de acquiren. re. domi.	366				
		Pro soluto. pro soluto.	487				
		Pro suo. pro suo.	514				
		Probrum. de verb. signifi.	1811				
		Proculus ait. de dam. infec.	84				
		Procurator ad exhibendum. rem ra. ha.	2148				

Digesti noui.

lib.	327	Qui comatus. de re mili.	1692	Qui in fraudē. qui & à qui. manumif. lib.	325
Quæsitum est. de flumi.	666	Qui condemnatus. de re iudi.	518	Qui iniuriæ causa. de furtis.	1304
Quæsitum est. ad leg. Iul. de adult. & stup.	1474	Qui contra senatusconsul. de fideiussor. & manda.	1075	Qui iniuriarum. de iniur. & fa. libel.	1387
Quæsitum est. de sepulchro viola.	1396	Quicquid calore. de reg. iur.	1884	Qui infulam. de verb. oblig.	989
Quæsitum est in arbitros. à quibus appel. non licet.	1604	Quicquid adstringendæ. de verb. obliga.	992	Qui in ius dominiūmve. de reg. iur.	1907
Quæ statuliberi. de dona.	156	Quicquid contraxit seruus. de stipu. ser.	1068	Qui in nauem. de priuile. credi.	587
Quæstio est fundus. de verb. signi.	1829	Quicquid filius. de acquir. vel amit. poss.	417	Qui in seruitute est. de reg. iur.	1912
Quæstionis habendæ. de quæstionib.	1547	Quicquid infecto. de adqui. re. domi.	377	Qui iumenta. de furtis.	1288
Quæstionis modum. de quæstionib.	1541	Quicunque nummos. ad leg. Corn. de fal.	1495	Qui iure. de acquir. vel amit. poss.	444
Quamcūque enim quæstionem. de requi. reis.	1533	Qui cum alio contrahit. de reg. iur.	1872	Qui iudicium. de separatio.	602
Quandiu possit valere. de reg. iur.	1895	Qui cum herede. de actio. & obli.	892	Qui iudicio. de accusa. & inscript.	1420
Quanquam autem. de aqua plu. ar.	116	Qui cum herede. de excep. rei iud.	816	Qui ius. de iur. aur. anulo.	329
Quanquam. de cloacis.	734	Qui cum pro emptore.	497	Qui legatorum. pro herede.	504
Quanquam autem. quod vi aut clam.	752	Qui cum se. de re iudi.	524	Qui libera. de legationibus.	1765
Quantæ audaciæ. de publi. & vecti.	144	Qui cum vno testiculo. de re militari.	1682	Qui liberalitate. de operibus pu.	1775
Quantitas eadem. de excep. rei iudi.	827	Quia aliud. de verborum & rerū signific.	1822	Qui mandat. de solu. & libe.	1162
Quantum ad iuris pertinet. de verb. & rerum signifi.	1840	Quidam consulebant. de re iudi.	549	Qui metu criminis. de re mili.	1693
Quanus aduersus. de vsucap. seu vsurpa.	466	Quidam cum filium. de verb. oblig.	1010	Qui mihi. de dona.	156
Quanus alienus. de dam. infec.	47	Quidam heredem. de manumissis. testa.	219	Qui mortis causa. de mor. causa do.	184
Quanus ancillam. de precario.	767	Quidam in iure. de dona. aliàs est. §.	167	Qui mortui. de verbo. signifi.	1834
Quanus enim. de furtis.	1267	Quidam in testamento. de fideicom. lib.	242	Qui munus. ad leg. Iul. repetun.	1711
Quanus pupillus. de acquir. vel amit. pos.	437	Quidam sunt serui. de pœnis.	1561	Qui neque. de verb. signifi.	1505
Quanus res furtiua. de furt.	1321	Quidam tabularum. de furt.	1285	Qui nomine. ad leg. Corne. de fal.	1505
Quanus saltus. de acquiren. vel amit. pos.	447	Qui damnare. de re iudica.	518	Qui non facit. de reg. iur.	1913
Quanus stipulanti. de solu. & libe.	1158	Qui debitorum. de fideiussor. & mandato.	1079	Quinque legibus. de bonis damna.	1574
Quanus. de acquir. re. domi.	390	Qui decem debet. de solu. & libe.	1170	Quinquennium. ad legem Iul. de adul. & stup.	1468
Quanus. de bo. auctor. iudi. poss.	581	Qui de libertate. de libera. cau.	345	Qui noua. ad leg. Iul. de vi pub.	1949
Quare hi quoq;. de manumissio. quæ ser.	219	Qui destiterit. ad senatusconsul. Turpil.	1526	Qui ob hoc. de iure immunitatis.	1757
Quare ipse. de vsucap. seu vsurpa.	481	Qui dolo malo. ad legem Iul. de vi publi.	1478	Qui ob necem. qui sine manu. ad lib. perue.	314
Quarundam rerum. de acquir. vel amit. pos.	450	Qui dolo deserit. de reg. iur.	1915	Qui ob pactionem. pro emptore.	502
Quarundam. de acquir. re. domi.	359	Qui domum. ad leg. Iul. de adul. & stup.	1446	Qui pecuniam. de statulib.	301
Quatenus cuiusque interfit. de regul. iur.	1876	Qui duobus. ad leg. Corn. de fal.	1502	Qui pœnæ serui. de manu.	198
Quemadmodum. de adqui. vel amit. poss.	419	Qui duos. de manumif. testa.	218	Qui perforauerit. ad legem Iul. pecula.	1517
Quem pœnitet. de cessio. bo.	560	Qui de creditore. de dam. infect.	48	Qui per successionem. de reg. iur.	1911
Qui absentis. de acquir. vel amit. pos.	441	Qui ergo si alter. ad municipalem.	1712	Qui pignoris. de acquir. vel amit. possess.	440
Qui accusare possunt. de accu. & inscript.	1423	Qui sit falsum. ad legem Cornel. de fal.	1504	Qui pupillari. de popula. act.	1410
Quia aceruus. Quod vi aut clam.	747	Qui ea mente. de furtis.	1312	Qui possessionem. de vi & vi arma.	690
Qui actionem habet. de reg. iur.	1870	Qui ædes. de incen. rui. naufra.	1353	Qui potest facere. de reg. iur.	1906
Qui à debitore. quæ in frau. cred.	611	Qui æquitate. de doli mali & me. except.	873	Qui potest inuitis. de reg. iur.	1876
Qui ad tempus. de decur. & eo. fil.	1728	Qui excubias. de re militari.	1689	Qui potuerint. de manumif. testa.	222
Qui ædes. de incen. rui. naufra.	1353	Qui ex donatione. de dona.	158	Qui precario. de precario.	769
Qui æquitate. de dolo ma. & me. except.	873	Qui ex libertate. de liber. cau.	343	Qui precio. de mor. cau. dona.	175
Qui adgnitis. de excep.	811	Qui ex pluribus. de verb. oblig.	995	Qui pro donato. pro donato.	507
Qui agrum vendidit. arbo. fur. cæsa.	1338	Qui ex vico. ad municip.	1723	Qui pro tribunali. de re iudi.	518
Qui alienam rem. de mor. cau. dona.	186	Qui falsam monetam. ad legem Corne. de fal.	1502	Qui pupillā. ad legem Iul. de adul. & stu.	1446
Qui alienum fundum. de dona.	159	Qui filium. de manumif. testa.	220	Qui res suas. de solu. & libe.	1197
Qui ante kalendas. de verb. obli.	929	Qui fundum pro emptore. pro emptore	498	Qui rei. de bo. eo. qui ante sen.	1578
Qui à seruo. de actio. & oblig.	893	Qui fundum. de verb. signifi.	1852	Qui rem alienam. de reg. iur.	1904
Quia tractatus. de diuersis tēporalib. præscrip.	841	Qui habebat seruum. de manumif. testa.	231	Qui rem rapuit. vi bo. rap.	1339
Qui auctore iudice. de reg. iur.	1916	Qui hoc anno. de verb. oblig.	949	Qui re sibi. de furtis.	1317
Qui autem in ripa. de acquir. re. do.	372	Qui hominem aut decem. de acceptila.	1213	Qui Romæ. de verbo. obli.	1007
Qui autem. quæ in frau. credi.	607	Qui hominem. de solu. & libera.	1147	Qui saccum. de furtis.	1317
Qui bis idem promittit. de verbo. obliga.	931	Qui id quod. de dona.	171	Qui satisfare. de fideiussor. & manda.	1069
Qui bona fide. de acquiren. vel amit. poss.	429	Qui ignorans. ad leg. Corne. de fal.	1492	Qui saxum. de dona.	158
Qui bona fide. de dam. infec.	49	Qui illicitum. de colle. & corpo. illici.	1407	Qui sciens liberum. de libe. cau.	346
Qui bona fide. de acquir. re. do.	375	Qui in alterius locum. de reg. iur.	1881	Qui seruo. de furtis.	1286
Qui bonis. de cessio. bo.	560	Qui in continentibus. de verbo. & rerum signifi.	1839	Qui seruum de actio. & obli.	899
Quibus præcipua. de verb. signifi.	1816	Qui in domum. vide. l. Is qui in domum	1383	Qui seruum. de ver. oblig.	990
Quibusdam aliquam. de iur. immuni.	1816			Qui se venire. si liber. inge. esse di.	354
Qui cædem admiserint. ad leg. Cor. de sic.	1486			Qui sibi. de solu. & libe.	1146
Qui cedit bonis. de cessio. bo.	561			Qui sic soluit. de sol. & libe.	1162
Qui cœtu. ad legem Iuliam de vi publica.	1477			Qui sic stipulatur. de verbo. oblig.	952
				Qui sine accusatoribus. de quæstionibus.	1547
				Qui sine dolo. de reg. iur.	1887
				Qui quis mihi. de verbo. signi.	1830
				Qui statuas. ad leg. iul. maiesta.	3440
				Qui status. de re militari.	1688
				Qui statuliberi. de statulibe.	283
				Qui Stichum. de confes.	556
				Qui stipulatur. de duo. re. stipu.	1036
				Qui suspectum. de appel.	1598
				Qui tabulas. de furtis.	1283
				Qui tabulam. ad leg. Iul. pe.	1515

Index materiaram

Qui tacet. de reg. iur.	1918	432	Quod seruus. de stipu. ser.	1065	Restituere autem. de verborum & rerum signifi.	1809
Qui testamentu. ad leg. Cor. de fal.	1492		Quod si filius. de capti. & postli. re.	1662	Restituere videtur. de verb. signi.	1820
Qui vas argenteum. de furtis.	1295		Quod si forte. de solu. & libe.	1136	Retro. de capti. & postli. reuer.	1671
Qui ve de prouincia. ad legem Iul. maiest.	1438		Quod si viro. de iniur. & famo. libel.		Reus delatus. de mune. & hono.	1743
Qui venenum. de verb. & rer. signi.	1859	1357	Quod si vltra. qui & à quibus manu. lib.		Rogo. de fideicom. lib.	246
Qui vetante pratore. de re. iur.	1898	320	Quod statuliber. de mor. cau. dona.	191	Roma. ad municipalem.	1723
Qui viam. de operis noui nunci.	25		Quod stipulatus. de solu. & libe.	1134	S	
Qui vias publicas. de dam. infec.	87		Quod vi posse sum. vi bo. rap.	1348	Accularij. de extraordi. crimi.	1389
Qui vltimo supplicio. de pœnis.	1567		Quod vulgo dicitur. de manumif. testa.		Sacrilegij pœnam. ad legem Iul. pecul.	
Qui vniuersas. de acquiren. vel amit. poss.		227			1514	
Qui vsu fructum. de verbo. obli.	961		Quod vulgo. pro emptore.	502	Sacrilegi capite. ad leg. Iul. pecul.	1515
Qui vti optimæ. de verbo. & reru signifi.	1823		Quod vxor. de acqui. vel amit. pos.	426	Sæpe constitutum. de re iudi.	552
Qui vxori ad le. Iul. de adul. & stu.	1457		Quo enim. rem ra. habe.	1251	Sæpe ita. de verbo. signi.	1814
Quo lucidius. de doli mali & met. excep.	850		Quo minus. de flumini.	666	Sanctio legum. de pœnis.	1572
Quo destinauerit. de furtis.	1267		Quo naufragium. de incen. rui. nau.	1349	Sæpe ita constitutum. de ver. signi.	1814
Quod ab initio. de reg. iur.	1878		Quo tutela. de reg. iur.	1890	Sanè & sic. de acceptila.	1207
Quod ad certam speciẽ. de admi. re. ad ci. ui. perti.	1766		Quoniam seruitus. de libe. cau.	331	Sanè si. de iniur. & famo. libel.	1370
Quod ad honores. de mune. & ho.	1738		Quos nos. de verborum & rerum signifi.		Satisfactio. de solu. & libe.	1161
Quod ad statum. de pœnis.	1558				Satisfactionis. de verborum signi.	1817
Quod ait lex. ad leg. Iul. de adulte. & stu.	1460		Quotiens de delicto. de pœnis.	1547	Scæuola. de aqua plu. ar.	134
Quod à quoquam. de reg. iur.	1883		Quotiens de hoc. si liber inge.	355	Scæuola: aliàs Accolam. de fideicom. lib.	245. A. in glo. a
Quod attinet. de reg. iur.	1879		Quotiens dubia. de reg. iur.	1873	Scæuola. de verborum signi.	1863
Quod autem diximus. de liber. cau.	335		Quotiens duplici. de reg. iur.	1896	Sciendum est. de manumif. testa.	223
Quod conclauẽ. de dam. infec.	101		Quotiens filius fa. ad munici.	1708	Sciendum est. de legationibus.	1763
Quod cõditionis. de mor. cau. dona.	188		Quotiens id quod. de solu. & libe.	1164	Sciendum est. de re. iudi.	356
Quod contra legem. ad legem Iul. repe.	1510		Quotiens idem. de reg. iur.	5888	Sciendum est. de act. & oblig.	911
Quod contra rationem iuris. de reg. iur.	1917		Quotiens in diem. de verbo. obli.	961	Sciendum est. de censibus.	1793
Quodcunque stipulatur. de verbo. oblig.	950		Quoties in stipulationibus. de verb. obli.	973	Sciendum est. de operis noui nunci.	27
Quod debitori. de mor. cau. dona.	182		Quotiens lex. de act. & oblig.	903	Sciendum est. arbo. fur. cæsa.	1335
Quod dicimus. de verbo. & reru signifi.	1858		Quotiens nihil. de reg. iur.	1924	Sciendum est. de verborum signi.	1818
Quod dicimus in eo. de solu. & libe.	1204		Quotiens quis alium. de verb. obl.	974	Sciendum est. de publi. iudi.	1415
Quod dicitur. quis & à quo appel.	1604		Quotiens quis. de solu. & libe.	1129	Sciendum est. de separatio.	595
Quod dicitur. de verbo. obliga.	983		Quotiens de hoc. si liber. inge. esse di.	355	Sciendum est. de verbo. obli.	936
Quod dicitur. de verbo. obliga.	1018		Quotiens quod. de noua. & delega.	1119	Sciendum est. de præuaricato.	1399
Quod dicitur. de furtis.	1277		Quotiens tantum. si fa. fur. fe. di.	1332	Sciendum est. ad le. Fabiam de plag.	1519
Quod diuo. de manumif. testa.	229		Quotiens. de separatio.	601	Sciendum est. de appella. recip. vel non.	1613
Quod enim solutu. de fideiuf. & manda.	1072		Quotiens vnus. de sol. & libe.	1152	Scio quæsitum. de appel. & rela.	1589
Quod enim. de acqui. re. do.	360		Quotiens vtriusque. de re. iur.	1897	Scio quosdam. de manumif. testa.	234
Quod & lex Fauia. de libe. ho. exhi.	773				Scire debemus. de verborum obliga.	935
Quod euincitur. de regul. iur.	1910		R		Scire oportet. ad municipalem.	1724. A. sub. l. ei. d. v. v. v.
Quod ex his. ad legẽ Iul. de adulte. & stu.	1466		Atis vi fluminis. de incen. rui. nau.		Secundum naturam. de reg. iur.	1868
Quod forte. de dam. infec.	44				Sed est quæstionis. de iniur.	1364
Quod fructuarius. de acqui. re. do.	390		Ratum autem. de solu. & libe.	1135	Sed & hi. de publica. & vectiga.	145
Quod in diem. de solu. & libe.	1168		Rectè dicimus. de verbo. signi.	1806	Sed & his qui. qui. ex cau. in pos. ea.	564
Quod in diem. de acceptila.	1209		Rectissimè. de libe. cau.	337	Sed & si conducere. de dam. infec.	86
Quod in litore. de acqui. re. do.	371		Regula est. de reg. iur.	1865	Sed & si cam rem. de precario.	764
Quod ipsis qui. de reg. iur.	1918		Rei appellatio. de verbo. & rerum signifi.	1800	Sed & si imaginem. de furtis.	1284
Quod iussit. de re iudi.	526		Rei appellatione. de verbo. signi.	1806	Sed & si manente. de precario.	763
Quod iussu alterius. de reg. iur.	1908		Rei capitalis. de pœnis.	1548	Sed & si non data. de fideicom. liber.	281
Quodlibet debitum. de solu. & libe.	1178		Rei iudicatæ. de excep. rei iudi.	817	Sed & si non numerata. de acceptilatio.	1208
Quod maior pars. ad municipalem.	1716		Rei maioris. de excep.	815	Sed & si rem. quæ in frau. credi.	607
Quod meo nomine. de acqui. vel amit. pos.	427		Rei sepulchrorum. de sepul. viola.	1396	Sed & si serui. de fideiuf.	1080
Quod nullius. de reg. iur.	1908		Relegati. de interdi. & rele.	1580	Sed hoc ita. de aqua plu. ar.	131
Quod placuit fisco. de iure fisci.	1645		Relegati. de pœnis.	1549	Sed hoc ita. de re iudi.	535
Quod principis. de aqua plu. arcen.	132		Relegatorum. de interdi. & rele.	1581	Sed hoc iure. de acquiren. vel amit. poss.	408
Quod quis. de priuile. credi.	592		Rem de qua. de litigiosis.	882	Sed honore. de interdi. & releg.	1584
Quod quis. de actio. & oblig.	908		Rem in bonis. de acqui. re. domi.	391	Sed ita. de dam. infec.	89
Quod quis dum seruus. de reg. iur.	1919		Rem inspiciendam. de furtis.	1317	Sed interdum. de aqua plu. ar.	128
Quod quis ex culpa. de re. iu.	1924		Rem quæ nobis. de acq. vel amit. pos.	426	Sed nec illud. de solu. & libe.	1157
Quod reipublicæ. de iniur. & famo. libel.	1385		Reo criminis. de solu. & libe.	1157	Sed non esse. de iniur. & fa. libel.	1376
Quod semel. de decre. ab or. fa.	1774		Reos promittendi. de duobus reis stipu.	1942	Sed reuocata. de iure fisci.	1604
Quod senatusconsultu. de iniur. & famo. libel.	1360		Repeti. de quæstionibus.	1544	Sed sciendum. ad legem Pompeiã de parri.	1487
Quod seruus. de capti. & postli. re.	1657		Re pignoris. de acq. vel amit. pos.	440	Sed si accepto. de iure fisci.	1644
Quod seruus. de solu. & libe.	1150		Rerum mixtura. de vsucap. seu. vsurpa.	472	Sed si alia. de bonis damna.	1574
Quod seruus. de acquiren. vel amit. poss.			Respicendum est. de pœnis.	1557	Sed si alienare. de fideicom. lib.	263
			Res ex mandatu. de acqui. re. do.	395	Sed si ante viam. de excep.	814
			Res hereditarias. de crimi. expil. heredi.	1404	Sed si apud. de appella. & rela.	1588
					Sed si de arboribus. arbo. fur. cæsa.	1338
			Res iudica. de re iudi.	518	Sed si ex eadem. de popula. act.	1409
			Res iudicata. de regu. iur.	1925	Sed si ex meis. de acqui. re. do.	377
			Res quæ in controuersia. de iure fisci.	1604	Sed si ex stipulatu. de verb. oblig.	933
			Rescripto. de mune. & hono.	1742	Sed si interdium. de furibus balnea.	1401
			Rescriptis. de diuer. temporalib. præcrip.	845	Sed si is emancipatur. ad municip.	1714
					Sed si ita	

Digesti noui.

Sed si ita stipuletur. de stipu. fer.	1053	Serui ex delictis. de actio. & obliga.	892	Si creditores. de priui. credi.	590
Sed si maritus. qui & à quibus manumif. lib.	320	Serui quos. de manumif.	201	Si creditores. de separatio.	600
Sed si nolit. de acqui. vel amit. pos.	419	Seruo autē. de iniur. & famo. libel.	1384	Si crætæ. de furtis.	1307
Sed si ponas. de castrensi peculio.	1705	Seruo cōpetere. qui & à quib ⁹ manumif. libe.	315	Si cui aqua. de aqua plu. ar.	103
Sed si proponas. de rigno iniuncto.	1324	Seruo quē. qui sine manu. ad lib. pētue.	313	Si cui crimen. de accusa. & inscrip.	1422
Sed si serui. de fideiuf. & manda.	1080	Seruum dotalem. de manumif.	203	Si cui de libertate. de libera. cau.	342
Sed si sibi. de stipula. fer.	1053	Seruum fructuarium. de stip. fer.	1060	Si cui ex empto. de verborum signi.	1802
Sed si subripuit. de furtis.	1284	Seruum furiosum. de manumif.	204	Si cui legata. de fideicom. lib.	241
Sed si vi. de vi & vi arma.	690	Seruam pignori. qui & à quib ⁹ manumif. lib.	316	Si cum argentum. de excep. rei iudi.	831
Sed si vnus. de iniuriis & famosis libellis.	1376	Seruum pupilli. rem pup. sal. fo.	1227	Si cum aurum. de solutio. & libera.	1161
Sed tunc patrono. de liber. cau.	331	Seruum qui. de manumif.	199	Si cum Cornelius. de solu. & libera.	1177
Sed venditor. de aqua plu. ar.	127	Seruum quis. qui. ad lib. procla. non li.	351	Si cum duorum. de stipu. fer.	1064
Scia cum bonis. de mor. cau. do.	191	Seruum testimonio. de manu. testa.	224	Si cum fideicomissa. qui & à quibus manumif. lib.	321
Semper aduersus. quod vi aut clam.	754	Seruos ad templi. de liber. cau.	347	Si cum filiusfa. de dona.	152
Semper specialia generalib ⁹ . de regu. iur.	1919	Seruos legauit. de manumif. testa.	289	Si cum fundum. de verb. signifi.	1834
Sēper in ciuitate. de iure immunita.	1759	Seruos quoque. de accusa. & inscrip.	1421	Si cum nulla. de re iudi.	550
Sēper in conjunctionibus. de re. iur.	1912	Seuerus Augustus. de decur. & eorum fil.	1734	Si cum procuratore. de re iudi.	536
Semper in dubiis. de reg. iur.	1886	Sexumdecimū ætatis. de vaca. & excusa. mu.	1752	Si cum quis. de furtis.	1288
Semper in fraudem. qui à quibus manumif. libe.	324	Si ab eo. de vsuca. seu vsurpa.	462	Si cum seruo. de iniur. & famo. lib.	1358
Semper in obscuris. de reg. iur.	1868	Si absenti. de legationibus.	1765	Si cum testamento. (al. si cum argentum.) de excep. rei iudi.	831
Sēper in stipulationibus. de reg. iur.	1879	Si acceptolatum. de acceptila.	1214	Si cū vno heredū. de excep. rei iudi.	833
Semper qui. de reg. iur.	1887	Si accepto fuerit lata. de acceptila.	1214	Sicut acceptilatio. de solu. & libe.	1174
Sempronius. pro derelicto.	509	Si à colono. de verb. oblig.	984	Sicut autem. de re iudi.	535
Sempronia. de furtis.	1316	Si à colono. de fideiuffo. & manda.	1102	Sicut enim. de iti. æt. que pri.	714
Senatus. de mor. cau. dona.	186	Si à debitore. ad leg. Corne. de fal.	1506	Sicut is. ne quid in loco pub.	659
Senatus. de accusa. & inscrip.	1428	Si à furioso. de actio. & obli.	896	Sicut reus principalis. de fideiuffo. & māda.	1105
Senatus. de iure fisci.	1636	Si ad defendendum. iudicat. sol.	1238	Sicuti pœna. de reg. iur.	1880
Senatus. ad le. Corne. de fal.	1493	Si ad dominū ignorantem. de furtis.	1321	Si dari stipuler. de verb. obli.	934
Senatusconsulto. de iniur. & fa. libel.	1386	Si ad optauero. de precario.	769	Si debitor. de curato. bo. dan.	605
Sententia. de collu. deteg.	559	Si adulterium. ad leg. Iul. de adult. & itu.	1471	Si debitor. de doli ma. & me. excep.	875
Septimia. de pollicitationibus.	1783	Si ædibus meis. de damno infec.	87	Si debitor. quæ in frau. cre.	610
Sepulchri deteriorē. de sepulchro viola.	1395	Si alieni. de solutio. & libera.	1175	Si debitor. de solu. & libe.	1144
Sepulchri violati. j. de sepulchro viola.	1391	Si aliena res. de vsuca. seu vsurpa.	461	Si debitor pignus. de furtis.	1317
Sepulchri violati. ij. de sepulchro violato.	1391	Si alienam rem. de mor. cau. don.	177	Si debitor rem. de precario.	767
Sepulchri violati. iij. de sepul. viola.	1395	Si alienus seruus. de stipul. fer.	1058	Si debitor rogatus. de fideicom. lib.	274
Sepulchra hostium. de sepul. viola.	1394	Si aliquam rem. de acqui. vel amit. poss.	434	Si debitor sit serui. de solu. & libe.	1165
Sequefter dicitur. de verborum & rerum significa.	1829	Si aliquis. de mor. cau. dona.	175	Si debitor tuus. de solu. & libe.	1181
Sequitur. de vsuca. seu vsurpa.	453	Si alius. quod vi aut clam.	743	Si debitoris bona. de cessio. bo.	561
Seruitutem. de reg. iur.	1926	Si ancilam. pro suo.	516	Si debitori. de fideiuf. & manda.	1093
Seruius ait. de verborum signifi.	1831	Si ante acceptū iudicium. iudica. sol.	1236	Si debitori creditor. de fideiuffo. & māda.	1097
Seruius autem. de riuis.	729	Si apes. de furtis.	1282	Si debitorē meū. de noua. & delega.	1122
Seruius etiam. quod vi aut clam.	734	Si arbor. de arbo. cæden.	772	Si decem. de verb. oblig.	952
Seruius. de manumif. testa.	224	Si à reo. de fideiuffo. & manda.	1107	Si decem dare. de statulibe.	294
Seruus alienus. de stipula. fer.	1063	Si à re. de excep. rei iudi.	820	Si decem heredi. de statulibe.	297
Seruus ciuitatis. de manu. quæ fer.	211	Si à Titio. de fideiuf. & manda.	1092	Si decem stipulatus. de solu. & libe.	1141
Seruus communis. de manumif. vin.	205	Si autem domino. de ope. no. num.	8	Si de eo fundo. de acqui. vel amit. pos.	441
Seruus communis. j. de stipula. fer.	1050	Si autem plures. de aqua plu. ar.	122	Si de fundo. de vi & vi armata.	683
Seruus communis. ij. de stipula. fer.	1051	Si calendis. de re iudi.	524	Si deponatus. de sentē. pas. & resti.	1584
Seruus communis. iij. de stipu. fer.	1061	Si caluitur. aliās calumniatur. de verb. sig.	1858	Si de via. de aqua quori. & æsti.	726
Seruus domino. pro emptore.	502	Si captiuus. de capti. & postli. reuer.	1673	Si diu. qui. ex cau. in pos. ea.	571
Seruus effectus. de act. & obli.	898	Si castrense. de castrensi peculio.	1694	Sidiu incertum. quib. ex cau.	571
Seruus etiam. de publi. iudi.	1416	Sicentium homines. de ver. oblig.	1004	Si diuortio. de verb. oblig.	932
Seruus furiosus. de manumif.	200	Sic eueniet. ad le. Iul. de adul. & itu.	1459	Si diurnarum. de aqua quori. & æsti.	723
Seruus hac lege. de manumif.	199	Si certos. de verb. oblig.	940	Si diurno. de pœnis.	1614
Seruus hereditarius. j. de stip. fer.	1055	Si collactaneus. de manumif. vin.	206	Si dolo malo. si quis testa. lib. esse ius. fue.	1325
Seruus hereditarius. ij. de stip. fer.	1065	Si colonus. de Salua. interdic.	782	Si dominium rei. de furtis.	1295
Seruus in opus. de pœnis.	1569	Si colonus. de acqui. vel amit. pos.	437	Si dubiter. de fideiuffo. & manda.	1074
Seruus in scio. de fideiuf. & manda.	1080	Si colonus. de aqua plu. ar.	118	Si duo. qui. ad lib. procla. non li.	353
Seruus meus. de stipu. fer.	1054	Si colonus sit. ar. fur. cæsa.	133	Si duo domini. de acqui. re. do.	372
Seruus nec iussu. de acceptila.	1215	Si colonus tuus. de vi & vi ar.	692	Si duo rei. de verb. obli.	1017
Seruus nec peculiarē. de no. & dele.	1121	Si commissa. rem ra. habe.	1252	Si duo rei sint. de solu. & libera.	1182
Seru ⁹ nō in omnib ⁹ . de actio. & obli.	894	Si communis. rem ra. habe.	1252	Si duo rei. de duo. reis stipu.	1041
Seruus pecuniam. de manumif.	197	Si communis seruus. de stipu. fer.	1055	Si duo. vti posside.	696
Seruus pignori. de manumif.	194	Si communis seruus. de stipu. fer.	1066	Si duobus heredibus. de statuli.	306
Seruus qui. de acqui. re. do.	386	Si confessus. de custo. & exhi. reo.	1433	Si duobus. de diuer. & tempora. præscrip.	844
Seruus qui. de statulibe.	296	Si consentiente. de manumif.	201	Si ædibus meis. de dam. infec.	87
Seruus reipublicæ. de reg. iur.	1926	Si constat. de appel. & rela.	1594	Si ego tibi. de acceptila.	1215
Seruus si. de statulibe.	306	Sicontendat. de fideiuf. & manda.	1087	Si ego. quod vi aut clam.	742
Seruus verante. de ver. oblig.	962	Siconuenerit. de re iudi.	536	Si empram. pro soluto.	488
Serui & filij. de furtis.	1275	Si creditor. ad. l. Iul. de vi priua.	1481	Si epistolam. de acqui. re. do.	399
Serui nomine. de vsucap. seu vsurpa.	465	Si creditor. de solu. & libera.	1143	Si æstimata. pro dote.	513
Serui appellare. de appel. & rela.	1596	Si creditor meus. de iniur. & famo. libel.	1382	Si eum hominē. de fideiuf. & man.	1088
		Si creditor pœnā. de noua. & deleg.	1120	Si eum qui. de liber. exhi.	779
				Si eum seruum. de fideicom. lib.	258

Index legum

Si ex duobus.iudica.fol.	1241	Si infulam.de verb.oblig.	981	Si minor.de verbo.obli.	964
Si ex duobus.de duo.re.stipu.	1043	Si inter me.de excep.rei iudi.	829	Si minor.j.de manumif.vin.	204
Si existimans.pro soluto.	488	Si interueniēre.ad fenatuf.Turpil.	1529	Si minor.ij.de manumif.vin.	206
Si ex legati.de verbo.obliga.	933	Si intra de statulibe.	302	Si minor.iiij.de manu.vin.	208
Si ex lege.ad leg.Iul.de adul.& ftu.	1475	Si is cui commodata.de furtis.	1315	Si minor.ad le.Iul.de adul.& ftu.	1470
Si expilatæ.de cri.expila.heredi.	1403	Si is cui dare.de statulibe.	303	Si minor.de bo.aucto.iudi.pof.	574
Si ex pluribus.de solu.& libe.	1180	Si is cui decem.de noua.& deleg.	1123	Si mortis.j.de mor.cau.dona.	177
Si ex pluribus obligatis.de accep.	1213	Si is cui ignorantirem rat.habe.	1248	Si mortis.ij.de mor.cau.dona.	181
Si expreffim.de appella & rela.	1597	Si cui mortis.de mor.cau.dona.	190	Si mortis.iiij.de mor.cau.do.	183
Si ex re domini.de ftipu.ser.	1061	Si is cui nummos.de solu.& libe.	1183	Si mortis.iiii.de mor.cau.do.	190
Si ex ftipulatiōe.de acqui.vel amit.poffef.	417	Si is cui pro legato.	511	Si mortis.qui & à qui.manu.libe.	322
Si ex teftamento.de excep.rei iudi.	831	Si is cui feruus.de fideicomif.lib.	278	Si mulier.de caftrenfi peculio.	1693
Si familia communis.fi fa.fur.fe di.	1333	Si is cum quo.de confef.	555	Si mulier.de mor.cau.dona.	176
Si fideiuffor.de fideiuf.& manda.	1087	Si is de cuius.de præuaricato.	1400	Si mulierem.ad leg.Cor.de fica.	1485
Si fideiuffores.de fideiuf.& manda.	1091	Si qui.ad leg.Iul.de adul.& ftu.	1475	Si multi.de publica.& vectiga.	139
Si fideiuffor creditori.de fideiuffo.& mādo.	1103	Si is qui.de acqui.vel amit.	434	Si negotium.de priuile.credi.	585
Si fideiuffori.de fideiuffo.& manda.	1111	Si is qui heres.de excep.rei iudi.	834	Si nemo.de reg.iur.	1908
Si filia.de solu.& libera.	1166	Si is qui in.de acqui.re.do.	397	Sine poffeffione.de vfcup. feu vfurpa.	470
Si filius de reg.iur.	1872	Si is qui alienam.pro donato.	506	Si præfinito.de pœnis.	1562
Si filius meus.de verb.obli.	948	Si quis integris.qui & à quib.ma.	317	Singulis.de excep.rei iudi.	818
Si filius defuncti.de fideicom.lib.	264	Si is qui mihi.de iure fisci.	1642	Si non debitorem.de noua.& deleg.	1119
Si filius.de liber.exhi.	780	Si is qui pignori.de furtis.	1315	Si non defendantur.de pœnis.	1562
Si filius qui in potestate.rem pupil.fal.fo.	1227	Si is qui pro.de vfuca. feu vfurpa.	463	Si nō expedierit.de bonis aucto. iudi.pof.	575
Si filius familias.de dam.infec.	75	Si is qui pro.de precario.	770	Si non traditam. pro legato.	511
Si filius fami. de caftrenfi peculio.	1693	Si is qui rem.de furtis.	1313	Si nō volūtate.qui & à qui.manu.lib.	327
Si filius de furtis.	1287	Si is qui rem.de furtis.	1308	Si optio.qui & à qui.manuif.lib.	315
Si filius fa.de reg.iur.	1872.	Si is qui simulabat.de furtis.	1317	Si opera.de doli mali & me.excep.	871
Si filius fa.de verb.oblig.	973	Si is qui Stichum.de acti.& obli.	893	Si opus nouum.de ope.no.nunci.	26
Si filij.de iniur.& fa.libel.	1385	Si is qui Stichum.de acceptila.	1213	Si opus. quod vi aut clam.	758
Si filiofa.de mor.cau.do.	180	Si ita à te.de verborum.signi.	1840	Si pariter. de liber.cau.	334
Si filiofa.de mor.cau.dona.	181	Si ita fideiufforē.de fideiuf.& man.	1991	Si pater de dona.	172
Si filiofami. quarū re.actio non da.	880	Si ita fuerit.de manumif.testa.	215	Si pater.quæ in frau.credi.	616
Si filiofa.qui.ex cau.in pof.ca.	571	Si ita fuerit.de manumif.testa.	226	Si pater.pro donato.	607
Si filiofami.de furtis.	1308	Si ita fuero.de nouat.& delega.	114	Si pater.de fideicom.lib.	276
Si filia furiofi.de solu.& libera.	1166	Si ita liber.de statulibe.	305	Si pater.de solu.& lib.	1150
Si finita.de dam.infec.	54	Si ita quis.de obliga.	962	Si pater.ad leg. Cor. de fal.	1496
Si fiscus.de iure fisci.	1632	Si ita quis. de ver.obliga.	1024	Si pater.de manumif.	204
Si fortuito.de incendio rui.nau.	1354	Si ita fir fcriptum.de manumif. testa.	213	Si pater.de capti.& poflli. re.	1671
Si fortè vxor.de caftren.pecu.	1695	Si ita fcriptum.de manumif. testa.	217	Si patronus.de dona.	164
Si fraudator.quæ in frau.credi.	623	Si ita ftipulatio.de ver.obli.	931	Si paulo.fi is qui testa.lib. effe iuf.	1327
Si fructuarium.de manumif.test.	212	Si ita ftipulatus.j.de verb.ob.	929	Si pauonem. de furtis.	1287
Si fur rem.de vfcup. feu vfurpa.	475	Si ita ftipulatus.ij.de obli.	930	Si peculium de manumif.testa.	213
Si furtim.arbo.fur.cæfa.	1335	Si ita ftipulatus.iiij.de verb.oblig.	996	Si peculium de statulib.	298
Si fundum.de verb.oblig.	1000	Si ita ftipulatus.v.de verb.obli.	996	Si per fundum.de iti.actuque pri.	714
Si gemina.arbo.fur.cæfa.	1338	Si ita ftipulatus.vj.de verbo.obli.	1005	Si per errorem.de vfuca. feu vfurpa.	466
Signatorius.de verb.signifi.	1820	Si ita ftipulatus.vij.de verb.oblig.	1014	Si per publicum.ne quid. in lo.publ.	658
Si hereditariæ.de furtis.	1284	Si ita ftipulatus.de fideiuf.& man.	1100	Si petitor pofl fatifdationem. iudica. fol.	1237
Si hereditas.de statulibe.	303	Si ita ftipulatus.de solu.& libe.	1163	Si pignus.quæ in frau.credi.	620
Si heres.de manumif.	194	Si ita ftipuler.de verb.oblig.	989	Si pignore. de furtis.	1305
Si heres.de fideicom.lib.	255	Si iudex.de va.& extraor.cogni.	1792	Si plagij.de verb. obliga.	1013
Si heres de statulibe.	294	Si iuffu.de furtis.	1292	Si plures.arbo.fur.cæfa.	1336
Si heres.de manumif.vin.	204	Si kalendis.de re iudi.	524	Si plures.de accusa.& infcrip.	1428
Si hi qui.de mor.cau.dona.	182	Si legatario. de fideicom.lib.	247	Si plures.rem pupil.fal.fo.	1229
Si homo.de re iudi.	524	Si legatum de oper.publicis.	1776	Si plures.de popula.acti.	1409
Si homo.de vfuca. feu vfurpa.	480	Si legato feruo. de manumif. testa.	214	Si plures.de fideiuffo. & manda.	1085
Si homo.de verb.obli.	965	Si liber homo.de ftipu.ser.	1064	Si plures.de iniur. & fa. libel.	1385
Si hominem.de vfuca. feu vfurpa.	466	Si liber pro.de iniur.& fa.lib.	1383	Si plures.de cara.bo.dan.	604
Si hominem.de solu. & libera.	1168	Si libertinus.de collu. deteg.	358	Si plures. de vi & vi arma.	687
Si id quod.de verb.oblig.	933	Si libertus patrono de furtis.	1322	Si pœna.de pœnis.	1562
Si id quod.de duo.re.ftipul.	1044	Si libertus.fi liber.inge. effe di.	353	Si pœnam. de verbo.obli.	964
Si id quod.de capti.& pofllimi. re.	1678	Si liberum. ad legem Fabiam de plag.	1518	Si pollicitus de pollicitationibus.	1779
Si id quod.pro derelicto.	509	Si librarius.de reg.iur.	1896	Si poffideam.pro legato.	310
Si id quod.de acqui.vel amit.pof.	431	Silua cædua.de verborum fig.	1808	Si poftea.rem pupil. fal. fo.	1223
Si immaturam.quod vi aut clam.	757	Si magiftratus.de priuile.credi.	587	Si poft liminio.de capti.& poflli.re.	1678
Si in agrū.de via pub.& iti.pub.refi.	662	Si mandatu.de fideiuffo.& manda.	1076	Si poft litem.de exceptio.	812
Si indebitum.rem rat. habe.	253	Si maritus.ad le.Iul.de adul.& ftu.	1455	Si poftulauerit.ad leg.Iul.de adul.& ftup.	1463
Si in duabus actionibus.de reg.iur.	1898	Si maritus.ad le.Iul.de adul.& ftu.	1444	Si prægnans.de fideicom.lib.	243
Si inferiorū.de iniur.& famo.libel.	1387	Si mater.de fideicom.lib.	281	Si præfes. de pœnis.	1568
Si in iudicio.de excep.rei iudi.	833	Si mater filij de except.rei iudi.	823	Si præfes.de præto. ftip.	1223
Si iniuriæ.de iniuriis & famofis libel.	1382	Si me in vacuam.de ac.vel amit.pof.	439	Si priuatus.qui & à quibus manumif.libe.	321.
Si in meo. de aqua plu.ar.	131	Si me tibi.de capti.& pofllimi.re.	1670	Si prius. de aqua plu.ar.	129
Si in nomine.de verb.oblig.	937	Si mihi alienum.de solu.& libe.	1182	Si priusquam.de ope.no.nunci.	25
Si in obfcuro fir.de libe.cau.	349	Si mihi aut.de fideiuf.& manda.	1084	Si procurator.an per aliū cau. appel. red.	1619
Si in pignore.de fideiuffo.& māda.	1100	Si mihi & Titio.de verb.oblig.	996	Si procurator.de doli ma.& me.exce.	872
Si in publico.de aqua plu.ar.	130	Simile priuilegium. ad municipa.	1711		
Si in rixa.ad leg. Cor. de fica.	1487	Si militi filiofami.de caftren.pecu.	1694		
Si in ftipulatum.de donat.	160	Si minor fir an.xx. de manumif.vin.	204		

Digesti noui.

Si procurator. de doli ma. & me. except.	873	Si quis hac. qui & à quib. manu. lib.	326	Si rem meam. de verb. oblig.	937
Si procurator. de iure fisci.	1631	Si quis hac. qui sine manu. ad liber. perue.	313	Si rem meam. de excep. rei iud.	830
Si procurator. de acqui. re. do.	371	Si quis ingenuam. de cap. & postli. reuer.	1674	Si rem subreptā mihi. de vsuca. seu vsurpa.	482
Si procurator. de acquir. re. do.	382	Si quis iniuriam. de iniur. & fa. libel.	1385	Si rem mobilem. de acqu. vel amit. pos.	448
Si procurator. rem ra. habe.	1255	Si quis in seruitute. de furt.	1267	Si rem. pro emptore.	497
Si procurator. de ope. no. nuncia.	26	Si quis in insulam. de cadaue. punitorum.	1586	Si rem tradi. de verb. oblig.	934
Si procuratori. de ver. oblig.	973	Si quis integris. qui & à quib. manu. libe.	317	Si rerum amotarum. de re iudi.	547
Si procuratorio. quando appel. fit.	1610	Si quis intestatus. de fideicom. lib.	235	Si rerum. de vi & vi armata.	686
Si prolutorio. de appella. & rela.	1595	Si quis ipfos. de nundinis.	1778	Si reus post iudicatum. iudica. sol.	1238
Si pro me. de solu. & libe.	1156	Si quis ipso. de nundinis.	1778	Si reus promittendi. de duo. re. stip.	1044
Si proprietarius. de dam. infec.	77	Si quis ita. de statulibe.	295	Si reus stipulandi. de fideiuss. & man. (nūc ex Pandectis Flor. §. est in. l. generaliter. co. tit. Item si reus stipulandi.)	1071
Si proxeneta. de proxene.	1792	Si quis ita. j. de manumif. testa.	211	Si rogatus sit. de manumif. vin.	208
Si publicanus. de publica. & vectiga.	138	Si quis ita. ij. de manumif. testa.	212	Si sciente creditore. ad leg. Pompe. de par. ric.	1488
Si pupillus. rem pupil. fal. fo.	1224	Si quis ita. iij. de manumif. testa.	213	Si se non obtulit. de re iudi.	519
Si pupillus. de priuile. credi.	591	Si quis ita. iij. de manumif. testa.	227	Si sepulchrum. de sepulchro viola.	1391
Si pupillus. qui. ex cau. in pos. ca.	571	Si quis ita. de verb. oblig.	1017	Si seruus alienus. de fideiuss. & mand.	1105
Si pupillus. de verb. oblig.	1016	Si quis ita. de legationib.	1766	Si seruus aut filius fa. de verb. oblig.	1033
Si pupillus. de noua. & deleg.	1117	Si quis legatum. ad leg. Corn. de fal.	1493	Si seruus communis. de dam. infec.	96
Si pupilli. de solu. & libe.	1166	Si quis libertatem. de manumif. test.	214	Si seruus communis. de furt.	1308
Si purē. de fideicom. lib.	266	Si quis liberum. de lib. ho. exhi.	776	Si seruus communis. j. de stipu. ser.	1050
Si qua pœna. de verb. signifi.	1863	Si quis locuples. de manumif. testa.	232	Si seruus communis. ij. de stipu. ser.	1055
Si quem in insulam. quan. appel.	1606	Si quis magistratus. de mun. & ho.	1744	Si seruus communis. iij. de stip. ser.	1059
Si quem. quando appel. fit.	1606	Si quis merces. pro derelicto.	509	Si seruus communis. iij. de stipula. ser.	1063
Si quem seruum. de statulibe.	312	Si quis missus. ne vis fi. ei qui in poss. miss. est.	641	Si seruus decem. de solu. & libe.	1167
Si quis ad munera. si tut. vel cura.	1619	Si quis missum. de dam. infe.	809	Si seruus hereditarius. de diuer. & tempo. præscrip.	843
Si quidam. de fideicom. lib.	235	Si quis ne quæstio. de quæstioni.	1543	Si seruus hereditarius. de stip. ser.	1060
Si quid bello. de capti. & postli. re.	1678	Si quis ob. de pollicitationib.	1784	Si seruus insciente. de vsucap. seu vsurpat.	480
Si quid est. pro soluto.	489	Si quis obligatū. qui sine manu. ad libert. perue.	314	Si seruus legatus. de fideicom. lib.	278
Si quid fur. de furtis.	1281	Si quis obligatione. de reg. iur.	1901	Si seruus liber. de statulibe.	298
Si quid ex. de solu. & libe.	1133	Si quis obrepserit. ad legem Corn. de fal.	1506	Si seruus meus. de stipula. ser.	1067
Si quidem. de liber. cau.	331	Si quis offerenti. de solu. & libe.	1163	Si seruus meus. de acqui. re. do.	374
Si quis ab alio. de re iudi.	521	Si quis patris. ad leg. Corn. de fal.	1505	Si seruus nauem. de furt.	1289
Si quis ab alio. de manumif.	201	Si quis postea. de fideicom. lib.	686	Si seruus peculiari. de solu. & lib.	1145
Si quis absente. de noua. & deleg.	1122	Si quis postquā. de fideiuss. & mand.	1089	Si seruus quem. de liber. cau.	349
Si quis actionem. de priua. delic.	1265	Si quis prægnantem. de reg. iur.	1909	Si seruus qui. iudica. sol.	1238
Si quis ad aliquem. iudica. sol.	1230	Si quis prægnante. de capti. & postlim. re.	1675	Si seruus quid rapuerit. vi bon. rap.	1345
Si quis ad demoliendū. de dam. infec.	102	Si quis pro eo. de fideiuss. & manda.	1101	Si seruus reipublicæ. de stip. ser.	1050
Si quis ad exhibendum. de excep. rei iudi.	830	Si quis proprium. de iniur. & famo. libel.	1383	Si seruus testamento. de stipu. ser.	1065
Si quis adulterium. ad le. Iul. de adulte. & stup.	1469	Si quis quid. de furtis.	1286	Si seruus. de bo. au. & o. iudi. pos.	573
Si quis aliam rem. de solu. & libe.	1158	Si quis rem. de acqui. vel amit. posses.	429	Si seruus tuus. de precario.	767
Si quis alienam. de cri. expi. here.	1403	Si quis rem. de excep. rei iudi.	834	Si seruus. de litigiosis.	882
Si quis aliquem. ad le. Iul. de vi pri.	1480	Si quis rem. de pollicitationib.	1780	Si seruus meus vel filius fam. de acqui. vel amit. posses.	426
Si quis aliquid. de pœnis.	1570	Si quis repetere. ad sena. consul. Turpil.	1527	Si seruus veditus. qui sine manum. ad lib.	313
Si quis aliquid. de pœn.	1568	Si quis reum. de custo. & exhi. reo.	1433	Si serui qui. de manumif. testa.	223
Si quis antē. de acqui. vel amit. pos.	419	Si quis rogatus. de fideicom. lib.	280	Si seruo furiosi. de vsuca. seu vsurpa.	471
Si quis à pluribus. ad municipalem.	1710	Si quis separatim. de appel. & rela.	1593	Si seruo alieno. qui & à quibus manumif. lib.	323
Si quis apud. (al. ad) iudica. sol.	1230	Si quis seruus. de custo. & exhi. reo.	1431	Si seruo. de mor. cau. dona.	193
Si quis arbitrato. de verb. obli.	950	Si quis seruo. de manumif. testa.	232	Si seruo sub conditione. de statulib.	305
Si quis creditorem. qui. ex cau. in poss. ea.	572	Si quis seruo. de solu. & libe.	1139	Si seruum cuius nomine. de iniur. & famo. libel.	1384
Si quis cum. de verb. oblig.	939	Si quis seruū. de iniur. & famo. libel.	1383	Si seruum dominus. de accusa. & inscript.	1428
Si quis cum. quæ in frau. cred.	619	Si quis si Titius. de verb. oblig.	960	Si seruum Stichum. de verb. obli.	985
Si quis cum falso. ad legem Corne. de fal.	1492	Si quisquam. de diuer. & temp. præscript.	845	Si sic stipulatus. j. de verb. oblig.	989
Si quis cum totum. de excep. rei iud.	818	Si quis sic. de verborum & rerum signifi.	1836	Si sic stipulatus. ij. de verb. oblig.	1021
Si quis cum sciret. de furt.	1322	Si quis stipulatus. de solu. & libe.	1162	Si simulato. de concussionem.	1396
Si quis cum sciret. pro emptore.	501	Si quis stipulatus. de verb. oblig.	996	Si sine iudice. rem ratam habe.	1257
Si quis delegauerit. de nouatio. & delega.	1119	Si quis sui. de pollicitationib.	1785	Si sint tabulæ. de tab. exhi.	647
Si quis de libertate. de iniur. & fam. libel.	167	Si quis testamento. de statulibe.	295	Si socius communis rei. de furt.	1293
Si quis dicat. de manumif.	197	Si quis viduam. de quæstionib.	1540	Si socius testamento. de manu. testa.	228
Si quis dolo. ad leg. Corne. de fica.	1485	Si quis vi. de acquiren. vel amit. possess.	427	Si solum. de vsuca. seu vsurpa.	482
Si quis dolo. de re iudi.	547	Si quis vni. rem re. habe.	1252	Si solutus. de solutio. & libera.	1156
Si quis duos. de solu. & libe.	1167	Si quis vxori. de furt.	1299	Si statua. de iniur. & fa. libel.	1384
Si quis egerit. de furt.	1322	Si res dilationem. de appel. recipi. vel non.	1614	Si statulibera. de statulib.	291
Si quis eundem. de statulibe.	312	Si res. pro Derelicto.	508	Si Stichus certo die. de verborum obliga.	937
Si quis ex alia. apud eum à quo app.	1621	Si rem. de noua. & delega.	1126	Si Stichum aut Pamphilum. de fideiussor. & manda.	1090
Si quis ex bonis. de furt.	1321	Si rem. de cri. expila. heredi.	1404	Si Stichum. de verb. oblig.	930
Si quis ex domo. de furt.	1304	Si rem legatam. de excep.	809	Si Stichum. de noua. & delega.	1115
Si quis ex. de incen. rui. naufra.	1351	Si rem meam. de solu. & lib.	1141		
Si quis falsis. ad leg. Corne. de fal.	1508				
Si quis forte. de pœnis.	1551				
Si quis fundum. de acqui. vel amit. poss.	445				
Si quis habens. qui & à quibus manumif. lib.	424				

Index legum

Si stipulatus. de fideiusso. & manda. 1076
 Si stipulatus fuerim. de verborum obliga
 972
 Si stipulatus. de verb. obli. 996
 Si stipulatus. j. de solu. & lib. 1139
 Si stipulatus. ij. de solutio. & libera. 1134
 Si stipulatus. iij. de solutio. & libera. 1176
 Si stipulatur. de verb. obli. 938
 Si stuprum. de iniur. & famo. libel. 1383
 Si sub conditione. de cura. bo. dan. 602
 Si sub conditione legatum. de acceptila.
 1215
 Si sub impossibili. de fideiusso. & manda.
 1087
 Si sub vna significatione. de verbo. oblig.
 1026
 Si supra. de acqui. re. do. 0378.
 Si tertius. de aqua plu. ar. 118
 Si testamento. de fideiusso. & mand. 1095
 Si tibi dederim. de dona. 166
 Si Titius. de fideiuf. & manda. 1094
 Si Titius. de noua. & delega. 1128
 Si Titius & Seius. de verb. oblig. 928
 Si triennio. de statuli. 298
 Si tuo seruo. de solu. & libe. 1177
 Si tutoris. de manumif. vin. 210
 Siue à certis. de duo. re. stipu. 1046
 Siue igitur. de furtis. 1267
 Siue mihi. de stipula. ser. 1055
 Si vendidero. de furtis. 1317
 Si ventri. de priui. credi. 586
 Si victum. de re iudi. 540
 Si vi me deiecerit. de vi & vi armata. 686
 Si vi me deieceris. de vi & vi armata. 690
 Si vir vxori. pro donato. 507
 Si vitem. quod vi aut clam. 758
 Si vnus ex fideiusso. iudica. sol. 1244
 Si vsufructus. de noua. & delega. 1113
 Si vsufructus. de aqua plu. ar. 132
 Si vsufructuarij. de stipu. ser. 1063
 Si vsufructum. de liber. cau. 340
 Si vt proponitur. de fideiuf. & mand. 1103
 Si vxor. ad leg. Iul. de adul. & stu. 1451
 Soceri. de verb. signi. 1839
 Sodales. de colle. illici. & corpo. 1408
 Solent. de custo. & exhi. reo. 1434
 Solidum. de solu. & libera. 1178
 Solicitatores. de extraor. cri. 1387
 Soluere. de solutio. & libera. 1161
 Soluendo esse. de verb. signi. 1829
 Solutionis. de verb. signi. 1844
 Solutionis verbum. de solu. & libera. 1162
 Solutionem. de solu. & libera. 1142
 Solutam pecuniam. de solu. & libera. 1160
 Solutum. de verb. signi. 1812
 Spadonum. de verb. signifi. 1834
 Species acquirendi. de acceptila. 1209
 Speciosas. de verb. signi. 1827
 Sponsio. de verb. signifi. 1801
 Sponte. de munc. & hono. 1747
 Spurij. de decur. & eorum fil. 1732
 Statius. de iure fisci. 1654
 Statuas. de acqui. re. do. 386
 Statuæ. de verb. signi. 1864
 Statuliber. j. de statulibe. 283
 Statuliber. ij. de statulibe. 291
 Statuliber. de quæstionibus. 1544
 Statuliberi. de statulibe. 303
 Statuliberum. de statulibe. 293
 Statuliberos. j. de statulib. 284
 Statuliberos. ij. de statulibe. 302
 Statuliberorum. de statulibe. 306
 Statulibera. de statulibe. 297
 Stellionatus. de cri. stelliona. 1404
 Stellionatus. de extraor. crimi. 1388
 Stichus. j. de manumif. testa. 220
 Stichus. ij. de manumif. testa. 222
 Stichus. iij. de manumif. testa. 224
 Stichus. de statulibe. 302
 Stichus. de statulibe. 310

Stichum aut Pamphilum. de solu. & libe-
 ra. 1185
 Stichus Sépronio. de manumif. testa. 217
 Stichum Attio. de statulibe. 308
 Stipulatio. de ope. no. nunc. 31
 Stipulatio hoc modo. de verb. obli. 962
 Stipulatio ista. de verb. obli. 940
 Stipulatio non valet. de verborum oblig.
 931
 Stipulatio non potest. de verborum obli.
 913
 Stipulationes. j. de verb. obli. 955
 Stipulationes. ij. de verb. obli. 966
 Stipulationum. j. de verb. oblig. 916
 Stipulationum. ij. de verb. obli. 924
 Stipulationum. iij. de verb. obli. 968
 Stipulatus es opus. de fideiusso. & manda.
 1092
 Stipulatus. de verb. oblig. 994
 Stipulatus. de fideiusso. & manda. 1071
 Stuprum. ad leg. Iul. de adul. & stu. 1470
 Sub hac conditione. de actio. & obli. 890
 Sub conditione. de solu. & libe. 1138
 Sub prætextu. de extraor. cri. 1388
 Subsignatum. de verb. signifi. 1810
 Substitutio. de acqui. re. do. 386
 Sunt munera. de vac. & excu. mu. 1756
 Sunt præterea. de extraor. cri. 1390
 Sunt quædam. ibidem.
 Sunt qui. de re iudi. 533
 Suo quis. ne vis si. ei qui in pos. mis. erit.
 640
 Superficiarias. de superficie. 704
 Supplicij. de bonis damnatorum. 1573
 Supra iter. de aqua plu. ar. 123
 Surdi vel. de manumif. vin. 206

T

T Abernæ appellatio. de ver. signi. 1846
 Tam is qui. de mor. cau. dona. 182
 Tempus quod. de re iudi. 537
 Tempus. de vaca. & excu. mu. 1753
 Ter enixa. de verb. signi. 1837
 Terminorum. de termi. moto. 1405
 Testamento Centurio. de manu. testa. 229
 Testamento ira. de fideicom. liber. 245
 Testamento ita. de manumif. testa. 234
 Testamento liber. de manu. testa. 221
 Testamento manumissus. de manumif. testa.
 221
 Testamento militis. de manu. testa. 229
 Thais ancilla. de fideicom. lib. 269
 Tigni appellatione. de verb. sig. 1817
 Titius. de acqui. re. do. 395
 Titius qui. de iure fisci. 1604
 Titio cum esset. ad municip. 1724
 Titia cum propter. de solu. & libe. 1160
 Titia cum testamentum. de acc. & inscrip.
 1429
 Titia quæ. de verb. obli. 1022
 Titia seruis. de manumif. testa. 233
 Titulus est. pro dote. 512
 Totiens in heredem. de reg. iur. 1883
 Totiens locum. de pollicitationib. 1782
 Tractandum. à qui. appel. non licet. 1603
 Traditio. de acqui. re. do. 373
 Traiectitiæ. de act. & obli. 895
 Transacta. de verb. & rerum sig. 1857
 Transfugam. de acqui. re. do. 390
 Trebatius ait. de dam. infec. 83
 Tres ferè. quib. ex cau. in pos. ea. 562
 Triplici. de verb. signifi. 1838
 Triticum. de verb. oblig. 989
 Tugurij. de verb. signi. 1845
 Tunc autem. de re iudi. 541
 Tutor administrationem. de furtis. 1285
 Tutor datus. de fideiuf. & manda. 1106
 Tutor si in negotio. de app. & rela. 1602
 Tutor vel curator. si tutor vel cura. magi.
 crea. app. 1620
 Tutore suspecto. rem. rat. habe. 1248

V

V Acatio. de munc. & ho. 1745
 Valerius. de iure fisci. 1656
 Valerianus. (nūc ex Pande. Flor. incipit. Si
 præses qui ante.) de præto. stip. 1223
 Vani timoris. de reg. iur. 1908
 Variæ causæ sunt. de iure fisci. 1622
 Vbi autem. de verb. oblig. 969
 Vbi fideiussor. de solu. & libe. 1142
 Vbi ita. de mor. cau. dona. 183
 Vbi lex duorum. de regu. iur. 1897
 Vbi lex. de vsuca. seu vsurpa. 469
 Vbi non voce. de reg. iur. 1914
 Vbi repugnantia. de reg. iur. 1909
 Vbicunque causæ. de reg. iur. 1898
 Vbicunque reus. de fideiuff. & mandato.
 1103
 Vectigalia. de publi. & vectiga. 142
 Vel antequam. ad le. Iul. de adult. & stup.
 1458
 Vel ea quæ. de acq. re. do. 360
 Vel ei præbuit. quæ in frau. credi. 607
 Vel fatuo. de priui. cre. 585
 Vel ob rem. ad senatuscon. Turpil. 1528
 Vel obligatus. de liber. cau. 338
 Vel permutauit. de liber. cau. 338
 Vel quo magis. ad leg. Iul. repe. 1509
 Vel si paciscatur. rem. rat. habe. 1250
 Vel si sanguine. de manumif. vin. 206
 Vel furdo. de priuileg. credi. 585
 Vel totum. de tab. exhi. 645
 Velle non creditur. de reg. iur. 1867
 Veluti fustium. de pænis. 1552
 Veluti si me. de precario. 762
 Veluti si quis. de verb. oblig. 934
 Venditores. de verb. obli. 993
 Venire. de bo. aucto. iudi. pos. 573
 Venisse ad. de verb. signi. 1842
 Verbum amplius. de verb. & rerum signi.
 1822
 Verbum erit. de verb. sig. 1832
 Verbum exactæ. de verb. sig. 1846
 Verbum facere. de verborum & rerum si-
 gnifi. 1855
 Verbum hoc. de verb. signifi. 1898
 Verbum illud. de verb. signi. 1846
 Verbum oportere. de verb. sig. 1810
 Verbum oportebit. de verb. sig. 1801
 Verbum reddēdi. de verborum & rerum
 signifi. 1824
 Verbo victus. de verb. sig. 1811
 Verba. de verb. sig. 1806
 Verborum obligatio. de solu. & lib. 1204
 Verbis legis. de verb. signi. 1831
 Verum est. de reg. iur. 1878
 Verum est. de verb. & re. sig. 5854
 Verum est. de manumif. testa. 233
 Verum est. de furt. 1282. & 1288
 Vero procuratori. de solu. & libe. 1897 2235
 Vestis. de verb. signi. 1834
 Vestem. de iniur. & famo. libel. 1386
 Veteres. de iti. actūq. pri. 713
 Veteranorum. de priui. vetera. 1705
 Veteranos. de priui. vetera. 1706
 Veteranis. de priui. vetera. 1706
 Viam publicā. de via publi. & iti. pu. refi.
 662
 Vicarius. de legationibus. 1765
 Vicinus. de aqua plu. ar. 133
 Videamus. de interdi. seu extraor. ac. 627
 Viæ sternendæ. de priui. vetera. 1706
 Viæ vicinales. de lo. & itine. pub. 648
 Vim facit. de vi & vi ar. 689
 Vim facit. quod vi aut clam. 757
 Vim passam. ad leg. Iul. de adulte. & stup.
 1473
 Vinaria. de verb. signi. 1852
 Vinculorum. de verborum & rerū signifi.
 1856
 Virilis. de verb. & rerum signi. 1839
 Vir

& materiaram Digesti noui.

Vir bonus.iudica.sol.	1242
Vitem arboris.arbor.fur.caesa.	1335
Vitia priorum. de censibus.	1794
Vltimum. de pœnis.	1562
Vnde etiam. de iti. actuque priua.	700
Vnius facinoris. de quaestionibus.	1545
Vnus ex. qui. ex cau. in pos. ea.	571
Vnusquisque. de precario.	769
Vranus. de fideiuf. & manda.	1109
Vrbana. de verb. signifi. 1842. D. & 1850	
Vrbis. de ver. signi.	1799
Vfucapio. de vfucap.	452
Vfucapio rerum. pro suo.	517
Vfucapionem. de vfucap.	460

Vfura pecuniæ. de verborum signifi.	1831
Vfurpatio. de vfucap.	452
Vfufuctus. de statulib.	293
Vfufuctus. de stipula. fer.	1061
Vt Alphenus. de verbo. signifi.	1822
Vt fideiuffor. de fideiuff. & manda.	1090
Vt gradatim. de mune. & hono.	1745
Vt mihi. de dona.	165
Vt si ex empto. vide. l. si cui ex empto. de verbo. signi.	1802
Vt sunt. de verbo. signifi.	1857
Vtiliffimum. si fa. fur. fe. di.	331
Vtimur. de sepul. vio.	1394
Vtique eius. de libe. cau.	339

Vtique si pro. de dam. infec.	89
Vtve id. ad leg. Iuliam de vi publi.	1477
Vtrum qui. ad legem Pœpe. de parti.	1488
Vtrum turpem. de verb. oblig.	995
Vulgaris est. de furtis.	1279
Vulneris. de iniur. & fa. libel.	1364
Vxor expilatæ. de cri. expila. here.	1040
Vxori legatum. ad legem Corne. de fal. 1501.	
Vxorem. de manumif. testa.	222

FINIS INDICIS LEGVM
Digesti noui.

INDEX MATERIARVM DIGESTI NOVI tam textus quàm glosarum.

A

Abducere. quid. 1372. B. §. abduxisse.
Abest. qui in iure non est. l. dies. §. prætor. de dā. infec. 38
Abelle eicitur. qui à tribunali abest. 279.
 C. §. abesse.
Abesse iusta causa. 258. C. l. si eum. in fi. de fideicō. liber. B
Abigei. 1397. B. §. abigei.
Abigere partum. 1388. C. l. diuus. de extra. cri. & 1485. A. B. l. si mulierem.
Abolitio. 1636. C. l. senatus.
Abolitio vbi fit. l. abolitio. ad senatuscō. Turpil. 1528. A
Abolitio vnde petenda. 1523. B. §. abolitio.
Aortionis poculum dans. qualiter puni-
 tur 1569 C. 1571. §. qui aortionis.
Aortum procurans post. 40. diem à cō-
 ceptione. tenetur de homicidio. 1388. D
 in marg.
Absens. 280. A. §. siue.
Absens damnari nemo debet. 1532. D. l. j.
 de requi. re.
Absens variè dicitur. l. absentē. de verbo.
 signi. 1850. B.
Absentis bonis dat' curator. nisi sit breui
 rediturus. 585. B. in mar.
Absenti non fit donatio causa mortis. 190
 A. in marg.
Sententia contra absentē. an valeat. 551. C.
 D. in marg.
Abstinere ordine. 1615. B. §. ergo.
Aceptilatio. 1206. A. l. j. de accepti.
Aceptilatio. & apo cha. differunt. 1214. B
 l. si accepto larum. de acceptila.
Aceptilatio verborum obligationem tol-
 lit. 1208. A. §. acceptum.
Aceptilatio inutilis an habeat vim pacti.
 1207. D. in glo. b.
Acepto rogare. 1206. C. & 1207. A. l. plu-
 ribus. & 1207. §. seruus.
Acepto ferre non potest seruus credito-
 ris. in verbo. Seruus.
Aceptor quatenus tenetur. 617. B. in mar.
Aceptum fieri. 1208. A. §. acceptum.
Acessio. 905. C. in glo. d. & 906. A. B. §.
 accessio.
Qui ex persona auctoris vtitur accessioe.
 eius dolum patitur. 865. C. 866. A. l. iij.
 §. de auctoris. de do. ma. excep.
Acessor. id est fideiuffor. 988. A. in glo. a.
 & i.
Accessor. id est mandator. 988. C. in glo. l.
Accessorium præscribitur cum principali.
 si ab initio inerat illi. aliàs secus. in ver-
 bo. Principalis.
Accessorium sine principali esse non po-
 test. 1090. D. in mar.

Accipere permittitur ratione doni. 1510. C
 in glo. p.
Accipiuntur quædā honestè. quæ honestè
 nō petuntur. 1788. A. l. j. §. proinde. de va.
 & extra. cog.
Accipere sententiam cōtrariam. in verbo.
 Contraria.
Accrescendi ius an habeat locum in con-
 tractibus. 997. A. in mar.
Accusat quādoq; fœmina. 1511. C. in glos.
 l. iij. ad leg. Iul. de anno.
Accusare plures prohibentur. 1423. D. in
 mar.
Acusetur maiori dānatus capitaliter. vt
 eius executio differatur. in verbo. Exe-
 cutio.
Accusans criminaliter qualiter libellare
 debet. 1422. D. in marg. & glos.
Accusatus quando debet incarcerari. in
 verbo. Reus quando.
Accusatoris subscriptio quib' verbis fiat.
 1490. A. in glo. l.
Accusatio quandoque contra heredes in-
 choari debet. 1517. C. in mar.
Accusationem deserere dicitur. qui ab ac-
 cusationis cōminatione desistit. 1448. B
 in marg.
Acerbus esse non debet pater in liberos.
 777. B. l. j. in fi. de lib. exhi.
Acquiescere sententiæ. 1615. B. §. propter.
Acquirit ne domino ignorati seruus. 446
 D. in mar.
Quibus ex causis ignorantibus nobis ac-
 quiritur. ex iisdem & furioso. 896. B. l. si
 à furioso. de ac. & obli.
Acquiritur nobis per seruū putatiuū. nō
 per filium. aut liberum hominē. l. iusto
 errore. de vfuca. 483. C. in mar.
Actio. quid. 908. C. in l. nihil. & in glo. o.
Actio. id est accusatio. 1362. A. in gl. m. &
 1387. A. in glo. a.
Actionis nomē tripliciter sumitur. 898. A
 in glo. r.
Actio duplex ex edicto. nau. cau. sta. 889.
 C. in glo. l.
Actio ad exhibendum est arbitraria. 365. B
Actio civilis prætoriam dici potest. 402. B.
Actio de peculio & tributoria. an tollatur
 electione. 900. A. in glo. l.
Actio directa & vtilis. 902. D. in glo. o.
Actio ex testamento quandoque datur in
 duplum. 888. C. in marg.
Actio i factū & ad interesse simul possunt
 intentari. 920. D. in mar. sub lit. D
Actio in factū quare dicitur extraordina-
 ria. 626. D. in glo.
Actio iniuriarum an sit pœnalis. 901. D. in
 glo. f.
Actio pœnalis vna an aliam tollat. in ver-
 bo. Pœnalis.
Actio personalis & realis possunt simul

Actio personalis & realis possunt simul
 intentari. 1883. A. in mar.
Actio personalis quandoque rei successo-
 rem sequitur. 636. D. in glo. r.
Actio personalis quare sic dicta. 897. B C
 in mar.
Actio prætoriam. & interdictum. cōueniūt.
 627. A. in glo. & marg. extraordinariis.
 circa fi.
Actio quandoque non perpetuatur litis
 cōtesta. 536. C. in glo. & in marg.
Actio quādoque pro replicatione. 1801. C
 in glo. f.
Actio quæritur furioso multis casib'. 896
 D. in glo. z.
Actio rescissoria. 165. C. in glo. h.
Actio vtilis. id est efficax. in verbo. Vtilis.
Actionis in factum. genera quatuor. 891.
 D. in glo. k.
Actionem pati. 1762. A. §. si quando.
Actione & exceptioe tueri se quis potest.
 386. A. in glo. p. & marg.
Actiones an sint cedendæ contra correū
 à creditore. 1174. C. in glo. t. & in marg.
Actiones confundi & misceri. 900. C. in
 glo. q. & r.
Actiones famosæ pœnales sunt. 902. C. in
 glo. m. & in marg.
Actiones in rem. & in personam. differūt.
 828. A. in tex.
Actiones plures an simul proponere li-
 ceat. 818. A. in glo.
Actiones prætoriam rei persecutoriam. sunt
 perpetuæ. pœnales vero. annales. 901. A.
 in glo. a. & in marg.
Actiones sunt annales. licet obligationes
 sint de iure gen. in verbo. Obligatioes.
Actor. id est administrator. 870. B. in glo.
 actoris. & 698. B. in gl. h.
Actor id est creditor. 904. D. in glo. f.
Actor est castaldio. 245. C. in glo. g.
Actor in actione pluuiæ arcædæ quæ pro-
 bare debet. 113. in glo. k.
Actor sequitur forum rei. in verbo Forū.
Actor si petat partē debiti. potest debitor
 opponere quod petat totum. 856. B. in
 marg.
Actor vendens bona sui debitoris de licē-
 tia iudicis. non incidit in aliquam pœ-
 nam. 523. D. in mar.
Actoris officium. 807. B. C. in glo.
Actoris forum quādoque sequitur reus. in
 verbo. Reus.
Actorem vincere. quid. 697. C.
Actuarie naues. 1658. B. in glos.
Actus legitimi sex. 1892. B. & 1893. A. l. a-
 ctus legitimi. de reg. iur. in tex. & glo.
Acta res inter alios. aliis non præiudicat.
 1422. B. l. si cui. §. j. de accusationibus.
Actum agere. 272. D. §. ab heredibus.
Actum non notant verba legis. in verbo.
 Legis.

Index materiaram

Acta non possunt destrui sine consensu partium. 545. A. l. acta. de re iudi.
Actis per iudicem factis videtur consentire pars si nō contradicat. in verbo, Cōsentire.
Addicere, id est vendere. 500. D. in glo. f.
Addicere in diem, quid. 121. in glo. l.
Addici, id est dari in solutū. 529. A. in gl. d.
Addictio in diem, quid. 992. C. in textu in prin. & glo. i.
Adiectio. 1718. C. §. idem.
Adiectio solutioni nō potest agere nomine proprio, sed alieno sic. 1177. A. B. i. mar.
Adiecto si non quærat, nec etiam non adiecto. 1063. B. C. in mar.
Adimere arborem. 771. B. in tex.
Adire extraneorum est, inuiscere suorum. 164. D. in glo. d.
Adeūdi se facultatem quis dicitur præstare. 1609. A. in textu.
Adita hereditas. Iustus aliquid dare intra certum tempus à die mortis, non tenetur dare nisi à die aditæ hereditatis. 287. C. D. in margi.
Adlegere quid. 1742. C. in gl.
Admittere, quid. 1302. B. in marg. sub asterisco.
Admittere. i. delinquere. 1510. D. in glo. t.
Admissum. i. commissum. 1515. A. in glo. a.
Admissa. i. maleficia. 1187. A. §. rametli.
Admonitio. 952. B. l. si decem. de ver. obli. & l. ij. §. pen. s. de iudi.
Admouere reum probationi, quid. 1535. B. in marg.
Adnotare, id est reprehendere. 1498. C. in glo. f.
Aduersus edictū, id est prætoris prohibente. 659. A. in glo. d.
Adulterium an committatur cum concubina. 1470. B. in marg.
Adulterium, & stuprum, differunt. 1445. C. l. inter liberas. de adul. & stup. & l. stuprum. eo. tit.
Adulterinum signum. 1506. E. & 1507. A. l. lege Cornelia.
Aduocatus continetur nomine procuratoris. 1630. D. in fi. glo. t.
Aduocati non tenentur nisi in quantū facere possunt. 523. B. in mar.
Aduocati, qui. 1780. B. l. j. §. aduocatos. de variis & extra. cogni.
Aedes, id est cœnaculum. 699. D. in gl. k.
Aedes, id est prædium vrbicum. 771. D. in glo. b.
Aedes dicuntur incidere in vitium, cum incipiunt esse vitiosæ. l. qui bona. §. de illo. de dam. infec. 51. B.
Aedes & domus differunt. 76. B. in margi. in Aede sacra olim fiebant consignationes. in verbo, Consignatio.
Aedium appellatio, opus, & solū & parietem continet. 76. A. in glo. r.
Aediū appellatione quid continetur. 1353. B. §. appellatione.
Aedicula quid. 1515. B. in marg.
Aedificium, ædes, & domus differunt. 76. B. in marg.
Aedificium quando cedit solo. 365. A. in glo. a.
Aedificia diruta, instauranda. l. ad curatorem. de dam. infec. 100. B.
Aedificia non derelinqui, pertinet ad decus vrbium. 30. C. §. hoc interdictum.
Aedificia priuata possunt destrui, vt vrbis pulchrior fiat. 102. C. in mar.
Aeditui. 1748. D. in marg.
Aequinoctium duplex. 721. C. in tex.
Aequipollens nō refert quid de æquipollentibus dicatur. 970. D. in glo. l.
Aequitas an præferatur rigori. 112. D. in

glo. & in mar. & 900. D. in gl. u. & 1310. C. in glo. f.
Acquum & bonum differunt. 452. A. in glo. n.
Æs alienum non est in bonis, in verbo Bona.
Æstas quid continet. 669. A. in margi. & 721. C. D. in glo. o.
Æstimatio nulla timoris vani. l. si quis ab. de re iudi. 526. A.
Æstimationem litis offerre. 1331. B. in tex.
Æstimatione quandoq; recipit liber homo. in verbo Liber.
Æstiuā aqua. de aqua quoti. & æsti. l. j. §. æstiuā. 715. B. C.
Ætas iusta. in. l. sextumdecimum. §. de minoribus. 1752. B. & l. ait diuus Traianus. 1638. A.
Ætas permittēs, id est nubilis. l. iij. de priuile. credi. 584. C.
Ætati minus fauetur quàm libertati. in verbo, Libertati.
Ætate iudex esse debet. l. quidam. de re iudicata. 549. C.
Ætates quatuor. 549. D. in fi. glo. h.
Affectasse tutelam quis dicitur. l. vxori. ad leg. Corne. de fal.
Affectus punitur. 1503. D. in glo. m.
Affectu iniuriatū fit iniuria. 357. B. l. illud. §. j. de iniur.
Affectio gratia donatio facta valet. 154. C. l. v. de dona.
Affinitas an sit constante matrimonio inter parentes viri & vxoris, & quid soluto eo. 535. D. in glo. g.
Agere, id est accusare. 1458. A. in glo. m.
Agere, id est administrare. 604. D. in gl. t.
Agere, id est ducere. 728. B. in glo. n.
non magis cum his quos in potestate habemus, quàm nobiscū agere possumus. 1275. C. l. ne cum. de fur.
Agere quādoque, id est succumbere. 920. B. in glo. f.
Agere quis an compellatur. 655. D. in mar.
Agere ad duplum ob mendacium, an possit. 294. D. in glo. z.
Agminales equi. 1749. D. in mar.
Agnoscere iudicium. 1757. A. §. si post.
Agnoscere munus. 1744. C. l. si quis. de mune. & hono.
Agnoscere periculum. ad municipi. 1712. B. l. quid ergo. §. talis.
Agnoscere periculum nominis. 1725. B. ad municipi. l. Titio. §. Titius.
Agonothetæ. 1749. B. in mar.
Agri limitati. in verbo, Limitati.
Agros populatores capite plectendi. in verbo, Vinearum.
Agros constituere. 132. B. in. l. quod principis.
Album. 1736. D. in rubri.
Aliās, id est quandoque. 956. B. in glo. n.
Alienare. Si dono tibi ne alienes, & tu alienas, à quo possim vindicare. 441. D. in glo. m.
Alienari à fisco non possunt res cōtrouersæ. 1640. C. l. res. de iure fis.
Alienans bona in fraudem creditorum, si non reperiantur, repellitur à cessione, & incarceratur. 626. B. in marg.
Alienatum non videtur quod transit cum vniuersitate. 396. B. in glo. r.
Alienatio rerum suarum non venit mandato generaliter. à repub. facto. 738. B. in margi.
Alienatio rei sacræ quandoque permittitur. in verbo, Rei.
Alienum factum rectè promittit nemo. 940. D. & 941. A. l. stipulatio ista, habere. de verb. oblig.

Alimenta decerni debent facultatibus lapsis. 1734. B. l. decurionibus. de decur.
Alimenta negantis, pœna. 509. C. D. in marg.
Alimentorum denegatio non facit quem haberi pro derelicto. 510. C. in glo. x.
Alimentis quotidianis fraudandus nemo. 561. A. l. qui bonis. de ces. bo.
Aliud pro alio quandoq; soluitur. 147. D. in glo. e.
Alius non semper implicat. 824. B. in gl. f.
Alternatio facit incertitudinem. 1363. C. in marg.
Alternis diebus. 719. B. in glo.
Amare vxorem. Neque soli Atridæ vxores amant. 1451. B. l. si vxor. de adulter.
Amatorium poculum dās, qualiter punitur. 1569. C. l. si quis aliquid. de pœnis. §. qui abortionis.
Amicitia, quid. 1856. D. in glo. e.
Amorem auget societas. l. de hereditate. de castren. pecu.
Ambasiatores non debent offendi, etiam missi ab hostibus. 1438. A. in mar.
Ambiguitas quam interpretationem recipit. 973. B. l. quotiens. de verb. obli.
Amissa. 1347. A. vi bo. rap. l. 4. §. loquitur.
Amphibolia. 1114. D. in gl. & in mar.
Ανακρίσις. 1434. B. in text.
Angariari. 1706. B. in mar.
Angariæ. 1748. B. in tex. & 1755. C. in text. & in. l. sunt munera. 1756. A.
Angustia temporis quādo nocent. 46. A. in glo. i.
Animalia fera cuius sunt. 1865. D. in marg.
Annonam attentare. 1389. A. l. annonā. de extra. cri.
Annonam onerant statere adulterinæ. ibid. B.
Annonæ curatores, in verbo, Curatores.
Annotatus. 1183. C. in tex.
Annotati. 1624. A. §. præscriptio.
Anulorum aureorum iuri vt videatur renuntiari. 328. D. in glo. z.
Annua bima trima die redditur dōs. 619. D. in glo. o.
Annua promissio licet aliās non debeat nisi in fine anni. 944. C. l. qui hoc anno. tamen secus fauore libertatis & piæ causæ. 226. C. in mar. sub nota Roma.
Annua stipulatio an sit vna vel plures. in verbo, Stipulatio.
Annus an continuatis diebus trecentis sexagintaquinque constet. 290. B. l. iij. §. Stichus. de stat. lib.
Annus cœptus habetur pro cōpleto. 226. C. D. in glo. l. & vide in verbo, Plenus.
Anni tempora quatuor. 721. C. in glo. o.
Anno duodecimo, & post annum duodecimum, differunt. 226. B. l. si ita. in prin.
Antiquior. 1673. l. postliminium. §. filius. de cap. & postli. re. in fi.
Aperire viam. in verbo, Viam aperire.
Apocha, quid. 1284. A. in mar.
Apocha, & acceptilatio, differunt, in verbo, Acceptilatio.
Απόλις. 1560. D. in tex.
Apotheca. 1280. C. in tex.
Apparere. Punitur quis licet nō appareat ad cuius iniuriā fecerit. 1360. C. in gl. k.
Appellare ab interlocutoria licet. 1429. D. in mar.
Appellare an liceat à principis sententia. 1587. C. in mar.
Appellare potest quilibet à sententia etiam contra se non lata, si eius interest. 1591. C. in margi.
Appellare potest reus post decē dies, quādo procurator non appellauit tempore debito. 1610. B. in mar.

Appellare non

Appellare non est necesse quando iudicatur contra factas constitutiones. 1616. B. quæ sententia. si. ap. re. l. j. §. item cum. Appellari est accusari. 1441. B. in glo. b. Appellari potest coram vicinis, si iudex non vult recipere appellationem. 1592. D. in margine. Appellans à sententia lata contra falsum procuratorem, ratificat gesta per eum. 1247. A. B. Appellans pro damnato inuito, rem suam facit. 1880. C. in marg. Iudex non potest exequi sententiam intra tempus ad appellandum datum, in verbo, Iudex non potest. Appellatio ab iterlocutoria an debeat fieri in scriptis. 1588. D. in glo. x. Appellatio non dicitur remota, quando sententia est euidenter nulla. 1604. A. in glo. Appellatio nulli condonata neganda. 1247. A. in marg. Appellatio, triste auxiliū. 1596. A. l. serui. de appel. Fideiussor dat^o in prima causa non tenetur in causa appel. in verbo, Fideiussor. Appellationi æquipollet protestatio, in verbo, Protestatio. Appellationem peragere. 1621. B. in textu. Appella. p. edente iudex faciens executionem corpo. capite punitur. in verbo, Iudex faciens. Appel. recepta nil innouandum. 1614. D. l. vna. nihil no. appel. interpo. Appellatio nomine grauatur hereditas. i. verbo hereditas. Appellere pecus. 670. C. §. si quis. Appetere militiam minus delictum est quam detrectare. in verbo, Militiam. Apprehensio. (Sine apprehensione trahunt omnia bona arrogati in arrogatorem. 769. B. in marg. Approbat q. non improbat. l. vnica in fin. furti aduer. nau. 1330. B. Approbare dicitur quis facta ab alio, si cum primum scit, non contradicit. 1251. B. in mar. Approbatum opus quod dicitur. 1510. B. in margine. Approbatum semel. amodo reprobari non potest. 1453. A. B. in marg. Apud. 1505. A. in glo. b. Aqua æstiuua. in verbo, Aestiuua. Aqua imbre crescere quando dicitur. 107. B. §. imbre. Aqua pluuiua. quid. 103. B. l. j. de aqua plu. Aqua quotidiana & æstiuua, differunt. 715. B. §. duo. Aqua quotidiana. 715. B. §. quotidiana. Aqua sudoribus terre manat. 717. B. §. plane si aqua. Aquæ caput. 717. B. §. caput. Aquæ plu. ar. actio cum comuni diui. concurrit. 124. C. in glo. f. Aquam coercere. in verbo, Coercere. Aquis calidis agri quibusdam in locis irrigantur. 717. D. quibusdam frigidis. ibid. Aquilices. 1762. B. in text. Aquilæ legis vbi actio est, ibi criminaliter agi potest. 1266. A. in glo. f. Arbitrator, id est curator bonis datus. 587. D. in glo. h. Arbitrator. i. iudex delegatus. 559. B. in glo. Arbitrator esse non potest seruus. 1818. C. in glo. a. Arboris appel. & vites continentur. 771. l. j. §. arboris. de arbo. cæden. Arboris nomine radices continentur. 906. A. in glo. versu. 4. Arcæ frumentariæ. 1747. C. D. l. munerum. in

tex. circa principi. de mune. & ho. Archeote. 1748. D. in mar. Archium. 1554. D. in glo. f. h. Area est domus pars. 979. D. in glo. r. Aagētarij pponēbāt à fisco. 586. B. i. glo. p. Arguere, id est accusare. 1434. C. in glo. f. Argumentum sumptum à speciali, est validum. 1707. C. in marg. Arma quæ sunt. 683. B. & 683. A. §. armis. in marg. Arma actoris, sunt actiones: rei exceptiones. 807. A. in glo. versu. 13. Arma domi habere. vis est i. verbo, Vis est. Arma scholasticorum, libri. 1833. D. in glo. q. Armorum app. quid continent. 683. A. B. i. mar. Armis deiectus. 683. A. §. armis. Armis recuperare potest quis rem suam, si desit iudex. 1676. C. D. in mar. Armata vis nisi armis repelli non potest. 678. B. in glo. n. Arrogati bonorum dominium in arrogatorem transit, etiam sine apprehensione. in verbo, Apprehensio. Artifices.) Inter artifices longa differentia. 1145. A. l. inter. de solu. Ascarij. i. ædiles. 1735. B. in casu. l. eos qui. Affectari, & appellare, differunt. 1372. C. l. item apud Labeonem. §. aliud. de iniur. Assignare infulam. 1606. B. in text. Assignatio operis perfecti libetat ipsum redemptorem. 1780. B. in marg. Attentare annonam. in verbo, Annona. Attentare pudicitiam. 1369. D. l. attentati. de iniur. Atrox iniuria. 673. D. i. marg. & 1364. A. §. atrocem. Atrox vis. in verbo, Vis. Auctor, id est venditor. 339. B. in glo. k. 866. D. in glo. & 982. D. in glo. x. Auctoris dolus quandoque repellit successorem singularem. in verbo, Successor. de Auditu alieno testimonium an valeat. 113. D. in glo. Audierint. Auferre, id est accipere. 1296. B. in glo. g. Auferre, id est capere. 393. C. in glo. b. Auferre, id est portare. 772. C. in glo. r. Auocari militia. i. cassari. 1682. B. in mar. Aut, id est &. 1128. A. in glo. u. Aut, pro &. 61. B. C. in glo. f. &. 602. D. in glo. o. & 749. A. in glo. c. Aut dictio aduersarij ponit. 45. D. i. mar. Auctoritas propria.) Facultas capiendi propria auctoritate quando potest per alium exerceri. 691. C. D. in mar. Auctoritate propria qui licentiam habet ingrediendi rem, potest eam in alium transferre. in verbo, Licentia. Auxiliū extraordinarium adiuuandi causa introductum, non tollitur per ordinarium. 136. B. l. j. §. ij. in sum. de pub. Auxilium extraordinarium per ordinariū tollitur. 52. C. in mar. & 69. B. in mar.

B

Balani, glandes sunt. 1845. C. in tex. Balnearij vapores. 730. A. in textu. Baptizatus in parte, censetur baptizatus in toto. 410. C. in mar. Barbam alicuius trahēs, qualiter punitur. 38. in marg. D. Basis struclilis. 1863. B. C. in marg. Beneficium.) Citatio facta i. loco beneficij in causa nouitatis, an valeat. in verbo, Citatio ad locum. Beneficia personalia ad defensores transferunt. 54. A. in glo. n. Beneficiorum fructus possunt capi in causa iudicati. in verbo, Fructus.

Bestiis datus. l. Lucius. de appel. Bestiis subiici. 1597. A. l. eiusdem. §. legis Corn. ad. l. cor. de sic. Bestiis obiici, & damnari ad bestias, differunt. 1568. C. in mar. Bestiis subiici, & obiici, differunt. 1489. B. C. in marg. Ad bestias damnari. in verbo, Damnari. Bislexus an debeat comprehendi in anno. 290. B. l. iij. §. Stichus si heredi. de sta. lib. Bladū est omne quod in terra feritur. 989. D. in mar. Bona fides in venditione debet esse tempore contractus & traditionis. 488. B. in glo. Similitudo est inter liberum hominem bona fide possessum, & seruū alienum. 1059. A. in glo. & mar. Bonæ fidei possessor cauet, & non cauetur ei. 52. A. in glo. in prin. & in marg. Bonæ f. poss. tenetur in quantum factus est locupletior. 1646. A. in glo. p. Bonū, & æquum, differunt. 452. A. in glo. n. Boni appellatio non est certæ rei significativa. l. vbi autē. §. j. de verbo. oblig. 969. B. in textu. Bono melius inueniri potest. Ibidem. Bona dicuntur quæ in dominio sunt habentis. 1325. B. in marg. Bona. i. dñiū. 68. D. in glo. & 309. B. in glo. f. Bona nostra, quæ. 391. A. de acquir. re. do. l. rem. Bonus quisque præsumitur, nisi probetur malus. 219. D. in glo. h. Bona sua an recuperet suscitatus à morte. in verbo, morte. In bonis esse, & ex bonis esse, differunt. 1343. D. in textu. Bonorum omnium emptor est loco heredis. in verbo, Emptor. Bonorum possessio, an sit actio. 909. A. in mar. Bucularum structores. ex Pande. Flo. 1762. B. in textu.

C

Cætera dictio importet. 38. A. B. in Mar. sub litera a. Calcularij. 1772. C. in mar. Calculator. 1788. C. in glo. d. Calculi. 1772. B. l. calculi. de admi. re. Calendarium. 1748. B. in glo. Calēde vnde. 1825. B. i. glo. a. circa medium. Calendis stipulans intelligitur de primis. 948. C. l. eum qui. in prin. de verb. oblig. Caligat^o miles. 1687. C. i. tex. & 1435. B. in glo. d. Calumniari, præuicari, & tergiversari, differunt. 1521. B. 1522. A. l. j. in prin. ad fenatufcon. Turpi. Callumnians non semper de calūnia accusatur. 1400. B. in mar. & in glo. q. Calumniæ iuramentum tacite omitti potest. 18. C. in mar. Camelelafia. 1749. A. in mar. Cancellatum instrumentū probat debitum. in verbo, Debitum. Cancellus varia significat. 746. D. in glo. h. Capiō mortis causa, & donatio, differunt. 185. B. in glo. a. & mar. Capere, id est acquirere. 74. D. in glo. m. Capere id est præscribere. 389. A. in glo. c. Capiendi auctoritate propria facultas, quæ potest per alium exerceri. 691. C. in mar. Capi in domo ex causa civili quis non potest, ex criminali sic. 1267. C. D. in mar. Capi mortis causa, & donari, differunt. 190. A. l. inter. de dona. mor. cau. Captio, id est damnus. 962. A. in glo. q. Capillos alicui^o expulans, qua pœna punitur. 38. D. in mar. Capitatio. 1750. B. in glo. d. & in tex.

Index materiarum

Caponū par peto, quia maiores tui promiserūt, an valeat talis petitio. 853. C. i. gl. a.
Capfarius quis. 206. D. l. si collactaneus. de manu. vindi.
Capital quid. 1209. C. in marg.
Caput. 1434. A. de custo. & exhibitio. l. diuus.
Caput aquæ. in verbo, Aquæ.
Capitis pœna. 1557. B. §. capitis. l. respiciendum. de pœnis.
Caprio est vitanda. 482. D. in glo. b.
Carceris custos nō tenetur de facto sui socij. in verbo, Custos.
Carcere continēdi. in verbo, Continendi.
Carceratum eximens cōdemnatur. in verbo, Condemnatur.
Castaldio est actor. 245. C. in glo. g.
Castaldio. 1652. C. D. in glo. z.
Castellū est receptaculū quo aqua publica suscipitur. 722. B. §. hoc interdictum.
Castrum. Priuilegiū cōcessum ciuitati, an habeat locum in castro. in verbo, Priuilegium.
Castrabantur olim pueri libidinis causa. 1483. C. l. eiusdē legis. ad. l. cor. de sicar.
Casus fortuitus est furtū. in verbo, Furtū.
Catilinæ coniuratio detecta. 1440. C. l. in quæstionibus. ad. l. Iul. maie.
Cauea publica. 1368. C. l. iniuriarū. de iniu.
Cauere ab aliquo, quid. 1489. A. in marg.
Cauere de solido. 237
Cauere idoneē. 237 D. §. addici.
Cauere. id est confiteri. 1602. C. in glo. o.
Cauere est quandoque per stipulationem promittere. 1024. D. in gl. p.
Cauillatio, quid. 1887. D. in glo. i.
Causa. 828 C. in glo. n.
Causa siue modus imponitur per vt, vel quia. 202. D. in glo. t.
Causa. i. voluntas. 1287. D. in glo. o.
Causa, id est vtilitas. 296. A. i. glo. g. & 679 B. in glo. a.
Causæ acquirendæ possessionis tot sunt, quot dominij acquirendi. 428. A. in gl. f.
Causa an debeat exprimi in sententia. 247 D. in glo. o.
Causa eadem. 534. B. in glo. k.
Causa tenetur pro derelicta, quādo expectatur secūdjū decretum. 40. D. in marg.
Causa in dubio videtur impulsua, nō finalis. 154. C. in mar.
Causa pristina. i. detentio. 690. D. in gl. o.
Causa pristina id est vtilitas. 679. B. in glosa. A.
Causa propria, est cuius emolumentum & damnū ad nos pertinet. 1609. A. B. l. j. §. in propria. quando app. fit.
Causa, res, actio, sunt in libello ponēda, nisi sit generalis. 18. D. in mar. in litera. b.
Causa bonorū, id est vtilitas. vide in verbo, causa. 1327. B. in textu.
Causam ex vinculis dicere. 1432. A. l. si seruus. in tex. in prin. de custo. & exhib. reo
In causam suā recidit, id est pœnā. 1659. C. l. mulier. de cap. & postl. re.
Causam sustinere. 1547. C. in textu.
Causa cadere. 1650 B. in tex.
Causa deficiēte, deficit effectus: in verbo Deficiente.
In ea causā esse. 1588. B. in tex.
Obligationes ex variis figuris causarū. in verbo, Obligationes.
Causatiua necessitas. 601. C. in glo. h.
Cautella ad euitandā infamiā iuris aut facti & c. 139. A. sub. j.
Cautio damni infecti qualiter petēda. 658 D. in glo. z.
Cædere. 1336. B. l. cædere. arbo. fur. cæsa.
Cædere furtim. in verbo, Furtim.
Cedat, id est currat 1060. D. in glo. z.
Cedere diem. 1528. B. C. l. aut priuatim. §.

triginta. ad S. C. Turpil.
Cedere actiones an debeat creditor contra correum. in verbo, Actiones.
Cedere bonis non potest, qui bona alienauit in fraudem creditorum si non reperiantur. in verbo, Alienans.
Cedens bonis nil debet retinere. 561. D. in fi. glo. f.
Cedere volens non auditur, nisi fateatur debitum. 561. B. l. pe. de cef. bo.
Cedēdo rei nō liberatur cōuentus ex suo facto. 121. A. l. is cum quo. de aqua plu. arcen.
Cedens bonis antequā ea vendātur potest se defendere. 560. B. l. quem pœnitet. de cef. bo.
Censorum munus. 1851. B. in marg.
Censio potest fieri pñciū. 561. C. i. l. bonis.
Cessione solenniter facta, non licet pœnitere. 561. D. in glo. f.
Cælum. id est aer. 360 B. in glo. m.
Cæmentitiū. 730. C. in glo. m.
Censere. 1796. B. l. iij. de censi.
Censitor. ibidem. l. iij. de censi.
Censitores. 379. D. in glo. n.
Censualis professio. 1749. C. l. munerū. de muner. & hono.
Census quis dicatur. 136. A. versu. 6.
Cæpisse quis dicitur, & quando. 1779. B. l. j. §. cæpisse. de pollicita.
Cæptus dies habetur p cōpleto. 194. B. l. j. de manu.
Certioratus. 784. C. in tex.
Cessare. 978. C. in tex. & 1395 A. in. l. sepulchri violati. & l. ei cuius. §. plane. de ap. pel. reci. 1613. B.
Cessio. vide §. post verbum, censurū.
Cæterum. i. certe. 1342. A. in glo. r.
Chomata. 1390 C. in glo. & in textu.
Cicero. 1570. C. tit. de pœnis. l. Cicero.
Cicero definit quid sit latitare. in verbo Latitare.
Cingere. l. cædere. 336. B. arbo. fur. cæ.
Circūdere. 599. C. l. ad principem. de app.
Circūduci. i. cancellari. 344. A. B. in glo. o.
Circunuenire. 1481. C. in marg.
Circūueniri legem. 16474 versu. 4. in tex.
Citare. Vbi quis citatur ad aliquē actū, si ille actus aliter agitur quā in citatiōe sit dictum, non valet. 739. C. in mar.
Citari debet vniuersitas i cōcilio. 1912. D.
Citari tribus edictis debet quis prius quā fiat cōtumax. 548. A. l. cōtumacia. §. j. de re iudi.
Citandi modus. 16. D. in mar.
Citatus. 1637. A. l. senatus. §. diuus de iure fisci.
Citatus priuilegiatus non tenetur comparere. 569. C. in mar.
Citatio ad tria edicta. 1648. A. l. Arrianus. §. quia autem. de iure fisci.
Citatio facta de tutoribus vel curatoribus non est sufficiens ad hoc vt possit ferri sententia cōtra pupillos & c. 545. C. D. in mar. sub lit.
Citatio ad locū beneficij i causa nouitatis facta videtur valere si aduersarius nō habet habitationē, 38. B. C. argu. l. dies. §. p. tor ait ibi, q. si nec. de dam. infec. Tutius tamē est vt actor faciat validare dictā citationē per literas rñ. quibus mādetur iudici & c. Si constet ei de prædictis & c.
Citatio contra eum qui non potest venire, est nulla. 572. B. in mar.
Cito soluens. bis soluit. in verbo, Soluens.
Ciuiilis actio prætorica dici potest. 402. B. in mar. & in glo. d.
Est sanctissima res ciuili sapientia, sed quæ precio nummario non sit æstimanda. 1788. A. l. j. §. p. inde. de var. & extrao. cogni.

Ciuiliter. id est iustè. 673. D. in glo.
Cuius dicitur ex origine, non priuilegio. 1644. B. in mar.
Ciuitas quælibet publicū habet. 650. D. in glo. m.
Ciuitas Cui propria ciuitas interdita est, etiam Roma cēsetur interdita. 360. A. in marg.
Ciuitas vt fiat pulchrior, priuata ædificia possunt destrui. 102. C. in mar.
Ciuitati cōcessum priuilegium, an habeat locum in castro, vel villa. in verbo, Priuilegium.
Claua. 1482. B. §. diuus Hadrianus.
Clauum traditione trāsferretur dominiū. 568. B. C. §. item si quis.
Clementior sentētia. in verbo, Sententia.
Clerici contumacia damnatur. 1688. A. in glo. o.
Clientes. 1660. A. in glo. x.
Cluosa via. in verbo, Via.
Cloaca quid. 733 B. in tex.
Cloacæ. 733. C. in textu. §. cloacæ.
Clufa. vide Scufa.
Codali. 728. C. in glo. a.
Codicilli fiunt quandoque sine scriptura. 522. D. in glo. & in marg.
Coercere aquam. 732. C. §. coercere aquā.
Coacta voluntas, voluntas est. 1867. B. in glo. b.
Coacti homines. in verbo, Homines.
Codicilli quandoque sine scriptura fiunt. 522. D. in mar.
Cogi præcisè ad factum an quis possit. 168 C. D. in mar.
Cogere. id est habere. 1476. C. in glo. x.
Cogere fructus. 307. C. §. Imperator.
Cogitatio sola quādoque punitur. 1857. A. in glo. c.
Coire dolo malo. 1495. C. in textu.
Coire in alienam litem. 1486 B. l. ex senatusconsulto.
Coire societate. 1511. B. l. lege Iulia. in text. ad le. Iul. de anno.
Coire, verbum est criminofum. 1490. B. in tex.
Collata. id est dilata. 963. A. in glo. f.
Collatio prædiorum. 1756. A. l. sunt munerera. de vaca. & excu. mune.
Collegium, id est familia. 1733. C. in glo. f.
Collegia omnia illicita, nisi probentur. licita. 1408. D. in glo. n.
Colligare, id est retinere. 1390. D. in glo. f.
Collocare. 1710. B. l. assumptio. §. vitis. ad municip.
Collusione vnus non debet alterius ius corrumpi 354. C. l. si pariter de libe. cau.
Colonia. 1721. D. in glo. g.
Colonus in villa, inquilinus in ciuitate. 441 A. in glo. b.
Colonus est qui agrum cōducit: inquilinus q. domū. l. qui pignoris. de acq. poss.
Comes quis. 1372. A. §. comitem.
comites. 1478. B. in glo. z.
Comites iudicū. 1509. B. l. i. comites. & in marg.
Commata, vide chomata.
Cōmeatus. 1709. B. l. quoties. §. is qui. ad municip.
Commeatus, & cōmeare. 655. C. in gl. h. & 656. B. §. deteriorem.
Commeatus exemptus. 655. A. in tex.
Commendare quandoque id est accusare. 390. D. in glo. u.
Commentariensis. 1650. A. §. quotiens apud.
Commenticum. 1561. B. in marg.
Cōmerciū. Re nō existere i cōmercio, ad quid tenetur promissor. 938. A. in glo. g.
Commilitium,

Commilitium, quid. 1703. D.
 Comminatio de accusando, si desistatur ab ea: ita repellit quem ab accusando ac si, accusasset, & postea distitisset. 1448. B. in mar.
 Commissi pœna. in verbo, Pœna commissi.
 Committat. i. faciat ut committatur. 962. D. in glo. a.
 Committere. i. delinquere. 1582. B. in glo. a.
 Committi pœnæ stipulationem, in verbo Pœnæ.
 Commodatum & precariû differunt. 761 in glo. c. 766. A. in glo. p.
 Commodatum prius liberalitatis est: post necessitatis. precarium, contra. 766. A. in glo. p.
 Commune & publicû. in verbo, Publicû.
 Communia nulla sunt publica. 651. D. in glo. k.
 Comparatio quid, & unde. 583. D. in glo. g.
 Compelline possit quis ut agat. in verbo Agere.
 Compendiaria via. 713. D. in glo. q.
 Compendium. 1575. C. in tex.
 Compensatio, est petitio. 1253. A. in mar.
 Cõpensatio potest opponi post sententiam lata m, etiam si transit in rem iudicatam. 1617. D. in mar.
 Cõcedere.) Princeps & senatus æquipollent in concedendo. in verbo Princeps.
 Cõcesso maiore, & minus cõceditur. 775 C. in glo. H.
 Concessio. i. remissio. 738 D. in glo. x.
 Conclauē. 101. A. in glo. B.
 Concordes si sunt partes, iudex debet sequi earum voluntatem. 536. C. l. si conuenerit. de re iudi.
 Concubina excipitur venditis bonis. 594. A. l. pen. de priui. credi.
 Concubina quæ dicatur. 1839. A. B. in mar.
 Condemnato nulli negatur appellatio. in verbo Appellatio.
 Condemnatur de carcere captum eximēs. 1439. C. in in text.
 Condictio furti, rei vindicatione non tollitur. 1305. D. in marg.
 Condictio indebiti quãto tempore tollatur. 1195. B. in glo. h.
 Cõditionale quid si deducitur in iudiciû, ante omnia debet liquidari. in verbo, Liquidari.
 Cõditio apponitur per si, & per cum. 202 D. in glo. r.
 Cõditio casualis. 601. D.
 Cõditio cum uoluerō, an sit temporalis. 890. D.
 Cõditio, & modus, differunt. l. causam. §. tempore. de manumif. 102 B. C.
 Cõditio ex persona. serui pendens, triplex. 292. D. 2934. in glo. f.
 Cõditio habetur pro implera, quãdo stat per eum cui debet impleri, etiam si postea pœniteat. 288. C. in glo. f.
 Cõditio impossibilis. 289. B. in tex.
 Cõditio impossibilis in matrimonio quid operetur. 898. C. D. in marg.
 Cõditio impossibilis vitiat omnem contractum. 898. D. l. non solum. de act. & obligat.
 Cõditio potestatiua. 602. A. in glo.
 Cõditio potestatiua, & puritas, idē sunt. 353. A. in glo. d.
 Cõditionis implendę causa datum, an sit in falcid. imputandum. 187. D. in marg. & glo. f.
 Cõditionis implendę facultas transit ad heredem. 237. C. §. si sub. in summario.
 Cõditionem non semper implet numeratio. 296. D. in glo. o.

Conditionem implere de facto non sufficit, quando de iure impleri non potest. 1029. C. in mar.
 Conducens rem propriam, an eius perdat possessionem. 435. B. in glo. f.
 Conducere.) Recõducere res fiscales quãdoque tenentur publicani. 144. B. l. contem. in fi. de publi. & vecti.
 Conducere nũmo. 420. B. in mar.
 Cõductor potest expelli à domo conficienda. sed postea debet reponi. in verbo, Cõficere.
 Confessio erronea quando valet in cõtractibus, & delictis. 1472. C. in mar.
 Confessio extraiudicialis an & quãdo obligat. 1180. D. in glo. t.
 Confessio extra iudicium sufficit ad torturam. 1462. C. D. in mar.
 Confessio in iudicio parte absente, an valeat. l. certum. §. si quis. de confes. 557. B. in mar.
 Confessio in vno iudicio facta præiudicat in alio, si est vera, non ficta. 1624
 Confessio prælati & syndici in collegio nocet. 557. D.
 Confessio potest fieri per nuncium. 561. C. in mar.
 Confessio quæ generat sententiam, debet esse certa. 556. C. in glo. f.
 Confessus certum, pro iudicato est: incertum, non est. 156. A. est. l. certum. de confes.
 Confessus occidisse hominem, non est dandus, nisi constet de corpore occisi. 1592. C. in mar.
 Confirmatur postmodum, quod ab initio non tenuit. 122. D. in glo. z.
 Cõfidenti sponte parcitur. in verbo, Spõte.
 Confumentales. 1409. A.
 Cõfundi actiones. i. tolli. 900. C. in glo. q.
 Congiarium. 1688. C. in marg.
 Coniectio causæ. 1865. B. in marg.
 Cõiunctiua compellit ad utrũque implendum, non disiunctiua. 227. D. l. quod vulgo. in sum. de ma. testa.
 Coniuncto magis subueniendum. 1418 B. in glo. k.
 Iniuriandi animus non præsumitur inter coniunctos. in verbo, Iniuriandi.
 Cõnexas si reperitur respectu eiusdē delicti: sententia contra vnũ lata, non præiudicat alteri. 1458. C. in mar.
 Consciis delicti an & quando delinquant. 1488. D. in mar.
 Cõsentiunt haud facile plures. l. j. §. fin. de acqui. pos. 84. A. B.
 Contentire quando dicitur tacens. in verbo, Tacens. 48. A. B.
 Contentire videtur pars actis per iudicem factis, si nõ cõtradicat. 1611. A. B. in mar.
 Consensisse semel sufficit. 1736. C. in marg.
 Cõsensu consensus quãdoque contrarius est. 1901. D. in glo. f.
 Consensus omnium requirendus est, quorum iuri in aliquo detrahitur. 121. B. in mar.
 Consensus plurium quando requiritur, ab omnibus simul & vnice præstari debet. 122. B. in marg.
 Cõsensu nudo cõtrahitur, in verbo, Nudo.
 Cõsequentiã.) Tãrũ fit per consequentiã. quãtũ directo. in verbo, Directo
 Cõsiliu testatorum fraudulentũ. in verbo, Testatoris.
 Constare rationem. 1693. A. in prin. tex.
 Constituere. 1607. C. §. & magis. l. i. quãdo appellandum sit. & 1667. C. in textu.
 Constituere domicilium. 1709. B. l. non vtiq. ad munic. & l. iij. in prin. de mune. & ho.
 Constituere & constitutio, quid est. 1267 C. in mar.

Cõstitutum. 724. B. §. ductus. & 1617. A. in marg.
 Cõsuetudo cuius non est memoria, habet vim legis. 109. B. in mar.
 Cõsuetudo & priuilegium æquiparatur. 724 C. in marg.
 Cõsuetudo longa, quę. 109. D. in mar. sub litera. B.
 Tolerabilia sunt, quę vetus cõsuetudo cõprobat. in verbo, Vetus.
 Cõsuetudo speciali legi derogat. 738. D. in marg.
 Cõtractus fictus in dubio debet intelligi secundum consuetudinem. 129. B. l. si prius. §. j. de aqua plu.
 Cõsuetudine iniusta vtens scienter, iniuriarum tenetur. in verbo, Iniuriarum.
 Consulere prædii. 668. C. §. plerosque.
 Consulto. i. ex consilio. 740. B. in gl. g.
 Cõrestatio. i. protestatio. 1717. B. in glo. b.
 Contignatio. i. conclauē. 101. C. in gl. f.
 Continēdi in carcere. 1553. B. l. aut damnũ §. solent. de pœ.
 Continēs.) Ex continenti. in verbo, Ex cõtinenti.
 Continentia. l. j. §. j. de iniur.
 Continuari facere non debent causas suas procuratores diu absentes. in verbo, Dilatio datur.
 Continuatis diebus an seruire debeat seruus. 290. B. l. iij. §. Stichus. de stat. libe.
 Continuus. i. cõtiguus. 1027. D. in glo. a.
 Continuum tempus significat etiam interpolatim. 348. B. in marg.
 Continuo anno seruire dicitur etiam qui interpolatim seruit. ibidem.
 Cõtra & præter differunt. 946. C. in gl. d.
 Contractus donationis nõ est bonæ fidei. 165. D. in casu. l. eum qui.
 Contractus innominatus est pactũ nudũ. in verbo pactum.
 Contractus nomine non venit appellatio pacti. in verbo, pacti.
 Mos regionis in qua cõtractum est, debet attendi in verbo, Regionis.
 In contractibus an ius accrescendi habeat locum. 997. A. in mar.
 Contrahere quãdoque. i. quasi cõtrahere. 601. C. in glo. f.
 Contrahere videtur impubes cum adit hereditatem in verbo, Impubes.
 Contrariam sententiam accipere. i. condēnati. 838. A. in. i. versu tex.
 Contrarię sententię diuersorum iudicum an teneant. 537. C. in glo. diuersas.
 Contraria duo faciunt bonũ temperamentum. 306. B. in glo. c.
 Contrefaire. in verbo, imitari.
 Contributiones. 1706. B. l. vię sternendæ. de priui. vetera.
 Controuersia. i. impetus. 81 B. in glo. k.
 Cõtumacia cõmissa in vna re nõ extēditur ad aliã. 73. B. l. dani. §. si vicinas. de dam. infecto.
 Cõtumacia nimia facit vt missus in possessionem ex primo decreto, faciat fructus suos. 570. D. in mar. & textu.
 Cõtumacia clerici puniēda. 1688. A. l. glo. o.
 Cõtumacia variē atrēditur. 548. A. l. glo. l.
 Cõtumaciã impedit aduersa valetudo, & maioris causæ occupatio. 548. A. B. l. cõtumax. §. ij. de re iudi.
 Contumax quis dicatur. ibidem.
 Contumax non dicitur. nisi qui cõ obedi-re debet, non obsequitur. ibidem.
 Contumelia crescit ex persona eam faciētis. 1377. B. l. sed si vnus. §. quãdam. de iniur.
 Conueniri. i. reconciliari. 1006. D. in gl. y.
 Conueniri in manum. in verbo, Manum.

Index materiaram

Conueniuntur multi in quantum facere possunt. 533. A. l. sunt qui. de re iudi.
Conuentio tacita quandoque valet. 1884 A. in fi. glo. d.
Conuentionale pignus. in verbo, Pignus.
Conuentus ex suo facto, nō liberatur cedendo rei. 120. C. l. is cum. de aqua plu.
Conuicium, quid, & unde. 1371. A. l. item apud. §. ait prator. de iniur.
Coram. 1852. D. l. coram de verbo. sig.
Corporalis possessio. i. naturalis. 433. D. in glo. i.
Corporis error impedit acquisitionē possessionis. 439. A. l. si me. de acqui. posses.
Corporum genera tria. 172. B. l. rerum. de vsuc. in prin.
Corrasa pecunia. de bo. damna. 1574. B. l. diuus Hadrianus. §. plerumque.
Corrasi numi. 287. A. in glo. e.
Correo an cedēda actiones cōtra correū à creditore. in verbo, Actiones.
Corriuales qui. 724. D. in glo. c.
Cotoria, est locus unde extrahūtur cotes. 146. B. in glo. b.
Creare. i. eligere. 237. C. in glo. p.
Creditor accipiens pignus in solutum, in dubio videtur capere pro toto debito. 529. C. sub. †
Creditor non dicitur, cui sub conditione debetur. 1655. A. in glo. d.
Creditor potest partē debiti petere à reo, & partem à fideiussore. 1036. C. in mar.
Creditor possidet pignus. 440. D. in glo. d.
Creditor quandoque non tenetur statim recipere debitum 945. C. in Marg.
Creditor si est in mora recipiendi, vsuræ non currunt. in verbo, Vsuræ.
Creditor si nolit accipere debitum, debitor non tenetur si postea amittat. in verbo, Debitor.
Creditor si recusat debitum, quid agēdū. 1007. A. in marg.
Creditor vēdens bona debitoris auctoritate iudicis, non incidit in pœnam. 523. D. in marg.
Solutio alteri quàm creditori vel adiecto, an liberet. in verbo, Solutio.
Creditores qui. 321. C. l. si cum fideicom. qui & à qui. ma.
Creditoribus captiosa esse non debet pupilli ignorantia. in verbo, Pupilli.
Credulitatis testimonium quandoque recipitur. 113. D. in glo. Audierint.
Crescere imbre aqua quando dicitur. 103. B. l. j. de aqua plu. 107. B.
Crimen publicū quando dicitur. 1396. D. in marg.
Crimen eruendū. 1535. A. in textu. & in gl.
Criminalis inuitus in domo capi potest. in verbo, Capi.
Criminalis sententia nō potest retractari. 1564. A. in mar.
Criminali in causa sententia fertur lite nō contest. in verbo, Sententia.
Criminaliter accusans qualiter debet libellare in verbo, Accusans.
Criminaliter agi potest, vbi est actio legis Aquil. 1266. A. in glo. f.
Criminor. 1342. B. l. p̄ctor. §. si quis. vi bo. ra.
Criminoso mortuo quandoque de crimine quæritur. 1633. C. in fi. gl. c.
Crudelis hominis metus iustus. 175. A. l. mortis. de don. mor. cau.
Crustra est tenue fragmentum terre. 46. A. l. hoc amplius. §. Alphenus. de damno infec.
Crypræ, quid. 699. D. in glo. l.
Cucuma. 1482. B. in tex.
Culpa grauior. 392. D. in glo. n.

Sæpe accidit vt in suis culpa sit, in alienis non. 986. D. in glo. r.
Culpa lata & dolus, quādo æquiparātur. 1845. A. in mar.
Culpa quandoque. i. mora. 1124. C. in gl. f.
Culpæ. appel. an lata contineatur. 577. C. in glo. i.
Cultura diligenti vt pretia prædiorū ampliari, ita negligentius habita minui solent. 1629. B. l. 3. §. diui. de iu. fis.
Cum & si, interdum non differunt. in verbo, Si & cum.
Cum. i. postquam. 86. A. in glo. f.
Cumulare pœnam. 1549. B. in textu.
Cuniculus quid. 84. A. B. in glo. p. &. 124. in glo. b. &. 730. D. in glo. t.
Curari. 996. B. in glo. t.
Curator dari potest filius patri. in verbo Filius.
Curator datur prodigo & furioso, etiam nemi petente, causa tamen cognita. 565. A. in marg.
Curat datus bonis viuientis, & mortui, differunt. 603. C. in glo. e.
Curator olim frumento coemendo datur. 1717. B. l. Lucius. in prin. ad muni.
Curator quādoque. i. actor. 603. D. i. gl. g.
Curator reipu. curat vt domus dirutæ extruantur. 100. A. B. l. ad curatores. de dā. infecto.
Curator annonæ. 1599. A. B. l. imperatores. §. in locū autem. de appellat.
Curatores operum. 708. C. l. quotiens. §. sed & si. ad municip.
Curiosus. 1122. A. l. doli. in fi. de noua.
Cursus vehicularis. 1737. C. l. munerū. circa prin. de munc. & hono.
Custodes ædium. æditui. 1748. D.
Custodia quid. 1435. C. in gl. f. 1436. in glo. o. 1437. in glo. f. & glo. k.
Custodit & non possidet missus in possess. legatorum seruan. causa. 655. C. l. j. §. que situm. quo. lega.
Custos carceris non tenetur de facto sui socij. 1437. B. in marg.
Damnari ad bestias. 1567. B. in tex. & in mar.
Damnatus ad mortē. statim fit seruus. 1566. D. in glo. i.
Damnati sententia vt differatur executio. cautela est q̄ de nouo accusetur maiori crimine. in verbo Executio.
Damnato ad mortē parcitur, si est bonus artifex, & utilis reipub. 1568. C. in marg.
Damnati in ludum venatorium. 1553. C. in marg.
Damnum unde dicitur. 36. A. l. iij. de dam. infec.
Damnosa hereditas, hereditas dicitur. 168 C. in glo. o.
Damnum etiam minimum resarciēdum. 78. A. in tex. l. si proprietarius. ver. ergo. de dam. infec.
Damnum ex culpa, est iniuria ex affectu. in verbo, Iniuria.
Damnū infectū, quid. 36. A. in tex. l. ij. de damno infecto.
Damnum ne sit luminibus ofici. 83. B. C. in tex. l. Trebatius. de dam. infec.
Damni infecti cautio an in re cōmuni interponatur. 97. D. in glo. f. & mar.
Damni infecti cautio in sub sidium datur. 51. C. in mar. & glo.
Damni infecti cautionem tria cessare faciunt. 82. C. in glo. d.
Damni infecti cautio qua in re interponatur. 97. D. in glo. p.
Damni infecti cautio potest præstari pro parte domus. 78. B. in mar.
Damni infecti cautio an petatur per actio-

nem, an per officium iudicis. 658. D
Damnū afferre non debet animi languor. 486. A. l. iusto. §. eum qui. de vsuca.
Principalis qui homines coëgit, tenetur de dāno quod ipse & alius fecit. in verbo, Homines coadunans.
Dardanarij. 1389. A. l. annonā. de extra. cri.
Dare id est mutuare. 1057. D. in glo. m.
Dare. i. solnere. 1203. C. in glo. h.
Dare. i. transigere. 1334. A. in glo. z.
Dare quādoque. i. relinquere in testamento. 212. A. in glo. x.
Dari. i. reddi. 1051. A. in glo. C.
Dari alicui rem suam, & nihil ei dari, paria sunt. 296. C. in glo. m.
Datū cōditionis implendæ causa, an sit in Fal. imputandū. in verbo Conditionis.
De, dictio notat rationem remotam. 55. D. in glo. o.
De libertate. i. p̄ libertate. 1249. D. i. gl. r.
De te. i. à te. 1313. d. in glo. h.
Debet. (Multa verba resoluuntur in hoc verbum debet: vt fiat. i. fieri debeat. & velit. i. velle debet. 1130. d. in glo. k. & in glo. p.
Debitæ ciuilitate & naturaliter. 1132. D. in glo. r.
Debitor esse definit quis, cum sit non soluendo. 932. C. in glo. l.
Debitor non tenetur ad vsuram, si nō stetit per eum quo minus solueret. in verbo vsuræ.
Debitor vendēs pignus obligatum, committit furtum. 1278. a. in mar.
Debitoris filio si legetur quid cū his verbis, plus tibi reliquissim, si pater tuus mihi soluisset, inducitur solutio debiti paterni. in verbo, Legatum.
Debitorem dicens nō debitorem in iure, tenetur. 1373. C. D. l. item apud. §. idem ait. de iniur.
Debitum non debet peti ab altero duorum reorum qui vergit ad inopiam, si alter est diues. 1086. B. in mar.
Debitum probatur per instrumentum cancellatum. 1320. D.
Debitum purum, & in diem, æquiparātur 1116. B. in glo. h.
Debitum solidū ex persona testatoris potest quis petere, & illud idē ex persona heredis. 1044. C. in glo. t.
Debiti partem an actor petere potest. in verbo Actor.
Decaproti. 1740. B. §. decaprotos. &. 1749 C. in marg.
Decemprimatus. 1737. C. l. j. de mu. & ho.
Decem primi. 1749. C. in marg.
Decennalis pœna quando dicatur. in verbo, Pœna.
Decidere. i. emendare. 1310. C. in glo. n.
Decima quādo in bonis esse desinat. 1781 A. in textu.
Decimas agrorum non statim tenetur recipere sacerdos, sed nouem diebus debent esse in spica. 945. D. in glo. n.
Decimatio. 1682. B. in mar.
Decretum primum quid. 57. D. in glo. u.
Decreto primo an quis fiat verus possessor. 37. C. in mar.
Decretum secundum. 57. D. in glo. u.
Decretum secundum an in omni personali actione interponatur. 58. C. in gl. u.
Decretum secundū in aliqua re expectās, videtur eā habere pro derelicto. 40. D. in mar. in litera. b.
Decreti secundi effectus. 58. C. D.
Decreti secundi interpositio quo iure petitur. ibidem. C. in marg.
Iustus iudicis in secundo decreto habetur loco

loco tituli. 74. B. in marg.
 Decreti gratiam facere. 1339. d. in tex.
 Decreta, id est edicta citatoria. 546. B. in glo. r.
 Deducere. i. extrahere. 1335. B. in glo. c.
 Deducere litem seu rem in iudiciu. 1825. C. §. hoc iure.
 Defendere, id est allegare. 1203. C. in gl. k.
 Defendere alium an quis teneatur. 1922. B. in glo. f.
 Defendi. 562. C. l. ij. qui. ex cau. in pos. ea.
 Defendi recte, quid. 565. B. C. l. hæc autem. §. recte. qui. ex cau. in pos. ea.
 Defensio rerum & personæ est permiffa. 684. B. §. eum igitur. l. iij. de vi & vi ar.
 Defensor. 535. D. in glo. l.
 Defensor debet esse æquè legalis ac defensus. 562. D. in glo. q.
 Defensor ex necessitate quis. 1249. B. in marg.
 Deferre. 1464. A. in glo. i.
 Deferre, id est accusare. 1428. A. in glo. p.
 Deferens, id est accusans. 1440. A. in gl. y.
 Deficere facultatibus. 1741. C. l. cura extruendi. §. deficientium. de mu. & ho.
 Definire, id est breuiter & cõpèdiose tractare. 16. A. in glo. c.
 Definitio quid. 1924. C. in glo. i.
 Definitio, id est assignatio. 736. C. in glo. f.
 Defunctus. 1793. B. l. iij. de proxe.
 Defuncti ex contractibus an teneatur heres. 1920. C. in glo. in contractibus.
 Defuncti voluntas necessitatè decreti cessare facit. 279. C. in glo. d.
 Defuncti voluntas non semper seruanda. 1785. C. in glo. f.
 Defuncto facta iniuria, dicitur facta heredi. 1383. C. D. in marg.
 Defuncto quod licuit, non licet heredi in verbo, Heredi.
 Deglabrare. 1336. l. cedere. arb. fur. cæ.
 Deici quis dicatur. 678. A. in tex. versu. 5.
 Deiectus armis. in verbo, Armis.
 Delatio, id est accusatio. 1457. D. in glo. i.
 Delator non est qui protegèdæ causæ gratia aliquid ad fiscum denuntiat. 1648. B. l. delator. de iur. fisc.
 Delegare quid. 1118. B. l. delegare. de nouario.
 Delegatus an possit restituere in integrum. 559. C. in glo. i.
 Delegatus an possit sententiã exequi. 518. A. B. in marg.
 Delictum, id est actus. 808. C. in glo. l.
 Delictum aggrauat tempus. 1485. D. in gl. & in marg.
 Delictum nemini immunitatem præstat. 136. D. in glo. d.
 Delictum sine pœna quandoque est. 1393. B. in glo. e.
 Delictum vnum variis æstimationibus nõ coërcetur. 1571. B. l. antepe. de pœnis.
 Delicto superueniente corrumpi aut mutari non potest, quod recte transactum est, id est completum. 709. B. l. ij. de itinere actûque priuato.
 suo quisque tenetur Delicto, non alius. 647. A. l. si sint. de tab. exhi.
 Delinquit quis multipliciter. 1558. B. in marg.
 Delinquens dolo non semper punitur. in verbo, Dolo.
 Demolire. 82. C. l. fluminum. §. item apud. de dam. infe.
 Dena, id est decem. 1013. D. in glo. g.
 Denariu in neutro. 1015. A. in tex. versu. 4.
 Denegata iustitia.) An & quando de ea non teneatur iudex. in verbo, Iudex nõ tenetur.
 Denuntiare, id est dicere. 1397. A. in gl. A.

Denuntiare. 1457. C. l. denuntiasse. ad. l. Iul. de adul. & stup.
 Denuntiare testimonium. 1490. B. l. j. ad princip. ad leg. Iul. de annona. l. eadem.
 Denuntiare domum. in verbo, Domum.
 Denuntiatio. 736. D. in glo. x. & 1526. l. mulier.
 Denuntiatio est ius prohibendi edificare. 27. D. in glo.
 Denuntiatio an inducat malam fidem. 881. C. in glo. e.
 Denuntiatio quandoq; sine causa admititur. 1458. A. in glo. o.
 De plano, quid importet. 1421. D. in gl. n. & in margi.
 Deportati & relegati differunt. 1581. D. §. hæc est.
 Deportatio successit loco interdictionis aque & ignis. 1513. B. l. iij. ad. l. Iul. pecul.
 Depositarius quandoque, id est depones. 586. D. in glo. u.
 Depositio, id est pecunia deposita. 380. C. in glo. x.
 Depositio, est quæ in foro laico consignatio: in ecclesiastico, manus munitio dicitur. 647. B. l. de tabulis. & l. iij. de statulibe. 289. A.
 Depresseris, id est detraxeris. 758. in marg.
 Derelictum.) Quando dicitur res haberi pro derelicto. 41. B. in marg.
 Derelicta habetur causa, cù expectatur secundum decretum. in verbo, Causa habetur.
 Desertor. de re milita. 1680. A. B. l. desertorem. §. desertor.
 Desinit esse debitor quis cum sit non soluendo. in verbo, Debitor.
 Desistens in cõminatione accusationis instar est eius qui desistit ab accusando. 1448. B. in marg.
 Destinato animo. 1722. A. l. ei^o qui. §. Celsus. ad municip.
 Destruipossunt priuata edificia, vt ciuitas fiat pulchrior. 102. C. in mar. sub. †
 Detractione sola retinetur possessio, sicut & animo. 66. B. in mar.
 Deus.) Per deum te rogo. 1627. B. l. iij. §. j. de iur. fil.
 Diacopi, qui. 1390. C. in tex.
 ex his quæ quis ante Dixerit, probatur eius animus, & quo animo quid fecerit. 856. C. in marg.
 Dies cœptus habetur pro completo. 194. B. l. j. de manu. in fi.
 Diei pars maior. 1799. A. in tex.
 ad Diem obligatio. 905. C. in gl. g. & mar.
 Diem differre. 551. B. l. quæsitum. de iudi.
 Diem fungi. 1695. B. l. proponebatur. de castren. pecu.
 addicto in Diem in verbo, Addictio.
 ex Die obligatio. 905. C. in glo. g. & marg.
 Die præsentis. 1675. C. §. quod si nemo.
 Die præsentis debetur, si dies nõ adiicitur. 949. B. l. eum qui kalen. §. j. de ver. obli.
 Differre diem. 551. B. l. quæsitum. de re iud.
 Differre & proferre. 1546. B. l. vnus facinoris. §. cogniturum. de quæstionib.
 Definitiuã nõ potest corrigi, potest tamè declarari. 550. A. l. iudex. de re iudi.
 Dignior præferendus. 1737. A. in tex.
 Dignitas æstimaða. ibid. & 1833. C. in tex.
 Dilatio damni parens. 570. B. l. Fulcinus. §. planè. quib. ex cau. in pos. ea.
 Dilatio datur ob absentiam aduocati non diu moraturi: aliàs non danda. 685. A. in marg.
 Dilatio temporalis quãdo habet vtilitatè creditoris, nõ tenetur creditor recipere debitum sibi oblatu ante tempus. 945.

C. in marg.
 Dilationè primã habuisse iuranti se ignõrare datur secunda. in verbo, Iuranti.
 Diligenti cultura vt pretia prædiorum augentur, ita negligentia minuuntur. 1629. B. l. iij. §. diui. de iure fisc.
 Diploma, quid. 1028. A. in gl. k. & 1506. B. in marg.
 Directa actio. 902. D. in glo. o.
 Directo quantum fit, tantu ex consequentia. 1355. C. in glo. l.
 Directum dominium significatur cù simpliciter profertur. in verbo, Dominij.
 Disiuncta pro coniuncta. 1123. D. in glo. l.
 Dispensator. 1164. D. in glo. r.
 Dispositio personalis cum persona extinguitur. 586. C. in marg.
 Disputatio multu prodest. 1259. B. in tex.
 Dispunctio, est datorum & acceptorũ in scripturam collatio. 583. A. in glo. b.
 Distare nihil videtur quod parum distat. 352. B. l. Licinius. in sum.
 Diu, id est tempore decennij. 322. A. l. si cù fideicommissa. qui & à qui. ma. in glo. k.
 Diuersitas stip. an vitiet obligationem: in verbo, Stipulationis.
 Diuina vis. in verbo, Vis.
 Diuisa quælibet res melius intelligitur. 850. D. in glo. p.
 Doctor an possit legere per substitutum. in verbo, Legere.
 Doctor esse non potest illegitimus. 1746. B. in margi.
 Dolus cuique suus nocet. 850. C. l. j. de do. ma. except.
 Dolus malus si promittitur abesse, agitur ad interesse. 1256. A. in mar.
 Dolus præteritus dicitur ante litis cõtest. commissus. 862. C. in glo. f.
 Dolus præteritus quis. l. sed & si. §. si ante litem. supra de pe. her.
 Dolus qualiter probatur. 851. A. in mar.
 Dolus testatoris an noceat heredi. 852. C. in glo. m.
 Dolus tutoris an noceat pupillo. 863. D. in glo. q.
 Doli clausula in stip. posita refertur ad incognita & omiffa. 1260. in mar.
 Doli exceptio cum actione ex stipulatu concurrat. 859. D.
 Doli exceptionem tollunt reuerentia, & ignorantia. in verbo, Reuerentia.
 Dolum repræsentat culpa dolo proxima. in verbo, Culpa.
 Dolo facit, qui petit quod est restitutu. Hæc regula non habet locum, cum quis petit nomine alterius. 1110. C. in mar.
 Dolo delinquens nõ semper punitur. 1899. A. in glo. & marg.
 Regula.) Dolo facit, qui petit quod est restitutu: quãdoque non habet locum. 736. A. in margi.
 Dominus an ex plurib. causis quæri possit. 1902. D. in glo. l. circa fi.
 Dominium directum, & vtile, differunt. 427. B. in marg.
 Dominium, & possessio, differunt. 427. B. §. differentia.
 Dominiu, & possessio, idè. 1477. C. in gl. i.
 Dominium rei furtiuæ quandoque transfert furtum. in verbo, Fur.
 Dominium sine poss. quandoq; queritur. 393. A. versu. 2.
 Dominium transfertur clauium traditione. 368. B. C. §. Item si quis.
 Dominij nomen simpliciter prolatum, ad directum refertur. 825. B. in glo. d.
 Dominij prioris memoria seru^o ab eo distractus in eum torqueri non potest. in verbo, Seruus.

Index materiarum

Dominus an possideat fugitium seruum in verbo, Fugitiuus.
 Dominus conuenitur ex facto plurium. 138. A. l. iij. §. fi. de publica.
 Dominus ex vna tārū causa quis est. 828 D in glo. f.
 Dominus quandoque. i. possessor. 60. A. i glo. g.
 Dominus qui fuit, debet dicere in libello se esse dominum. 556. D. in mar.
 Dominus quomodo probatur quis. 1160 A. in margine.
 Dominus vice emptoris est. 494. D. in glo. e.
 Domini appell. etiam utilis continetur 132. B. C. in sum. l. quod principis. §. j. de aqua plu.
 Domini appel. continetur socius. 137. C. 138. A. l. iij. §. j. de publi.
 Contra dominū datur publiciana. in verbo Publiciana.
 Sine domino seruus esse potest. 340. C. in glo. b.
 Dominis potestas seruos ad bestias oppugnandas tradere ablata est. 1486. A in prin. textus.
 Domestica furta actionem nō pariunt. in verbo furta do.
 Domestica furta. 1557. B. §. furta.
 Domus priuati an demoliri possit, vt ciuitas pulchrior fiat. 102. C. in margi. sub. †
 Domus, edes, & ædificiū differunt. 76. B. in marg.
 Domus appel. quid continetur. 1448. A. l. qui domum. de adul.
 Domi habere arma, vis est. in verbo Vis est.
 Domum denuntiari. 38. B. l. dies. §. prætor ait. de dam. infec.
 Domum reficiens potest expellere cōductorem, sed debet eū postea reponere. in verbo Reficere.
 Domū signare. 1382. C. l. si iuriæ. de iniur.
 Domo extrahi quis potest ex causa cri. nō ciuili. 1267. C. D. in mar.
 Donat qui remittit in verbo Insinuatio.
 Donat quis quandoque inuitus. in verbo Inuitus.
 Donare an possit filius fami. 152. B. l. ij. in princ. & l. filius fa. de dona.
 Donare meretrici licet. 154. C. l. v. de don.
 Donatio expressè permittitur, non intelligitur donatio causa mortis. 156. C. in margine sub.*
 Donare potest reus ante sententiam. 159. B. in sum. l. post contractum. de dona.
 Donari mortis causa, & capi, differunt. 190. A. l. inter. de do. mor. cau.
 Donarium, donatiuum, & cōgiariū. 1689 C. in mar.
 Donator tenetur in quantum facere potest. 158. B. l. qui ex. de dona.
 Donatio à dono dicitur. 186. C. §. senatus. de dona. mor. cau.
 Donatio, liberalitas vocata. 163. C. in gl. d.
 Donatio causa mortis absenti non fit. 190. A. in mar. sub. †
 Donatio causa mortis, & capio, differunt. 185 B. in glo. H. & 190. l. inter.
 Donatio causa mortis reuocatur ex donatoris pœnitentia. 184. B. in mar. sub. †
 Donatio facta ab infirmo reputatur inter viuos, nisi de morte fiat mentio. 192. C. in mar. sub.*
 Donatio facta in articulo mortis, dicitur fieri inter viuos, nisi aliud dicatur. 175 B. in ma.
 Donatio mortis causa, & legatum differunt & conueniūt. 178. B. C. in glo. x. & in marg.

Donatio mortis causa, quid. 175. C. l. qui pretio. ibi, nam quicquid. de dona. mor. causa.
 Donatio multiplex. 151. A. l. j. de dona.
 Donatio non est si ob causam datur. 163. A. l. hoc iure. §. j. de dona.
 Donatio ob causam nō requirit insinuationem. 167. D. in mar.
 Donatio omnium bonorum presentium & futurorum, an valeat. 962. B. in margine.
 Donatio pura sub conditione resoluēda. est proprie donatio. 151. C. in margine
 Donatio reipu. sine causa fieri nō potest. 162. B. l. hoc iure. in prin. de dona.
 Donatiuum, donarium, & cōgiariū. 1689 C. in marg.
 Δῶρον. 186. C. l. Senatus. de do. cau. mor.
 Dos putatiua habet priuilegia veræ dotis. 584. C. in marg.
 Dos quando dicatur peruenisse ex causa lucratiua, & quando ex onerosa. 623. B. in marg.
 Dos redditur annua bima trima die. 619. D. in glo. o.
 Dubium. In dubio quādoque fauorabilior sensus nō præfertur. 223. B. in gl. e.
 Publicum instrumentū in dubio videtur factum de partium voluntate. in verbo Instrumentum.
 Duæ actiones possunt simul proponi. in verbo Actiones.
 Duæ causæ lucratiuæ an in eundem seruū concurrant. in verbo, lucratiuæ. 1167. A. in glo. c.
 Duo dicuntur plures. 219. B. in summa. §. post annos.
 Duo vel plura sunt necessaria, alterū adesse non sufficit. 712. D. circa si. glo. x.
 Duo simul & semel & vno instāti an possint naturaliter & ciuilitur possidere. 419. D. in glo. d.
 Duumviri, qui. 902. B. in glo. k.
 Duumviri sunt magistratus municipales. 38. C. in glo.
 Agi ad duplum ob mendacium an possit. 294. D. in glo. z.
 Durari. i. differri. 38. A. in glo. q.
 Durior quis fieri non debet militiæ obtentu. in verbo Militiæ.
E Adem causa vt intelligatur. 534. b. in glo. k.
 Eatenus, & quatenus. varie sumūtur. 4. B. in gl. l. Eatenus.
 Ecclesia, procurator, minor vendens rem, non potest habere fidem de pretio. 1631 D. in marg.
 Edera. 1335. C. in gloss.
 Edictum de tab. exhibēdis quādo locum habet. 744. B. in gl. m.
 Aduersus Edictū. i. prætoris prohibente, in verbo Aduersus.
 Edi interdicta dicuntur. cum lis ex eis cōtestatur. 630. D. in glo. g.
 Edi interdictum, quid. 637. D. in glo. p.
 Editio actorum debet fieri per graphariū. 1650. B. in marg.
 Effectus. Fraus cum effectu accipitur. in verbo Fraus.
 Efformare. 1502. A. ad le. Cor. de fal. l. qui falsam.
 Effundere totum vinum, nō partem, permittitur. in verbo Vinum.
 Eiicere. Qui non reiiicit, eligit. in verbo Approbat.
 Eiecta nauis. 1350. B. l. quo naufragium. §. qui eiecta. de incen. rui. nau.
 Eirenarchæ. 1434. A. in glo. n.
 Ελαϊῶναι. 1748. B.
 Elæmporia. 1749. D. in marg.

Eleemosynā facere cogitur quis inuitus. 1407. D. in mar.
 Electio in dubiis est promissoris. 995. C. i marg. sub lit. c.
 Electio mala in culpa est. 1156. C. in go. n.
 Electionem habens, an & quādo mutare potest. 997. C. 1998. A. in sum. l. si quis.
 Electione an tollatur actio de peculio, & tributoria. in verbo, Actio de peculio.
 Electione sua quis contentus esse debet. 598. C. in glo. z.
 Eligit qui non reiiicit. in verbo Approbat.
 Eligendi potestatem habens potest variare. in verbo Interpretandi.
 Eligens in stipulatione, an & quando potest variare. 1031. in glo. b. & C. in mar.
 Eligibilis fit persona per consuetudinem, Equæ aliās est ineligibilis. 1735. B. in tex. & glo.
 Ελιγγς. 106. B. in textu.
 Elogium. 1434. A. in glo. o.
 Emanfor. 1680. B. l. desertorem. §. emāfor. de re milita.
 Emere dicitur qui per alium emit. 339. C. l. non solus. de libe. cau.
 Emere suum quis potest. 144. B. l. cotem. §. pen. de publica.
 Emergens causa, & incidēs. differunt. 526 A. in glo. m. versu. 11. & dein versu. 40
 Emerito priuari, id est stipendio. 1681. A. in gl. b.
 Emerita accipere. ibi B. in tex. §. is qui.
 Emolumentum capiēs, sentiat & damnū. 112. B. in glo. r. vicinum.
 Emptionis verbū largè & strictè capitur. 304. D. in glo. x.
 Emptionis verbū, omnē alienationē continet. 304. C. l. statuliberi. i. fi. de sta. libe.
 Emptioni similis est litis æstimatio. in verbo, Litis.
 Emptor etiam malæ fidei recuperat expēsas. 99. C. in marg.
 Emptor, id est venditor. pro empt. 500. C in glo. y.
 Emptor omnium bonorum est loco heredis. 483. D. in glo. f. & 494. A. in mar.
 Emptoris vice dominus est. 494. D. in gl. & in mar.
 ἐνπλάττει. 1135. C. l. ratum.
 Enunciatiua verba. 884. B. in glo. d.
 ἐπεαρμμένον. 879. A. in textu.
 ærofa pecunia. 1202. C. in ma.
 Ergasteria. 661. C. §. quicunque.
 Errare in iure naturali non licet. 148. D. in glo. r. & in marg.
 Erronea confessio in cōtractibus & delictis, & an quādo valet. 1472. C. in mar.
 Error an impediatur locationem. in verbo Locatio.
 Error, facti dicitur: imperitia iuris. 131. in glo. h.
 Error communis facit ius. 131. C. in glo. i.
 Error in nomine, nō impedit acquisitionē possessionis. 439. A. B. l. si me. de acq. poss.
 Error in nomine appellatiuo quando vitiatur dispositionem. 963. D. in mar.
 Error in personæ substantiā, an impediatur. dominij translationem. 1302. A. i glo. a.
 Error iuris in damnis nocet, secus extra. 555. C. in glo. b.
 Error iuris nocet, facti nō. 513. B. i glo. k.
 Error iustus an inducat vsucapionē. 506. A. in glo. l.
 Error iustus habetur pro titulo ad præscribendum. 485. B. in marg. §. filius fa. l. iusto. de vsu cap.
 Error nō impedit translationem dominij si non est dissensus in cau. 1080. D. in margine.

Error notarij non viciat instrumentum. 1896. C. D. in margine.
 Error procuratoris nō semper nocet 440 A. in margine.
 Error solum, an repetatur. 1887. C. in glof. F.
 Errore solum repetitur. 150. C. l. fi. in fi. de publ.
 Erit, id est esse posset. 962. A. in glo. r.
 Esse, & mox futurū esse. paria sunt. 352. A. in sum. l. iij.
 Euerriculum. 1368. B. §. si quis me.
 Euerfus. i. amissus. 1611. D. in glo. i.
 Euietio. Si vendidi tibi rem quam tu emptor donasti Titio: si Titius euincatur, non teneor de euietione Titio. 1018. C. in marg.
 Examinatio ciuili. 1398. A. l. j. §. qui pecora. de abigeis.
 Exauctorari. 1682. B. in margine.
 Excedere, id est recedere. 1583. A. in glo. A.
 Exceptio, quid. 807. B. l. exceptio. de except.
 Exceptio. i. replicatio. 857. D. in gl. e.
 Exceptio an & quādo potest opponi post sententiam. 830. D. in mar.
 Exceptio dominij non obstat semper publiciana agentis. 834. A.
 Exceptio falsi contra sententiam, quando competit. 811. D. in mar.
 Exceptio non numeratæ p. potest opponi confessioni, non acceptilationi. 1214 C. in margi.
 Exceptio peremptoria potest opponi post sententiam vbi agitur de quæstione antiqua. 830. D. in mar.
 Exceptio vt cōueniatur quis i quantū facere potest, an sit dilatoria, an peremptoria. 534. D. in glo. r.
 Si super falso deducto per viam exceptio. nis iudex iudicat, nō potest punire, nisi fiat noua accusatio. 1443. C. in mar.
 Exceptio & actione tueri se quis potest. 386. A. in glo. p.
 Exceptio qui se tueri nō potest, obligatus dicitur. 338. C. §. obligatum.
 Exceptiones peremptoriæ semper locum habent. 808. C. l. iij. in princi. de excep.
 Excipere. i. subire. 1094. C. in glo. q.
 Ex continentia. 1114. D. in glo. z.
 Excusat maioris auctoritas. in verbo maioris.
 Excusatio à tutela nō datur nisi causa cognita, & in illa libellus offeratur. 1890 A. in glo. e.
 Executio iuris iniuriam nō habet. in verbo iuris.
 Executio sententiæ cri. differtur donec cōdenatus qui gessit negotia alicuius, reddat rationem. 147. B. in mar.
 Executio in causa criminali vt differatur cautela est. quod quis damnatus accusetur de nouo maiore crimine. 1615. C. in margine.
 Executor datus testamento, nō potest soluere debitum naturale rātum. 1184. B. in margine.
 Exequitur delegati sententiæ ordinarius non contra. 518. C. in glo. p.
 Exheredando filium pater reuocat donationem ei factam. in verbo, Pater exheredando.
 Exhibere, quid. 774. C. i. versu. j. textus. & 1806. A. in l. plus est. in tex. & glo.
 Exhiberi debet ciuis, monachus, vassallus, & multi id genus. 629. C. in mar.
 propter Exhortationem quis tenetur. 765 B. in glo. h.
 Exigere. 272. B. in mar. sub. f.
 Exiguor. 665. C. §. proinde.

Exilium triplex. 1551. D. in glof. o.
 Exilium voluntarium. 1561. A. in textu.
 Eximere pœnæ aliquem. 1503. C. in marg.
 Eximere reum. 1529. C. in tex.
 Eximi origini. 1719. C. in text.
 Existimatio est illæse dignitatis, status &c. 1791. B. l. v. de var. & extra. cogni.
 Existimatio, id est opinio. 664. B. in glo. e.
 Plus est quod in re est, quā quod in existimatione. in verbo Plus est.
 Exitus variè sumitur. 1629. B. in mar.
 Expellere violentum ex interuallo non licet. sed inquietare. 696. A. in marg.
 Expensum ferre hereditati. id est imputare hereditati. deducere super hereditatem. l. sed & si. §. quod autē quis. de pet. here.
 Expensum negligentia suæ ferre quisque debet. 622. B. l. pupillus. quæ i frau. credi.
 Experiri quid significet. 553. B. in glo. d.
 Expilatores. 1402. B. §. expilatores.
 Expirare. id est deficere. 961. D. in glo. k.
 Exploratus, id est probatus. 1537. C. i. gl. q.
 Expromissor & promissor, differunt. in verbo Promissor.
 Expungi stipendiis. 1693. A. in. j. versu gl.
 Extenditur lex si est eadē ratio. 977. B. l. j. §. quod vulgo. de vi. & vi ar.
 Extincta semel obligatio. non reuiuiscit. in verbo Obligatio.
 Extraiudicialis confessio sufficit ad torturam. 1462. D. in margine.
 Extraiudicialis confessio quādo obligat. in verbo Confessio.
 Extraordinarium auxilium excluditur ab ordinario, nisi sit plenius eo. 69 B. in margine.
 Extraordinarium auxilium per ordinariū tollitur. 69. B. in margi. sub. f.
 Extraordinarium auxilium quādoque nō tollitur per ordinarium. in verbo Auxilium.
 Exuri viuos sacrilegos. in verbo Viuos.

F

Facit quis per aliū. quod per se nō potest. in verbo Alius.
 Facere & gerere differunt. 1816. C. D. in gl. a.
 Facere & reficere, differunt. 728. A. in margine. vide in verbo Reficere.
 Quæ in faciendo sunt, per alium fieri non possunt. 310. A. l. Stichum. §. si seruus. de statulibe.
 Factum alienū promitti nō debet. in verbo Promittere.
 Factum alienū rectè promittit nemo. in verbo Alienum.
 Factum quādoque diuisionē recipit. quādoque contra. 922. D. in glo. g.
 Factum suum ignorare nemo debet. 499 B. in glo. E.
 Factum tenet, quod aliās fieri non debet. 1608. A. in mar.
 In factum actio quadruplex. in verbo Actionis.
 Quod semel factum est, amplius fieri nō potest. 216. B. in glo. h.
 Testes debent interrogari & deponere de his quæ sunt facti. i. verbo Testes debent.
 Falcidia quādo non detrahitur de legato. 240. D. in margi.
 Falcidia qualiter ipso iure refecat. 635. A. in margine.
 Falsare mensuras. 507. B. l. pē. ad. l. Cor. de fal.
 Falsus procurator fit legitimus per cautionem de rato. 94. A. in mar.
 Falsi conuicti pœna. 1492. B. in mar.
 Falsi nō tenentur omnis mendax. in verb.

Mendax.
 Falsi procuratoris gesta ratificatur, cū appellatur à sententia lata contra eum. in verbo Appellans.
 Falso cum procura tore iudicium est nullum. in verbo Iudicium.
 Falsis ex actis sententia lata, est ipso iure nulla. in verbo Sententia.
 Familia mea si furtum fecerit cōmuni cōfilio, teneor pro vnico furto: si proprio motu quisque sit furatus, pro pluribus teneor. 754. C. in mar.
 Familiæ appellatio. 675. C. §. familiæ.
 Familiæ apel. quid continetur. 137. A. l. j. §. familiæ. de publica. & l. quātæ. eo. tit.
 Familiam constituit vnus tantum. 676. A. in marg.
 Famofus, id est infamis. 1440. A. in glo. r.
 Fatua opinio non tenenda. 1616. C. D. in glof. r.
 Fania ne lex, an Flauia, vel aliās legi debeat, in tit. de lege Fabia. de plag.
 Fauor quandoque non producit, sed odium. 1752. D. in glo. b.
 Febris, quæ. 551. B. l. quæsitum. de re iudi.
 Fera animalia cuius sunt. 1865. D. in mar.
 Ferre expensum hereditati. in verbo Expensum.
 Ferre in acceptum, ferre acceptum, & accepto ferre, idem. 1510. B. in mar.
 Ferus, id est syluaticus, non mansuetus. 361 A. in glo. D.
 Festina lentè. 1744. C. D. l. vt gradatim. in summa. de mu. & ho.
 Fœtus pecorum vsucapi possunt. 454. B. in glo. i.
 Feudum. In feudum potest succedere qui per alium potest seruire. 1029. D. in glof. f.
 Feudorū inuestitura facilè impetrāda est. in verbo Vassalli.
 Fiat verbum, notat futurū tempus. 664. A. in glof. Vide infra Fieri.
 Fictionis materia. 464. A. in mar.
 Fideiussor, & mādator, differunt. 1068. D. in margine.
 Fideiussor & principalis parificantur. 953. C. in glo. h.
 Fideiussor heres debitoris, iuuatur beneficio restitutionis, quo debitor sperabat se iuuare. 1189. A. in glo. c.
 Fideiussor nō potest prius cōueniri, quā reo principali discusso. 1096. B. in mar.
 Fideiussor non tenetur, quando principalis obligatio non valet. 1075. C. in margine.
 Fideiussor potest conueniri pro parte, & reus pro parte. in verbo, Creditor potest.
 Fideiussor potest conueniri, si constat reū principalem non esse soluendo. 1003. B. C. in margine.
 Fideiussor potest promittere pœnam, ad quam nō tenetur reus principalis. 1105. C. in margine.
 Fideiussor pro reo mortis sistendo, nō punitur morte &c. 1433. B. in marg.
 Fideiussor acceptus in prima causa, nō tenetur de eo quod est iudicatum in causa appellationis. l. cum apud. iudica. sol. 1243. B. in sum.
 Fides bona hodie etiam de iure ci. requiritur in præscriptione. 717. D. in glof. m.
 Fiducia magistratus nulli inferenda est iniuria. 1384. C. de iniur. l. nec magistratus. in prin.
 Fieri, id est perfici. 4. D. in glo. m. Vide supra Fiat.
 Figuris ex variis causarum obligatiōes. in verbo obligatiōes.

Index materiarum

Filia patre inuito non ignorante nubere potest. 1877. A. in mar.
 Filiam etiam inuito se nuptam pater dotare tenetur. 909. D. in mar.
 Filius à patre, seruus à domino non stipulatur. 1101. D. in glo. b.
 Filius decurionis an dicatur natus ante eius decurionatum in verbo, Natus.
 Filius patri curator dari potest. 1227. B. in glo. e.
 Filius putatiuus non quærit nobis, seruus sic. in verbo, Acquiritur nobis.
 Filios retinet mater ob patris iniquitatē. in verbo, Mater.
 Si promisi aliquem tractare ut filium, teneor illū instituere, vel exheredare, vel emancipare. 1019. B. in mar.
 Filij pro iniuria qualiter agit pater. in verbo, Patri.
 Filiusfamilias an & quādo donare potest. 155. C. l. filiusfamilias. de dona.
 Filiusfamilias non tenetur si intercedat pro mutuo in rem suam, nec eius pater. 1069. D. in glo. m.
 Filiusfamilias patris voluntate donare potest. 152. B. l. ij. in princip. de dona.
 Fingere quādoque furorem. in verbo, Furioso.
 Fiscales res, id est ciuitatis Romanę. 651. C. in glo. b.
 Fiscus argentarios proponebat. in verbo, Argentarij.
 Fiscus & respu. idem. 1650. A. in glo. p.
 Fiscus fauorabilior pupillo. 1492. A. in fin. glo. f.
 Fiscus non habet tacitam hypothecam in bonis delinquentium. 1652. C. in marg.
 Fiscus non potest alienare res controuersas. 1640. C. l. res quæ. de iure fil. i. marg.
 Fiscus pignoris causam præuenit. 1642. C. l. si is qui. de iure fisc.
 Fistul. 733. D. in glo. f.
 Flagitare quid sit. 1265. B. in mar.
 Flauia ne lex, an Fauia sit legendū. in rubr. al. l. Fla. de pla. 1518. B. in marg.
 Flumē & Riuus differūt. 663. A. B. l. air.
 Flumen perenne, & torrens, differūt. ibidē. §. item fluminum.
 Flumen priuatum. ibidē. §. fluminum.
 Flumen publicum. ibidē.
 Piscatus lōgo tempore in publico fluuio non præscribit. 487. A. l. præscriptio. de vsuca.
 In flumine publico factum. quid. 664. D. §. in flumine.
 Fœderati qui dicerentur. 1659. C. in textu.
 Forenses ignorare nō debēt statuta de gabellis soluēdis. 148. B. in sumario. §. licet. l. iterdū. de publ.
 Forensis. 348. D. in glo. q.
 Forma. Quando verba requirūt de substantia & forma, non sufficit actū adimpleri per æquipolens. in verbo, Verba.
 Fortuita incendia. 1566. A. l. capitaliū. §. incendiarij. de pœnis.
 Fortuitus casus. 81. C. in glo. d.
 Furtiuitus casus est furtum. in verbo, Furtū.
 Fortuitus casus non nocet. 40. B. C. l. fluminum. §. vitium de dam. infec.
 Fortunam hominis aduersam expectare inciuile est. 979. B. l. inter stip. §. sacram. verfi. homo liber. de verb. oblig.
 Foro cedere. 606. A. l. fi. de cura. bo. dan.
 Fossa, quid. 111. C. §. apud. & 670. B. §. fossa.
 Fraudator quis. 605. a. in glo.
 Fraudator. i. fraudatus. ibi.
 Fraudatoriū interdictum. 1193. A. in. l. pupilli.
 Fraudulētū testatoris consiliū. in verbo, Testatoris.

Fructuarius est legis procurator. in verbo Procurator.
 Fructus coacti. 309. C. §. Dama. in tex.
 Fructus industriales cōsumpti an restituātur. 385. C. D. in marg.
 Frumentales. 1409. A. in glo. d.
 Frumentatio. 1690. B. in glo. x.
 Frumentatores. 1748. A. B. l. munerum. in pri. de mun. & ho. vide i verbo, Sitone.
 Frumentaria pecunia. 7167. B. l. non vtiq. §. frumentariæ. de admi. re. ad ci. per.
 Frumento emēdo olim curator dabatur. in verbo, Curator.
 Frustrator quis. 692. c. in glo. c.
 Fuga lata in verbo, Lata.
 Fugitiuus seruus an à domino possideatur. 465. A. §. si seruus quem.
 Fulonica. 115. B. in mar.
 Fundus & locus quid differant. 1817. A. in textu.
 Fundus si possidetur, vniuersitas, nō singulæ partes possidentur. 493. B. §. cum Stichum.
 Furandi sinum, aliàs signum præbere. 1514. B. l. sacrilegij. §. si quis. ad. l. Iul. pecula.
 Furca.) . Corpus rei mortuum pendente lite criminis &c. an debeat mitti ad furcas. 1441. B. ex textu.
 Furiosus an possit obligari. 1016. D. in gl. f.
 Furiosus & pupillus affectu. carēt. 639. C. l. §. hoc edicto. ne vis fiat ei.
 Furiosus non desinit possidere. 434. B. in. l. si is qui animo.
 Furioso datur curator etiā nemine petente, causa tamen cognita, & habito medicorum consilio ne furorem fingat. 565. A. in mar.
 Furioso quibus casibus acquiritur actio. 836. D. in glo. z.
 Furnarius, Galicē *furnier*. 82. A. l. fluminū. §. præterea. de dam. infec.
 Furorē quādoque fingere: vide hic supra in verbo, Furioso.
 Fur & morosus æquiparantur. 980. D. in glo. f.
 Fur & manifestus ut quis dicatur. 1286. B. C. in margine.
 Furem capere licet, & eum ducere ad iudicem. 1306. C. in marg.
 Fur quādoque rei furtiue dominiū trāsfert. 1175. C. in glo. h.
 Furtim cedere. 1338. A. l. faciēda. §. furtim. arb. fur. cæsa.
 Furtiua res an possit vsucapi. 1300. D. i. gl. l.
 Furtiue. i. clam. 418. A. in glo. o.
 Furtum, vnde. 1266. B. l. j. de fur.
 Furtum animo solo non contrahitur. l. iij. §. si rem. de acqui. poss. 415. D. in sum.
 Furtum est si pecuniam à te recepi creditori tuo soluendam, & ego eidem nomine meo (cum etiā meus esset creditor) solui. 1301. D. §. Iulianus. & ibi. A. §. apud Labednem.
 Furtum faciens non semper furti tenetur. 1899. A. in mar.
 Furtū sit quāuis fur habeat animum reddendi. 501. B. in mar.
 Furtum magnum committens suspendi potest. 1559. B. in text.
 Furtum manifestum quādo dicatur. 1286. B. C. in marg.
 Furtum ne vnicum sit, an plura, quod à familia factum sit. in verbo, Familia.
 Furtum sine contrectatione nō committitur. 416. A. l. iij. §. si rem. de acqui. pos.
 Furtum non est personalis iniuria. 1269. B. in marg.
 Furtum vnum est pluriū rerū simul subtraharum. 1272. D. in mar.

Furta domestica. 1557. A. §. furta.
 Furta domestica actionem non pariūt, si modica sunt. l. si libertus. de fur. 1322. B.
 Furta plura cōmittit contrectans re alienā per diuersa territoria. 1279. D. in mar.
 Futurū pro præterito quādoque ponitur. 37. A. in glo. b.

G

Abellarum impositionem etiā forenses ignorare non debēt. 148. B. l. interdum. §. licet. de publi.
 Gabellarius nō restituens per seruos suos vi vel furtim ablata, si cōueniatur, an sit puniendus. 145. B. in mar.
 Generale verbum nō respicit ea de quibus nominatim nō cauetur. 1005. D. in gl. m.
 Generalis promissio refertur ad specialem postea secutam. 1050. C. in marg.
 Gentiū quinque genera. 1676. B. in sūma.
 Genus à digniori parte sui nomen habet. 914. B. in glo. a.
 Gestatio. 756. D. in. l. competit. in glo. z.
 Gestum in republi. 1708. C. l. quotiens. §. gestum. ad municip.
 Gestus. 1136. B. in tex.
 Gladiatores. 1762. B. in tex.
 Glarea. 661. D. in glo. o.
 Glaream iniicere. ibi. in tex. §. si quis in.
 Grapharius debet edere acta causa, in verbo, Editio.
 Grassator. 1560. C. in glo. u.
 Grassatores. 1566. C. §. famosos.
 Gratiam decreti facere. 1539. D. in tex.
 Gratiolē. 1772. B. l. calculi. de admi. re. ad ci. perti.
 Habit. 1683. A. i. tex. & 1372. A. in mar.
 Hedera. 1335. C. in glo. g.
 Heres an ex defuncti contractibus teneatur. 1920. C. in glo. i.
 Heres an teneatur ad pœnā quā promissit defunctus, si non solueret. in verbo, Pœnam.
 Heres debitoris iuuatur beneficio restitutionis, quo debitor sperabat se iuari. in verbo, Fideiussor.
 Heres potest purgare innocētiam defuncti. in verbo, Purgare.
 Heres suspectus, & tutor, differunt. in verbo, Suspectum.
 Heredi an noceat testatoris dolus. in verbo, Dolus.
 Heredis loco est omnium bonorum emptor. in verbo, Emptor.
 Heredi nocet mala fides auctoris. i. verbo Mala.
 Facultas cōditionis implendæ trāsfertur ad heredem. 237. C. in sum. §. si sub. conditione.
 Hereditariū & familiare. 1392. verfu vltimo. in glo.
 Hereditas aufertur nepoti propter factū aui. 1505. D. in glo. o.
 Hereditas videtur grauari, quando heres grauatur sub nomine appellatiuo. 903. B. in marg.
 Hereditas ut per liberum hominē quærat, plura requiruntur. 392. A. in glo. g.
 Hereditas ut per seruum domino quærat, tria requiruntur. 369. D. in. glo. h.
 Iustus dare quid intra certum tēpus à die mortis, non tenetur dare nisi à die aditę hereditatis. 287. C. D. sub. in mar.
 Hereditatē cum adit impubes, contrahere videtur. in verbo, Impubes.
 In hereditate quot tempora spectētur. 181. C. in glo. c.
 Nemo debet sollicitus esse de hereditate viuentis. 1655. B. in glo. g.
 Hierapolitani agros suos aqua calida irrigant. 718. A. in tex.

Homo liber sciēter à quo uis possideri nō potest. 436. C. in glo. n.
 Homo non æstimatur. 173. D. in glo. a.
 Hominis appel. cōtinetur mas & fœmina 1840. B. in glo.
 Homines coadunās tenetur de damno quod ipse & alius fecit. 1342. B. in mar. homines coacti. 1346. C.
 Honor municipalis, quid. 1745. C. l. honor. de mun. & ho.
 Honor nō est cōtinuādus. 1716. D. in gl. g.
 Honorariæ obligationes. id est prætoriar. 1208. B. in textu.
 Honorarium. 1789. B. in glo. d.
 propter hortationē quis tenetur. 765. B. in glo. h.
 Hospitium, quid. 1658. D. in mar.
 Hostes, qui. 1676. D. l. hostes.
 Hostilius Mancinus. 1766. l. ult. de lega.
 Humanior interpretatio tenēda. 272. C.
 Humilis. id est vilis. 778. D. in glo. d.
Iabolenus fuit præceptor Pauli. 205. C. l. v. de manu. vindi.
 Icosaproti. 1749. C. in mar.
 Idē corpus quod intelligatur. 827. B. i. tex.
 Idem, id est similis. 1400. C. in gl. t.
 Idēitas personarū, & idēitas originis petitionis facit eādē causam. 824. B. i. gl. o.
 Id est, pro scilicet ponitur. 533. D. in glo. b.
 Idoneè cauere. 237. D. §. addici.
 Idoneus defensor. in verbo. Minor.
 Idus, id est diuisio. 146. C. in glo. e.
 Ignominia, id est infamia. 902. C. in glo. l.
 Ignorare qñ p̄sumitur quis. 434. D. i. gl. f.
 Ignorans quādo perdit possessionem rei suæ. ibidem.
 Ignorans tenetur. 14. B. in §. licet.
 Ignorātī domino an acquirat seruus. 446 D. in glo. c.
 Ignorātia an profit. 363. D. in gl. n.
 Ignorantia facti prodest, non iuris. in verbo, Iuris.
 Ignorantia iusta doli excep. tollit. in verbo, Reuerentia.
 Ignorātia iusta excusat. l. pen. si quis testa. libet.
 Ignorantia nō excusat. 148. B. l. interdum. §. licet. de publi.
 Ignorantia paupertate an excusetur. 1627 A. in glof.
 Ignorātia vnus an scienti profit. 333. A. in versu. j. glo.
 Ignoscitur quandoque seruis. 749. C. §. si tutoris. l. is qui. quod vi aut clam.
 Illegitimus non potest esse doctor. 1746. B. in margine.
 Imitari chirographum, Gallicè. *contresaire* 1504. C. in mar.
 Immiscere est suorū, adire extraneorum. 564. C. in glo. D.
 Immissum. 699. A. in glo. b.
 Immittere & proicere. l. v. §. sed & si. & §. meminisse. de no. ope. nunc.
 Immobilia propriè possidētur. 780. A. versu. 3. in glo.
 Immobiliū possessor quādoque satisfat. 1353. A. in glo. a.
 Immunitas. Personalis immunitas cum persona extinguitur, realis nūquā. i. verbo, Personis.
 Immūdæ cloacæ pestem cient & ruinā. in verbo, Pestem.
 Impedimētum iuris & naturæ differunt. 1029 A. in glo. c.
 Impendium. 748. B. in text.
 Imperitia culpæ annumeratur. l. v. §. si iudex. de ac. & obl. 884. A.
 Imperitia in medico & iudice differenter punitur. 887. C. in glo. b.
 Impetrabile dicitur beneficiū à principe

impetrari solitum. i. verbo, Beneficium.
 Impetratio quandoque facilis, quādoque contra. in verbo, Beneficium.
 Implicita. 1002. C. in glo. a.
 Impossibilis cōditio in matrimonio quid operetur. in verbo, Conditio.
 Impossibilis cōditio. 289. B. in textu.
 Impossibilis cōditio vitiat omnem contractum. in verbo, Conditio.
 Impossibile quādo potest deduci in obligationem. 1034. A. in mar.
 Impossibilitas iuris & naturæ æquiparantur. in verbo, Iuris.
 Imprudētia. i. ignorantia. 1637. A. i. gl. a.
 Impubes potest esse procurator ad negotia. 405. A. B. l. j. §. pupill^o de acquir. pos.
 Impubes videtur cōtrahere cum adit hereditatē. 564. B. l. iij. in fi. qui. ex cau. in pos. ea.
 In, dictio ponitur p̄ valde. 107. C. in mar.
 In, id est cum. 1462. B. in glo. t.
 In, id est vsque ad. 767. B. in glo. f.
 In omnes, id est inter. 1009. A. in glo. c.
 In, pro non: & pro valde. 1515. in fin. glo. h.
 In quantum facere potest, vt intelligatur. 534. A. in glo. h.
 Incarcerari qñ debet reus. 1415. B. i. glo. b.
 Incendia fortuita, in verbo, Fortuita.
 Incerta pars nō possidetur. 475. D. i. mar.
 Incertæ personę non fit iniuria. 1381. D. in glo. g.
 Incertitudinis ratione neutrū valet. 1053. B. in glo. h.
 Incertitudo vitiat stipulationem. 989. B. i. margine.
 Incerti cōdictio cur dicatur. 153. B. i. gl. d.
 Incertus, id est infinitus. 955. D. in gl. k.
 Incertus libellus quandoque datur. i. verbo, Libellus.
 Inchoatum opus qñ dicatur. 14. A. i. gl. k.
 Incidens, & emergens quæstio, differunt. 526. C. in glo. o.
 Pronūtiatur super incidenti quādo aliter in iudicio p̄cedi nō potest. 333. C. i. gl. d.
 Incile, quid. 668. D. in gl. m. & 727. C. §. incile.
 Incola, quis. 1582. A. in gl.
 Incontinenti. 273. D. in glof.
 Incōtinētī fit, quod fit vno impetu. 1461. B. in marg.
 Indebitæ ciuilitè, sed debitæ naturaliter. 1132. D. in glo.
 Indere. 1512. B. in l. lege Iulia peculatus.
 Indicere multam. 1605 quis & à quo appell. l. appellari.
 Indicia falsa professus. 1483. C. §. itē qui auctor. & in glo. l.
 Indicia notoria. 1527. B. §. nunciatores.
 Indicium profiteri. 1482. A. in marg.
 Indici ad honores. 1741. C. §. deficientiū.
 Indici ad munera. ibidem.
 Indictio munerum. 1679. B. l. iij. §. j. de remili.
 Indiuiduū officium. 1712. C. §. nec iustè. l. quid ergo. ad municip.
 Inducere. 1515. A. ad. l. Iul. peculatus. l. qui tabulā.
 Indulgētia deteriores sum^o. 357. C. l. j. de coll. det.
 Inertia alterius nō debet alterius ius corrumpi. 334. C. l. si pariter. de lib. cau.
 Infamant quædam interdīcta. i. verbo, Interdīcta.
 Infamia vt vitetur, cautio est, vt q̄s offerat rem ante sententiā. 138. B. in mar. sub f.
 Infamis non accusat. 1400. B. C. in glof. f.
 Infans quis. 210. B. in glo. r.
 Infantis iudiciū supplet auctoritas tutoris. 438. A. l. quanuis. de acq. poss.

Infectum argentum. 1277. C. §. quod si quis. de fur. l. in actione.
 Inferior maiori reuerētiā debet. 118. D. in marg.
 infinitum. i. infinitū, id est semper. 862. B. in glo. m.
 Infirmus etiā iter viuos donare videtur, si de morte nō fiat mentio. 192. C. in mar.
 Infrequens, id est valde frequens. 781. A. in glo. D.
 Ingenui, nō serui, natales habent. 354. D. in glo. q.
 Ingratitudo sequēs nō obstat quo minus valeat donatio facta cōtemplatione salutis. 172. C. l. si pater. §. si. de dona.
 Iniicere manum. 202. C. in mar.
 Inimicorum quæstioni fides nō habenda. 1538. D. l. j. §. prætera. de quæstio.
 Initiū possessionis inspicitur. 417. B. C. in sum. l. clam. de acq. poss.
 Initium spectandum. 116. D. in glof. y.
 Initio quid fieri, & ex post facto, differūt. 49. 8. C. in mar.
 Initio quod non valuit. ex post facto confirmatur. 1705. A. in glof. C.
 Iniuriandi animus non præsumitur inter coniunctos. 1386. B. in mar.
 Iniuria. 1755. A. l. j. de iniur.
 Iniuria, id est culpa. 135. D. in glo. h.
 Iniuria. i. damnum. 652. A. i. glof. o. & 662 B. in glof. t. & 668. B. in glo. c.
 Iniuria, id est iniustè, nō iure. 3. C. D. i. gl. e.
 Iniuria, id est ius iniquum. 121. D. in glo. n.
 Iniuria, id est vitium. 81. A. in gl. c.
 Iniuria an competat iniuriato, si illico nō reuocauit ad animum 1357. A. in glo. & in marg.
 Iniuria atrox. 973. C. in margine.
 Iniuria est ex affectu, damnum ex culpa. 899. C. l. qui seruus. de act. & obl.
 Iniuria ex affectu iuriantis fit. 1357. B. l. illud. §. j. de iniur.
 Iniuria non fit volenti. in verbo, Volenti.
 Iniuriam alteri illatam persequi quis non potest, si iniuriam passus persequi non possit. 1366. A. in mar.
 Iniuriā filij remittit pater. in verbo, Pater
 Iniuriæ tot sunt, quot personæ iniuriā facientium. 1385. B. l. si plures. de iniur.
 Iniuriarum actio an sit pænalis. 901. D. in glo. f.
 Iniuriarum actionē habet is contra quē manus leuata est, licet nō sit verberat^o. in verbo, Manus.
 Iniuriarū actione pro filio qualiter pater agit. in verbo, Patri.
 Iniuriarū tenetur, qui nō debitorē quasi debitorem dixit. in verbo, Debitorem.
 Innocentia probatur eo ipso quod cōtrarium non ostenditur. 1578. C. in gl.
 Innocentiam defuncti purgare heres potest. 1640. C. in textu.
ἰνομένον, id est vnitum. 472. B. in tex.
 Inops si est alter reorū, non potest agi cōtra eum. in verbo, Debitum.
 Inopes quæ munera subeāt. l. cura extruē. di. 1241. C. D. §. inopes. de muneri. & hono.
 In quantum facere possunt, cōueniuntur multi. in verbo, Conueniuntur.
 Inquilinus est quasi superficiarius. l. iij. §. j. de no. ope. nun. 10. B.
 Inquilinus an petat cautionem de dāno infecto. 89. B. in mar.
 Inquilinus, & colonus, differunt. l. qui pignoris. de acquir. poss.
 Inquilino nō cauet dominus de dāno infecto. 51. B. l. qui bona. §. de illo. de dā. infec.
 Insinuare tenet q̄ remittit. 1901. C. i. mar.
 Instar quoddā operis. 33. A. l. stipulatio.

Index materiarum

s. opus, de no. ope. nun.
Instituere, id est incipere. 734. A. in glo. i.
Institutionis iure licet, quod aliàs nō. 222
B. in glo. t.
Instruere. 1344. C. §. si fugitiuus.
Instruere aduocationem. 1490. B. l. pœn.
& 1502. B. l. falsi.
Instrumentum cancellatū probat debitū.
in verbo, Debitum.
Instrumentum litis. 1570. A. §. si quis.
Instrumentū nō probat nisi ea de quibus
notarius fuit rogatus. 448. D. in mar.
Instrumentum nō vitiat error notarij. in
verbo, Error.
Instrumentum publicum in dubio præsu-
mitur factum de partium volūtate. 937
B. in marg.
Instrumētum si est apud monachū, agitur
contra monasterium. 645. B. in mar.
Instrumēto nō probatur possessionis tra-
ditio. 448. C. in sum. l. prædia in sum. de
acq. pos.
Instrumētorum redditio facta domino à
curatore, facit expirare mādatur. 1600
C. in marg.
In instrumētis priuatis obligationis realis
non requiritur dies & consul. 113. C. in
marg. in lit. a.
Insula adiacens domui est pars domus.
58. A. l. si finita. §. ex hoc de dam. infec.
Insula fit tribus modis. 370. B. §. tribus.
Insula mobilis seu natans. 399. B. C. l. pe. §.
fi. & §. videamus. de acq. re. domi.
Insulam assignare. in verbo, Assignare.
Integra re fiunt quedam. quæ non postea.
1757. A. in glo. d.
Intēdit, verbum, id est asserit. & extendi-
tur ad actionē & exceptionem. 812. A.
in glo. o.
Intercalaris dies. 842. A. l. in tempore. de
diuer. & tempo. præscrip.
Intercedere. i. cōtradecere. 242. D. in gl. f.
Interdicitur, id est interdictum redditur.
648. D. in glo. p.
Interdicere, id est interdictū reddere. 722
A. in glo. z.
Interdicere. id est interdictū proponere.
721. B. i. glo. g. & 722. A. in glo. z. & 743
D. in glo. f.
Interdicere, id est denūtiare. 738. D. i. gl. c.
Interdicti, relegati, & deportati differunt.
1580. D. in marg.
Interdictionis aque & ignis loco successit
deportatio. in verbo, Deportatio.
Interdictione munerum, an indictio, legi
debeat. 168. B. in l. iij. §. j. de re mili.
Interdictum de libero homine exhibēdo,
intelligit & de vassallo, ciue, monacho,
pupillo, vxore, & alia persona in qua ius
habemus. 629. B. in mar.
Interdictum edi, quid. 637. C. in glo. p.
Interdictum & actio prætorica conueniūt,
& pro ea sæpe ponitur, & cōtra. 627. A.
in glo.
Interdictū fraudatorium. in verbo, Frau-
datorium.
Interdictum perpetuum. 695. A. in glo. a.
Interdictū quorum legatorū cōtra quos
datur. 634. C. in glo. e.
Interdictum vti possidetis, quid. 694. B. §.
est igitur.
Interdicta habēt sex regulas affirmatiuas,
& quatuor negatiuas. 631. A. in gl.
Interdicta propria ciuitate, interdicitur &
Roma. 360. A. in marg.
Interdicta quædā infamāt. 690. A. in gl. g.
Interdicta quasi inter duas partes dicta
902. D. in glo. r.
Interdicta quædā perpetua, alia annalia.
628. C. in glo. q.

Interdicta tūc edi dicuntur, cum ex his lis
contestatur. in verbo, Edi.
Interdum, id est antequam. 1123. D. in gl. f.
Interesse, quid. 1252. B. in marg.
Interesse haud facile probatur. 1224. A. l.
in eiusmodi. de præto. stipula.
Interesse petitur si dolus malus abesse
promittitur. in verbo, Dolus.
Interesse quādoque consideratur ratione
lucris aduersarij. 1393. C. & 1394. A. in tex.
Interesse quā venit tacite. 966. D. in marg.
Interesse sua qui dicit, propriā causam de-
fendit. in verbo, Propriam.
Actio in factū. & ad interesse, simul intē-
tari potest. in verbo, Actio in factum.
Libellus procedit, quo petitur vnum vel
aliud, et si non fiat interesse. in verbo,
Libellus.
Interitus periculum spectat ad debitorē
morosum. in verbo, Periculum.
Interlocutoria an possit mutari. 1118. C.
in margine.
Interlocutoria reuocari potest, non defi-
nitua. 526. in sum. l. q. iussit. de re iudi.
Interlocutorie verba, sunt iuberē & veta-
re. in verbo, Iubere.
Interuertere. 1278. B. C. in tex. l. cum æs.
& l. si quis. de sol.
Interpellare. 1388. A. §. qui puerum.
Interpellatus est qui fecit ne interpellare-
tur. 736. B. in marg.
Interpretari debemus vt res valeat potius
quā pereat. 943. D. in glo. y.
Interpretari, illius est, cuius est consti-
tuere. 1223. B. in tex. & mar.
Interpretandi potestati habens semel tā-
tum potest interpretari, nec variare li-
cet. secus in habente potestatem eligē-
di. 992. B. in mar.
Interpretatio ī obscuris qualiter fiat. 1924
A. in marg.
Interpretatio vulgaris sequenda. 1836. A.
ex textu.
Interpretes linguæ græcæ nō sunt testes,
sed expositores. 916. B. ad textum.
Interuallum.) Ex interuallo non licet ex-
pellere violentum. in verbo, Expellere.
Interuenire. i. defendere. 553. D. in glo. p.
Interuenire. i. fideiubere. 184. B. l. Lucius,
de fideiussoribus.
Interuertere. 1292. B. in tex.
Intributiones. 1706. B. l. viæ. sternendæ. &
1719. C. §. qui fenus. & 1743. B. & C. in
textu.
Intrinseca sollennitas præsumitur. in ver-
bo, Sollennitas.
Inuētor rei alienæ debet proponere libel-
lum continentem se inuenisse, & reddi-
turum ei cuius est. 1291. D. §. qui alienū.
Inuestitura feudorum facile impetratur. ī
verbo, Vassalli.
Inuitus quis liberatur. in verbo, Liberat.
Inuitus quādoque donat. 1894. A. i. gl. m.
Inuolucrum. 1280. D. §. item. si maioris.
Inuolantur anchoræ. 1355. B. in textu.
Iracūdia minuit culpam. 1884. C. in glo. i.
Irrogatur pœna. 1522. B. §. calūniatoribus.
Iubere & fideiubere differūt. 152. D. gl. f.
Iubere & vetare verba sunt interlocu-
torie. 526. B. l. quod iussit. de re iudi.
Iudaica superstitio. 1732. A. l. generaliter.
§. eos qui iudaicam. de decurionibus.
Iudaicè interpretari. 71. C. in glo. d.
Iudex debet iudicare secūdam. l. fallit in
iudice qui est supra leges. 1490. C. in
glo. b.
Iudex debet sequi volūtate partium si sūt
concordes. in verbo, Concordes.
Iudex est cui defertur iuramentū. l. j. qua.
re. actio non da.

Iudex est vir bonus. 127. B. l. continuus. §.
cum ita stipulatus. de verb. oblig.
Iudex faciēs executionē corporalē in eū
qui appellauit, pendente appellatione:
punitur pœna capitis. 1510. C. in mar.
Iudex minus quā potest cōdemnare de-
bet. 1224. C. in glo. m.
Iudex nō potest morituro dare electionē
pœnæ. 1352. B. in mar.
Iudex non potest exequi sententiam intra
tempus ad appellandum datū. 1615. B. C.
in mar. Consuetudo est in contrarium.
Iudex quando nō tenetur de negata iusti-
tia, si noluit se intromittere etiā requi-
situs. 39. D. in mar.
Iudex originis potest punire subditum ra-
tione delicti perpetrati extra territoriū
suum. 1582. A. glo. ad rescripti. §. sed &
eos. l. relegatorum. de interdi. & rele.
Iudex pœnas leuiores lenitate, grauiores
temperamento irrogare debet. in ver-
bo, Pœnas.
Iudex per imperitiā male iudicās tenetur
exquasi male ficio. 887. C. in glo. b.
Iudex postquam semel dixit sententiā, iu-
dex esse definit. 149. A. l. iudex. de re iudi.
Iudex potest interpretari. 851. B. in glo. e.
Iudex pro arbitro. 926. C. in glo. D.
Si super falso deducto per viam exceptio-
nis iudex pronunciat, non potest punire
nisi fiat noua accusatio. 144. C. in mar.
Iudex quā potest recusari. 334. D. i. gl. & ma.
Iudex qua ætate esse debet. 549. B. C. in
sum. l. quidam. de re iudi.
Iudex sententiam definitiuam nō potest
reuocare, sed declarare & interpretari
potest. 1590. A. B. in mar.
Iudex si haberi non potest, propria aucto-
ritate & manu rem meā auferre possim.
616. A. in mar.
Iudex si desit, potest quis suam rē recupe-
rare manu armata. 1676. C. D. in mar.
Iudex si nequit partes concordare, res di-
rimitur sorte. 15. A. in mar.
Iudicis iussus in secundo decreto habetur
loco tituli. 74. B. in mar.
Iudicis officio imposita pœna si nō est li-
mitata à iure. in verbo, Pœna.
Iudicis simplex præceptum vltra eius ter-
ritorium nō extenditur. 581. B. in sum. §.
is qui.
Vis est quādo quis quod sibi deberi putat
nō per iudicē reposcit. in verbo, Vis est.
Iudices inferiores non coguntur habere
equum in verbo, Iustitiæ.
Iudicem percutiens capite punitur. 1687
C. in mar.
Iudicatur quādoque sorte. ī verbo, Sorte.
Iudicari debent qui malefactores occul-
tant. 1572. A. in l. Metrodorum.
Iudicatus. i. condemnatus. 520. C. in gl. k.
Iudicatum.) Fructus beneficiorū possunt
capi in causam iudicati. 542. A. l. com-
modis. de re iudi.
Iudicati tempus. 518. C. in glo. q.
Iudiciales & prætorie stipulationes, diffe-
runt. 924. B. in textu & in glo.
Iudicium, id est actio. 135. D. in glo. g.
Iudicium. i. instantia. 341. D. in glo. o.
Iudicium. i. sententia. 1482. A. in gl. h.
Iudicium, id est voluntas. 209. C. in glo.
d. & 271. B. in glo. k.
Iudicium cū falso procuratore nullū est
1258. D. in glo. f.
Iudicium dictare alicui. 602. A. l. fi. de se-
para.
Extra iudicium confessio obligat. in ver-
bo, Confessio.
Interpellatio extra iudicium facta, an cō-
stituat quem in mora. in verbo, Inter-
pellatio

pellatio. Rem seu litem in iudicium deducere. in verbo, deducere. Quando deducitur aliquid in iudicium quod est fundamentum nostrae intentionis, ante omnia debet liquidari. in verbo, Liquidari. Iuramentum calumniae tacite omittitur. 18. C. in mar. sub lit. a. Iuramentum iudiciale retractatur praetextu testamenti de nouo reperti. 823. A. in mar. Iuramentum superiori datum de obediendo, intelligitur illicitis & honestis. 1905. B. in mar. Iuramento non astringitur pupillus etiam doli capax. 350. D. in mar. Iuranti se ignorare habuisse primam dilationem, datur secunda. 1422. D. in mar. Iurisdictio & notio differunt. 522. B. de re iudicata. Ius ciuile vigilatibus scriptum est. 622. C. in text. Ius ciuile cuiuslibet ciuitatis dicitur. 950. D. in glo. m. Ius gentium cum ipso genere humano proditum. 360. A. l. j. de acquiren. re. do. Ius gentium naturali ratione apud omnes seruatur. 359. C. l. j. de acquiren. reru. do. Ius in re, & pro re. 634. C. in glo. e. Ius non facit probatio, si sententia non facit ius. in verbo, Probatio. Ius nostrum. i. Romanum. 862. A. in glo. k. Ius subtilis. 1666. A. §. codicilli. Iuris & naturae impossibilitas aequiparantur. 1618. A. in marg. Iuris ignorantia non prodest, facti sic. 717. C. §. plane. l. j. de aqua quoti. Iuris praecipuos. 588. B. l. paterfa. §. me illud. de priui. credi. Iure hoc utimur. 310. A. l. Stichum. §. si Stichus. de sta. lib. Iure suo utens, dolo malo non videtur habere. in verbo, Dolo. Iustus maioris excusat. 132. in glo. d. Iustus iudicis in secundo decreto, habetur loco tituli. 74. B. in mar. Iusta aetas. de iure fisc. l. ait diuus Traianus. & 1752. B. §. de minoribus. Iusta & iniusta possessio. 413. B. in glo. g. Iusta possessio. 432. A. B. in l. quod seruus. Iusta vxor & iniusta. 1451. B. l. i. tex. & in glo. Iustè. i. non malignè. 622. A. in glo. m. Iusti parentes. 1677. B. in text. Iustius. i. minus iniustè. 872. D. in glo. r. Iustum testamentum. i. solene. 816. C. in glo. p. Iustus error & iustissimus. 485. B. in marg. Iustus pater. 1711. A. in sum. l. eius qui. ad municip. Iustitia. De ea denegata quandoque non tenetur iudex. in verbo, Iudex non tenetur. Iustitiae consul equum habere debet, alij iudices non coguntur. 1746. C. in glo. i. Iustus, & rogatus, differant. 65. D. in g. n.

L

Labi facultatibus. 1734. A. l. decurionibus. Lacus, quid. 670. B. §. lacus. Lapis nascitur & crescit. l. pro regione. de acqui. re. do. 366. B. *L' arrest des ribaults & marie* fundatur in l. constante. de adult. 1463. A. Lasciuia. 1484. A. in glo. u. Lasciuia & vino lapsus mitius punitur. in verbo, Vino. Lata fuga. 1580. B. l. exilium. de interdic. & releg. Late. i. aperte. 992. D. in glo. f. Latere. 1004. B. in text. Latitare est cum tractu aliquo latere. 568. B. C. §. latitare. Latitare quod secundum Ciceronem. 567. B. l. Ful-

cinus. §. quid sit. qui ex cau. in poss. ea. Latronum poena. 1335. C. in glo. e. Lecticarij. 935. C. l. scire. de verb. obli. Lectus. i. electus. 1683. A. in glo. e. Legatio libera. 1765. C. in marg. Legari etiam sine testamento potest. 182. C. in glo. n. Legata in testamento relinquuntur. 182. B. in glo. n. Legatarius unde consequitur aestimationem. 610. D. in glo. y. Legatus imperatoris, id est praeses prouinciae. 1425. B. l. hos. de accusa. Legatum conditionale quando transmittitur ad haeredes. 904. C. in margine. Legatum, & donatio, regulariter conueniunt. 635. B. in fi. glo. a. quandoque differunt, vt ibi. Legatum, & mortis causa donatio, conueniunt, & differunt. 178. B. in mar. Legatum non potest repudiari ante aditam hereditatem. 608. D. in mar. Legatum si factum est filio debitoris cum his verbis, plus tibi reliquisset, si pater tuus mihi soluisset: per hoc inducitur solutio debiti paterni. 875. C. in marg. Quando non detrahitur Falcidia de legato. 240. d. in mar. Legati non debent offendi. in verbo, Ambassadors. Legati sancti. 1766. A. B. l. fi. de lega. Legere. id est colligere. 772. C. in glo. q. Legere an possit quis per alium. 1145. A. l. mar. Legere militem. 1509. B. §. lege. Legere militem, & mittere, differunt. ibidem. Legio. 1682. A. in mar. & in glo. u. Legio Thebanorum decimata. 1682. B. l. ma. Legitimitas an sit facienda non vocatis his quorum interest. 322. A. in glo. a. Legitime comparere dicitur minor cum curatore. in verbo, Minor. Legitime factum quid. 89. C. in mar. Legitime factum poenam non meretur. 89. C. in glo. h. & 117. A. in glo. Legitimus. i. ordinarius. 1405. A. in glo. i. Legitimus dicitur meretricis partus, si maritum habet. 1449. C. in mar. Leuamentum. 1332. C. l. iij. in fi. si fa. fur. fe. di. Lex, id est pactio. 109. A. in glo. g. Lex, id est pactum. 146. C. in glo. c. Lex. i. priuilegium. 593. B. in glo. d. & 1718. D. in glo. a. Lex cedit vetustati. 111. A. in glo. c. Lex generaliter loquens an restringatur. 319. A. l. prospexit in sum. qui & a qui. Lex quando imponit poenam per verbum futuri temporis, nisi addatur aliquod istorum verborum, mox, omnino, ipso facto, &c. non incurritur poena ipso iure. 145. B. in mar. sub f. Lex supplet quod homo omittit. 521. B. in margine. Legis commissoriae pactum quod. 492. D. in glo. d. Legis procurator fructuarius est. in verbo, Procurator. Legem, id est pacta. 660. A. in glo. m. Legem prodere. 1442. B. l. j. §. j. de adulte. Ultra legem. i. statutum tempus. 660. A. in glo. l. Leges Romae docens, non alibi, est immunitus. 1755. B. in glo. e. & marg. Libellus, id est, *passport ou passeporte*, Gallice. 138. C. l. iij. §. j. de publi. Libellus in excusatis a tutela offerendus. 1890. A. in margine. & in glo. e. Libellus procedit, quo patitur vnam vel aliud: & si non fiat, petitur interesse. 920. D. in marg. Libellum ad aedes proponere. 39. A. l. dies. §. toties. de dam. infec. In libello an causa sit exprimenda. 3. versu

22. in glo. & 843. C. in mar. in glo. a. Liberare rem venditam, id est delurrer. 1000. in tex. §. cum venderet. Libera legatio. in verbo, Legatio. Libri, scholasticorum arma. in verbo, Arma. Liber & seruus bona fidei. poss. qualiter nobis quaerunt. 1004. D. in glo. a. Liber homo bona fidei possessus, & seruus alienus aequiparantur. in verbo, Bona fides. Liber homo possessus & seruus paria sunt quo ad aliquid. 501. B. in glo. i. Liber homo quando quaerit alteri hereditatem. 392. A. in glo. g. Liber homo quandoque recipit aestimationem. 1898. C. in glo. q. Liber homo scienter non possidetur. 436. in glo. n. Liber populus. l. non dubito. 1660. A. §. liber. de capt. Liberæ personae. 1288. A. l. mater filij. de furtis. Liberi populi qui. 1659. C. D. in mar. Liberi tres. in verbo, Tres. Liberalitas. 151. in glo. c. Liberalitas. i. donatio. 163. A. B. in glo. d. Liberalitas non est donatio, sed virtus animi. l. hoc iure. in sum. §. non. 163. A. de dona. Libertas an rescindatur testamento rescisso. in verbo, Testamento. Libertas directa & fideicom. differunt. 225. D. in glo. i. Libertas non deliciis, sed iustis affectionibus data. 208. A. B. l. illud. de ma. vindic. Libertatis conditio quandoque deterior. 223. C. in glo. e. Libertatis fauor. 303. l. si hereditas. de sta. libe. Libertati contraria seruitus. 246. C. l. rogo. de fideicom. liber. Libertinitas. 1610. C. l. si procuratorio. §. si is qui. quando appel. sit. Libertus honorem exhibere debet patrono tam viuo quam mortuo. 861. B. in tex. Libidinis causa pueri castrati. 1483. C. l. eiuisdem. §. & qui hominem. ad. l. Cornel. de sic. Libramentum. 661. D. in glo. h. Licentia de ingrediendo rem auctoritate propria, potest in alium transferri. 9. B. in mar. sub f. Licitatio. i. emptio. 1656. B. in glo. u. Licitor, homo qui magistratus insignia portabat. 266. in glo. k. Licitores, qui. 210. B. in mar. Limenarchae. 1749. A. in marg. Limitati agri. 372. B. l. in agris. & in glo. i. & 664. D. in glo. p. Liquidari debet ante omnia id quod conditionale deducitur in iudicium. 928. C. in marg. Lis mortua, id est perempta instantia. 1230. B. l. iij. iudi. fol. Lis ordinata. 1688. C. l. qui status. de re milita. Litis aestimatio similis est emptioni. 446. C. l. litis. pro empto. Litis aestimationem offerre. in verbo, Aestimationem. Litis aestimationem sufferre. l. quod & lex. §. si tamen. de lib. ho. exhi. & 1375. B. in l. sepulchri. Liti se offerre. l. iij. de re iudi. 519. B. Litem in alienam coire. 1480. C. l. ex senatuscon. ad leg. Iul. de vi priua. Litem in iudicium deducere. in verbo, Deducere. Litem mori pati. 607. B. l. vel ei. Lite contestata potest accipi, fideiussor de

Index materiaram

iudicio listi &c. 1072. C. in mar.
 Lites sunt dirimendę & celeriter expediendę. 111. A. in marg.
 Litigiosam rem vendi. 1623. B. in tex.
 Litigiosi vitium rem non afficit. 881. D.
 Locatione an licitatio legi debeat in prin. 141. A. l. ix. de publica.
 Locatio an valeat si interueniat error. 911. D. in glo. f.
 Locus publicus. 651. A. §. publici.
 Locus publicus & via publica differunt. 10. D. in margi.
 Locus & fundus quid differant. 1817. A. in tex.
 Locus vacuus. in verbo, Vacuus.
 Locus vitiosus. l. fluminū. §. vitium. de dā. infec.
 Logographi. 1748. D. in mar.
 Longobardi sagaces. 453. C. in gl. d.
 Longius quod est, in stipulationib. seruatur. in verbo, Minus.
 Longum tempus. i. decem annorum. 110. A. in mar. & 1223. C. in gl. f.
 Lucratuę duę causę an in toto in vnum concurrant. 1171. D. in glo. p.
 Lucrum non facere, & damnum pari, differunt 84. C. in mar.
 Ludus. Venditio facta in ludo an valeat. 880. C. in mar.
 Luere se. 1688. C. l. qui status. de re milita.
 Luitio. 1671. A. l. si patre. de capt.
 Lumen, & prospectus, differunt. 13. C. in glo. f.
 Luxuria. 94. D. in glo. t.
 Luxuria est lata culpa. 1354. A. l. si fortuito. de incendio.

M

Magistratus minor maiore p̄cedere debet. in verbo, Maiorem.
 Magistratus fiducia iniuriari non licet. in verbo, Fiducia.
 Magistratus quādo non teneatur de iustitia denegata. 39. D. in mar.
 Magna p̄na pro re modica. 1514. A. in glo. o.
 Maior pars qualiter consideratur. 1717. A. in mar.
 Maleficium meo nomine factum qualiter possum ratificare. 675. C. in mar.
 Maleficium quatuor modis committitur. 887. D. in glo. d.
 Specialia tria in vero maleficio locum nō habent. 889. in glo. i.
 Maleficia distinguunt voluntas & propositum delinquentis. 1309. B. l. qui iniurię. de fur.
 in Maleficiis dicitur incontinenti fieri, quod fit vno impetu. 1461. B. in mar.
 Malus semel, p̄sumitur postea malus. in verbo, Semel.
 Mala fides auctoris nocet heredi. 843. C. in mar.
 Mala mensio. 1374. C. D. §. quęstionis verbo.
 Maleficia punienda sunt. 142. B. in glo. u.
 Alterum.
 Malum minus de duobus est eligendum. 872. D.
 Mācipia venalia & vsualia: & veterana & nouitia. 147. C. §. quotiens.
 Mandare. Si mādaui tibi vt hominem occideres, & tu alteri mandasti, omnes tenemur. 742. C. in mar.
 Mandans cui quid illicitum, tenetur si ille mandat alteri. 1525. B. in mar.
 Mandatarius & mandans in delicto, possunt accusari in eodem libello. 1505. B. in marg.
 Mandatum speciale plerūque plus operatur. 159. B. C. in glo. i.

Mandato generali illicitum non continetur. 674. D.
 Mandato æquiparatur rati habitio. 675. A. §. sed & si quod alius.
 Mandata p̄lati exequi nolēs, punitur vt defertor. in verbo, P̄lato.
 Magister nauis. 144. A. in glo. o.
 Manumissio quoad aliqua similis est morti. 1182. B. in gl. b.
 Manumissio similis morti est quo ad seruum subtrahendum. 1293. B. in tex.
 Manus leuatio, non solum verberatio, facit quem teneri iniuriarum. 1371. A. l. Itē apud. §. j. de iniur.
 Manus militaris. 641. B. l. iij. in prin. ne vis fiat ei.
 Manus munitio olim fiebat in æde sacra. in verbo, Consignatio.
 in Manum conuenire. 1006. B. in mar.
 Manum iniicere. 202. B. in marg.
 per Manū prohibere. 16. C. §. meminisse.
 Manu facta templa. 1514. A. l. vj. ad. l. Iul. pecul.
 Manu longa. 1175. B. de solu. & lib. l. pecuniam.
 Manu militari. in verbo, Militari.
 Manu prohiberi. 390. B. l. quamuis.
 Maritus in accusando plura p̄cipua habet. 1453. C. in gl. l.
 Maritus notarius potest facere instrumentum pro vxore, nō pro seipso. in verbo, Notarius.
 Mariti affectio dicitur in vxorem, vxoris verō in virum animus. 1573. B.
 Marito operas an debeat vxor. in verbo, Vxor.
 Mansio mala. in verbo, Mala.
 Mastigophori. 1749. B. in margi.
 Mater filium vindicat, quod speciale est. 281. B. in glo. k.
 Materfamilias, quę. 1447. C. l. mater. de adult.
 Materfami. est notę auctoritatis fœmina. 779. B. l. iij. in fi. de libe. exhi.
 Materina origo an censeatur. ad municipalem. 1707. C. l. j. §. qui ex duobus.
 Matrimonium consensu redintegratur. 1670. D. de capt. l. cum duę. §. non vt pater.
 Matrimonium non faciunt solę tabulę. 169. C. l. donationes. ad prin. de dona.
 Matrimonio adiecta cōditio impossibilis an vitiet. in verbo, Conditio.
 Matrimonia debent esse libera. 1023. B. in marg.
 Matruelis. 1487. B. ad. l. Pomp. de par. l. j.
 Mea res amplius quam semel esse non potest, s̄pius deberi potest. l. & an. de excep. rei iudi. 828. B. in tex.
 Medicus ob imperitiā ex maleficio tenetur. 887. C. in gl. b.
 Melius, id est tutius. 16. D. in glo.
 Memoriam excedere refertur ad homines viuentes. 724. D. in glo. a.
 Menander. 1659. A. in mar.
 Mendacium) Agi ad duplum ob mēdaciū an possit. 294. D. in glo. z.
 Mendax non omnis tenetur falsi. 1504. D. in glo. l.
 Menianum. 651. D. in gl. g.
 Mentē. 1283. D. in glo. i.
 Mentē hoc aliquid dare aut facere pollicitus, nisi finito mēse cogi nō potest. 949. C. m. l. qui hoc anno.
 Menfores. 1762. B. in text.
 Mensularius, id est nummularius. 586. A. in glo. m.
 Merere. 1720. D. in glosa.
 Meretricis parrus cēsetur legitimus, si maritum habet. 1449. D. in mar.

Meretrici donare licet. 154. D. l. v. de donatio.
 Metus hominis crudelis est iustus. l. mortis. de dona. mor. cau.
 Meum magis est, quod per meam probitatem quæro, quā ex hereditate. 1678. B. in glo. p.
 Migrare dicitur inquilinus, quando recedit ē domo conducticia cum bonis suis. 981. A. in glo. a.
 Miles armatus, & cœlestis, æquiparantur. 523. C. in mar.
 Miles esse potest teste altero carens. 1682. C. l. qui cum vno. de re milit.
 Milites caligati. in verbo, Caligati.
 Militibus arma sunt necessaria. 1833. D. in glo. q.
 Militaris via, id est publica. 649. A. in gl. b.
 Militari manu: hæc clausula quid importet. 489. C. in mar.
 Militaris manus. in verbo, Manus.
 Militariter. 1684. B. l. qui cum vno. §. qui post. de re milita.
 Militarię statum mutare. ibidem.
 Militiam mutare. l. non est facile. 1437. A. & 1681. C. §. miles.
 Miniculator. 350. D. in glo.
 Minimum etiam damnum refarciendum. 78. A. l. si proprietarius. verfic. ergo. de dam. infec.
 Minimum in obscuris sequendum est. 151. D. in mar.
 Minor magistratus maiore p̄cedere debet. in verbo, Maiorem.
 Minor vendens non habet fidē de pretio. in verbo, Ecclesia.
 Minor viginti annis non est, qui supremū diē anni vicesimi agit. 194. B. l. j. de manumiss.
 Minore restituto ad rem, non restituitur aduersarius eius ad pecuniam. & c. 1197. C. l. qui res suas. §. huic applicatur. de solu. & libe.
 Minus quā potest debet condēnare iudex. 1224. C. in glo. m.
 Minus quandoque, id est magis. 440. D. in glo. b.
 in stipulationibus id seruatur quod minus quodque longius est. 929. A. l. si ita stipulatus fuero, de ver. oblig.
 Misericordias, id est vnam per alteram tolli. 900. C. in glo. r.
 Missilia. 368. C. §. Item si quis.
 Missio militum. 1509. B. ibi, mittendum.
 Missionum genera. 1691. C. l. milites agrū. §. missionum. de re mili.
 Missus in possessionem non facit fructus suos. 566. C. l. Fulcinius. in prin. quib. ex cau. in pos. ea.
 Mittere militem, & legere, differūt. in verbo, Legere.
 Mobilis rei abiecta possessio. 448. A. B. l. si rem. de acqui. pos.
 Mobilia abusiue dicuntur possideri. 780. A. in glo.
 Modica pro re p̄na magna. in verb. P̄na magna.
 Modicum, id est non totum. 275. in glo. a.
 Modicum tempus. 703. D. in gl. p. & 775. D. in glo. n.
 Moduli seu modioli, qui. 86. B. C. in marg.
 Referre in modulos dicitur nunciator, cū accepta chorda & baculo mensurat opus. 22. B. l. non solum. §. sciēdum. de no. ope. nun.
 Modus, id est qualitas. 668. B. in gl. e.
 Moliri, id est ædificare. 8. C. D. in glo. o. & 736. A. in glo. i.
 Molitio, id est ædificatio. 22. in glo. q.
 Momentum. In p̄scriptio. xxx. vel. xl. annorum

annorum requiritur tempus de momēto ad momentum. in verbo, Prescriptio.
 Monachus si fuit notarius ante ingressū religionis, & instrumentum sit apud eū, agitur cōtra monasterium in verbo, Instrumentum.
 Mora an & quādo potest purgari. 1120. C. in glo. p. & in marg.
 Mora non committitur cum effectu per litis contestationem. 139. A. in gl.
 Mora nulla intelligitur, vbi nulla petitio est. 1010. B. C. l. si pupillus. de verb. obli.
 Mora rei nocet fideiussori. l. mora. de ver. obli. & in mar. 984. A.
 Mora socij socio nocet. 1906. C. in glo. k.
 Moræ purgatio quādoq; admittitur, quæque contrā. 895. A. B. in marg.
 Moram nō parit interpellatio extraiudicialis 98 BC. in mar.
 Morari, id est differre. 986. D. in glo. f.
 Moratoria cautio. 1797. B. §. pro pecunia. l. cū possessor. de censibus.
 Morbus fonticus. 551. A. B. l. quæsitum. de re iudi.
 Morientium actus suspensū. 174. D. i. gl. q.
 Mortis causa donatur, quæ presens præserti datur. 190. A. l. inter mortis. de do. mor. causa.
 Pœna post mortē durat. 1685. D. in casu.
 Morte dānatus statim fit seruus. 1567. D.
 Morte dānat⁹ si bonus est artifex, & reip. utilis, absoluitur. 1568. B. ex textu.
 à Morte suscitatus an recuperet bona. 898. D. in si glo. y.
 Mortuus nō dicitur debere, sed debuisse. 1011. C. in mar.
 Sententia valet in mortuū. in verbo, Sententia.
 Mouentia, id est mobilia. 1534. D. in glo.
 Mox, id est postea. 1148. C. in glo. g.
 Mulier non tenetur scire iura. 1472. D. in glo. g.
 Mulier quādo postulat, & fideiubet. 1866. C. in glo. h.
 Mulier quādoque accusat. 1511. C. l. iij. ad. l. luli. de anno.
 Mulier suffocans infantem ī vtero, qualiter punitur. 1388. D. in marg.
 Mulier variè sumitur. 1802. C. D. in textu. & gloss.
 Mulier visceribus suis vim infert dū partū abigit. 1485. A. l. si mulierem. ad leg. Cor. de lica.
 Mulieris vulua potest habere quinque loculamenta. in verbo, Vulua.
 Mulsū fit ex vino & melle, hodie ex faccaro: Gallicè, *hippochras*. 364. in text.
 Multitudo, quid. 1346. C. in glo. i.
 Municipalis honor, quid. ī verbo, Honor.
 Municipales. 1707. B. in mar.
 Munifices, qui. 1805. A. B. in mar.
 Munire ripam petēs, quid facit. in verbo, Ripam.
 Munus personale, & patrimoniale. 416. A. l. j. ad munici. §. illud.
 Munera corporalia nō præstant fœminę. 1739. B. l. iij. §. corporalia. de muner. & hono.
 in Muro factæ scripturę creditur. in verbo, Scripturis.
 Mutare militiam. l. nō est facile. §. quod si leuis. 1437. A. & 1691. D. in textu. vide ī verbo, Militiam.

Mutari delicto non potest, quod rectè transactum est. in verbo, Delicto.
N
 Nam. i. certè. 807. D. in glo. c.
 Nates non habent serui. 354. D. i. glo. q.
 Natalibus restituere. 329. B. in mar.

Natura. i. patria potestas. 1275. C. in glo. g.
 Natura cedit vetustati. 111. A. in glo. c.
 Naturalis. i. consuetus. 664. C. in glo. m.
 Naturalis possessio est corporalis. 433. D. in glo. i.
 Naturaliter, id est iniuste. 673. D. in glo. p.
 Naturaliter tantū debitum executor testamentarius soluere non potest. in verbo, Executor.
 Natus ante decurionatū patris, an dicat filius decurionis. §. in filiis. 1729. C. l. ij. de decuri.
 Nauem ædificare senatores nō pōterant. 1753. C. in text. & mar.
 Naufragæ res, quæ. 1349. B. l. j. in fin. de incen. rui.
 Naufragium. 1352. C. in glo. u. & glo. y.
 Naufragium suppressere. l. eiusdem legis. 1483. C. §. item qui auctor.
 Naues actuariæ. 1657. B. de capti. l. nauib⁹.
 Nauicularij. 1737. C. l. j. de mu. & ho.
 Nauigiū, quid. 665. B. C. §. ait prætor.
 Naupegi. 1762. C. in mar.
 Nec, id est non. 1268. B. in marg.
 Ne non, id est quod non. 389. in gloss. n.
 Necessarius, id est consanguineus. 154. in glo. c.
 Necessarium quandoque, id est vile, non damnosum. 17. in gl. & 331. C. in gl.
 Necessitas causatiua. 601. C. in glo. h.
 Necessitudo, id est parētela. 565. C. in gl. d.
 Negatio quādoque abūdat. 603. D. in gl. h. & 914. D. in glo. x.
 Negationes duæ quandoque negant. 80. i. glo. h.
 Negligenti tempus non currit. 1444. C. i. glo. k.
 Negligentiæ suæ expensum ferre quisque debet. 622. B. l. pupillus. quę in frau. cre.
 Negotiales, pragmatici. 1554. D. in marg.
 Negotiari an damnetur quis. 1155. B. l. moris. de pœnis §. sed damnare.
 Negotium habere, id est, contractum. 1775. B. l. qui liberalitate. §. curatores. de openb. pub.
 Nepos proprie. 1261. D. in mar.
 Nepos à patre nō ab auo alēdus est. 1380. A. B. in mar.
 Nepoti aufertur hereditas propter factū aui. 1505. D. in glo. o.
 Nocet, id est nocere potest. 658. D. in gl. y.
 Nocere.) Quandoque magis inspicitur quid nocet, quā contia. 353. in glo. c.
 Noceat ne, an pro sit scientia vel ignorantia. 363. D. in glo. n.
 Nomen. 1631. C. l. fisci. de iure fisci.
 Nomen emere. 857. C. l. apud Celsum. §. quod si is. de dol. ma. excep.
 Nomen facere. 1792. B. l. j. de proxē.
 Nomen facere, id est debitorē. 273. D. §. Stichum rationibus.
 Nomen monstrare. 1792. B. l. j. de proxē.
 Nomen rei aboleri. in verbo, Rei.
 Nominis error nō impedit acquisitionē possessionis. l. si me. de acq. possel.
 Nominis periculū agnoscere. 438. C. i. sū. l. Titio cū esset. §. Titius. ad municipa.
 Sub nomine appellatiuo quando heres grauat, hereditas videtur grauari. in verbo, Hereditas.
 Nomina continentur appel. rerū. 1228. B. in mar.
 Nomina debitorum. in verbo, Referri.
 Nominum venditor. 1797. B. l. cū possel. for. in prin. de censu.
 Sūmā in nominibus ex Calendario dare. 876. A. l. pater pro filia. §. ex quadrāte de do. ma. excep.
 Nomenclator. 350. D. in glo.
 Normani sagaces. 453. C. in glo. d.

Nostrum dicitur factum alienum. ī verbo, Factum.
 Nostrū ius. i. Romanū. ī verbo, Ius nostrū.
 Notare. i. reprehēdere. j. verbo, Adnotare.
 Notare, id est scribere, reprehēdere. 1003. C. in glo. k.
 Notarius, id est scriptor. 270. D. in gl. i.
 Notarius non potest sibi adscribere ī testamēto alterius, nec esse rogatus. 1493. C. in mar.
 Notarius si fuit monachus, agitur contra monasterium si instrumentum sit apud eum. in verbo, Instrumentum.
 Notarij error nō vitiat instrumentum, in verbo, Error.
 Notio & iurisdictio, differunt. 522. B. l. v. de re iudi.
 Notionem p̄cipis facere. 1592. C. l. si qui separatim. §. si quis. de appel. & relat.
 Notorium tollit ignorantie p̄sumptionem. 1401. B. in mar.
 Nouare. 597. B. in gl.
 Nouatio quid, & vnde. 1112. B. l. j. de noua.
 Nouatio an fiat per stip. cōditionalē & c. 1126. D. in gl. l.
 Nouatio per sententiam. 829. C. in glo. g.
 Nouum dictio, variè sumitur. 1. A. i. mar.
 Noui operis nuntiationis edictū tria capita habet. 17. B. in gl. e. & in mar.
 Noui operis nuntiatio sex modis fieri potest. 29. D. in glo.
 Noxa caput sequitur. 1378. B. l. sed si vnus. §. si iussu. de iniur.
 Noxa caput sequitur, id est noxia. l. quod dicitur. de fur. & l. si cū. §. ij. & iij.
 Noxam sarcire. l. qui ædes. de incen. rui.
 Nubere potest filia patre inuito, nō ignorante. in verbo, Filia.
 Nudo cōsensu cōtrahitur. l. prout. de fur.
 Numo vno conducere. 420. B. in mar.
 Numi corrafi. in verbo, Corrafi.
 Nunciare, id est dominū certificare. 740. C. in glo. n.
 Nunciare causas. 1641. B. l. res quę §. sicut, de iure fisci.
 Nunciare quandoque, id est accusare. 1511. D. in glo. n.
 Nunciare & prohibere idem est. 26. D. in glo. g.
 Nunciandi nouum opus edictum tria capita habet. 17. C. in glo.
 Nunciatio, id est stipulatio. 20. B. in glo. r.
 Nunciatio noui operis variè fit. in verbo, Noui operis.
 Nunciatio qualiter fit post opus factum. 21. A. in mar. l. iij. §. t.
 Nunciatio vera & sola vnica est, scilicet verbalis. 6. C. in mar.
 Nunciatio triplex. 8. C. in glo. & l. v. §. & bellē Sextus. de ope. no. nun.
 Nuntiationes tres. 6. C. in mar.
 Nuptiæ quandoque, id est spes nuptiarū, seu sponsalia. 584. in glo. u.
 Nuptui danda puella nubilis. 584. C. l. in terest. de priui.
 Nutricia nutricū sunt mercedes. 1789. C. l. j. §. ad nutricia. de var. & extraor. cog.
 Nictostrategi. 1749. A. in mar.

O Afis insula. 1581. C. D. in mar.
 Obedientiæ iuramentum intelligitur in licitis & concernentibus officium. in verbo, iuramentum.
 Obedientię virtus magna. 1681. D. in glo. p.
 Obiici bestiis, & subiici, differunt. 1489. C. in margine.
 Obligatur nemo alienū factum promittens. in verbo, Alienum.
 Obligatus dicitur, qui exceptione se tueri nō potest. 338. l. vel obligat⁹. §. obligatū.
 c ij

Index materiaram

Obligati in solidū an viriliter plures sunt quando in instrumēto obligatorio scribuntur. 1042. D. in glo. f.

Obligatio an alteri per alterū quærat. 891. C. in glo. e.

Obligatio ex die. & ad diē. in verbo, Dies.

Obligatio naturalis donationē impedit. 163. D. in glo. o.

Obligatio naturalis impedit repetitionē indebiti soluti. 1095. B. in margine.

Obligatio quāque. i. cōuērio. 905. B. i. gl. a.

Obligatio quādoque nascitur extra id quod agitur. 336. D. in glo. q.

Obligatio soluitur eo vinculo quo queri. 447. C. l. quamuis saltus. de acqui. poss.

Obligatio transit ad heredem etiam lite nō contest. 1088. B. in mar.

Obligationem an vitiet diuersitas stipulationis. in verbo. Stipulationis.

Obligationes ex variis figuris causarū orientes quæ. 883. C. in glo. b.

Obligationes licet sint de iure gen. actiones tamen sunt ciuiles. 897. D. in fi. gl. n.

Obligationibus duabus existētib⁹ inuicē, vtra illarum tollatur. 1044. A. in glo. m.

Obrepere p̄sidi. 1506. B. C. i. l. si quis obrepserit.

Obsignare. 1534. A. in glo. z.

Obstetrix. 1787. B. l. p̄sces prouinciæ. §. sed & obstetrices. de va. & extra. cog.

Obrinere. i. retinere. 417. D. in glo. k.

Occidisse confessus non auditur, nisi constet de corpore. in verbo, Confessus.

Occidens factum in vtero, qualiter puniatur. in verbo Mulier.

Occisus censetur quis à tēpore illati vulneris. 555. D. in mar.

Occupari. 955. D. in glo. i.

Occupare quis dicitur. B. 534. B. in glo. l.

Occupantis cōditio melior. 782. D. in glo.

Ociosum. 1460. B. in tex. l. quod ait lex.

Odor, id est fœtor. 656. B. in glo. z.

Offerēti se spōte, parciur. 1686. B. in mar.

Offerre se liti. 519. B. l. iij. in prin. de re iud. 519. A.

Officium indiuiduum. 1712. C. l. quid ergo. §. nec iustē. ad municip.

Officij vtilitas. 1574. C. in fine. l. vj.

Officium suū nemini debet esse damnosum. l. si seruus. §. quod verò. de fur. 1310 B. in mar.

Ex officio. i. ex officina grapharij. 1650. B. §. quotiens.

Olim, duo tēpora significat. 5. C. in marg.

Omnis, dictio vniuersalis. 1653. B. in mar.

Omnes, id est singuli. 1333. C. in glo. g.

Omnimodo. 1073. B. in glo. g.

Omnimodo dictio, quid importet. 126. B. in mar. sub †.

Omissa quādo comprehensa intelligātur in stipu. in verbo, Doli.

Omittere, id est repudiare. 185. B. in glo. g.

Onerare. l. j. quādo appellan. fit. §. rursus.

Operæ nō possunt deberi. nisi iure patronatus. 1067. D. in glo. d.

Operæ pars. 956. D. in glo. c.

Operæ siue certę siue incertę non possūt. per seruum deberi nisi iure patronatus. 1067. D. in mar.

Operæ siue certę siue incertę repeti non possunt. & c. 1038. C. in mar.

Opera malorū hominum vtens, aliquatenus culpæ reus est. 890. A. in textu.

Operas an & quas debet marito vxor. in verbo, Vxor.

Opinio fatua non tenenda. 1616. C. D. in gl. r.

Opem ferre. l. i. furti actione. §. opem fert.

Optio. 1762. B. in tex. & in gl. r.

Optio à testatore, & à lege. differūt. 316. A

in glo.

Opus facere promittens, ex causa per aliū faciet. 1783. A. in textu.

Opera noua sex modis nunciari possunt. 29. D. in glo. e. in fi. col.

Opus nouū facere, quid. 7. B. §. opus. l. j. de no. ope. nun.

Opus formatum. & opus informe. 759. A. in glo. E.

Opus perfectum quomodo nūciari possit. 21. B. in mar. sub. ij. †.

Opus quādo dicitur ichoatū. 14. A. i. mar.

In ipso opere. 14. A. in tex.

Operis effect⁹ in partes diuidi nō potest. 981. C.

l. in executione. §. secunda. de verb. obli.

Operum curatores. 1708. C. l. quotiens filius. §. sed & si curatores. ad municipa. Oratores. 1478. B.

Orcinus libertus. 261. in glo. c.

Ordinare quid est. 1733. C. in mar.

Ordinarius, delegati sentētiam exequi potest, non contra. 518. C. in glo. p.

Origo materna an censetur. 1707. C. l. j. ad municipa. §. qui ex duobus.

Oriundus. 1592. D. in glo. t.

Osprionia. 1749. D. in mar.

Offuaria. 1391. D. in glo. n.

P

Pactū, quid. 781. B. l. pactū. de pollici. Bactum legis cōmissoria, quid. 492 D. in glo. d.

Pactū nō valet per quod immutatur natura precarij. 767. B. in mar.

Pactum nudū est cōtractus innominatus. 884. A. in mar.

Pacti appel. non venit cōtractus nominatus. ibidem.

Nulla pacto. i. nulla ratione. 622. A. i. gl. n.

Palmarium. 1789. C. in glo. h.

Pannicularia. de bo. damnat. l. diuus. §. pānicularia. 1574. A. B.

Pannum rubrum fugate pecus. 1299. A. l. in furti ad fi. de fur.

Par caponum, in verbo, Promittere.

παροχαινωδς. id est fufius & cum extensione. 562. C. §. hæc verba.

Parciur dānato ad mortē, si est vtilis reipu. 1567. B. in l. ad bestias.

Parciur offerēti se spōte. 1686. B. in mar.

Parciur spōtē cōfidenti. in verbo, Spōtē.

Parentes iusti. 1677. A. in text.

Parentes quatenus dicūt. 534. A. i. gl. g.

Partis ad totum debet esse proportio. 295 in glo. a.

Partis appel. an dimidia cōtineatur. 84. D. in glo. x.

Partē debiti an actor petere potest. in verbo, Actor.

Partes singulæ fundi non possidentur, sed vniuersitas. in verbo, Fundus.

Partes si sunt cōcordes, iudex debet sequi earū voluntatem. in verbo, Cōcordes.

Partum abigere. in verbo, Abigere.

Partu vno quinos edi, nō septenos, posse Aristoteles auctor est. l. 1592. C. si pater. de solu.

Pastinare. 754. B. in glo. n.

Pater exheredando filium mala mente, videtur reuocare donationem aliās ei factam. 507. D. in mar.

Pater iniuriam filij remittere potest. 1382. C. in mar.

Pater & filius vna persona cēsentur. 826. B. in marg.

Pater olim filium occidere poterat, hodie non. 1482. C. in l. inauditum.

Pater tenetur dotare filiam. 909. D. i. mar.

Pater vilis, filij honesti contumeliā ad suā vtilitatem metiri non debet. 1379. B. l.

sed si vnus. §. filiofami. de iniur.

Patris iniquitate filios retinet mater. i. verbo, Mater.

Patris, qui nascuntur, non matris familiā sequuntur. 1849. C. l. familiæ. de verb. signifi.

Patris voluntate donare potest filius. 152. B. l. ij. in princ. de dona.

Patri agēti actione iniuriarū p̄ iniuria filio illata, q̄ actio cōpetat. 1261. B. in glo. c.

Patiētia inducit consensum. 135. in glo. g.

Pati est facere. 917. A. in glo. c.

Patria) Honores petere in sua patria licere. 1735. C. l. eos qui. de decur. i.

Patria potestas in pietate esse debet, nō in atrocitate. l. diuus. ad. l. Pom. de par.

Patrimoniale mun⁹. 1738. B. de munerib. & ho. l. j. §. illud.

Patrimonij appel. quid continetur. 1228. B. n. margine.

Patronus. i. aduocatus. vide in verbo, Aduocatus.

Pauliana actio que. & vnde. 606. D. in glo.

Pauperi quā diuiti magis subuenit. 1407 C. D. in glo.

Peccatū est, quod ex fide non est. 1350. A. l. j. §. vsque adeo. de iniur.

Pecunia præfenti vēdi debent pignora. in verbo, Pignora.

Pecunia sepeliri prohibetur. 446. in glo. m.

Pecuniæ nō numeratę exceptio opponitur & c. in verbo, Exceptio.

Peculiū castrēse. i. l. castrēse. de cast. pecu.

Pecus appellere. 670. C. §. si quis.

Pedanei iudices. 1570. B. i. l. si quis aliquid. de pœnis. §. iudices.

Pelliones. 1762. C. in text.

Pendere quid est. 894. D. in glo. q.

in Pendenti esse, id est incertū esse. 1058 A. aliās in pendenti, id est sub conditione. l. nō quemadmodum. supra de iudi.

Penes dictio, qualiter sumit. 643. B. i. mar.

Peragere appellationem. si pēdēte appel. l. appellatore.

Peragere reū. 1442. B. §. perigisse. & c. 1530 B. in tex. & c. 1417. A. in l. accusatore.

Peragere reum. in verbo, Reum.

Perdere.) Necessaria ad acquirēdum, sunt necessaria ad perdendum. 419. A. B. in. fū. & tex. l. quemadmodū. de acqui. pos.

Perduellionis crimen. 171. in glo. a. & 1858. D.

Perduellionis crimen contra quos cōmittitur. 1858. D.

Perēptorium. 548. A. l. contumaciā. §. j. de re iudi.

Peremptoria post sētentiā opponitur. 171 in glo. l.

Perenne. 664. C. in glo. k.

Perenne flumen. 663. B. in tex.

Perficere. i. reficere. 979. D. in glo. l.

Perfunctoriē. 740. C. D. in mar.

Periculum agnoscere. 1712. B. C. §. talis.

Periculum instās variē dicitur. l. mortis. & 175. A. l. iij. seq. de mor. cau. do.

Periculum multiplex. 18. A. in glo.

Perire volens nō auditur. 1151. A. 1592. C. in tex.

Peritus debet esse melioris conditionis quā stultus. in verbo, Stultus.

Permissum dicitur omne quod nō prohibetur. 1721. A. in marg.

Permittitur ratione studij, quod aliās nō. in verbo, Studij.

Permittere. i. statuere. 3. in glo. c.

Permittens ætas, id est nubilis. 584. C. l. iij. de privileg. credit.

Perpetu⁹. i. naturalis. 673. C. i. tex. & i. gl. n.

Perpetuus, id est non ad modicum tēpus. 133. A. in glo. q.

Perpetuo

Perpetuo, id est vsque ad triginta annos. 29. C. in gl. f.
 Perpetuum interdictum. 656. C. §. hoc interdictum perpetuum. Vide in verbo, Interdictum.
 Perpetuo competit. 683. A. §. hæc actio.
 Persona. 1610. d. §. Paulus.
 Persona iniuriam facientis, facit crescere contumeliam. in verbo, Contumelia.
 Persona sæpe mutatur. 824. A. in gl. m. causæ magis quam personæ beneficiū datur. 537. B. C. l. tempus. de re iudi.
 Personis data immunitas, cū personis extinguatur, rebus nunquam. 1795. B. l. iij. de cens.
 Personalis actio quandoque rei successorem sequitur. 636. in glo. r.
 Personalis actio quare sic dicta. in verbo, Actio personalis.
 Personalis dispositio cum persona extinguatur. 536. C. in mar.
 Personale munus. 1738. A. de mune. & hono. l. j. §. illud.
 Personalia beneficia ad defensores transeunt. 54. A. in gl. n. & in mar.
 Perrinere verbum, latè patet. 9. B. in gl. h. 734. A. in tex. §. quod ait prætor.
 Peruenire. 586. C. l. si ventri. §. peruenisse. de priui. credi.
 Peto, id est volo. 275. D. in glo. n.
 Petuntur inhonestè, quæ honestè accipiuntur. in verbo, Accipiuntur.
 Petitor, id est creditor. 1203. C. in gl. i.
 Petitio, id est repetitio. 1184. D. in gl. r.
 Philanthropia. 1793. A. l. j. de proxe.
 Philanthropiæ nomine accipere. 1793. A. in mar.
 Philosophia non est irreligiosa. 1787. C. l. j. §. an & philosophi. de var. & extraord. cogni.
 Philosophi opera nõ debet esse mercenaria. in verbo, Philosophia.
 Philosophantes verè, pecuniam contemnant. 1755. A. l. in honoribus. de vaca. mu.
 Piarda. 665. B. in glo. e.
 Pietas duplex. 774. C. in glo.
 Pietas genuina. ibi. in tex. §. si eum quis.
 Pigmentarius. 1483. A. in glo. f.
 Pignus accipiens creditor in solutum, videtur capere pro toto debito. in verbo, Creditor accipiens.
 Pignus dando non liberatur quis, si tenetur satisfacere. in verbo, Satisfacere.
 Pignus possidet creditor. 440. D. in gl. d.
 Pignus prætorium & conuentionale. 579. D. in glo. o. & 700. B. in glo.
 Pignus prætorium non possidetur. 383. A. in glo. b.
 Pignoris distrahendi quæstio summaria est. 528. A. l. à diuo. de re iudi.
 Pignora addici creditori. 529. A. in gl. d.
 Pigris & negligentibus iura non subueniunt. in verbo, Expensum.
 Pinguare agrum. 745. D.
 Piscatio diurna in publico flumine non præscribitur. 487. A. l. præscriptio. de vsucap.
 Piscatus longo tempore in publi. flumine alium prohibere non potest. ibid. Planum.) De plano, id est iudice non sedente pro tribunali. 1449. A. in glo. c.
 De plano discutere. 1421. B. C. l. leuia. de accu.
 De plano, & pro tribunali, differunt. 1523. B. §. si quis autem.
 A plano vergere ad aquam. 666. C. in l. flumina.
 Plectola patria Virgilij. 1723. A.
 Plenus annus. de decurionib. l. ad tempu-

blicam.
 Pluralis locutio duorum numero contenta. 1854. D. in mar. & in gl. h.
 Plures furæes quandoque pro vnico furto, quandoque pro pluribus tenentur. in verbo, Familia.
 Plures non facillè consentiunt. 408. A. l. j. §. fina. de acqui. pos.
 Pluris taxatio quid contineat. 1847. C. in textu.
 Plurium ex facto seruorum agitur contra dominum. 138. A. l. iij. §. si. de publi.
 Plures res simul subtractæ vnum faciunt furtum. in verbo, Furtum.
 Poculum abortionis vel amatorium dās, qualiter punitur. in verbo, Abortionis.
 Pœna commissi, id est delicti, quod quis commisit non soluendo vestigal in tempore. 140. B. l. imperatores. de publi. & vect.
 Pœna imposita per verbum futuri temporis, non intelligitur ipso iure. 145. B. in marg.
 Pœna imposita sine determinatione temporis, intelligitur vsque ad decem annos. 1562. A. B. in mar.
 Pœna magna pro re modica. 1514. A. in glo. o.
 Pœna non limitata in iure, imponitur officio iudicis. 1402. C.
 Pœna pecuniaria si applicatur fisco, dicitur eriminalis. 1392. D. in mar.
 Pœna post mortem durat. 1585. D. in casu. l. si quis.
 Pœnæ definitio. 1547. D. in gl. & in marg.
 Pœnæ electionem morituro iudex dare non potest. 1552. B. in mar.
 Pœnæ stipulationem committi. 860. A. B. §. Labeo.
 Pœnam cumulare. 1549. B. C.
 Pœnam ne minuant delicta concurrètia. in verbo, Delicta.
 Pœnam nõ meretur legitimè factum. 89. C. in glo. h.
 Pœnam promittens nisi soluat, si moritur ante solutionem, an heres eius teneatur ad pœnam. 1079. B. in gl. g.
 Ad pœnam seruus reddi potest. 147. B. l. interdum. §. j. de publi.
 Pœnalis actio an vna aliam tollat. 1915. B. in glo. Nunquam.
 Pœnitere non licet cessione solemniter facta. 561. C. D. in gl. f.
 Pœnitere quandoque licet. 636. D. in gl. y. & 1312. C. in gl. q.
 Pollicitatio, quid. 1781. B. l. iij. de pollici.
 Pons fieri non debet supra viam publi. 656. C. in glo. g.
 Populus liber. 1660. A. §. liber.
 Portare & vehere differunt. in ver. Vehere.
 Portio. 661. D. in glo. g.
 Portionis appellatiõne, quid veniat. 184. B. C. l. nomen filiarum. §. portionis. de verbo. signi.
 Positus, id est redditus. 1180. C. in glo. i. & 780. A. in glo.
 Possessio, quid. 400. C. l. j. de acq. possess.
 Possessio an per generalem procu. acquiri possit. 482. A. B. in gl.
 Possessio ciuilis & naturalis, an duæ vel vna. 402. A. in glo.
 Possessio corporalis, id est naturalis. 433. D. in glo. i.
 Possessio, & dominium, differunt. 427. B. §. differentia.
 Possessio, & dominium, idem. 1477. C. in fi. glo. i.
 Possessio & proprietatis an simul intentari possint. in verbo, Proprietas.
 Possessio in vna parte fundi extenditur ad

totum fundum. 404. B. l. iij. in princ. de acq. poss.
 Possessio iusta. 430. A. l. si quis rem.
 Possessio iusta & iniusta. 413. B. in gl. g.
 Possessio naturalis retinetur solo animo. 402. A. in glo.
 Possessio præcaria non est vitiosa. 424. C. in glo. r.
 Possessio præsens non inspicitur. 707. A. in glo. a.
 Possessio rei mobilis abiecta. 448. B. l. si rem. de acq. poss.
 Possessio sola detentatione retinetur. 66. B. in mar.
 Possessio transfertur ex contractu inutili. 403. A. B. l. j. §. si vir. in sum. de acq. poss.
 Possessio vacua. 458. B. C. in glo. y.
 Possessio vitiosa an possit adiungi non vitiosa. 866. A. in glo. & marg.
 Possessionis acquirèdè tot sunt causæ, quot & dñij acquirèdi. 428. B. i glo. f. & mar.
 Possessionis causam mutare sibi nemo potest. 416. A. in sum. l. iij. §. de acq. poss.
 Possessionis & vsucap. causa separata. 491. B. l. iij. §. separata. pro emptore.
 Possessionis verbum simpliciter, quid importet. 632. A. in glo. h.
 Possessionis interemptio an & quādo auferat vtilitatem tituli. 471. B. in mar.
 Possessionis traditio non probatur per instrumentum. 448. C. in sum. l. prædia. in sum. de acq. poss.
 Possessionis naturali quæ deest, supplet animus. 410. A. l. iij. §. Neratius. de acq. poss.
 Possessionem si amittat qui prius habebat titulum, & recuperet eam, seruit ei prior titulus. 465. B. in mar.
 Possessionem an perdat cõducēs rē propriam. 435. B. in glo. f.
 Missus in possessionem an faciat fructus suos in verbo, Missus.
 Possessionem domino quærit procurator habens mandatum. 445. A. in glo. c.
 Possessionem nõ impedit nominis error, sed corporis. 438. C. & 439. A. in sum. l. si me. de acq. poss.
 Possessionem quæ perdit ignoras. 434. in gl. f.
 In possessionem quot modis inducatur quis à prætorè. 451. B. in glo. h.
 Possessionem rei mobilis amittit ignorans, nisi in homine. 448. A. in sum. l. si rem. cum glo. de acq. poss.
 In possessione esse, & possidere, differunt. 427. A. l. si quis. de acq. poss.
 Dominium sine possessione quandoque quæritur. 393. A. in glo. f.
 Possessio ciuilis & naturalis an duæ sint, vel vna. 492. A. B. in glo. f.
 Possessione retenta dominium animo perdi non potest. 427. A. B. in sum. l. si quis vi. §. j. de acq. poss.
 Possessor verus an fiat quis primò decreto. in verbo, Decreto.
 Possideat ne mulier. 403. D. in marg.
 Possideat ne seruus fugitiuū dominus. in verbo, Fugitiuus.
 Possidet quis tripliciter. 677. B. C. in gl. b.
 Potior est qui tenet, quàm qui persequitur. in verbo, Potior.
 Possidere an possint duo in solidum. 60. C. in gl. q. & 697. C.
 Possidere an possint duo simul & semel naturaliter & ciuilitè. 422. B. in gl.
 Possidere ciuilitè multis modis quis potest. 943. C. in gl. x.
 Possidere clam. 417. C. l. clam. de acq. poss.
 Possidere eandem rem an plures in solidum possint. 60. C. in glo. q.
 Possidere, & in possessione esse, differunt. 427. A. l. si quis. de acq. poss.

Index materiarum

Possidere naturaliter credēs tantum possessionē naturalem retinet solo animo. 402. B. in glo.
Possidere nō definit furiosus. 434. B. l. si is qui.
Possidere non dicitur, sed custodire missus in poss. legatorum ser. causa. in verbo, Custodit.
Possidere præsumitur quis quod aliquando possedit. 829. D. in glo. h.
Possidetur vniuersitas fundi, non singulæ partes. in verbo, Fundus.
Paria sunt, nō posse reperiri, & non posse possideri. 581. B. C. §. si propter.
Possideri propriè dicuntur immobilia. 780. A. in glo.
Possideri non potest pars incerta. in verbo, Incerta.
Possideri nō dicitur vsusfruct. sed teneri. in verbo, Teneri.
Possidēdo capere dominium quis nō potest. in verbo, Dominium.
Sententia lata contra non possidentem, si postea possideat, datur executioni contra eum. in verbo, Sententia.
Possidentis conditio non semper melior. C. 367. in glo. l.
possum per me, quod nō per alium. ibidē.
Possum per me, quod per alium. ibidem.
Possidet vir, non vxor. 424. in glo. o.
Posse censetur, qui dolo fecit quod minus posset. 756. B. §. cum qui. l. semper. quod vi aut clam.
Posse dicimur quod cōmode & cōueniēter possumus. 1833. C. D. in marg.
Posse quandoque id est debere. 39. D. in glo. z.
Posse, id est debere. & contra. 51. A. in glo. d.
Multa verba resoluūtur ī verbum, Posse. 1141. B. C. in glo.
Potentia magnorum virorum nimiū augeri non sinenda. 1077. A.
Potentiam important quādoque verba, non actum: vt nocerit, id est nocere poterit. 658. D. in glo. y.
Potentiam notant verba legis, nō actum. in verbo, Legis.
Potestas, id est officium. 641. B. in glo. c.
Potestatem sui facere, quid. 572. B. l. ij. qui. ex cau. in pos. ea.
Potestatiua cōditio, & puritas, idem. 353. vide in verbo, Conditio.
posthumus rumpit testamentum. 276. D. in glo. f. & in marg.
Postliminium, quid. 1671. C. l. postliminium. in prin. de cap. & postlim.
Postulat quandoque mulier. in verbo, Mulier.
Postulare est pro tribunali petere. 39. B. l. diēs. §. hoc autem. de dam. infec.
Postulare, id est accusare. 1458. B. C. l. gl. r.
Postulare prohibitus apud superiorē, potest postulare apud inferiorē iudicē. 1554. B. l. moris est de pœ. cir. prin. legis.
Postulatus, id est accusatus. 1683. D. in glo. p.
Præcisior. 1684. A. §. non omnis.
Præfecti. 681. B. in glo. d.
Præferendi digniores. in verbo, Dignior.
Præferēdi sunt, qui magis idoneè agunt. 96. B. l. in resciendo. de dam. infec.
Præiudicare. Res inter alios iudicata, aliis non præiudicat. in verbo, Acta.
Præiudiciū, id est actio præiudicialis. 902. D. in glo. q.
Prælati nō obediens qua pœna punitur. 1680. D. in glo. u.
Præmia possunt capi in causam iudicati. 542. A. l. commodis de re iudi.
Præpositus belli, id est capitaneus. 1687.

B. l. omne. in prin. de re milita.
Prærogatiua. 1543. C. de quæstio. l. statu. liber.
Præscribere. i. excipere. 1399. B. C. in textu.
Præscriptio, id est exceptio. 811. D. l. glo. l.
Præscriptio an & quando possit in fiscū per priuatum seu priuilegiatum obiici. 847. C. in glo. f.
Præscriptio in principali trahitur ad accessoria. 498. B. in mar. quādo illa inerant principali ab initio.
Præscriptio non currit sine bo. fi. 717. C. l. gl.
Præscriptionis exceptione tutus, si soluit, potest repetere. 1263. B. in marg.
In præscriptione triginta vel quadraginta annorum requiritur completū tempus de momento ad momentum. 849. D. in marg.
Præsens contra absentem quādoque restituitur. 1154. D. in glo. f.
Præsens nō extenditur ad futurum. l. si stipulatus fuerim. in. §. j. de verb. obli.
Præsens possessio inspicitur. in verbo, Possessio.
Præsentī die, id est purè. l. bona eorum. §. quod si ex lege.
Præsentī nō nocet absens. l. j. de fid. liber.
Præsentī pecunia vendi pignora debēt. in verbo, Pignora.
In re præsentī. 13. A. §. nuntiationem.
Præses an & quādo possit recusari, & causa recusatōnis an debeat inseri. 334. D. in glo. t.
Præsidium, quid. 1686. D. in marg.
Præstatio. 920. A. in glo. p.
Præstitutus. 1529. B. in textu.
Præsumitur quis malus, bonus, diues, pauper ex præterito ad præsens. in verbo, Semel.
Præsumitur voluisse scribere quis qd scriptum inuenitur, in verbo, Scriptum.
Præsumptio in reum onus probādi transfert. 26. B. in si. glo. u.
Præsumptio trahitur de præterito ad præsens. 1423. A. B. in glo. a.
Præsumptione sola quis nō grauat. 1550. B. C. in glo.
Præteritus dolus quādo dicitur. in verbo, Dolus præteritus.
Præteritum, id est perfectum. 5. C. in glo.
Præteritum trahitur ad præsens. in verbo, Præsumptio.
Præteritum participij verificatur de præsentī. 1352. A. in mar.
Præteritum pro futuro. 181. in glo. h.
Prætextati. 779. B. in glo. prætextati.
Prætor. pro principe vel senatu ponitur. 122. D. in glo.
Prætoris auxilium cum alio competit. 52. in glo. t.
Prætorīa actio. & interdictū conueniunt. 627. A. in glo.
Prætorīa dici potest actio ciuilis. 402. in glo.
Prætorīæ & iudiciales stipulationes. 925. A. in glo. b.
Prætorium pignus, & cōuentionale, differunt. 579. D. in glo. o.
Prætorium pignus. in verbo, Pignus.
Præuaricari. in verbo, Calumniari.
Præuaricator. 1399. A. l. i. de præua.
Pragmatici. 1554. D. in mar.
Precaria possessio non est vitiosa. 424. C. gloss.
Precariū & commodatum differunt. 761. C. in glo. & 766. A. in glo. p.
Precarij tempus in voluntate cōcedētis. est. 765. D. in glo. k.
Precium rei aliud: aliud possessionis. 700.

B in textu.
Precarium est quod ex volūtate durat & reuocatur. 171. in glo. e.
Prīmē kalendæ intelliguntur, si nō exprimantur. in verbo, Kalendis.
Primum decretum quandoque facit possessorem. 57. D. in mar. !
Princeps & senatus equipollent in opere faciēdo. 132. D. in glo. c. in cōcedendo 666. in glo. q.
Principalis præscriptio trahitur ad accessoria. 498. B. in mar. quod verum, quando illa inerant principali ab initio.
Principale præiudicat accessorio. 1013. A. in glo.
Principium inspicitur quādo finis habet necessariam cōsequētiam ad principiū 73. A. l. damni. §. Sabini. in sum. de dam. infec.
Principia in castris. 1690. C. in mar.
Priuatus hypotecam habēs, an fisco præferatur. 1642. B. in glo. c.
Priuata vtilitas publicæ ne præiudicet. 122. D. l. si autem. §. fi. de aqua plu.
Priuilegium concessum ciuitati, an habeat locum in castro vel villa. 63. A. in mar.
Priuilegium & consuetudo æquiparatur. 724. C. in mar.
Priuilegium pro defuncto impetratū nō valet. 1910. D. in glo. Neratius.
Priuilegiatus an præferatur nō priuilegiato in soluēdo & repetēdo, & quid si vterque sit priuilegiatus, 591. B. C. l. glo. e.
Priuilegiatus citatus quādo non tenetur comparere. 548. C. in mar.
Priuilegiatus nō præfertur priuato habēti hypotecam. 193. B. in sum. l. Antiochen-sium. de pri. credt.
Probatur animus. in verbo, Animus.
Probandi onus in reum transfert præsumptio. 26. A. B. in glo. u.
Probatio nō facit ius, vbi sententia nō facit ius. 1404. A. in mar.
Probationi reum admouere quid. 1535. B. in mar.
contra Probationes falsas quando opponatur exceptio. 811. D. in marg.
Procurator, id est castaldio seruus. 1652. C. D. in glo. z.
Procurator, id est nuncius. 763. D. in glo. i.
Procurator, id est procuras negotia extra ius. 207. A. in glo. a.
Procurator, id est procurans sine mādato. 1249. A. in glo. f.
Procurator absens quādo potest cedere. actiones. 75. A. B. in mar.
Procurator ad promittēdū. potest pœnā apponere in promittēdo. 869. C. in mar.
Procurator an & quādo debet iurare de calumnia in personam domini. 53. C. in mar.
Procurator constitui potest ad articulum probationum tantum. 207. D. in mar.
Procurator dicitur aduocatus. 1630. D. in si. glo. t. vide in verbo, Aduocatus.
Procurator falsus si est admissus ī iudicio cū cautione de rata, nō potest amplius repelli, & per illam fit legitimus. 94. A. in mar.
Procurator habens mādatum quærit domino possessionem. 445. A. in glo. c.
Procurator legis est vsufructuarius. 711. B. in mar.
Procurator post litis cōtest. est dominus litis. 1591. B. l. iij. in fin. de appel.
Procurator potest esse ipubes ad negotia 405. A. l. sum. l. j. §. pupillus. de acq. poss.
Procurator potest substituere procuratorem ad appellandum, 1592. B. in mar.
Procu.

Procurator quando admittitur in crimine publico. 1417. B. in mar.
 Procurator rem domini vendens, nō habet fidem de pretio. in verb. Ecclesia.
 Procurator si est absens, ita vt non possit cedere actiones, statim in subsidiū. transcunt vtilis. 75. B. in mar.
 Procuratoris error nō semper nocet. 440 A. in glo.
 Procuratorum diu absentium causā non debent continuari. in verbo, Dilatio datur.
 Prodigio datur curator, etiam nemine petente. in verbo, Curator.
 Professio. 1538. B. in glof. &. 1648. A. in textu.
 Professio censualis, 1749. C. §. si aliquis.
 Professiones. 1796. C. l. iij. in fi. de censu.
 Profiteri. 147. D. in gl. & mar.
 Profiteri, id est proferre. 1482. A. in gl. i.
 Prohibere posse, variē sumitur. 5. B. in glo. & marg.
 Prohibitus est, qui fecit ne prohiberetur. 736. B. in tex. & gl. & mar.
 Prohibitus postulare apud superiorē, potest postulare apud inferiorem iudicem. in verbo, Postulare.
 Proiectum. 698. C. in glof. q. &. 699. A. in glo. b.
 Proiciens aliquid an & quando habeat pro derelicto. 369. A. in gl. b. & in mar.
 Procludere, quid. 1595. B. in mar.
 Promissio nuda non obligat. 853. C. in mar. & in glo. a.
 Promissio ex causā lucratiua, an & quādo valeat. 991. A. in marg.
 Promissor & adpromissor ille principalis reus, hic fideiussor dicitur. 926. C. in glof.
 Promissor in stipul. quæ continet factum, ad duo tenetur. 1145. C. D. in gl. h.
 Promittēs aliquem tractare vt filium sub certa pœna, quid præstare debeat. 1019. B. in mar.
 Promittere. Peto par caponum, quia maiores promiserunt. in verbo, Caponum.
 Promittitur inutiliter alienum factum. in verbo, Factum.
 Promptus. In promptu est dicere. 1661. B. l. pater instituto. §. si mortuo. de capti.
 Propē est. 1526. A. §. reus. &. 1687. A. in text.
 Prophetizat Vlpianus. 3. C. in gl. b.
 Proponere, id est dare. 712. A. in gl. q.
 Propria causā quæ dicitur. 1609. A. B. l. j. quando appel. sit. §. in propria.
 Propriam causam defendit, qui sua interesse dicit. 1611. A. l. 2. in fi. quando appel. sit.
 Proprietas, id est qualitas. 885. D. in gl. f.
 Proprietas & fructus faciunt dominium plenum. 1806. D. in fi. glof. d.
 Proprietas & possessio an simul intentari possint. 694. C. in glo. h.
 Proreta. 144. A. in mar.
 Prorogatio termini quid operetur. 999. A. B. in mar.
 Profit ne an noceat ignorantia vel scientia. 363. D. in glo. n.
 Prodesse sibi cuiq; dum alij non noceat, licet. 106. C. l. j. §. iudem. de aqua plu.
 Prospicere qui debuit, si nō prospexit, tenetur. 50. B. l. qui bona. §. cum inter. de dam. infec.
 Protestatio appellationi æquipollet. 1881. B. in mar.
 Prothyrum quid. 1864. A. in glof. o.
 Proxenetā quando tenetur ad restitutionem vsurarum. 1488. C. in mar.
 Proxeticum, 1792. B. l. iij. de proxe.

Publicanus quis. 135. C. l. j. §. j. de publica. & l. quantā. in fi. eo. tit. 145. B.
 Publicani reconducere res fiscales quandoque tenentur. 144. B. l. cotem. in fin. de publ.
 Publiciana contra dominum datur. 867. D. in glo. m.
 Publica via. Pons non debet fieri supra viam pub. in verbo, Pons.
 Publica utilitas præfertur priuatæ. 17. D. in glo. m.
 Publicæ disciplinæ fauor dicitur vt maleficia puniantur. in verbo, Fauor.
 Publicè. 56. C. in glo. c.
 Publicè. i. coram vicinis. 1592. D. in gl. z.
 Publicus locus. in verbo, Locus.
 Publicum. i. commune. 390. C. in gl. z.
 Publicū. ciuitas quælibet habet publicū. 650. D. in gl. &. 651. D. in gl. e.
 Publicum, id est criminale. 1362. A. in gl. p.
 Publicum, & commune differunt. 651. D. in glo. k.
 Publicum crimen quando dicitur. in verbo, Crimen.
 Publicum flumen. in verbo, Flumen pub.
 Publico in flumine factum, quid. 664. C. §. in flumine.
 Pudicitiam attentari. 1364. D. l. attentari. de iniur.
 Puella nubilis nuptui danda. l. iij. de pri. credi.
 Pueri stuprati pœna. 1387. C. l. j. de extra. cri.
 Pulsare. 1347. B. l. prætor ait. §. si cum. vi bo. rap.
 Pulsare, & verberare differunt. 1358. B. l. lex Cor. de iniur. §. ij.
 Punitur leuius senex, quàm iuuenis. in verbo, Senex.
 Punitur quis, licet non appareat ad cuius iniuriam fecerit. 1360. C. in glo. k.
 Dolo delinquens non semper punitur. in verbo, Dolo.
 Puniri debet quis in eo in quo deliquit. 53. in glof. d.
 Pupillus accipiendo vsuras fortis principalis, reliquorum non perdit priuilegiū. 586. C. D. in glof. f.
 Pupillus an & quando potest obligari. 1016. D. in gl. f. &. 1910. A. in mar.
 Pupillus animo nō desinit possidere. 435. B. l. possessionem. de acq. pos.
 Pupillus & infans stipulādo sibi acquirit. 1227. B. in mar. & text. l. 6.
 Pupillus quandoque obligatur. 350. D. in glo. x.
 Pupillus quandoque potest adire hereditatem propria auctoritate. 15. B. C. arg. glo. g.
 Pupillus etiam doli capax, iuramento nō astringitur. 350. D. in marg.
 Pupillum etiam fidem fallere graue est. in verbo, Fidem fallere.
 Iniquum est eum qui nihil cū pupillo contraxit, expectare pubertatem. 163. B. l. iij. ad prin. qui. ex cau. in pos. ea.
 Purgare. 728. A. l. j. §. purgandi. de riuis.
 Purgare innocentiam defuncti heres potest. de iure fisci. 1640. C. l. res quæ. in princip.
 Purgare viam. in verbo, Viam purgare.
 Purgatio moræ quando datur. in verbo, Moræ.
 Purè. i. sine conditione. 266. D. in gl. b.
 Purum debitum, & in diem, æquiparātur. in verbo, Debitum.
 Putealis aqua non ducitur. 717. A. l. j. §. quanquam. de aqua quot. & æsti.
 Pyrrhicharij. 1555. C. D. in mar.

Q Vandoque. que pro & i. & quando. 722. B. in glo. c.
 Quanti ea res erit. 639. B. l. j. §. hæc verba. ne vis fiat ei.
 Quanti res est, qualiter sumitur. 700. B. in tex. §. quanti.
 Quartana febris. 551. B. C. l. quæsitum. de reiudi.
 Quasi, est expressiuum veritatis. 899. C. in glo. e.
 Quatenus. i. quia. 903. A. in glof. c. &. 953. A. in glo. C.
 Quæstio, quid. 1374. l. item apud. §. quæstionem. de iniur.
 Quæstio repeti an & quādo potest. 1344. B. l. repeti. de quæstio.
 Quæstionis summa. in verbo, Summa.
 Quæstioni inimicorum fides non habenda. 1538. D. l. j. §. præterea. de quæstio.
 Quæstionem referre. 1520. A. ad le. Fla. de pla. l. eum qui.
 Qui, comprehendit masculinum & fœmininum. de iu. fil. 1638. A.
 Quilibet dictio, licet sit vniuersalis, tamē restrictiue sumitur. 8. C. in mar.
 Quinquennium triplex. 358. D. in gl. p.
 Quod, id est, sed. 1002. D. in gl. b.
 Quotidiana aqua, quæ. 715. B. §. quotidiana.
 Quotiens. 1031. A. in mar.

R

R Adices continentur arboris nomine. in verbo, Arboris.
 Rapere & auferre, differunt. 1350. B. in gl. n. & o.
 Rapere possum rem meā sine iudicis auctoritate, si deest eius copia in promptu. in verbo, Auferre.
 Raptor est fur manifestus. l. si vendidero. §. cum raptor. de fur. 1319. C.
 Raptor quandoq; furti non manifesti nō tenetur. 1303. D. in gl. d.
 Ratam habere solutionem videtur mandati agens. in verbo, Mandati.
 Rati habitio non semper retrahitur. 1263. A. in glo. d.
 Ratio à condemnato vt reddatur, quādoque executio sententiæ cri. differtur. in verbo, Executio.
 Ratio si est eadem, Lex extendi debet. in verbo, Lex extenditur.
 Rationem constare. 1693. A. l. ex causa. de re milita.
 Rationem ponere. 1326. C. l. si quis testamento. §. & est sæpissimè. si quis testamento.
 Rationem reddere. 267. A. in gl. e.
 Reatus. 1386. B. in mar.
 Reatus quid. 1562. B. in mar.
 in Reatu decedere. 1441. B. l. fi. ad leg. Iul. ma. & l. qui rei postulati. §. de illo. 578. C.
 Recensio. 1748. A. in mar.
 Receptatores malefactorum qualiter puniuntur. 1571. A. in l. Merodorum.
 Recuperatne bona suscitatus à morte. in verbo, Morte.
 Recuperare possum rem meam sine iudicis auctoritate si deest iudicis copia. in verbo, Auferre.
 Reddere. Qui nō habet quod reddat, ei^p periculo nihil est. 1269. B. l. itaq; de furt.
 Reddendi animum licet fur habeat, non desinit esse furtum. 501. B. in mar.
 Redemptor. 1769. B. in text. 1772. C. & l. imperatores. de admi. re. 1772. C.
 Redemptor quis. 586. A. in glo. l.
 Redhibitus. 845. A. in gl. e.
 Reducere, reficere. 661. D. in gl. i.
 Referre in modulos. in verbo, Moduli.
 Referre in testationē. in verbo, Testatio.

Index materiaram

Referre nomen inter nomina debitorū. 1631. C. l. f. f. de iure fisci.
 Referre quæstionē. 1520. A. ad l. Fal. de pla. l. eum qui.
 Reficere. 662. B. l. prætor. & l. iij. §. reficere. de itin. actūque pri. 713. A. & 728. A. §. reficere.
 Reficere aliud, aliud facere. l. iij. §. reficere. de itin. actūque pri. 713. A.
 Reficere, & facere differunt. in verbo, Facere.
 Reficere ripam, & munire. 671. B. §. ripas.
 Reficere volens domum, potest expellere conductorem, sed debet eum postea reponere. 697. B. in mar.
 Refigere. 1515. A. ad leg. Iul. pecul. l. qui tabulam.
 Refigere, id est remouere. 759. B. in glof.
 Refixæ, id est dissolutæ. 979. D. in glo. n.
 Refugæ. 1552. C. l. aut damnū. §. inter eos. de pæn.
 Regionis in qua contractum est, mos attendendus. 1879. D. in mar.
 Regredi, id est remanere. 1465. B. in glo. g.
 Regula Catoniana quando locum habet. 181. B. in glo. c.
 Regula, Dolo facit, qui petit quod est restitutus. non habet locum quādo petit nomine alterius. 1110. C. in mar.
 Regula, Dolo facit, qui petit quod est restitutus: an semper habeat locum. in verbo, Dolus.
 Regulus. 1659. A. in mar.
 Relatio criminis. 1412. C. in mar.
 Relegatio æquiparatur suspensioni. 1581. A. in marg.
 Religio. i. sacramentum. 266. B. in glo. n.
 Religione adstrictus, id est iuramento. 350. B. l. licet.
 Reliquari. 1720. B. in mar.
 Reliqua. l. Lucius Titius. cit. prin. ad municip.
 in Reliquis reddendis, etiam ipsa volumina reddantur. 216. B. in text.
 Reliqua trahere. 307. B. §. imperator.
 Reliquatio. 231. A. in glo. a.
 Reliquator. 1203. D. in mar.
 Remissio duobus modis fit. 744. A. in glo. r.
 Remissio est donatio. in verbo, Insinuare.
 Remissus nihil aut durius agendū. in verbo, Durius.
 Remissum quod est, restitui non potest. in verbo, Restitui.
 Remittitur nunciatio quando spernitur, & ea non obstante ædificatur. 19. D. in glo. m.
 Remittere, id est mādare. 210. A. l. pater. de ma. vin. aliās ibi legitur, permittere.
 Remmia lex. 1522. A. in text.
 Remota appellatio. 1603. C. in sum. l. j. §. si. à qui. appel. non lic.
 Renunciator cōsiliorum. 1569. B. l. si quis. §. transfugæ. de pænis.
 Reperaturne errore solutum. in verbo, Errore.
 Repetere potest qui soluit, si tut^o erat excep. præscrip. 1263. B. in mar.
 Repetens quod sibi deberi putat, non per iudicem, vim facit. in verbo, Vis est.
 Repetita die. 64. B. l. si finita. §. item videamus. de dam. infe. id est ad tempus præteritum relata cautione. q. per antidata. vide Bud. in. l. Iulianus. §. quārum. supra ad exhib.
 Repetitionē indebiti soluti impedit obligatio naturalis. 1095. B. in mar.
 Replicatio. 807. C. l. exceptio. §. replicationes. de exceptionib.

Replicatio, quid. ibidem.
 Replicatio falsi quando competat. 811. D. in marg.
 Reponere, id est replantare. 1336. A. in text. ibi, vt reponi.
 Reponere, id est, restituere. 112. C. in glo. t.
 Reponere & tollere. 658. A. §. restituas.
 Repræsentare reum qui tenetur, nō tenetur pœna mortis. 1433. B. in mar.
 Repræsentari, & repræsentare cognitionem. 778. D. in glo. y. & ibidem in glo. c.
 Reputare, id est computare. 1160. C. in glof. q.
 Res eadem an possit in solidum à plurib. possideri. 60. C. in glo. q.
 Res pro causa. 778. D. in glo. x.
 Res, id est instantia. 873. C. in glo. f.
 Res & actio. 536. A. in glo. o.
 Res in bonis nostris quæ esse dicitur. 391. A. l. rem.
 Res strictè nostra dicitur, quæ est in dominio nostro. 68. C. D. in mar.
 Res in multiplici sunt differētia. 391. A. in glo. a.
 Res inter alios acta an aliis noceat. 552. C. in text. & in mar.
 Res quælibet diuisa melius intelligitur. 850. D. in glo. p.
 Rei sacræ alienatio quandoque permittitur. 1903. D. in glo. e.
 in Re, & pro re. 634. C. in glo. e.
 Respubli. propriè Romana. 1804. B. in text. & mar.
 Restara. 665. B. in glo. e.
 Residui qui tenentur. 1513. A. l. iij. ad legē Iul. pecul.
 Restituere. 586. A. de priui. cred. l. si ventri. in prin.
 Restituere, id est cognoscere de restituendo. 558. D. in glo. u.
 Restituere, id est destruere. 5. D. in glo. & 6. D. in glof. 734. B. in glo. m. & in priorē statū ponere. 735. D. in glo. Imò verius est, *remettre en son premier estat & den*, vt vulgò dicitur, vt. 32. C. in glo. p. & 658. A. in text. & 1219. C. in mar.
 Restituere ædificia, id est reficere. 559. C. l. j. de cess. bo.
 Restituere largè, quid. 694. D. in glo. p.
 Restituere natalibus. in verbo, Natalibus.
 Restituere verbum, dādi significationem habet. 632. C. in glof. m.
 Restitutorium interdictum, quod. 716. C. in glo. C.
 Restitutorium interdictum. 715. A. l. j. de aq. quoti. & æsti.
 Restitutio, id est destructio. 755. C. in glo. l. & 923. D. in glo. p.
 Resuscitatus à morte an recuperet bona. in verbo, Morre.
 Retinet qui non concedit. 424. D. in glo.
 Retro, id est e contrario. 443. D. in glo. g.
 Reuelari debent malefactores. 1571. A. in l. Metrodorum.
 Reuerentia, & iusta ignorantia doli exceptionem tollunt. 861. D. in glo. a.
 Reuerentia nimia & metus æquiparatur. 879. B. C. in mar.
 Reuersurus, id est remansurus. 1465. B. in glo. i.
 Reuocare ad animū an oporteat iniuriā. in verbo, Iniuriā.
 Reuocatur interlocutoria, nō definitiua. in verbo, Interlocutoria.
 Reus, id est accusatus. 1411. D. in glof. i. & 1428. C. in glo. r. circa med.
 Reus vnde. 1035. D. in glo. k.
 Reus an possit donare post sententiam intra. x. dies. 160. A. in mar. sub. †

Reus donare potest ante sententiam. 159. B. in sum. l. post contractum. de donationib.
 Reus promittendi. 1036. A. l. j. de duobus reis.
 Reus quandoque actorem sequitur. 1352. D. in mar.
 Reus quando debet incarcerationi. 1433. A. de custo. & exhib. reo. l. diuus.
 Reus stipulandi. 1039. A. l. j. de duo. re.
 Rei duo promittēdi videntur fideiubere, si sunt socij. 1042. A. in glo. i.
 Rei nomen aboleri. 1419. C. l. libellorum, de accusa. & §. si accusator. l. rei postulati. de bo. eo. qui an. senten.
 Reum facere. 1418. B. l. j. de accusat. & inscript. in princip.
 Reum peragere. 1527. B. in text. vide in verbo, Peragere.
 Ridicæ sunt pali aut pedamenta vinearū. 748. A. in mar.
 Reum vincere, quid. 697. C.
 Rigor cursus aquæ. 667. C. l. j. §. quod autem. ne quid in flu. pub.
 Rigori quando præfertur æquitas. in verbo, Æquitas non.
 Libertatis causa multa fiunt cōtra iuris rigorem. 252. A. l. generaliter. §. si quis tutorum. de fideicom. liber.
 Ripam munire petens quid facere debet. 671. C. in text.
 Riuales qui. 721. A. §. si inter riuales. & 724. D. in glo. c.
 Riuus, & flumen, differunt. in verbo, Flumen.
 Ripa. 663. C. §. ripa.
 Rixa, quid. 1345. C. l. prætor. vi bo. rap.
 Rogatus & iussus differūt. 65. D. in glo. n.
 Roma, auaritiæ caput. 452. D. in glof. & marg.
 Roma communis patria. 1723. B. l. Roma. ad munic.
 Romæ leges docens non alibi est immunis. in verbo, Leges.
 Romanus orbis olim agris diuisus. 132. D. in glo. e.
 Romphææ. 683. A. in glo. c.
 Rudera sunt fragmenta domus ruinosa, seu materia fracta, & ruinosa. 41. B. glo. pe. l. euenit. de dam. infect.
 Rursus, id est e contra. 992. D. in glo. r.
 Rustici non debent auocari ab opere rustico. 1778. B. de nundi. l. ij.

S

S Accus.) Debitor nō debet venire cum sacco paratus. in verbo, Debitor.
 Saccularij. 1389. C. de extraordi. cri. l. saccularij.
 Sacramenta puberum non habent locum in pupillo doli capace. 350. D. in mar.
 Sacramentales. 1409. A. in glo. c.
 Sacrilegi, qui. 1513. C. l. sacrilegi. ad l. Iul. pecul.
 Sacrilegij pœna. ibidem.
 Sacrum & sacrarium. 645. B. l. j. ne quid in lo. sac. fi.
 Sæpius agi, id est sæpe posse agi. 755. A. in glo. d.
 Sagaces Romani. Longobardi, & Normani. 453. D. in glo.
 Σαγίνη. 1368. B. l. iniuriarum. §. si quis me prohibeat. de iniur.
 Salarium. 653. A. in glo. b. & 271. B. in glo. l.
 Saligna virga. 1335. B. l. vitem. §. sed si quis salignas. arb. fur. cæf.
 Salutis causa datum non æstimatur. 172. D. in glof. a.
 Sancti legati. in verbo, Legati.

Sanguis.

Sanguis. 1400. D. in glo. x.
 Sanguinis causa multa fiunt. 1401. B. in glo. d.
 Sanguineæ virgæ. in verbo, Virgæ.
 Sarcire noxam. in verbo, Noxam.
 Satis acceptio est cum fideiussoribus. 926 A. l. stipulationum. §. satis acceptio. de verbo. oblig.
 Satisfat quâdoque immobiliū possessor. in verbo, Immobilium.
 Satisfare, & promittere differunt. 21. B. l. nō solum. §. ij. de no. ope. nun. & l. qui bona. in prin. de dam. infec. 49. A.
 Satisfare qui tenetur, nō liberatur dando pignus. 1899. D. in marg.
 Satisfatio legitima. 1332. D. in mar.
 Satisfatio aduerbium, id est datis fideiussoribus. 1131. D. in glo. m.
 Satisfacere, id est satisfare. 520. C. in gl. l.
 Satisfactio. 1161. B. in glo. c.
 Scandalarij. 1762. B. in textu.
 Scelere quod quæritur, heredi non relinquitur. in verbo, Heredi.
 Scholaris remittendus est ad rectorē suū. 1435. B. in marg.
 Scholasticorū arma, libri. 1833. D. in gl. q.
 Scindi. 1219. B. l. prætorix. §. incertam. de præto. stipu.
 Scindi sententiam. 1594. B. l. si qui separatim. §. quoties. de appel. & rela.
 Scientia superueniens quâdoque nocet. 516. C. in glo. f.
 Scire, & scire debere, idem. 496. B. in text. & glo. e.
 Scientia inducit patientiā. 131. B. C. in gl. g. quod Scitur, obliuioni ne tradatur. 489. B. in glo. c.
 Scientia vel ignorātia vnus an alteri proficit. 339. C. D. in glo. p.
 Sciētia an noceat, & ignorātia proficit. 363. D. in glo. n.
 Scire, nescire, & dubitare, tria sūt. 774. D.
 Scire, est proprie veritatem visu perceptā in mente tenere. 113. C. in glo. Sciat.
 Sclufa. 728. B. in glo. m.
 Σκοπελίσιον. 1390. A. in tex.
 Σκοπελίσιος. ibidem.
 Scopulos ponere. 1390. l. sunt quædam. in text. B.
 Scriptum quod inuenitur, præsumitur uoluisse scribens. 937. B. in fi. gl. y.
 Scripturæ factæ in muro credendū, arg. l. j. de al. scri.
 Secundum, id est iuxta. 379. C. in glo. d.
 Securitas. i. tranquillitas. 1438. C. in marg.
 Sedere non tenetur iudex quâdo de plano expedit. 1449. A. in glo. c.
 Semel malus præsumitur postea malus: idē de diuite, paupere, domino. 1423. B. in glo. a.
 Semper. 664. B. in gl. f.
 Senatus, & princeps, æquipollent in concedendo. 666. A. in glo. q.
 Senectus apud maiores semper venerabilis fuit. 1759. A. l. semper. de iure immu.
 Senex dicitur qui habet. 60. annos. 1759. A.
 Senex leuius punitur, quàm iuuenis. 1898. D. in marg.
 Sensus corporis quinque. 429. A. in glo.
 Sententia an valeat si sint plures, & vnus non iudicat. 140. C. l. Pomponius. cum. iij. seq. de re iudi.
 Sententiæ appellatione venit definitiua. 526. D. in marg.
 Sententia clemētiōr. 1731. A. l. generaliter. in prin. de decur.
 Sententia contra absentem an valeat. 551. D. in marg.
 Sententia criminalis an retractari nō potest. 1563. C. in textu.

Sentētia incerta non valet. l. in summa. §. qui fortis. de re iudi.
 Sententia in parte lata an valeat. 857. A. in glo. f.
 Sententia interlocutoria reuocari potest, non definitiua. l. quod iussit. de re iudi. 526. B. in marg.
 Sententia lata contra non possidentem, si postea possideat, mandatur executioni contra eum. 821. B. in marg.
 Sentētia lata cōtra tenorē constitutionis an valeat. 539. A. in sum. l. cum prolatis. de re iudi.
 Sententia lata contra vnum delinquentē an præiudicet alteri cōdelinquētī. 1458. B. in marg.
 Sententia lata ex falsis actis est ipso iure nulla. 1506. C. in textu.
 Sententia licet nō possit regulariter ferri nisi lit. cōtest. tamen fallit in causis criminalibus. 1550. C. in mar.
 Sententia pro libertate præualet. 203. B. C. in sum. l. lege. de manumissio.
 Sententia retractatur prætextu testamēti de nouo reperti. 823. A. in mar.
 Sentētia si lata est per falsas probationes, qualiter excipitur contra eius executionem. in verbo, Exceptio falsi.
 Sententia sola an infamiā irroget. 1311. D. in glo. n.
 Sentētia simpliciter lata intelligitur secundum originē libelli, & petitionis. & potest declarari per iudicem qui eam tulit. 1567. B. C. 1568. C. in textu.
 Sentētia valet in mortuū. 1617. D. in gl. i.
 Sententiæ criminalis executio differri potest, si condemnatus gesserit alicuius negotia cui non reddiderit rationem. 147. B. in mar.
 Sententiam cōtrariam accipere. in verbo. Contrariam.
 Sentētiā delegati exequitur ordinarius, non contra. 518. C. in glo. p.
 Sententiam exequi non debet iudex intra tempus ad appellandum datum. in verbo, iudex non potest. Cōsuetudo est in contrarium.
 Sententiam latam cū eo qui me defendit sine mandato, ratificare possum. in verbo, Ratificare.
 Sententiā postquā semel dixit iudex, definit iudex esse. 549. A. l. iudex. de re iudi.
 Pecunia ob sententiam in senatu dicendā non accipiendā. 1510. C. l. pe. ad leg. Jul. repe.
 Exceptio an & quâdo potest opponi post sententiam. in verbo, Exceptio.
 Sententiæ contrariæ à diuersis latæ, an standum. 537. C. in glo. f.
 Separari an possit causa successoris vniuersalis. & singularis. 496. A. in glo.
 Septa. 727. C. l. j. de iuris. §. septa.
 Sepultura. Si quis reliquit ecclesiæ centū vt in ea sepeliatur, & postea ille sit suspēsus, ecclesia habebit illa centū. 1450. C. in marg.
 Sequester. 442. B. in glo. r.
 Seruitus nulla est corporea. 813. D. i. gl. n.
 Seruitutum natura non est vt cogatur aliquid facere. 111. B. C. i. gl. Aut re.
 Seruitutes iura appellantur. 121. B. in gl. f.
 Seruitutes ductus aquæ, & haustus aquæ discretæ sunt. 731. B. C. in textu.
 Seruituti contraria libertas. in verbo, Libertati.
 Seru^o an domino ignorātī acquirat. 446. D. in glo. c.
 Seruus an, quando, qualiter & quo iure possideat, & dominium transferat. 343. A. in glo. b.

Seruus arbiter esse non potest. 1818. C. in glo. a.
 Seruus creditoris accepto ferre nō potest. 1206. B. in glo.
 Seruus equiparatur libero homini possessore. in verbo, Liber homo.
 Seruus fit, qui ad mortē damnatus est. 1566. D. in glo.
 Seruus in caput eius cui seruit aliquâdo, in memoriā prioris dominij torqueri non potest. 1543. C. l. vnus facinoris. §. seruus. de quæstionib.
 Seruus in quo plures habēt vsumfructū, an cuilibet ex re sua quærat. 1062. A. in glo. k.
 Seruus nō in omnibus parere domino debet. 894. B. in l. seruus.
 Seruus fugitiuus an simplicitet à domino possideatur. 1277. A. in mar.
 Seruus partim esse nemo potest. 837. C. in glo. f.
 Seruus pecuniariter non punitur. 147. C. in margine.
 Seruus potest conditionē domini facere meliorem, non deteriolem. 1060. C. in fine glo. u.
 Seruus potest nouare faciēdo rem domini meliorem. in verbo, Nouare.
 Seruus quandoque dicitur dominus. 767. C. in glo. h.
 Seruus sine domino esse potest. 340. C. in glo. b.
 Seruus vt hereditatem domino quærat, tria requiruntur. 869. D. in glo. z.
 Seruo libero factō an profit cōtractus in seruitute factus. 1919. A. in gloss.
 Serui non habent natales. 354. D. in gl. q.
 Seruorū indicia contra dominos admittenda. in verbo, Indicia.
 Seruorum ne differētia aliqua sit. 148. C. i. glo. r.
 Seruorum qualitates variæ. 1375. B. l. item apud. §. etenim multum. de iniur.
 Seruis quandoque ignoscitur. 749. C. §. si tutoris. l. is qui. quod vi aut clam.
 Sextarium frumenti. 1280. B. l. vulgaris. §. sed si de nau. de fur.
 Si dictio. 493. A. in glo. a.
 Si, id est quauis. 1013. C. in glo. e.
 Si no n, id est quia non. 1124. C. in glo. p.
 Si & cum, quandoq; non differunt. 951. A. in sum. l. quodcunque. §. non solum. de verbo. obli.
 Signare domum. 1382. C. l. si iniuriæ. de iniuriis.
 Signa, id est sigilla. 646. A. in gl. p.
 Signinum. 728. c.
 Silentium propter patris reuerentiā interueniens. cēsetur traditio. 879. B. in mar.
 Simile. Nihil est id, cui idipsum simile est verbo, Nihil est.
 Simpliciter, id est purè. 915. A. in glo.
 Simul, id est postquam. 1241. D. in glo. o.
 Simulata venditio quæ dicatur. 126. D. in glo. n.
 Singularis numerus pluralē cōcipit. 774. B. in glo. h.
 Sistere, id est sisti facere. 948. A. in gl. r.
 Sironæ. 178. B. in textu.
 Sironæ qui. 1752. B. in mar.
 Sironæ sunt frumentariorum. ibidem.
 Sironiæ munus. 1752. B. i. tex. l. sextumdecimum. in prin.
 Societas amorem auget. in verbo, Amorem.
 Ius fraternitatis habet Societas. 622. A. B. i. glo. n.
 Socius quis. 533. A. l. sunt qui. de re iudi.
 Socij mora socio nocet, in verbo, Mora.

Index materiaram

- Solennitas intrinseca præsumitur. 936. B. C. in sum. l. sciendum. de verb. obliga.
- Solennitas stipulationis remitti potest. 210. B. in marg.
- Solidum.) De solido cauere. 237. D. in tex. l. ergo. de fideicom. liber.
- Soluitur quâdoque aliud pro alio. in verbo, Aliud.
- Soluere, id est dissoluere. 1323. B. l. j. de tigno iniuncto. in prin.
- Soluere, & liberare, differunt. 1047. l. fi. de duo. reis.
- Soluere statim, id est cum aliquo temperamento temporis. 1204. B. l. quod dicimus. de solu.
- Soluens censum pro fundo alieno non facit eum suum. 398. C. l. quæ quisque. de acqui. re. do.
- Soluens nomine suo pecuniam quam alieno susceperat soluendam, fur est in verbo, Furtum est.
- Soluens, potestatem habet commemorare in quam causam soluit. in verbo, Debitor.
- Soluine possit idem pluribus. 919. D. in glo. o.
- Solutus. i. expeditus, liberatus &c. 1003. C. in glo. k.
- Solutum errore an repetatur. 1885. B. in glo. b.
- pro Solutio vsucapere, quid. l. j. pro solu.
- Solutio alteri facta, quàm creditori vel adiecto, an liberet. 1190. D. in glo. q.
- Solutio debiti paterni inducitur ex his testatoris verbis filiis debitotis legantis: plus vobis legassem, si pater vester mihi soluisset. in verbo, Debitore.
- Solutio & liberatio differunt. 1129. B. in expositione rubricæ.
- Solutionis verbum. 1142. B. l. solutione. de solu.
- Solutioni adiectus an possit agere. in verbo, Adiectus.
- Solutionem videtur habere ratam mādati agens. in verbo, Mandati.
- Solo quando cedit ædificium. planta, factum. 365. A. in glo. a.
- Sordes. 1386. B. in mar.
- Sordes eximere. ibidem.
- Sordidatus. ibidem.
- Sordidus. ibidem.
- Sorre res quando dirimitur. 15. A. in marg.
- Speciale, id est expressum. 1313. C. in glo. a.
- locus à Speciali validus. 1707. C. D. i. mar.
- Specialis consuetudo quando derogat legi. in verbo, Consuetudo.
- Specialiter si non notentur quæ notabiliter fiunt, videntur negligi. in verbo, Negligi.
- Species pertinentes ad vectigal. 148. C. l. interdum. §. diu. quoque Marcus. de publica.
- Specificatum vt specificantis fiat, tria requiruntur. 363. D. in glo. n.
- Specus, quid. 123. D. in glo. e. &. 1307. D. in glo. m.
- Specus variè sumitur. 728. A. in glo. i. &. §. specus autem. 727. in glo. i.
- Spiculatores. 1574. B. l. diuus. §. pannicularia. de bo. dam.
- Spiritus, id est elementatio. 472. C. in gl. f.
- Sponte confitenti parcendum. 1634. A. B. l. edicto. de iure fil.
- Spontè veniens non puniendus. l. res que. de iur. fil.
- Spurcare. 1388. in glo. B.
- Spurcum. 115. C. in gl. d.
- Spurius quid, & vnde. 1677. C. in marg.
- Spurius decurio fieri potest. 1732. C. l. spurij. de decur.
- Stagnum, quid. 670. B. §. stagnum.
- Stetit per me. id est, sum in mora. 1126. D. in glo. n.
- Statuti sumptus, id est impensa ordinaria. l. sed & si. §. quod autem. §. de peti. her. nam statuit quisque bonus paterfamil. quid quoquo die, mēse, vel anno sit expensurus, id est constituit, ordinat.
- Statio. 665. B. l. j. §. stationem. de fluminib.
- Statuæ qualiter & vbi ponendæ. 748. C. in glo. h.
- Statuliber quis. 283. A. l. j. de sta. lib.
- Statuliber, id est sub cōditione manumissus. 353. A. in glo. b.
- Statū expēsi facere. *faire estat de sa despense.* l. sed & si. §. quod autem. de peti. hered.
- Stellionatus. 1404. D. in glo. r. &. 1405. A. in text.
- Stilus & consuetudo pro lege haberi debent. 1788. C. in mar.
- Stipendia impleta dicuntur quando miles militauit. xx. annis. 1689. A. l. milites prohibentur. de re mili.
- Stipendiis expungi. 1693. A. l. ex causa. de re milit.
- Stipulari quandoque promittere. 1116. C. in glo. k.
- Stipulatio, quid. 914. B. in glo. a.
- Stipulatio ad heredem transit. 919. C. in glo. i.
- Stipulatio, id est ius exigēdi stipulationē. 68. D. in glo. r.
- Stipulatio annua an sit vna vel plures. 188. A. in glo. f.
- Stipulatio habere licere, siue interponatur super contractu emptionis, siue super alio, non committitur nisi lata sententia. 942. C. in mar.
- Stipulatio contra legem facta, nulla est. 964. A.
- Stipulatio cautionalis quæ sit. 1216. C. in glo. f.
- Stipulatio non valet nisi intersit stipulantis. 1048. B. in mar.
- Stipulatio præfens ad futura nō trahitur. 70. D. in glo.
- Stipulatio turpis nulla. 934. B. l. generaliter. de verb. obli.
- Stipulatio vtriusque partis consensu perficitur. 1027. B. l. continuus. §. j. de verb. obliga.
- Stipulationis diuersitas an vitiet obligationem. 915. B. in glo. k.
- Stipulationis solennitas remitti potest. 210. B. in mar. sub. f.
- Stipulationem pœnæ committi. in verbo, Pœnæ.
- Stipulationes prætorix & iudiciales. 925. A. in gl. b.
- Stipulationes tot, quot summæ, vel species. l. scire. de verb. obli. 93. A.
- Stragula vestis. 1812. A. in ij. versu text.
- Struētilis. 730. C. D. in glo. o.
- Structores. 1762. B. in tex.
- Studij ratione permittitur quod aliàs nō. 1890. C. in glo. g.
- Studia liberalia. 1787. A. l. j. de var. & extra. cog.
- Stuprati pueri pœna. in verbo, Pueri.
- Stuprum, & adulteriū, differunt. 1445. C. l. inter. & l. stuprum. de adul.
- Subiicere delatorē. 1637. A. l. senatus censuit. §. si quis delatorem. de iure fil.
- Subiicere æs. 1278. B. in tex.
- Subiici bestiis, & obiici, differunt. 1489. C. in mar.
- Subrogatum sapit naturam eius cui subrogatur. 1327. C. in mar.
- Subscriptio accusatoris quib. verbis fiat. 1420. A. in glo. l.
- Subsignate. iij. modis capitur. 1810. C. in glo. f.
- Substantia.) Quando verba requiruntur de substantia & forma, non sufficit actū adimpleri per æquipollens. in verbo, Verba.
- Substantia, id est esse & natura. 886. C. in glo. y.
- Substitutus.) An possit per substitutum legere quis. in verbo, Legere.
- Substituere. 728. B. in glo. q.
- Subtile ius, id est rigorosum. 1666. A. §. codicilli. l. in bello. de capti.
- Subuenitur magis coniuncto quàm non coniuncto. in verbo, Coniuncto.
- Successor rei singularis quandoque propter dolum auctoris repellitur. 867. C. in glo. h.
- Successoris appellatione quid cōtinetur. 80. C. in glo. f. & in mar.
- Successoris vniuersalis & singularis an causa separari possit. 496. A. in glo. n. & in mar.
- Successorem rei quandoq; sequitur actio personalis. in verbo, Personalis.
- Sudoribus aquā manare. in verbo, Aqua.
- Sulphur dicitur fructus. 1300. D. in glo. n.
- Sūma minor inest in maiori. in verbo, Minor. quandoque contra, quando ita volunt partes. 616. A. in mar.
- Summa quæstionis. 909. C. in tex.
- Summaria quæstio est pignoris distrahendi. in verbo, Pignoris.
- Summum supplicium. in verbo, Supplicium.
- Summissus. 1525. C. in tex.
- Sumptus. i. assumptus. 758. D. in glo. m.
- Sumptus statuti. in verbo, Statuti.
- Superficiaria ædes. 704. B. de superfi. l. ij.
- Superficiarius quis. 47. A. B. in mar.
- Superficiarius est quasi inquilinus. 11. A. l. iij. §. j. de no. ope. nun.
- Superficies. 699. A. in glo. a.
- Superficies. i. solū in quo inest superficies. 702. C. in glo. i. & in fi. glo. k. superficies dicitur solum, & domus.
- Superstitio Iudaica. in verbo, Iudaica.
- Superuacuo. 1675. A. l. si quis ingenuam. §. qui in alterutras. de capt.
- Supplicium summum. 1388. A. l. j. de extra. cri. in fi.
- Supplicia minuēda potius quàm exasperanda. 1571. B. C. in mar.
- Suppressor. 1570. B. C. l. non statim. §. idem princeps. ad. l. Fal. de plag.
- Supprimere naufragium. 1483. B. C. l. eiusdem legis. ad leg. Corne. de sic. §. itē qui auctor.
- Susceptores. 1749. B. in glo. i.
- Suspectū heredem solē facultates reddū, tutorem fraudulēta administratio. 590. B. C. l. si creditores. de pri. cre.
- à Suspecto incipiendum, & à quo facile posse verum sciri iudex crediderit. 1535. B. l. j. §. idem diuus. de quæstio.
- Suspenditur furtum magnū committens. 1559. D. ex tex. ibi, quantitate.
- Suspendi ne debeat corpus mortuum pēdente lite criminis. in verbo, Corpus.
- Suspensū sunt morientium actus. 174. D. in glo. q.
- Suspensionī æquiparatur relegatio. in verbo, Relegatio.
- Sustinere honorem. 1744. l. honorem. de mu. & hon.
- Sustinere pœnā. i. differre. 1551. B. l. si quis. de pœn.
- Suus, id est sibi obligatus. 1625. D. in glo.
- Suus non est, id est sanæ mentis, vel apud se. 568. D. in glo. u.
- Suam rem emere quandoq; quis potest. 144. B.

Digestinoui.

144. B. l. cotem. §. pe. de publica.
Syndici. 1749. B. in mar.
συνθηματινον. l. rerum. de vsucap.
T
Tabellarius, quid. 399. A. in gl. b.
Tabularij. 1788. C. in gl. e.
Tabula, quid. 1851. C. in mar.
Tacens quando dicitur consentire. 1708.
C. l. quoties. §. confensisse.
Tacita conuentio quandoq; valet. in ver.
Conuentio.
Tangere, id est colligere. 745. D. in glo. n.
Tantisper, id est solūmodo. 712. D. in gl. y.
Taxatiua dictio nō excludit similes casus.
405. D. in mar. & 466. A. in mar.
Tecton. i. faber. 661. C. in tex. non recton.
Tectorium. 94. in. l. ex damni. versu. 4.
Temere. Non temere. 1363. B. in glo. f.
Temperamētum optimum fit ex duobus
contrariis. 300. B. in glo. c.
Tempestatis vis ferri non potest. 81. B. l.
fluminum. §. vitium. de dam. infe.
Temporarium. 657. D. in gl. o.
Temporarium exilium. 1497. A. l. falsi no-
minis. §. ordine. ad. l. Cor. de fal.
Tempus delictum aggrauat. 1485. D. in gl.
& marg.
Tempus präteritum pro futuro. in verb.
Präteritum.
Tempus pro tempore. 546. D. in glo. b. &
1006. D. in glo. x.
Temporis æstimatio. l. idem erit. 962. A.
de verb. obli.
Tenetur vsusfructus, non possidetur. 632.
A. B. l. j. §. quod ait. quo. lega.
Tenere. i. obligare, astringere. 639. B. l. j. §.
hæc actio. ne vis fiat ei.
Tenere, id est possidere. 449. C. in glo. g.
Tergiuersari. in verbo, Calumniari.
Termini prorogatio quid operetur. in ver-
bo, Prorogatio.
Testamētarius. i. tabellio. 1504. C. in gl. d.
Testamentum interlinere, subiicere, resi-
gnare & c. 1492. B. l. qui testamentum. ad
leg. Cor. de fal.
Testamentum nullum quandoque recō-
ualefcit. 816. D. in mar.
Testamētum rumpit posthumus. 276. D.
in glo. f. & in mar.
Testamenti tabulæ quando sint exhiben-
dæ. 644. C. in glo. t.
Testamento rescisso an libertas rescinda-
tur. 305. A. B. in glo. a.
Testari. 15. A. §. si quis. & 1352. D. in gl. c. &
1462. C. in glo. x.
Testatio. 736. B. l. j. quod vi aut clā. §. sed
& si quis.
Testatio, id est nunciatio coram testibus.
21. C. in glo. i.
Testatio & testimonium. 1290. B. l. pœna.
in prin. ad. l. Cor. de fal. & l. lege Corne-
lia. §. pœna legis. ad. l. Corn. de fal.
Testationem consignare. 1554. C. l. moris.
§. solet. de pœn.
in Testationem referre. 21. B. l. non solum.
§. i. de no. ope. nun.
in Testationem redigere. 510. B. in gl. t.
Testato conuenire. 1011. A. in glo. c.
Testatoris dolus an noceat heredi. in ver-
bo, Dolus.
Testatoris fraudulentum cōsiliū. 317. B.
l. si quis. qui & a qui. ma.
Testimoniū de auditu auditus an valeat.
113. D. in glo. Audierint.
Testimoniū & testatio. 1490. B. l. pœna.
in prin. ad. l. Cor. de fal.
Testimonio vnus non credendum. 1547.
A. l. maritus quidam. de quæstio.
Testis deponens dolo malo in causa capi-
tali contra innocentem, punitur vt ho-

micida. 1481. D. in tex. ibi. fal. testi.
Testis non potest iurare per nunciū. 1143.
C. in marg.
Teste altero carens, miles esse potest. in
verbo, Miles.
Testes debēt deponere & interrogari su-
per his quæ sunt facti. 943. D. in mar.
Testes falsi qualiter puniendi. 539. B. in
mar. sub. ij. †
Testes non tenentur dicere diē & consu-
lem. 113. D. in glo. f.
Testes prolati. 1541. A. l. patre vel marito.
de quæstio.
Thesaurus. 410. & in mar. sub. †
Thesaurus, quid. 380. B. C. l. nunquam. de
acqui. re. do.
Thesaurus improprie dicitur pecunia cō-
dita. 446. C. in glo. o.
Thlibiæ. 1484. C. in glo. h.
Tignū, quid. 1324. A. l. j. de tigno iniūcto.
Tigni appel. 365. A. B. quid continetur. 365.
B. §. appellatione.
Titulū an auferat interemptio possessio-
nis. 471. B. in mar.
Toga Romana. 1644. B. in tex.
Tolerare, quid. 1851. D. in mar.
Tollere & reponere. 658. A. §. restituas.
Torrens. 663. B. §. Item.
Torqueri seruus quando potest in domi-
num. in verbo, Seruus.
Tortura. Cōfessio extraiudicialis sufficit
ad torturam. 1462. D. in mar.
Confessio facta in tortura etiam perseue-
rata sine iudiciis, nō nocet cōfesso. 1535.
B. in mar.
Tortus semel, secundo torqueri potest ex
causa. 1544. B. l. repeti. de quæstio.
Totius & partis debet esse proportio. 295.
A. in glo. a.
Totum vinum non partem effundere per-
mittitur. in verbo, Vinum.
in Totum. l. sed & si. §. consuluit. supra de
pet. here.
quod iuris est in toto quo ad totum, & in
parte quo ad partē. 508. C. l. an pars. pro
dereli.
Tractare aliquē vt filium, quid contineat.
1019. B. in mar.
Trahere. i. protrahere. 287. C. in glo. k.
Trahere reliqua. 307. B. §. imperator.
Transferre possum in aliū licentiam quā
habeo de ingrediendo rem auctoritate
propria. in verbo, Licentia.
Trāfactio super re aliena fieri potest. 941.
D. in glo. m.
Transducere. 698. C. in glo. p.
Tres libri. 1752. A. de vaca. mune. l. j. §. quā-
uis.
Tribunorum officium. 1690. l. officium. §.
officium. de re mili.
Tributa sunt nerui reip. 1538. B. in textu.
Tributoria an tollatur electione. in verb.
Actio. de peculio.
Tributum & vectigal, differunt. 136. A. in
glo. r.
Triste auxiliū, appellatio. 1596. A. B. l. ser-
ui. de appel.
Triticum, quid. 989. C. in gl. e.
Trochus, id est rota. 661. A. in gl. f.
Tubus. 733. D. in glo. e.
Tunc dictio. 963. B. in marg.
Turba, quid. 1345. B. l. prætor. vi bo. rap.
Tutelæ excusatio nō datur nisi causa co-
gnita. in verbo, Excusatio.
Tutor suspectus, & heres, differūt. in ver-
bo, Suspectum.
Tutoris auctoritas supplet infantis iudi-
cium. 437. C. l. quamuis. de adquir. pos.
Tutoris dolus an noceat pupillo. in ver-
bo, Dolus.

Tutorem habenti tutor non datur, cura-
tor sic. 1226. D. in glo. z.
Tyrones. 1437. C. in glo. a.
V
Vacans mulier, id est vidua. 1477. D.
in glo. m.
Vacua possessio, quæ. 458. C. in gl. y.
Vacuus locus, id est sine ædificio. 29. A. l.
prætor ait. §. siue autem. de no. ope. nun.
Valet ex postfacto. quod ab initio non va-
luit. in verbo, Initio.
Valetudinarij. 1762. B. in tex.
Vani timoris nulla æstimatio est. 326. A. l.
si quis ab. de re iudi.
Vapor. i. aqua calida. 730. D. in glo. u.
Vapores balnearij. in verbo, Balnearia.
Variis ex figuris causarum obligationes.
in verbo, Obligationes.
Vasalli filius facile impetrat inuestituram.
722. D. in glo. k.
Vasallus vasalli non est primi vasallus.
1828. D. in glo. b.
Vectigal an de qualibet re prestandum sit.
138. C. in glo. d.
Vectigal, & tributum, differūt. 136. A. B. in
glo. f.
Vectigalia prædia quæ. 62. D. in gl. t.
Vectores sunt qui vehuntur. 144. B. in gl. p.
Vehere & portare differunt. 728. B. in glo.
& 730. D.
Vehicularis cursus. in verbo, Cursus.
Vel, id est etiam. 1428. A. in glo. o.
Vel pro id est. 1437. D. in glo. e.
Vel, id est saltem. 736. D. in glo. t. 1005. A.
in glo. c. & 1109. D. in glo. y.
Velle semel, sufficit, & non potest pœnite-
re. 121. D. in glo. o.
Venatoriū in ludum damnare reos quid.
1753. C. in mar.
Vendere alteri promittens sub pœna & c.
1011. A. in mar.
Vendi possunt debitoris bona auctoritate
iudicis. in verbo, Creditor.
Venditis bonis concubina excipitur. 594.
A. l. pen. de priui. credi.
Venditio in ludo facta an valeat. 880. C. in
marg.
Venditionē transferri quid. 750. B. in gl. x.
In venditione bona fides debet esse tem-
pore contractus & traditionis. 488. B. in
mar. & in glo.
Venditor variè sumitur. 547. C. in glo. e.
Vindico quandoque quod possideo. 586.
D. in glo. u.
Venenarij. 1566. B. §. venenarij.
Veneris res. 1460. D. in glo. z.
Ventilata quæstio. 864. A. §. illa etiam.
Ventrale. in verbo, Inueterales.
Venustas. 1736. B. in textu.
Verberare quid. 1374. C. in tex.
Verberare & pulsare differunt. in verbo,
Pulsare.
Verbū generale nō pertinet ad ea de qui-
bus nominatim cauetur. 1005. D.
Verba de substantia & forma quando re-
quiruntur, non sufficit actum adimpleri
per æquipollens. 914. B. in mar.
Verbis verba soluūtur. i. obligatio verbis
cōtracta, acceptatione, quæ verbis cō-
stat, soluitur. 1212. C. l. nisi. de acceptila-
tionibus.
Verecundia. i. reuerentia. 164. D. in gl. c.
Veredi. 1749. C. in mar.
Veritas quā opinio magis spectanda.
1280. B. in glo. n.
Vespertilio quis. 1172. D. in gl. b.
Vespillo. 1172. D. in glo. b.
Verandi ius habens, non continuo & con-
cedendi ius habet. 722. D. in gl. g.
Vetare & iubere, verba sunt interlocuto-

Index materiaram

riæ, in verbo, Iubere.
Veteranus & veterator. 148. C. in glo. r.
Veterinarij. 1762. B. in textu.
Vetus consuetudo quæ cõprobat, tollera-
bilia sunt. 1785. B. l. imperatores. de polli.
Vetustas, id est inueterata cõsuetudo. 109
B. in glo. l.
Vetustas est tempus decem annorum. 134
A. in glo. h.
Vetustas dat iurisdictionem. 134. B. l. fi. de
aqua. plu.
Vetustas vicem legis obtinet. 110. A. l. j. in
fin. de aqua plu.
Vetustas & natura cedunt legi. 111. A. in
glo. c.
Vibonorum raptorum edictũ tria capita
habet. 1340. C. D. in mar.
Via agraria. 654. D. in glo.
Via cliuosa. 656. C. §. deteriore.
Via & iter differant. 648. D. in glo. o.
Via militaris, id est publica. 649. A. in gl. b.
Via prætoria, consularis, militaris. 654. D.
in glo. k.
Via publica. 653. B. §. viam.
Via quãdo que, id est seruitus viæ. 25. B. in
glo. f.
Via rustica. 655. A. §. hoc interdictum.
Via triplex. 649. A. in glo. in fin.
Via vicinalis. in verbo, Vicinalis.
Viam aperire. 662. A. in l. prætor.
Viam purgare. 662. A. l. j. de via publi. &
iti. pub.
Viarum quædam publicæ, quædam priua-
tæ, aliæ vicinales. 654. A. §. viarum.
Vicinalis via. l. finali. de loco & Itine. pub.
vide in verbo, Viarum.
Vicinus locus quis dicatur. 39. D. in glo.
Vicissim recõueniẽdo an vnum per aliud
tollatur. in verbo, Tollere.
Victimarij. 1762. B. in textu.
Videri, id est præsumi. 940. D. in glo. f.
Vigilantibus ius ciuile scriptũ est. 622. C.
l. pupillus. in fi. quæ in frau. credi.
Viginti primi. 1749. C. in marg.
Vincula publica. 1386. A. l. fenatuscõsulto.
de iniur.
Ex vinculis causam dicere. in verbo, Cau-
sam.
Vindicare repub. 1385. A. l. quod reipub.
de iniur.
Vindictam sumendi auctoritate propria
facultas quando potest per aliũ exerceri
691. C. in mar.
Vinearum populatores capite plectũtur.
1335. A. B. in mar.
Vinum totum non partẽ effundere per-
mittitur. 1874. B. in glo.
Violenter cognoscens fœminam qualiter
probat. 1473. D. in marg.
Violentum ex interuallo non pellẽdum.
in verbo, Expellere.
Virgæ sanguinæ. 1489. B. l. pe. ad l. Pomp.
de par.
Virgilij patria. 1723. A. in marg.
Virgines nondum viripotentes corrup-
pens qualiter punitur. 1569. B. l. fi quis
aliquid. de pœnis. §. qui nondum.
Vis atrox. 673. B. §. ad solam.
Vis diuina, id est vis maior. 81. B. l. fluminũ
§. vitium. de dam. infec.
Vi factũ, quid. 736. A. B. l. j. quod vi aut clã.
§. quid sit.
Viscerib⁹ vim inferre. l. 1570. C. l. Cicero.
de pœn. vide in verbo, Mulier.
Vistationem solas pro beneficio litigio-
non facit ius suum melius, argu. in l.
quæ quisque. 798. C. de acqui. re. domi.
Vitiare. Quod vitiat, nõ debet subintelli-
gi. in verbo, Subaudiri.
Vitio naturali parcẽdum est. 81. A. in gl. a.

Vitiosus locus dicitur palustris. 118. B. l. gl.
n. vide in verbo, Locus.
Vitiolæ edes, id est ruinosæ. 53. A. l. qui bo-
na. §. si quis. de dam. infec.
Vitium ædium, loci, & operis differunt. 83
A. in glo. d. e. f.
Vitium litigiosi rem non afficit. in verbo,
Litigiosi.
Vitium operis. 714. B. §. qui hoc.
Vitis gestamẽ erat Centurionum. 1691. C.
in mar.
Vite à Centurionibus cõdebantur milites
ibid.
Viuos exuri sacrilegos. 1514. A. l. vj. ad l.
Iul. pecu.
Vix est, id est nullo modo est. 363. B. in
glo. l.
Vlpianus prophetizat. 3. B. in glo. b.
Vlpiani origo. 1793. C. l. j. in prin. de sensu.
Vniuersitas Cum ea quædam alienantur.
396. B. in glo. r.
Vniuersitas citari debet in cõsilio. 1912. D.
in marg.
Vniuersitas fundi, non singulæ partes pos-
sidentur. in verbo, Fundus.
Vnus tantũ familiã constituit. in verbo,
Familiam.
Vnum non sufficit, si plura requiruntur.
in verbo, Duo.
Vnius testimonio non credendum. l. mari-
tus. §. Seruus. 1549. de quæstionibus.
Voluisse præsumitur scribens quod scri-
ptũ inuenitur. in verbo, Scriptum.
Voluntas coacta, voluntas est. 1318. A.
Voluntas defuncti studiosẽ exequi debet.
in verbo, defuncti.
Voluntas non semper seruanda. in verbo,
Defuncti.
Voluntatis expressæ, & eius quæ inest, di-
uersa causa est. 1031. A. l. eũ qui certarũ
de verb. oblig.
Voluntatem important verba quædam:
vt, si ædificauero, id est ædificare volue-
ro. 652. B. in glo. r.
Voluntarius nemo videtur vt bona dissi-
pentur. 604. B. in glo. l.
Vrbs, id est Roma. 1438. C. in gl. f.
Pertinet ad decus vrbium, ædificia nõ de-
relinqui. 30. C. §. hoc interdictum.
Vsitatum. l. imperatores. 1599. B. §. Iidem
rescripserunt. de appellat.
Vsualia mancipia. 148. A. B. in glo. p.
Vscapi possunt pecorum fœtus. 454. B.
in glo. & marg.
Vscapio an habeat locũ in emptione cõ-
ditionali, in qua pendente conditione
traditio fit. 514. D. in gl. u.
Vscapio & præscriptio differunt. 452. C.
in glo. x.
Vscapio pro herede vt locũ habeat, quid
requiratur. 503. D. in glo. h. & in marg.
Vscapio quare inducta. 517. B. in textu. &
C. in glo. f.
Vscapionis & possessionis causa separa-
ta. 491. B. l. j. §. separata. pro empto.
Vsuræ non currunt, si non stetit per debi-
torem quo minus solueret. 1011. C. D. in
marg. ad. t.
Vsuræ semisses. i. maiores. 1203. D. in gl. r.
Vsuratum cursus odiosus. 963. B. in marg.
Vsuratus est indiuisibilis, licet vtilitas
eius diuidi possit. 1064. A. B. in gl. q. cir-
me.
Vsuratus non possidet, sed tenetur,
in verbo, Tenetur.
Vsuratus nõ potest cõstitui duobus in
solidũ in eadã re. 1044. C. in glo. b. & c.
Vt, dictio variẽ sumitur. 629. C. in glo. f.
Vtensilia. 1735. C. l. eos qui. de decurion.
Vti possidetis interdictum duplex est. 721.

A. in glo. c.
Vtilis, id est efficax. 947. D. in glo. o.
Vtilis actio. 902. D. in glo. p.
Vtilis actio quæque. i. efficax. 641. D. in gl. i.
Vtile, id est efficax. 74. D. in glo. n. & 720.
D. in glo. r. & 781. D. in gl. o. & 690. D.
in glo. q. & 750. C. in glo. b.
Vtile per inutile an & quando vitiat. 1053. D. in mar.
Vtile per inutile non vitiat. 916. A. l. j. §.
fed si. de verbo. oblig.
Vtilitas publica priuatæ præfertur. 17. D.
in glo. m.
Vtilitas si est eadem, idem ius statuitur. in
verbo, Ratio.
Vtimur hoc iure. 310. A. l. Stichum. §. si Sti-
chus. de sta. lib.
Vuæ multiplices. 1852. B. in textu.
Vulgaris interpretatio sequenda. 1839. A.
ex textu.
Vulgaris vxor. 1451. B. in marg.
Vulneratus censetur mortuus à die illati
vulneris, si moriatur. 555. D. in marg.
Vulua mulieris habere potest quinque lo-
culamenta. 1151. A. l. si pater. de solut.
Vxor vulgaris, quæ. 1451. B. in marg.
Vxor quas operas debet marito. 287. B. in
marg.
Vxor vacans, in verbo, Vacans.
Xeno parochi. 1748. D. in mar.
Υπαίθετος. 1862. B. in mar.

FINIS.

INDEX PRÆCIPV A-
rum materiaram, quæ semper menti
inherere debent, in singularem
studioforum omnium vti-
litatem collectus.

Abolitio pœnæ est temporaria
coercitio. l. fratres. de pœ. in
princ.
Absens non nocet presenti. l. j.
de fideic. liber.
Absoluere potest, qui condẽnare potest. l.
iij. de re iudi.
Accessorium sine principali esse non po-
test. 1090. D. in glo. f.
Accidens non mutat materiam. l. 5. §. apiũ.
de acqui. re. domi. in sum.
Acquirere. Iisdem modis res. desinũt esse
nostræ, quibus acquiruntur. l. j. pro de-
relictio.
Acquirere negligẽs creditores nõ fraudat
l. qui autem. in prin. quæ in frau. credi.
Acquirendi species est obligatione alium
liberare. l. species. de acceptil.
Necessaria ad acquirendum, sunt necessa-
ria ad perdendum. l. quemadmodũ. de
acqui. pos.
Acta inter alios, aliis noa nocent. l. sæpæ.
de re iudi.
Actio semel extincta reuiuiscere non po-
test. in verbo, Obligatio.
Actio si cui datur, multo magis & excep-
tio. l. j. §. quod autem. de superfi.
Actiones duæ possunt simul pponi. 934.
D. in glo. i.
Administrare honor est. l. testamẽto. in fi.
de manumif. testa.
Adulterum occidere cur patri non marito
liceat. l. nec in ea. de adul.
Aduocare, cõsiliũ petere. 1255. D. in mar.
Aduocatus est miles. 523. A. in glo. b.
in Aede sacra olim cõsignabatur pecunia.
l. iij. de statulib.
Aedes constãt eo solo & superficie. l. eum
qui. de vscap.
Aedificia nõ derelinqui, pertinet ad dec⁹
vrbis. in verbo Pertinet.
Aequitas iuri stricto præfertur. 167. A. in
glo.

glo. verfu. 9.
 Aequitas rigori p̄ualet. i. glo. pe. l. qui feruum. de act. & obliga.
 Affectare tutelam nō dicitur, qui est idoneus. l. vxori. ad leg. Cor. de fal.
 Affectu parentū parcitur. l. iij. in fi. de re mili.
 Affectu carēt pupillus & furiosus. l. j. §. si furiosus. de acqui. poss.
 Affectus.) Furtum non fit sine affectu furandi. l. furtum. de vsucap.
 Affectu nō luxuria libertas danda. l. illud. de ma. vindic.
 Affectu carent pupillus & furiosus. l. j. §. hoc edicto. ne vis si. ei.
 Agri portio videtur aqua viua. l. is qui. in prin. quod vi aut clam.
 Ali de alieno quādoque quis potest. 1734 B. in glo. c.
 Alienantur quaedam non sola. l. quaedam sunt. de acqui. re. do.
 Alienatione prohibita, prohibetur vsucapio. 469. D. in mar.
 Alienum factum, inutiliter promittitur. l. sicut. de fideiuss.
 Alienum factum, nostrum dicitur. in verbo, Factum.
 Alienum largiri species lucri est. in verbo, Lucri.
 Alieni facti ignorantia tolerabilis. l. fin. pro suo.
 Alieno admissio grauior p̄na non lueda. l. cum ratio. in prin. de portio. que li be. dam. conced.
 Alius.) Qui per aliū facit, facere videtur. l. nō solum. de liberali causa. in argumē.
 Querit quis per aliū, quod per se nō potest. 1132. C. in glo. o.
 Aliis non nocet res inter alios acta. l. sepe. de re iudi.
 Res inter alios iudicata, aliis non obest. in verbo, Res inter.
 Alternatiua verificatio, alterius partis veritate contenta est. 1808. C. in mar.
 Alternatiuorum vtraque pars quādoque est in obligatione. 316. D. in glo. t.
 Ambiguus iudicis sermo ab eo interpretatur. l. in pratoris. de prator. stipu.
 Amico parum diligenti qui rem custodiendam tradit, de sequeri debet. in verbo, Negligenti.
 Amissam turpiter, postliminio caret. l. ij. in fi. de cap. & postli.
 Amisso debito quādoque debitor nō tenetur. in verbo, Debitor.
 Amittit errās nemo. l. si procurator. de acqui. re. do.
 Ampliari imperium hominū adiectione quā pecuniarum pr̄stat. l. cum ratio. §. si plures. de bo. dam.
 Animus cuiusque ex eo quod quisque antē dixerit, probatur. 856. C. in mar.
 Animi lāguor damnum afferre nō debet. in verbo, Damnum.
 Animo & corpore queritur, & perditur animo & corpore. l. quemadmodum. de acqui. pos.
 Antecedētia probant sequētia. in verbo, Animus.
 Appellantem occidens iudex ante tēpora appel. est puniēdus p̄na mortis. 1510 C. in mar.
 Appellans nondum damnatus est. l. ij. §. j. de p̄e.
 Appellationis remedio, cōdēnationis extinguitur pronunciatum. l. j. in fi. ad senatuscon. Turpil.
 Approbatum semel, amplius nō reprobat. l. si vxor. §. sed & si. ad. l. Iul. de adul.
 Aqua calida in Asia terrae irrigantur. §. cō-

stat. l. j. de aqua quoti.
 Aqua viua videt̄ agri portio. i. verbo, Agri.
 Arma postliminio non reuertuntur. l. ij. i. fi. de cap. & post.
 Assidua frequentia quasi nonnullam p̄bet infamiā. l. i. tē apud. §. aliud. de iniur.
 Auaritiā caput Roma. 453. D. in glo. d.
 Auditus.) Testimonium de auditu quādoque admittitur. l. ij. §. idem Labeo. de aqua plu.
 Auferre rem meā possum auctoritate p̄pria, quādo nō habeo copiam iudicis. 616. A. in mar.
 Auscultatores debēt esse minores. l. ad tēpub. de mune. & ho.
 Auctoritas publica excusat. l. quod p̄cipis. de aqua plu.

B

Beneficium amittitur propter delictū. 1331. B. in glo. h.
 Beneficium consuetum concedi à principe, dicitur impetrabile. 722. C. D. i. mar.
 Beneficiū iuris nemini auferendum. 520. C. in mar.
 Beneficium suum nemini debet esse damnosum. l. Paulus de prator. stipu.
 Benignior interpretatio capienda. l. qui duos. §. j. de ma. testa. fallit quādoque i dubio. 223. C. in glo. e.
 Benignitas laudatur. l. si ventri. in fin. de p̄iui. credi.
 Benignitas rigori pr̄ferenda. l. ij. §. Stichus annua. de sta. libe. & . l. si statu. ad prin. eo. tit.
 Bis idem qui promittit, amplius quā semel nō tenetur. l. qui bis. de verbo. obl.
 Bonos seruos habere debent publicani. l. iij. de publi.
 Bona dicuntur cuiusque, quae ari alieno supersunt. l. non possunt. de iure fisci.
 Bona nō sunt facile dissipanda. l. ij. de cura. bo. dan.

C

Calēde vnde dicatur. de verb. sig. 1825 B. in glo. a.
 Calida aqua irrigari quādoque agros. in verbo, Aqua.
 Calliditas reprobatur. l. j. §. quāsitum. de separa.
 Calor in cōsultus calumniā vitio caret. l. j. §. quāri. ad senatuscon. Turpil.
 Calumnia caret inconsultus calor. ibidē
 Captio vitanda. l. si rem mihi. de vsucap.
 Captiosa nō debet esse creditoribus pupilli ignorantia. in verbo, Pupilli.
 Castrari vel spēte nemo debet. l. iij. §. planē. ad le. Corn. de sic.
 Castrorū disciplina antiquior fuit Romanis quā charitas liberorū. l. postliminium. §. filius. de capti.
 Causae continentia non debet. diuidi. 691 D. in glo. z.
 Causae magis quā personae beneficiū datur. l. tempus. de re iudi.
 Caelū supra aedes meas liberū est vsq; ad caelū. gl. antep. l. si opus. quod vi aut clā.
 Cens.) Quae quisque aliena in cēsū deducit, nihilo magis eius fiunt. l. quae quisque. de acqui. re. domi.
 Cēptus dies habetur pro completo. l. in vsucapionibus. de vsuca.
 Certo certius est. l. ait prator. §. si cū. quae in frau. credi.
 Cessio bonorum nō liberat fideiussorē. l. heres à debitore. §. quod si. de fideiuss. & ibi. in mar.
 Charitas liberorum non fuit potior Romanis. quā castrorū disciplina. in verbo, Castrorum.

Charitatem auget commilitium. in verbo, Comilitium.
 Citatio si est notorie nulla, priuilegiatus nō tenet cōparere. 548. D. i. mar. sub lit. d.
 Ciues omnes temp. defendere possunt. l. iij. de ope. no. nun.
 Cloacae immūdae pestem cient. & ruinā. l. j. ad prin. de cloa.
 Cloacarum immundities pestē generat. 17. D. in glo. m.
 Cogitatio delicti nocet. i. verbo, Delicti.
 Cogitationis p̄nā nemo meretur. l. cogitationis.
 Cogitatione animi nocens quis dicatur. l. impuberē. §. sed & si. ad leg. Cor. de fal.
 Cognationis ratio habetur. l. vel si. de ma. vindic.
 Cognitio militaris prodest. 1694. B. i. mar.
 Colonus retinet possessionē domini eiectioni. in verbo, Dominus.
 Comilitium charitatem auget. l. hereditatem. de castren. pec.
 Comodum debet esse vbi est onus. 1114. B. in glo. m.
 Concedere.) Non concedere est retinere. 424. D. in glo. l.
 Cōceptio medicamentis non est impedienda. l. iij. in fi. de statulibe.
 Concordia matrimonia pater turbare nō debet. in verbo, Matrimonia.
 Condemnare qui potest, absolueret potest. l. iij. de re iudi.
 Condēnato datur quatuor menses ad soluendum. in verbo, Debitori.
 Conditio personae inspicienda. l. iij. ad fi. de incen. rui. nau.
 Cōditio semel expleta, expleri ampli⁹ nō potest. l. si ita. ad prin. de ma. testa.
 Conditio suspendit libertatem. 202. C. in mar. sub secunda. t.
 Cōditionis peioris nō debet esse domin⁹ quā non dominus. 1667. A. in glo. c.
 Cōductio est in numo vno. l. si quis. in fi. de acqui. poss.
 Confessio facta in tortura etiam perseuerata sine iudicis nō nocet cōfesso. 1335. B. in marg.
 Confessus in iure, pro iudicato habetur. l. post rem. de re iudi.
 Confessus pro iudicato. l. j. de confes. & . l. iij. eo. tit.
 Cōfessus sua dānatur sentētia. l. j. de cōfes.
 Cōfessus se occidisse hominē, tenetur de occiso. l. iij. de confes.
 Coniecturē locus est in incertis, nō in certis. 1028. D. in glo. y.
 Con sanguinitas excusat. 1685. C. in glo. n.
 Cōscientia delicti nocet. l. quāsitum. qui & à qui. ma.
 Conscientia sceleris instar est. l. aut facta. in prin. de p̄e.
 Cōsentire alij potest, qui per se facere nō potest. 204. A. in glo. l.
 Consentientem fraudat nemo. in verbo, Scientes.
 Consensus eorum requiritur quorū iuri aliquid detrahitur. 121. B.
 Consensus plurium quādo requiritur, debet simul pr̄stari. 122. B. in mar.
 Cōsignatio olim fiebat in aede sacra. l. fin. de tabu. exhi.
 Cōsignationes olim fiebāt in aede sacra. l. iij. de statulibe. 289. A.
 Consilium alij nemo pr̄stare potest, qui furti faciendi consilium capere non potest. in verbo, Opem.
 Cōstare oportet prius de crimine, & pronuntiare. l. eius qui. de iure fisci.
 Consuetudo dat iurisdictionem. l. fin. de aqua plu.

Index posterior materiarum

Consuetudo facit personam eligibilem, quae
aliàs est ineligibilis. in verbo, Eligibilis.
Còsuetudo specialis derogat legi, si est ra-
tionalis & legitima. 738. D. in gl. z. & in
marg. §. sed & si. l. iij. quod vi aut clam.
Continentia causae non diuiditur. in ver-
bo, Causae.
Còtumax non est, qui litem inchoatam de-
serit vocatus ad maius tribunal. l. con-
tra. de re iudi.
Contumax quam obsequens durius tra-
ctatur. l. iij. de re iudi.
Contumacia est delictum. l. contumacia.
de re iudi.
Contumacia militis capitalis. l. omne. §. ij.
de re mili.
Conuenire. Beneficium dolo perditur ne
quis conueniatur nisi in quantum facere
potest. in verbo, Dolo.
Còueniri quae nondum posse, & debitorẽ
eum non esse, nihil refert. in verbo, Debitor.
Corporalia munera non prestant foeminae.
in verbo, Foeminae.
Corpore & animo querit & perditur pos-
sessio. l. quemadmodum. de acqui. poss.
Creditor improbus est, qui vult iterum cõ-
sequi quod accepit in verbo, Improbus.
Creditores non fraudat negligens acqui-
rere. l. qui autem. quae in frau. credi. in
prin. legis.
Crimen enorme non habet remissionem vl-
tionis. l. Gaij. de fideicom. lib.
Crimen si graue est, ibi puniri debet quis,
vbi illud admisit. in verbo, Puniri.
Constare oportet prius de crimine, quae pro-
nuntiare. l. eius qui. de iu. fil.
Culpa dolo proxima dolum repraesentat. l.
j. si quis testa. liber.
Culturam studium a militia auocat. l. milites.
in prin. de re mili.

D

Damnari eum qui non deliquit, iniquum
est. 14. C. in glo. d.
Damnum dari, qui damni occasione praer-
bet. l. iij. circa si. vi bo. rap.
Damnosum nemini debet esse suum be-
neficium. in verbo, Beneficium.
Dare non semper est accipientis facere. 296
B. in glo. l.
Dati rem suam, & non dari, paria sunt. ibi.
in glo. m.
Datum contemplatione salutis est irreuoc-
cabile. l. si pater. §. si. de dona.
Debetur praesenti die, si dies non adiicitur.
in verbo, Die.
Debitor. Non est aequum teneri eum pec-
unia amissa, qui non teneretur si credi-
tor accipere voluisset. l. qui decem. in prin.
de solu.
Debitor cum soluit, potestate habet com-
memorare in qua causam soluit. l. Pau-
lus. de solu.
Debitor morosus tenetur de interitu. in
vebo, Periculum.
Debitor non debet venire cum sacco para-
tus. l. quod dicimus. de solu.
Debitor quis non sit, an non dum conueniri
possit, nihil refert. l. Fulcinius. §. si in die.
qui. ex cau. in posses. ea.
Debitori datur terminus ad soluendum, & ex
causa prorogatur. l. debitoribus. de re iud.
Decipit qui non instruit. 337. C. in gl. f.
Deceptus non dicitur iure communi usus. l.
inter eos. §. penult. de fideiuss.
Decepto quam decipienti magis subueni-
tur. l. si procurator. de do. ma. excep.
Defendere ducere debet miles. l. iij. in fi. de
re mili.
Defendi uxores a viris, non contra, aequum.
in verbo, Uxores.

Defensionibus pluribus vti licet. l. is qui. de
excep.
Defensor sui idoneus non est minor. in ver-
bo, Minor.
Deficiente causa, deficit effectus. 1459. B.
in marg.
Defuncti voluntas studiose exequi debet.
1002. B. in glo. f.
Deliciae. Non delicias, sed iustis affectioni-
bus libertas danda. l. illud. de manu. vindi.
Delictum grauius est militiam detrectare,
quam appetere. in verbo, Militiam.
Delictum patris filio non nocet. in verbo,
Patris.
Propter delictum amittitur beneficium. in
verbo, Beneficium.
Delicti cogitatio nocet. l. quaesitum. qui &
a qui. ma.
Delicta non debent remanere impunita. l.
Stichum. §. ij. de solu.
Delinquit minus exemplo deterriti. in ver-
bo, Exemplo.
Damnari non debet, qui non deliquit. in
verbo, Damnari eum.
Delinques iterato, punitur grauius. in ver-
bo, Iterato.
Desinunt res nostrae esse iisdem modis qui-
bus acquiruntur. l. j. pro derelic.
Deterior quandoque est pupilli conditio
quam aliorum. 609. D. in gl. o.
Dicere. Ex eo quod quis ante dixerit, pro-
batur animus. 856. C. in mar.
Dicere ius sibi nemo potest. l. j. quo. lega.
Diei adiectio pro reo est. l. eum qui cal. §. j.
de verbo. obliga.
Dignitas eius qui nihil admisit, non est im-
pedienda. l. spurius. de decu.
Dignior est praefendus inferiori. 1737. A.
ex textu.
Dignitatum ordines seruandi sunt. ibi. B.
Dilatio si periculum sit allatura, cessant iu-
ris regulae. l. v. §. si quis riuos. de ope. no.
nun. & l. j. de dam. infe.
Deligere. Si diligo te. tu illum: non sequitur
quod diligam illum. glo. debet. l. de acces-
sionibus. de diuer. tempo. praescrip.
Diligens debet esse praepceptor. l. Attilius. de do.
Discere semper bonum est. 246. B. in mar.
Discere cupiebat Iulius. vel alterum pedem
in tumulo habens. l. apud Iulianum. de
fideicom. liber.
Discere cupiebat Pomponius iuriscõsul-
tus anno aetatis. lxxviii. in. l. apud Iulia-
num. de fidei. liber.
Discendi cupiditas morte sola terminan-
da. l. Iulianus. de fideicom. liber.
Discipuli erga praepceptores ingrati esse non
debent. l. Attilius. de donatio.
Ditiores se putant homines quam sint. in
verbo, Facultas.
Diuidere. Nec mihi, nec tibi, sed diuida-
tur. 1049. D. in glo. l.
Diuisa res melius intelligitur 850. D. in gl.
p. l. quo dilucidius. de dol. ma. excep.
Docere maligne, decipere est arg. l. rectif-
simè. in fi. de libe. cau.
Dolorem iustum temperare, difficile. l. si
adulterium. §. Imperatores. de adulte.
Dolosus nil doloso. l. ij. §. idem ait. ne quid
in lo. publi.
Dolus cum dolo compesatur. 859. C. in gl. i.
Dolus doloso nociuus, non alteri. l. qui a
debitore. quae in frau. credi.
Dolus tutoris an & quando noceat pupil-
lo. 863. D.
Doli capax pupillus non sentetur. l. j. §. hoc
edicto. ne vis fiat ei.
Dolo ex suo furti actio nemini quaeritur.
l. eum qui. §. j. de fur.
Dolo facit, qui petit quod est redditurus.

l. dolo. de do. ma. excep.
Dolo malo non videtur habere, qui iure
suo vitur. l. iij. §. is tamen. de libe. ho.
exhib.
Dolo perditur beneficium ne quis conue-
niatur nisi in quantum facere potest. l.
qui cum. de re iudi.
Dolo suo quando lucratur quis. 725. A. in
glo. b.
Domesticum malum seruus improbus. l.
j. §. serui. furti aduer. nau.
Domicilium potest habere & relegatus. l. ei
qui. in fi. ad municip.
Dominium animo perdi non potest posses-
sione retenta. l. si quis vi. §. j. de acquir.
posses.
Dominium non quaeritur possidendo. l. si
finita. §. si de. de dam. infe.
Dominium praebet quandoque non habes
dominium. l. non est nouum. de acqui. re. do.
Dominia auferunt flumina. §. flumina. l. er-
go. de acqui. re. domi.
Dominus eiectus retinet pos. per. colonum.
681. C. in mar.
Dominus non debet esse peioris conditio-
nis, quam non dominus. 1667. A. in gl. c.
Dominus sui nemo est. 1050. A. in primo
versu glo.
Domini appellatione fructuarius conti-
netur. l. in venditione. de bo. aucto. iud. pos.
Dominum habet, qui socium habet. 137.
B. in mar.
Domus cuique tutissimum refugium. 1765. C.
Domus dicitur in qua quis degit, etiam si
aliena sit. l. dies. §. praetor. de dam. infe.
Domus diruta reficienda. l. ad curatoris. de
dam. infe.
De domo extrahi quis non debet. l. dies. §.
praetor. de dam. infe.
Donare est perdere. l. filius. in pri. ibi. vt
perdat. de dona.
Donari videtur, quod nullo iure cogente
conceditur. l. donari. de don.
Donatori pinguis succurritur quam alte-
ri debitori. l. & exheredarum. de re iudi.
Dubium. In dubio fauorabilis sensus praer-
ferendus. 218. C. in glo. q.
Dubia verba in stipulationibus qualiter
interpretantur. l. in conuenionalibus. de
verbo. obli.
Dulcedo vsurarum magna, in verbo, Vsu-
rarum.
Duo vel plura si requiruntur, non sufficit
alterum adesse. 712. D. in glo. x.
Duplex solutio ex eodem debito recipi non
debet. in verbo, Improbus.
Durius nihil aut remissius constituendum. l.
iij. in fi. de incen. rui. nau.

E

Egere. Ratio habenda est ne egeat qui
conuenitur quatenus facere potest.
l. inter eos. de re iudi.
Eligendum est de duobus remediis meli-
us. in verbo, Remedia.
Eligens semel mutare voluntatem non potest.
l. si quis stipulatus. ad prin. de verb. obli.
Emptio nominis non semper facilis, quia
numeratio non semper est in expedito.
si dubitet, ad prin. de fideiuss.
Enormitas criminis, vltionis remissionem
non meretur. l. Caij. de fideicom. liber.
Enunciatiua verba in modum causae pro-
lata, exceptionem inducunt. l. pater. §. auus.
de do. ma. excep.
Episcopi reuerentia & metus aequiparan-
tur. in verbo, Reuerentia episcopi.
Errans nemo rem suam amittit. l. si procu-
rator. de acqui. re. do.
Errans non fatetur, nisi ius ignoret. l. non
fatetur. de confes.

Errantis

Digesti noui.

Erratis nulla voluntas. l. sed hoc. de aqua plu.
Erranti ignoscendum. l. interdum. §. diuus. de publica.
Error & imperitia excusat. l. sed hoc. de aqua plu.
Error in syllaba non nocet. l. qui habebat. de manu. testa.
Error iuris quando nocet. 555. B. in gl. b.
Erroris fideiussio nulla. l. si quis. de fideiussio.
Errore veritas originis non amittitur. l. assumptione. ad munic.
Euenire quod potest. inspicitur. 361. in gl. b. l. qui bona. §. cum inter. de dam. infe.
Exceptionibus pluribus ut licet. l. nemo. de excep.
Excipiuntur quaedam tacite in sermone. gl. fin. l. fin. de aqua quori.
Excusat publica auctoritas, & maioris iustus. l. quod principis. de aqua plu. ar.
Executionis sententiae requis potest iudex prorogare vel arctare. l. ij. de re iudi.
Exemplo deterriti minus delinquant. l. si quis. de poen.
Expectare non teneor me primo percuti. 683. C. in glo. armorum. §. qui armati. l. iij. de vi & vi ar.
Expressa saepe nocent. gl. fi. l. ij. de di. & tempo. praescrip. 1458. B. in glo. r.
Expressae voluntatis, & eius quae inest. i. tacitae, diuersa est causa. l. eum qui cer. de verb. oblig.
Exprimi quaedam verbis minus possunt, quam intellectu percipi. l. raturum. de solu.
Extraordinarium subsidiu cessat, vbi datur ordinarium. l. iij. in prin. de no. ope. nuntia.

F

Facere.) Qui non facit quod facere debet, punitur. 1686. D. in gl. b.
Facit, qui non facit. l. in fraudem. quae in frau. credi.
Facere per se qui nequit, consentire potest. in verbo, Consentire.
Facere per se videtur, qui per alium facit, cum agitur de lucro. in verbo, Lucrum.
Beneficium dolo perditur ne quis conueniatur nisi in quantum facere potest. in verbo, Dolo.
Facere quantum potest, soluit miles. l. miles. de re iudi.
Factum alienum inutiliter promittitur. l. sicut. de fideiuss.
Factum alienum quandoque nostrum dicitur. 391. C. in mar. ad. l. ea que. de acq. re. do.
Factum alterius non debet nocere ei qui nihil fecit. l. de pupillo. §. si plurium. de no. ope. nuh. Vide in verbo, Nocere.
Factum, infectum fieri non potest. l. in bello. §. factae. de cap.
Factum nouissime preualet. l. si quis ante. de ac. pos.
Factum pro infecto haberi non potest. 216 B. in gl. h.
Factum semel, amplius fieri non potest. ibi.
Facti alieni ignorantia tolerabilis est. l. si pro suo.
Facti questio, in iudicis arbitrio est: poenae persecutio, non eius voluntati, sed legis auctoritati mandatur. l. j. §. ij. ad senatus. consul. Turpil.
Facti quod est, facile amittitur: ut pupillus possessionem corporalem. l. possessione. de ac. pos.
Cogi praecise ad factum an & quando quis possit. 168. C. in gl. r.
Factum tener, quod aliis non teneret. 390 C. in mar. l. quamuis. de adqui. re. do.
Facilitas.) Sua cuique; facilitas imputanda. l.

j. §. item sciendum. de separ.
Facultas) Saep de facultatibus suis amplius sperant homines, quam in eis sit. l. in fraudem. qui & a quibus. ma.
Falsa demonstratio non vitiat legatum. l. testamento. de ma. testa.
Fame cuius parcitur, multo magis & vitae. l. si adulterium. in fi. de adul.
Familiaritas militaris & scholaris prodest. 1694. B. in mar.
Fari qui non potest, nec stipulari. l. mulier. de ver. obli.
Fauor publicae disciplinae dicitur ut maleficia puniantur. l. Strichum. §. ij. de solu.
Fauorabilis sensus in dubio praefertendus. 218. C. in glo. q.
Foemina impune ius ignorat. i. verbo, Rusticus.
Foeminae corporalia munera non obeunt. l. iij. §. corporalia. de mu. & hono.
Fideiubendo pro se obligatur nemo. l. heres a deb. §. seruo. de fideiuss.
Fideiussio erroris nulla. in verbo, Erroris.
Fideiussio maleficiorum esse non potest. l. si a reo. de fide.
Fideiussor in causis criminalibus admittitur. 1109. A. in mar.
Fideiussor obligari non potest in aliam rem, quam quae credita est. l. si ita. de fide. qd fallit quandoque, ut ibi not. in mar.
Fidem fallere adeo graue, ut etiam procedat in pupill. l. iij. §. sed si. de manumis.
Fidem non seruanti, nec seruanda. l. j. de loco pub. fru.
Plerique non tam patrimonio, quam fide quoque aestimantur. l. si quis. in fi. de verbo. obliga.
Fiducia magistratus iniuriari non licet. l. nec magistratibus. de iniur.
Fieri debet aliquid in totum, aut in nihilum. 345. D. in glo. h.
Filius regis potest dici rex patre viuento. 255. D. in mar. l. cum vero. §. cum quida. de fideicom. liber.
Filius vendi an potest. 1273. D. cir. fi. gl. m. & in mar.
Filius ignominia est pater seruiens. l. j. de libe. cau.
Filiorum charitas non fuit antiquior Romanis quam castrorum disciplina. in verbo, castrorum.
Filiorum seruitus ad dolorem nostrum porrigitur. l. quoniam. de libe. cau.
Firmum adeo nil est, quod maris, tempestatibus, aut ruinae vim ferre queat. l. fluminum. §. vitium. de dam. infe.
Fiscus principis proprius est. l. j. ne quid in lo. pub.
Flagitiosae rei societas coita nullam vim habet. l. si a reo. in fi. de fide.
Flumina censorum (aliis censorum) vice funguntur, & ex priuato in publicum adducunt. §. flumina. l. ergo. de acq. re. do.
Fortuitos casus prauidere nullum hominum consilium potest. l. ij. §. si eo. de admi. re. ad ciui. perti.
Fortunae donum thesaurus. l. si is qui. §. si communis. de acq. re. do.
Forum rei sequi debet actor. 839. C. in glo. y.
Fraternitatis ius habet societas. 622. B. in glo. n.
Fraudat scientem & consentientem nemo. in verbo, Scientes.
Non fraudat creditores acquirere negligens. in verbo, Creditores.
Fraus cum effectu accipitur. l. j. in fi. de statulibe.
Fraus legi fieri non debet. l. si quis. in fi. qui & a qui. ma.

Fraus lucrum non habet. in verbo, Lucrum.
Fraus sua cuique nocet. l. j. §. questum. de separa.
Fraude facere videtur, qui non facit quod facere debet. l. iij. quae in frau. credi.
Frequentia infamiam praebet. in verbo, assidua.
Fructuarius continetur appell. domini. in verbo, Domini.
Fundi furtum non fit. l. quare. de vsucap.
Fundum hostium qui nunquam fuit noster, neque promittere, neque legare possumus. 994. B. in mar.
Fur furti quandoque agit. l. qui vas. §. si ego. de fur.
Furem capere licet, & ad iudicem ducere. l. interdum. §. j. de fur.
Furem non facit sola cogitatio furti faciendi. l. j. de fur.
Furem statuere non omnis qui potest, agere contra eum potest: nam possum dicere filium, at contra eum agere non possum. l. serui. de fur.
Furtum est casus fortuitus. 1099. D. in mar.
Furtum non fit hereditati. l. in eo. de acq. re. do.
Furtum non fit nisi sit cui stat. l. falsus. §. qui alienum. de fur.
Furtum non fit sine affectu furandi. l. fur. de vsucap.
Furtum quandoque sine affectu committitur. 1318. A. in glo. m.
Abolita est eorum sententia qui fundi lociue furtum fieri putant. l. quare. de vsucap.
Furtiue rei pars non est partus. l. si aliena. §. Scaeuola. de vsuca.

G

Generalitas nimia reprobat. 1647. A. in mar.
Generalitas vitanda. 1144. D. in mar.
Genus a digniori sui parte nominatur. gl. j. l. j. de verbo. obli.
Grani precium non statuendum. l. si. ad le. Iul. de annona.
Gratificationi quandoque locus est. 928. D. in glo. o.

A

Habere.) Per se quod quis non habet, nec per alium. 598. B. in glo. r.
Heres non succedit in poenam. l. pe. de no. ope. nun.
Heredi non licet, quod defuncto. 595. D. i glo. m.
Heredi non relinquitur, quod scelere questum est. l. cum falsi. ad leg. Cor. de fal.
Hereditate fraudari, inuidiosum. l. si peculiū. de statuli.
Hereditas damnosa, hereditas est. 574. B. in glo. r.
Hereditas, personae defuncti vice fungitur. l. mortuo. de fideiuss.
Hereditas vice personae fungitur. l. si is qui. §. j. de vsuca.
Hereditati furtum non fit. l. in eo. de acq. re. domi.
de Hereditate viuētis nemo sollicitus esse debet. 1655. B. in glo. g.
Homo homini officium debet. in verbo, Officium.
Hominum adiectione potius quam pecuniarum imperium ampliandum. in verbo, Ampliari.
Honestiores mitius puniuntur. l. vj. ad pri. ad leg. Iul. pecul.
Honor est administrare. l. testamento centurio. in fi. de manu. testa.
Hostium seruum fieri ciue Romanum, indignum. in verbo, Romanum.

I

Idem.) Nil est idem ei cui simile est. 1037

Index posterior materiarum

A. in gl. c.
Idonee.) Qui magis idonee quid agit,
præferendus est. l. i. reficiendo. de da. inf.
Idoneus affectans tutelam, approbatur. i.
veibo, Affectare.
Ignominia filij est pater seruiens. l. j. de li-
be. cau.
Ignorans amittit possessione rei mobilis.
l. si rem. de acqui. pos.
Ignorans non obligatur nec delinquit. l.
iij. §. longè. de actio. & oblig.
Ignorantis & inuiti conditio fieri melior
potest. l. soluere. de solu.
Ignoranti non tollitur possessio. l. quamvis
faltus. de acqui. pos.
Ignorantia facti alieni tolerabilis. l. si. pro
suo.
Ignorantia iuris excusatur in rustico, & fe-
mina. in verbo, Rusticus.
Ignorantia iuris toleratur. 1070. B. in gl. r.
Ignorantia pupilli, creditoribus captiosa
esse non debet. in verbo, Pupilli.
Ignorantia vnius an profit scienti. 331. A. i.
prin. glo.
Ignorantia vnius alteri non prodest, nec
scientia nocet. l. non solum. de libe. cau.
Ignoscendum est qui sanguine suu quali-
tercuque redemptum voluit. l. j. de bo-
nis eorum qui ante sententiam.
Illicite qui fecit quid, alium in simili actu
impedire non potest. §. idem. l. j. ne quid
in lo. pub.
Illicitum non continetur mado gener-
ali. in verbo, Mandato.
Immoderata cuiusque luxuria vitanda. l.
ex damni. de dam. infe.
Immunitatem pena non tribuit. l. relega-
torum. in fi. de inter. & rele.
Impendere.) Satius est non impedere, qua
impensam repetere. 126. D. in gl. o.
Impericia excusat. l. sed hoc. de aqua plu.
Imperium ampliandum potius hominu
quam pecuniarum adiectione. i verbo,
Ampliari.
in perpetuum operam dare quis non po-
test. in verbo, Operam.
Impossibilia cesentur, qua ex sola princi-
pis volutate pendent. 236. B. in marg. &
1029. D. in glo. y.
Improbilas.) Nemo ex improbitate sua
cosequitur actionem. l. itaque de fur.
Improbis est qui vult iteru cosequi
quod accepit. l. si quis dolo. in fi. de re
iudi. & 640. B. in glo. u.
Impunita non debent esse admissa, id est
maleficia. l. Stichum. §. tametsi. de solu.
Impuratur illi qui malum defensorẽ ele-
git. l. iam tamen. §. nũc videamus. iudi.
solui.
Inaudita causa quemquam daminari ratio
non patitur. l. j. de requi. reis.
Incertain parrẽ possidere nemo potest. l.
si fur. §. incertain. de vsucap.
Incõsultus calor, calumnia vitio caret. l.
j. §. quaeri. ad senatuscon. Turpil.
Indicia seruatoru cõtra dnos admittẽda nõ
sunt. l. j. de quaest. §. diuus Antoninus.
Indignus habere seruos, liberos habere
non potest. in verbo, Seruos.
Indulgẽtia nimia reprobatur. l. j. de collu.
dete.
Inesse debet quod magis. si inest quod
minus. 630. C. in glo. u.
Infamia, vitæ periculo cõparatur. 206. B.
in glo. l.
Infamia præbet frequentia. in verbo, Af-
sidua.
Infamẽ non omne crimen facit. l. infamẽ.
de publi. iudi.
Inferior locus superiori seruit. l. ij. de

aqua plu. arcen.
Infinitas vitanda. 54. B. in glo. p.
Initium spectadũ. l. j. de pœ. & ibi in mar.
Iniuria defuncto facta, cesetur facta here-
di. l. j. de iniur. §. & si. & in mar. 1384. A.
Iniuriam comminisci debet nemo. in ver-
bo, Tueri.
Iniuriam non facit qui se tueri vult, cum
aliàs non possit. l. iij. §. quod ait. de incẽ.
rui. nau.
Iniuriam non habet iuris executio, in ver-
bo, Iuris.
Iniuriam non videtur accipere, qui semel
voluit. l. in diem. de aqua plu.
Iniuriarum tenetur scienter vtens iniusta
consuetudine. 1369. A. in glo. b.
Innocens.) Satius est impunitu relinqui
facinus nocentis, quam innocẽtẽ dam-
nari. l. absentem. de pœnis.
Innocens nocentem excusat. 333. A. versu.
18. in glo.
Innocentem occidere, & nocentem iustã
defensionis causam habentẽ, paria sunt,
1510. D. in mar.
Innocẽtes egere non debet. l. reo. de solu.
Innocẽtia reus purgatur, non criminum
relatione. in verbo, Reus.
Inops ne quis fiat sua liberalitate, ratio ha-
benda. l. ne liberalitate. de re iudi.
Inquantu facere potest a milite exigitur.
l. miles. de re iudi. idẽ de aduocato. 523
A. in glo. b.
Instruere.) Qui non instruit, decipit. 337. C
in glo. f.
Instrumentu nõ vitiatur errore syllabæ.
231. B. in mar.
Intellectu magis percipi quãdã, quã elo-
cutione exprimi possunt. l. ratu. de solu.
Interesse non testibus probatur, sed iura-
mẽto declaratur. l. semper. §. si quis.
quod vi aut clam.
Interpellario extraiudicialis nõ cõstituit
in mora eum qui solum per iudicis offi-
cium potest conueniri. l. cum postulaf-
sem. de dam. infe.
Interpretari eius est, cuius cõstituere. l. in
prætoris. de præto. stipu.
Interpretatio benignior sequenda. l. qui
duos. §. j. de manumis. vindic. fallit quã-
doque in dubio. 223. C. in glo. e.
Inuitus liber fit nemo. l. sed si alienare. de
fideicom. liber.
Inuiti conditio melior fieri potest, in ve-
bo, Ignorantis.
Irrigantur agri in Asia aqua calida. in ver-
bo, Aqua.
Iterato delinquẽs, punitur grauius. in ver-
bo, Tironibus.
Iubere. vide infra, Iustus.
Iudex ab omni sorde abstinere debet. l.
pe. ad leg. Iul. repe.
Iudex interpretatur sermonem suu ambi-
guum. in verbo, Ambiguus.
Iudex minus quã potest. condẽnare de-
bet. 1224. C. in glo. m.
Iudex mitius agit cum obsequioso, quã
cum contumace. l. ij. de re iudi.
Iudex non potest vltra facere quã ei cõ-
cessum est a lege vel cõsuetudine. i ver-
bo, Officiarius.
Iudex potest prorogare vel arẽtare tẽpus
executionis sententiæ. l. ij. de re iudi.
Iudicis auctoritas præstat iustã causã pos-
sidenti. l. iustẽ. de acqui. posses.
Iudicis copia si deest, mea auctoritate rẽ
meã possum auferre ab alio ablatã. in
verbo, Auferre.
Iudicis iustus & auctoritas excusat. 609.
A. in glo. a.
Iudicis partes nullæ sunt in cõsentientes.

l. j. §. inde. de ope. no. nun.
Iudici respiciendum ne quid durius aut re-
missius constituat. l. respiciendũ. de pœ.
Iudicata res inter alios, aliis non obest. in
verbo, Res inter.
Iudicatæ rei tẽpus spectatur. l. Fulcinius.
§. si quis actione. qui. ex cau. in pos. ea.
Iudicium cum falso procuratore nullum.
1258. D. in glo. f.
Iudiciu soluitur morte rei. in verbo, Rei.
Error iuris nocet in iudicio, non extra. 555
B. in glo. b.
Iulianus alterum pedẽ in tumulo habes,
adhuc discere volebat. l. apud Iulianu.
de fideicom. liber.
Ius alterius corrumpi non debet alterius
collusione, aut inertia. l. si pariter. de li-
be. cau.
Ius sibi dicere nemo potest. l. j. quoru leg.
Ius superueniens confirmat priuilegiu cõ-
cessum per nõ habentem potestatem. 323
B. in mar.
Iuris beneficium nulli auferendum. in ver-
bo, Beneficium.
Iuris error nocet in iudicio & c. in verbo,
Iudicium.
Iuris executio iniuriam non habet. l. iniu-
riarum. §. j. de iniur.
Iuris rigor non seruatur gratia libertatis.
in verbo, Rigor.
Iuri publico nõ derogat priuatoru pa-
ctio. in verbo, Priuatorum.
Iure communi quod datur, a principe nõ
est impetradũ. l. imperatores. de pri. cre.
Confessus in iure, suam confessionem in-
firmare non potest. l. quidam. de dona.
Iura cessant, vbi dilatio periculũ sit alla-
tura. in verbo, Dilatio.
Iusuradum vicem rei iudicatæ obtinet. l.
j. qua. re. ac. non datur.
Iurisdictionẽ dat cõsuetudo. l. si. de aqua
plu.
Iustus iudicis valet. 609. A. in glo. a.
Iustus maioris excusat. l. quod principis. de
aqua plu.
Iustus patris nõ sẽp excusat. 1577. A. i gl. b.
L
Labor eximius est captum a latronib^o
eripere. l. si pater. §. si. de dona.
Languor animi damnum afferre non de-
bet. l. iusto. §. eum qui. de vsuca.
Lapsi facultatibus alidebẽt. l. decurioni-
bus. de decur.
Largiri de alieno, species lucri est. in ver-
bo, Lucri.
Latens & absens nõ nocent præsentis. l. j.
de fideicom. liber.
Latrones.) Datum alicui ob ereptionẽ a
latronibus, nõ reuocatur. l. si pater. §. si.
de dona.
Legatum non vitiat falsa demonstratio. l.
testamento. de ma testa.
Lenocinium mariti ipsu onerat, nõ vxo-
rem excusat. l. j. §. si publico. de adulte.
Lex extenditur vbi est eadem ratio. l. j. §.
quod vulgo. de vi & vi. ar.
Lex supplet quod homo omittit. 521. B. in
glo. d.
Legis verba notant potentia, non actum.
l. Labeo. ibi nocet, id est nocere potest.
de statulibe.
Legis verba offendere non licet. 320. A. in
glo. f.
Legi fraus fieri nõ debet. in verbo, Fraus.
Libellus incertus quandoque datur. l. j. §.
quia. in sum. quo. lega.
Liber inuitus fit nemo. l. sed si. de fideico.
liber.
Liberos plures habes, alios præcellit. l. spu-
rij. in fi. de decur.

Digesti noui.

Liberatur quis inuitus. 1116. C. in mar. & 1142. in mar.
Liberare aliū obligatione, species acquirendi est. l. species. de accep.
Prōptiores esse debemus ad liberādum, q̄ obligandū. l. Arrianus. de actio. & obli.
Liberalitas nolenti non acquiritur. l. hoc iure. §. ij. de dona.
Liberalitate lapsō consulitur. l. decurionibus. de decur.
Liberalitate mea tamdiu te vti, quamdiu velim, natura æquum est, & ut pōssim reuocare & mutare voluntatem meam. l. ij. de preca.
Liberalitate sua ne quis fiat inops, ratio habenda. l. ne liberalitate. de re iudi.
Libertas pecunia lūi non potest. l. statuliberum. ad finem. de statulibe.
Libertatis causa multa fiunt cōtra iuris rigorem. l. generaliter. §. si quis tutorem. de fideicom. liber.
Libertatis fauor magnus. generaliter. §. si quis tutorem. de fideicom. liber. vide in verbo, Obscura.
Libertatis fauore permittitur quod facilius est. 215. A. in glo. a.
Libertati quā ætati magis fauetur. l. cū vero. §. apparet. in glo. multo. de fideicommiss. liber.
Libertatem petit, qui ne seruiat petit. l. generaliter. §. si petitum. de fideicom. liber.
Libertos habere nō potest, qui seruos nō potest. in verbo, Seruos.
Licentia de ingrediendo rem auctoritate propria, potest per habentem eam in alium transferri. 8. C. in mar. sub †.
Linguae lubricum ad pœnam nō trahitur. in verbo, Lubricum.
Lis duobus instruitur. 1502. B. in gl. u.
Lites sunt minuendæ. l. ij. de aqua plu.
Locupletatur, qui nō sit pauperior. in verbo, Pauperior.
Lubricum linguae ad pœnam trahi nō debet. l. famosi. ad legem lul. maie.
Lucrum in fraude non est. l. ait prætor. in fi. quæ in frau. credi.
Lucrum non facere, & damnum pati, differunt. l. Proculus. in fi. de dam. infe.
Lucri species est ex alieno largiri, & bñficij debitorem sibi acquirere. l. si pignori. de fur.
Vbi agitur de lucro, qui per aliū facit, per seipsum facere videtur. 763. A. D. in mar.
Iniquum putauit prætor, in lucro esse eū qui sentit lucrū ex fraude. l. ait prætor. in fi. quæ in frau. credi.
Ludus noxius non debet esse impunitus. l. in furti. in fi. de fur.
Luxuria immoderata vitāda. l. ex damni. de dam. infe.
Non ex Luxuria sed affectu libertas dāda. l. illud. de ma. vin.

M

Maior causa impedit contumaciam. l. contumacia. §. ij. de re iudi.
Maior pars vñ cōsideretur. 1717. A. in mar.
Maioris auctoritas excusat. 1368. A. in glo. g. propter prætoris.
Maioris iussu excusat. l. quod principis. de aqua plu.
Maiorem magistrū minor præcedere debet. l. honor. de mune. & hono.
Maius auditorium impedit cōtumaciam. l. contra. de re iudi.
Maleficia vt puniantur, disciplinæ publicæ vigor postulat. in verbo, Publicæ.
Maleficiorum fideiussio accipi nequit. l. si à reo. §. id quod. de fideiuf.
In maleficiis voluntas spectatur, non exitus. l. diuus. ad leg. Cor. de fica.

Malum domesticum seruus improbus. in verbo, Domesticum.
Malum minus è duobus eligendū. l. si procuratore. j. in glo. r. de doli ma. excep.
Mandati qui agit, ratam habere solutionē videtur. l. si seruus. de fideiuf.
Mandato generali non continetur illicitum. 674. D. in glo. q.
Manumissus amplius seruire non potest. l. ij. §. si ira. de statulibe.
Mare, omnium cōmune. l. iniuriarum. ad fi. de iniur.
Maritus non debet exigere pudicitiam ab vxore, quam ipse nō exhibeat. l. si vxor. §. iudex. de adul.
Marito cur non liceat adulterum occidere. l. nec in ea. de adulte.
Marito difficile est iustum temperare dolorem, adultero cum vxore reperto. in verbo, Dolorem.
Mater filios retinet ob nequitiam patris. l. ij. §. etiam. de libe. exhi.
Masculinum concipit fœmininum. 1798. D. in glo. p.
Materiam mutat accidēs. l. v. §. apium. de acqui. re. do.
Matrimonium quiescens non debet alius turbare. l. constante. de adulte.
In matrimonio indignè assumitur, quæ duci prohibetur. 209. D. in glo. e.
Matrimonia bene concordia iure patriæ potestatis turbari non debent. l. j. in fi. de libe. exhi.
Matrimonia vinculo pœnæ nō sunt astringenda. l. Titia. ad prin. de verbo. obliga.
Medicamentis conceptio nō est impedienda. l. ij. in fi. de statulibe.
Melius eligendum est ex duobus remediis. in verbo, Remedia.
Memoriæ infirmitas damnū nō affert possessionis. l. peregre. ad pri. de acqui. pos.
Mēdaciū nocet. l. si dubiter. §. j. de fideiuf.
Mendacium punitur. 1074. D. in glo. e.
Mensura cuiusq; delicti pēsenda. l. diuus. ad. l. Corn. de fal.
Mentiēs in eō qđ est causa beneficij, perdit beneficium. l. sed hoc. §. j. de re iudi.
Merces eximij laboris est eripere aliquem à latronibus. l. si pater. §. fi. de donat.
Metus & reuerentia æquiparantur. in verbo, Reuerentia.
Miles nō soluit nisi in quantū facere potest. l. miles. de re iudi.
Militaris cognitio prodest. 1694. B. i. mar.
Militaris disciplina potior fuit Romanis q̄ filiorū charitatis. in verb. Castrorum.
Militiæ causa meritū hæreditatis nō præstat, sed sanguinis ratio. l. dotem. in fi. de castren. pecu.
Militiæ obtentu durior fieri quis non debet. l. iij. §. non omnis. de re mili.
Militiam detrectare, grauius est delictum, quā appetere. l. iij. §. q. post. de re mili.
Minimum in obscuris sequendum. 151. D. cir. fi. glo. h.
Minor debet inuenire sibi curatorē. 574. D. in glo. a.
Minor grauius punitur, quā maior. in verbo, Conditio.
Minor nō est idoneus sui defensor. l. si minor. de bo. auct. iudi. pos.
Minor quandoque est deterioris cōditionis, quā maior. 574. D. in glo. b.
Minor summa inest in maiori. l. j. §. si stipulanti. de verb. oblig. quandoque contra: vt ibi in margine.
Minores, honorū sunt incapaces. l. ad rēpu. de mu. & ho.
Min^o quod videtur inesse, si inest, & quod magis. in verbo, Inesse.

Modus honestus seruādus. l. ex damni. de dam. infec.
Mora vltima nocet. 308. B. in margin. vide in verbo, vltima.
Morosus debitor tenetur de periculo interitus. in verbo, Periculum.
Morosus, & fur, æquiparantur. 980. D. in glo. f.
Morte nō finit volūtas. i. verbo, Volūtas.
Morte rei iudiciū soluitur. in verbo, Rei.
Contra bonos mores fieri nō debet. l. si stipuler. de verbo. oblig.
Mos regionis in qua fit contractus, debet attendi. 1879. D. in marg.
Munificentia lapsō succurritur. l. decurionibus. de decur.
Mutare possum volūtatē meam in precario. l. ij. de preca.
Quod non mutatur, stet. glo. pe. l. j. de diuer. tempo. præscrip.

N

Naturale vitiū ferendū. in verb. Vitio.
Negligenti amico qui rem custodiendam cōmittit, de se quæri debet. l. j. §. is quoque. de ac. & obli.
Negligentiæ non parcitur. l. carceri. de custo. reo. 1373. A. in tex.
Negligi videntur quæ notabiliter fiūt, nisi specialiter notentur. l. item apud. §. ait prætor. de iniu.
Nemo plus iuris in aliū &c. 388. C. in mar. l. non est nouum. de acqui. re. do.
Nihil est id, cui ipsū simile est. in gl. obtinent. l. actionis. de acti. & obli.
In totum quid fieri debet, aut in nihilum. 345. D. in glo. h.
Nocens à peccato pœnitētia sua nemo esse desinit. in verbo, Peccatum.
Nocentem occidere habentē iustam causam defensionis, & innocentem occidere, paria sunt. 1510. C. in mar.
Nocentium peccata nota esse debent. in verbo, Peccata.
Nocet quandoque res inter alios acta. in verbo, Res inter.
Scientia vnus alteri non nocet. l. non solum. de libe. cau.
Sua quisque ita curare debet, ne alteri noceat. l. j. §. Neratius. & §. de eo. de aqua plu.
Nocere non debet factum alterius ei qui nihil fecit. l. v. §. si plurium. de no. ope. nun. vide in verbo, Factum.
Nocere vicino debet nemo, & pdesse nō potest cogi. l. ij. §. Itē Varus. de aqua plu.
Nouissimè factū potius procedere debet. l. si quis ante. de acq. pos.
Nullius quod est, occupātis fit. l. ij. de acqui. re. do.
Numeratio non semper implet conditionem. 286. D. in glo. o.
Numo vno cōductio, nulla. l. si quis. in fi. de acqui. pos.

O

Obediens quā contumax mitius tractatur. l. ij. de re iudi.
Obedientia contumaciam tollit. l. contumacia. de re iudi.
Obligari pro seipso apud eundē potest nemo. l. heres à deb. §. quod si. de fideiuf.
Obligatio sublata reuiviscere non potest. l. qui res. §. aream. de solu.
Obscura locutio. fauore libertatis pro ea debet interpretari. l. si peculium. §. j. in sum. de manu. testa.
In obscuris minimum sequendum. 151. D. circa. fi. glo. h.
Obsequiosus quā contumax mitius tractandus. l. ij. de re. iudi.
Occidisse se hominem confessus, tenetur.

Index posterior materiarum

l.iiij.de confel.
 Occupantis causa potior.l.inter eos.de re iudi.
 Occupatio maioris causæ impedit contumaciam.l.contumacia.§.ij.de re iudic.
 Offerenti se sponte, parcendum.l.edicto.de iure fi.
 Officiarius publicus nō pōt ultra permittere,quàm in cōcessum est à lege vel cōsuetudine.§.planè.l.iiij.qđ vi aut clām.
 Officiū debet homo hoī. 629. D.in gl.o.
 Officium habere,honor est.l.testamento.de manu.testa.in tex.& glo.
 Officiū triū subire q̄s potest.205.C.ī gl.g.
 Officij ratione subuenitur cui in verbo, Subuenitur.
 Omissum ab homine supplet lex. in verb. Supplet.
 Omnes quod publicè interest, defendere possunt.l.iiij.de ope.no.nun.
 Onus legendi qui assumpsit,an per alium legere possit.1145.A.in marg.
 Onus ubi est,ibi & cōmodum esse debet. 1114.B.in glo.m.
 Operam dare in perpetuum quis non potest.l.prætor.de vaca.mu.
 Opinari non sufficit,nisi &c.l.j.pro dona.
 Opem aut consiliū nemo alij præstare potest, qui ipse furti faciendi cōsiliū capere non potest.l.fullo.ij.de fur.
 Ordinarium subsidiū si datur,cessat extraordinarium.in verbo,Extraordinariū.
 Ordo non curatur.1133.C.in glo.i.
 Ordo scripturæ seruād.ī verb.Scripturæ.
 P
Pari in causa turpitudinis potior est cōditio possidētis.in verbo,Possidētis.
 Parcit nemini,qui nec sibi parcit.l.fi.§.videri de bo.eo. qui ante senten.
 Parentis interest filium non seruire. l.j. de libe.causa.
 Parentum affectioni parcuritur.l.iiij.in fi.de re mili.
 Parentū filiorumq̄; seruitus ad dolorē nostrum porrigitur.l.quoniā.de liber.cau.
 Partus,rei furtiuz pars non est.l.fi aliena. §.Scæuola.de vsucap.
 Pater & filius parificātur. 953. C.in glo.h.
 Pater & filius vna persona cēsentur. 826. C.in glo.l.
 Potest,qui per aliū potest.1029. D.in gl.f.
 Patris delictum filio non nocet.1433. C. in gl.b.
 Patris iustus non semper excusat. 1577. A. in glo.b.
 Patri cur liceat adulterum occidere, non marito.l.nec in ea.de adulte.
 Patiētia pro traditione est. 917. A.in gl.c.
 Patriæ potestatis iure matrimonia cōcordia turbari nō debēt.l.j.ī fi.de libe.exhi.
 Patriam potestatem acerbè exercere pater non debet.l.in fi.de libe.exhi.
 Pauli præceptor,Iauolenus. l.v.de manu.vindict.
 Pauperior qui non fit, locupletatur. l. in pupillo.de solu.
 Paupertas prodest.in verbo,Debitum.
 Paupertas quibus prodest.324. D.in glo.z.& in mar.
 Peccata nocentium nota esse oportet. l. eum qui. in prin.de iniur.
 Pecunia lui libertas non potest. l. statuliberum.de statulibe.
 Pecunia ob sententiā in senatu dicendā nō accipiēda.l.antepe.ad legem Iuliā repe.
 Pecunia olim in ædem sacram consignabatur.l.iiij.in prin.de sta.libe.
 Pecunia turpiter accepta,iustus penes eū est qui deceptus est,quàm qui decepit. in verbo,Turpiter.

Per se quod quis non habet,nec per alium in verbo,Habere.
 Percipere.) Intellectu magis percipi que- dam possunt, quàm elocutione exprimi.l.ratum.de solu.
 Percuti se primo expectare nemo tenetur.in verbo,Expectare.
 Periculum interitus spectat ad debitore morosum.l.nemo.§.j.de verbo,oblig.
 Periculum si allatura sit dilatio,cessant iuris statuta.in verbo,Dilatio.
 Periculo eius nihil est qui nō habet quod reddat.l.itaque.de fur.
 Perire volens non auditur.1592.B.in mar.& C.in textu.
 Permissum dicitur omne quod non prohibetur.1721.A.in glo.a.
 Perpensum debet esse iudiciū.l.respicendum.in prin.de pæ.
 Personæ conditio inspicienda. in verbo, Conditio.
 Pestem cient in ruinam immundæ cloacæ.l.j.ad prin.de cloa.
 Pestem generant cloacæ immūdæ.in verbo,Cloacæ.
 Petens munire ripam suo nomine, debet repromittere,si alieno, tenetur satisfacere.671.C.
 Pignus suæ rei nemo contrahit. l. non solum.§.si rem.de vsuca.
 Pignora præsentī pecunia distrahi debent. l.à diuo.§.si emptor.de re iudi.
 Pluralis locutio duorum numero contenta.in sum.§.post annos.l.libertas.de manu.testa.
 Plus est quod in re est, quàm qđ in existimatione.l.si pater.§.j.de manu vindic.
 Plus iuris nemo transfert &c. 388. C. in mar.l.non est.de acqui.re.do.
 Pluribus exceptionibus etiam diuersis vti licet.l.nemo. de excep.
 Pœna grauior alieno admisso nō luenda. in verbo,Alieno.
 Pœna immunitatem non tribuit.l.relegatorum.de inter.& rele.
 Pœnas leuiiores lenitate,grauiores temperamento irrogare debet iudex. l. respiciendum.§.planè.de pæ.
 Pœna non ex iudicis voluntate, sed legis auctoritate pendet.l.j.§.ij.ad senatuscō. Turpil.
 Pœna præteriti facti præstanda. in verbo, Præteriti.
 Pœna subleuanda est eius qui diu sordidatus fuit.l.si diutino.de pæ.
 Pœna vitatur,si ante sententiam soluatur. 138.B.in marg.sub.†
 Lubricum linguæ ad pœnam non trahitur.in verbo,Lubricum.
 In pœnam non succedit heres. in verbo, Heres.
 Pœnis legibus comprehensis contenti esse debemus.l.si ita.de verbo.oblig.
 Pœnitentia sua nemo nocēs à peccato esse desinit.in verbo,Peccatum.
 Pœnitere an & quando liceat. 1312. C. in glo.q.
 Pomponius Iureconsultus anno ætatis lxxviij.discere volebat.l.apud Iul. de fideicom.liber.
 Possesse illud dicimur,quod commodè possumus.1833. C.in marg.
 Possessio non tollitur ignorantī. l. quamuis saltus.de acqui.pof.
 Possessio nulla quæritur vel perditur sine animo & corpore. l. quemadmodū. de ac.pof.
 Possessio retinetur per colonum à domino eiecto.in verbo,Dominus.
 Possessio vitiosa non releuat quem à pro-

batione.333.D.in fi.gl.f.
 Possessionis causam mutare nemo potest. l.non solum.§.quod vulgo.de vsucap. id est,qualitatem,titulum.
 Possessionis damnum, memoriæ infirmitas non affert.l.peregrè.ad princi.de acqui.pof.
 Possidere eandē rem in solidū plures nequeunt.l.iiij.§.ex cōtrario.de acqui. pos.
 Possidere incertam partem nemo potest. l.fi fur.§.incertam de vsucap.
 Possidet iustè, qui auctore prætoris possidet.l.iustè.de acqui. pos.
 Possidere melius, quàm in personam experiri.l.j.§.j.de superfi.
 Possidere non intelligitur possessus. l.homo liber.§. quicquid.de acqui.re.do.
 Possidentis conditio potior in pari causa turpitudinis.l.fi pcurator.de do.excep.
 Possidenti quandoque dat nō possidens. 430.D.in fi.glo.z.
 Possū.) Quod per me non possum, nec per alium.1767.D.in gl.b.
 Postliminio caret turpiter amissum.l.ij.in fi.de cap.& postli.
 Potestas.) Priuilegium concessum per nō habentem potestatem, confirmatur ex iure superueniente.323.B.in margine.
 Potior est qui tenet, quàm qui persequitur.l.fi seruū.§. sequitur. de verb. oblig.
 Præcedentis vitæ actus considerandus. in verbo,Vitæ.
 Præceptor debet esse & eloquens, & diligens.in.l.Atilius.de dona.
 Præceptor malignè instruens, in dolo est, arg.l.rectissimè.in fi.de lib.cau.
 Præceptoris officium est sua eloquentia & diligentia discipulos meliores reddere.l.Atilius.de dona.
 Præceptoris officium remunerandum. l. Atilius.de dona.
 Præceptores iuris.l.paterfa.§.me illud.de pri.credi.
 Præsentia personæ facit valere stip.l.si procuratori.de verb.oblig.
 Præsumptio transfert onus probandi in reum.26.B.in fi.glo.u.
 Præteriti facti pœna præstanda.l. fi. de libe.ho.exhi.
 Precium grani non est statuendum.l.fi.ad l.Iuliam de annona.
 Precium loco rei succedit. l. qui à debitore.que in frau.credi.&.1618. C.in glo.l.
 Primus sententiam dicit, qui plures liberos habet.l.spurij.in fi.de decur.
 Principis proprium est fiscus. in verbo, Fiscus.
 Principis ex sola voluntate quæ pendent, censentur impossibilia.236.B.in mar.
 Non debet impetrari à principe,quod iure communi cōceditur. l. Imperatores. de pri.credi.
 Priuatio præsupponit habitum. l. decem. de verb.oblig.
 Priuatus administrator quādoque maiorem habet potestatem,quàm publicus. §.planè.l.iiij.quod vi aut clām.
 Priuatorum pactio iuri publico nō derogat.l.j.§.inde.de no.ope.nun.
 Priuilegium concessum alicui per nō habentem potestatem, cōfirmatur per ius superueniens.323.B.in mar.
 Mentiens in eo quod est causa priuilegij, perdit priuilegium.in verbo,Mentiens.
 Probatu animus ex his quæ quis ante dixerit.in verbo,Animus.
 Probandi onus in reum transfert præsumptio.in verbo,Præsumptio.
 Probatio) Possessio vitiosa non releuat quem à probatione.333.C.in fi.glo.f.
 Probationum

Probationum initiū non debet ex domo rei sumi. l. de minore. §. j. de quæstio.
 Procurator) Iudicium cū falso procuratore, nullum. in verbo, Iudicium.
 Prodesse.) Ignorantia vnus alteri nō prodest. l. non solūm. de libe. cau.
 Prodesse vicino cogitur nemo, sed nō nocere. l. ij. §. item Varus. de aqua. plu.
 Prohibitū quod nō est, permittitur. 2721 A. in glo. a.
 Prohibitū vna via, prohibetur & alia. l. si quis integris. §. j. i. sum. qui & à qui. ma.
 Promittens bis idem, semel tantum tenetur. in verbo, Bis idem.
 Promittere de se quemque oportet. l. iter stip. de verbo. obliga.
 Pronūciare.) Cōstare oportet pri^o de crimine & pronūtiari. l. ei^o qui. de iure fisc.
 Prouinciales olim non erant domini. glo. ij. l. ij. de ope. no. nun.
 Publicani debent habere bonos seruos. l. iij. de publi.
 Publica auctoritas excusat. l. quod principis. de aqua plu.
 Publica fūctione abstinere. l. moris. §. soler. de pœ.
 Publica vtilitas præfertur priuatæ. in verbo, Vtilitas.
 Publicæ rei interest à pluribus eam defendi. l. iij. de ope. no. nun.
 Publicæ disciplinæ vigor postulat vt malefici puniantur. l. locatio. §. quod illicitè. de publ.
 Publicum, quod in publico nascitur. l. pe. in fi. de acq. re. do.
 Publico iuri nō derogat priuatorum pactio. in verbo, Priuatorum.
 Pudicitiam ab vxore virum exigere, quā ipse non exhibet, iniquum est. l. si vxor. §. iudex. de adult.
 Punitur grauius minor quàm maior. i. verbo, Condicio.
 Puniri ibi debet quis, vbi facin^o est admisum, si graue est. l. iij. in prin. de re mili.
 Pupill^o affectione caret. l. j. §. si furiosus. de acqui. pos. & l. j. §. hoc edicto. ne vis fi. ei.
 Pupillus ex quolibet delicto tenetur præter carnis. 639. D. in glo. o.
 Pupillus nō censetur qui doli est capax. l. i. §. hoc edicto. ne vis fi. ei.
 Pupilli conditio quandoque deterior est quàm aliorum. 609. D. in glo. o.
 Pupilli ignorātia non debet esse creditoribus captiofa. l. qui autē. §. si quid. quæ in fraud. credi.
 Purgatur reus nō criminum relatione, sed innocentia. in verbo, Reus.

Quæstioni fides nō habēda. l. j. §. quæstioni. de quæstio.
 Quæstionē habiturus non debet generaliter quærere an Titius hominem occiderit, sed quis occiderit: quia alterū suggerētis est magis quàm quærentis. l. j. §. in causa. de quæstio.
 A. quæstionibus non incipiendū nisi præcedētib^o indiciis gl. fi. l. ij. de appel. reci.

Ratio & vtilitas si est eadem, idē ius statuitur. l. j. §. hoc iterdictū. de fōte. Rati habitio mādato comparatur. 675. A. §. sed & si quod. & l. vero. de solut.
 Realia vitia ad quoscunque heredes, personalia transeunt ad heredes vniuersales. 480. in mar. l. si homo. de vsucap.
 Recuperare potest quis suū manu armata, si desit iudex. 1676. D. in mar.
 Reficere, est noui aliquid facere. l. iij. §. enimvero. de itine. actūque priu. quādoque contra: vt ibi, in margi.

Remedia duo si competāt, melius est eligendum. l. iij. in sum. ne vis fi. ei.
 Remotus ab officio nō potest amplius ad illud assumi. 230. B. in mar.
 Repeti non intelligitur, quod repetitū vitaret. l. Lucius. de fide. liber.
 Repeti potest, quod non vitiat. in verbo, Repetitum.
 Repetitum nō intelligitur. quod vitiat. l. Lucius. in sum. de fideicom. Liber.
 Reprobati non potest semel approbatū. 1453. A. in mar.
 Res inter alios acta quādoq; aliis nocet, quandoque non. 346. in mar.
 Res inter alios acta an aliis noceat. l. sepe. de re iudi.
 Res inter alios iudicata, aliis non obest. l. Modestinus. de excep.
 Rei morte iudicium soluitur. l. in senatuf. con. ad senatuf. Turpil.
 Reipu. interest à multis defēdi. l. iij. de ope. no. nun.
 Reip. nerui. tributa. in verbo, Tributa.
 Restitui nō potest quod remissū est. 688 in glo. t.
 Reuerentia episcopi. & metus, æquiparātur. 879. B. in glo. e.
 Reuerentia nimia & metus. æquiparātur. ibidem in margi.
 Reus.) Non relatione criminū, sed innocentia reus purgatur. l. v. de pub. iudi.
 Præsumptio transfert onus probandi in reum. in verbo, Præsumptio.
 Pro reo est diei adiectio. in verbo, Diei.
 Rex.) Filius regis potest dici rex patre viuentē. l. cum verō. §. cū quidam. ibi, Imperator noster, de fideicom. liber. 256. B. & in mar. præce. colum.
 Roma est communis patria. 360. in mar.
 Romanum ciuem hostium fieri seruū, indignum. l. generaliter. §. hostium. de fideicom. liber.
 Romani antiquiorē duxerunt castrorum disciplinam, quàm liberorum charitatē. in verbo, Castrorum.
 Ruinam minantur immundæ cloacæ. in verbo, Pestem.
 Rusticus & fœmina ius ignorare impunē possunt. l. ij. de iur. fisc. in fi. legis.

S

S Accus.) *L'on ne doit auoir dung sac double moulture.* arg. l. si quis dolo. i. fi. de re iudi.
 Salutis causa facta donatio nō reuocatur. l. si pater. §. fi. de donat.
 Sanguinitas (seu potius cōsanguinitas) excusat. 1685. C. in glo. n.
 Sanguinis affectatio toleranda. in verbo, Ignoscendum.
 Sanguinis ratio magis quàm militiæ meritum attenditur. l. dotem. in fin. de pecul. castren.
 Sanguinis ratio suspicionem tollit. i. verbo, Suspicionem.
 Satisfacit qui satisfat. l. j. §. penul. quo. le.
 Scandali causa fiunt quæ aliās nō fierēt. l. qui cædēt. ad. l. Corne. de sic.
 Sceleris instar est conscientia. in verbo, Conscientia.
 Scholaris cognitio pdest. 1694. B. i. mar.
 Scienti an profit vnus ignorantia. 333. A. in. j. versu glo.
 Sciētēs & consentientes fraudat nemo. l. qui autē. §. præterea. quæ in frau. cred.
 Sciētia alterius alteri nō nocet, nec ignorātia prodest. l. non solūm. de liber. cau. 339. D. in glo. p.
 Scientia quando nocet, & quando non. l. sepe. de re iudi.
 Scripturæ ordo seruādus. l. generaliter. §

quis ergo. de fideicom. liber.
 Sētentia data prætextu falforum testium, reuocatur. l. diuus. in prin. de re iudi.
 Sētentia inter alios lata, aliis nō nocet. l. sepe. de re iudi.
 Sētentia mutari potest inter pronūciādum, post nō, sed potest suppleri & declarari. l. actorum. de re iudi.
 Sētentiæ executionis tempus potest prorogari à iudice, vel arctari. l. ij. de re iud.
 Sētentiæ vim habet iuramentum. in verbo, Iuramentum.
 Ante sētentiā solutū, pœnam euitat. 138 C. in mar. sub. t.
 Seruire amplius nō potest manumissus. l. iij. §. si ita. de statulibe.
 Seruire nobis dicuntur & hi quos ægros curamus, qui cupiētēs nobis seruire, ob aduersam valetudinem impediuntur. l. iij. §. Stichus. de statulibe.
 Seruire qui nō vult, libertatem petit. l. generaliter. de fideicom. liber.
 Valetudo & alia iusta causa impuratur anno quo seruire quis debet. l. iij. §. Stichus. de statulibe.
 Seruus improbus malum domesticum. in verbo, Domesticum.
 Seruum hostium fieri ciuē Ro. indignū. in verbo, Romanum.
 Seruorum opera thesaurū querit nemo. l. si is qui. §. nemo. de acqui. re. do.
 Seruos bonos habere debēt publicani. l. iij. de publi.
 Seruos habere qui est idign^o, & libertos. l. si quis rogatus. de fideicom. liber.
 Simile non est idem. in verbo, Idem.
 Simulata vēditio non valet. 126. D. i. gl. n.
 Societas flagitiosæ rei nulla. l. si à reo. de fideiul. & man.
 Societas ius fraternitatis habet. l. pupillus. quæ in frau. credi.
 Sociū qui habet, dominum habet. 137. B. in margine.
 Sola non alienātur quædam. l. quædam. de acqui. re. do.
 Soluere, est omni obligatione liberare. l. iij. §. soluisse. de re iudi.
 Multum interest vtrum res ipsa soluat, an persona liberetur. l. fi. de duo. reis.
 Soluitur iudiciū morte rei. in verbo, Rei.
 Solui ante peti potest quod in diē debetur, licet ante peti non possit. l. cōtinuus. §. j. de verb. obli.
 Solutus tardius, minus soluit: soluens citò, bis soluit. 1178. in glo. a. & in mar.
 Debitori dantur quatuor menses ad soluedum. in verbo, Debitori.
 Sordē ab omni abstinēdum est magistratibus. l. pe. ad. l. Iuliam repe.
 Sordē abstinēant iudices. l. eadem. in fi. ad l. Iul. repetun.
 Sorte quādo res dirimitur. 14. B. in margi.
 Sorte quādoque iudicatur. l. generaliter. §. quis ergo. de fideicom. liber.
 Species eximitur de genere. l. si peculium. de ma. testa.
 Species generi derogat. l. sanctio. ad fi. titu. de pœ.
 Spes sepe maior euentu. l. in fraudem. ibi. sepe. & qui & à quib. ma.
 Sponsus nō dum maritus est. l. j. pro dote.
 Spontē se offerenti, parçitur. 1686. B. in glo. f.
 Stabile nihil. l. fluminū. §. vitiū. de dā. ifec.
 Statim soluere, est cum aliquo tēperamēto tēporis soluere. l. quod dicim^o. de sol.
 Ster quod nō mutatur. in verbo, Mutari.
 Statuæ ad honorē alicuius i publico positræ, bonis eius venditis, nō sunt distraçtæ. l. Aufidius. de priui. cre.

Index posterior materiarum Digesti noui.

Stipulari alteri potest nemo. l. stipulatio ista. §. alteri. de verbo. obli.
Stipulatio cōtra legem facta, non valet. 946. C. in glo. b.
Stipulationes tot sunt, quot res. l. vbi autem. §. qui sorrem. & l. pluribus, de verbo. obli.
Stultus quā peritus melioris cōditionis esse non debet. l. Seruius. in fi. quod vi aut clam.
Substitutus.) Quando dubitatur de mandato substituti, quid agendum. 603. in margine.
Subuenitur alicui ratione officij. 1367. D. in glo. e.
Successionis ius plenius quā emptionis. l. Pompo. §. quāsitum. de acqui. poss.
Successor vtitur iure antecessoris. 422. in margine. l. Pompo. de acqui. poss.
Summa) In sumis quod minimū est, promittitur. 1098. B. in gl. g.
Semper ī summis quod minus est spōdetur. l. inter stipulantem. §. si stipulantem. de verbo. obli.
Superficie & solo constant ædes. l. eū qui. de vsucap.
Superficies sine solo nō vsucapitur. l. nūquam. de vsucap.
Supplet lex quod homo omittit. 521. B. in glo. d. l. iij. §. si quis. de re iudi.
Suspicionē tollit sanguinis ratio. in margine. l. j. ad. l. Iul. repe. 1508. D.
Syllaba.) Error in syllaba nō vitiat etiam instrumentum. 231. B. in mar.

T Acitē non subauditur intellectus vitiosus. 1025. C. in glo. e.
Tacitē quādam excipiuntur. in verbo, Excipientur.
Tardius solues, minus soluit. in verbo, Soluens.
Temporaria cōercitio, pœnē est abolitio. l. fratres. de pœ.
Tempus, delictū aggrauat. 1485. D. in fin. glo. f.
Tēpore fit, quod non pacto. glo. fi. l. iij. de di. temp. præscrip.
Testamētū in quo filius fa. præteritus est, licet sit nullum, si tamen ille nihil vult petere, conualefcit de æquitate. 810. d.
Testimonium credulitatis quādoque recipitur. 113. D. in glo. r.
Testimonium de auditu quando admittitur. in verbo, Auditus.
Thesaurus, fortunæ donū est. l. si is qui. §. si communis. de acq. rerum do.
Timoris vani nulla æstimatio est. l. si quis ab. de re iudi.
Tonsura.) Mentiens se esse non tōsuratū, debet perdere priuilegium tonsuræ, ar. l. sed hoc. §. j. de re iudicata.
Totius ad partem debet esse proportio. 295. A. in glo. a.

In totū aliquid fieri debet, aut in nihilū. 345. D. in glo. h.
Traditio non amplius confert quā erat tradentis. l. traditio. de acqui. re. do.
Patiētia p traditione est, in verb. Patiētia.
Triū officium subire quis potest. 205. C. in glo. g.
Tributa reip. nerui. l. j. §. ī causa. de quæst.
Tueri ius suum quisque debet, nō iniuriā committere. l. j. §. j. quod vi aut clam.
Tumultus causa fit, quod aliā nō fieret. l. q cædē. ad. l. Cor. de fca. 1486. C. ī mar.
Turpis stipulatio nulla. l. generaliter. de verb. oblig.
Turpiter accepta pecunia, iustius penes eū est qui deceptus est, quā qui decept. l. si procurator. de do. ma. excep.
Tyronibus parcēdum si iteratō non deliquerint. l. iij. §. si plures. de re mili.

V Alere.) Quod ante iure valuit, ad irritum redite non potest. l. donationes. de dona. ad prin. l.
Valetudo imputatur anno quo seruire quis debet. l. iij. §. Stichus. de star. lib.
Variatio admittitur. 328. D. in glo. q.
Velle semel sufficit, & nō posse pœnitere. 121. D. in glo. o.
Voluisse semel sat est. l. ī diē. de aqua plu. & glo. fin. l. xiiij. de di. tempo. præ. & l. j. §. prodest autem. in fi. quorum lega.
Venditis alicuius bonis, eius statū nō sunt venditæ. l. Aufidius. de pri. credi.
Vēditio simulata nō valet. 126. D. in gl. n.
Verba legis offendere non licet. 320. A. in fi. glo. f.
Verbis tolli non potest, quod verbis contractum nō est. §. seruus. l. an inutilis. de acceptil.
Veritas originis errore nō amittitur. l. asumptio. ad municip.
Vetustati lex & natura cedunt. 111. A. in gl. minuendarum
Vicino non nocere cogitur quilibet, non prodesse. l. ij. §. item Varus. de aqua plu.
Viduitas perpetua fœminæ non debet iungi. l. pen. qui & à qui.
Vigilat sibi quisque non temere. l. qui autem. quæ in frau. credi.
Vino & lasciuia lapsus mitius puuitur. l. omne. §. per vinum. de re mili.
Vir possidet, non mulier. 424. A. in glo. o.
Viros ab vxoribus defendi non est æquū. in verbo, Vxores.
Vis est habere arma domi. l. j. ad leg. Iul. de vi publi.
Vis est quoties quis quod deberi sibi putat, non per iudicem reposcit. l. fi. ad. l. Iul. de vi pri.
Vim vi repellere licet. l. j. §. eum qui. de vi & vi ar.
Prius de vi quā de iure dominij cognoscitur. l. qui cœtu. in fi. ad. l. Iul. de vi pu-

Vitæ periculo comparatur ifamia. 206. B. in glo. l.
Vitæ præcedētis actus considerādus. l. iij. §. is qui. de re mili.
Cuius famæ, multo magis vitæ parcendū. in verbo, Famæ.
Vitiō naturali parcendū. l. fluminū. §. vitium. de dam. infec.
Vitiosus intellectus tacitē non subauditur, in verbo, Tacitē.
Vitia realia transeunt ad heredes. nō personalia. 480. B. ī mar. l. si homo. de vsuc.
Viuentis de hereditate sollicitus esse nemo debet. 1655. B. in glo. g.
Viuentis loco ponitur nemo, de iure canonico. 1729. A. in glo. f.
Vltima mora nocet. l. prætor ait. §. si aliquādo. de no. ope. non.
Vleio non remittitur ī crimine enormi. l. Gaj. de fideicom. liber.
Volenti nō fit iniuria. l. j. §. vsque adeo. de iniur.
Volūtas coacta, volūtas est. 1867. B. ī gl. b.
Voluntas errantis nulla est. l. sed hoc. de aqua plu.
Voluntas & propositum, maleficia distinguunt. l. qui iniuriæ. de fur.
Voluntas non finitur morte, fauore libertatis. 204. D. in mar.
Nihil tam conueniens naturali æquitati, quā voluntatem domini volentis rem suam in alterum transferri, ratam haberi. l. qua ratione. §. hæ quoq;. de acquir. rerum domi.
Vrbs. Pertinet ad decus vrbis, ædificia nō dereliqui imperfecta. l. prætor ait. §. hoc autem. de no. op. nun.
Vniuersi consentire nequeūt. l. j. §. fi. de acquir. poss.
Vfura vsuram non parit. 1130. A. ver. 2. gloss.
Vfurarum nomen dulce. l. ait prætor. §. si fraudatur. quæ in frau. credi.
Vfucapio.) In vsucapionib' nō à momento ad momentum, sed totum diem postremum computamus. l. ī vsucapionibus. de vsuca.
Vtile per inutile quādoque vitatur. 1073. B. in prin. glo. g.
Vtili cedit inutile. 353. C. in glo. e.
Vtilitas publica priuatæ præfertur. 17. D. in glo. m.
Vxorem à marito probatam alius turbare non debet. l. constante. de adul.
Pudicitiam ab vxore virum exigere, quā ipse nō exhibeat, iniquum est. l. si vxor. §. iudex. de adul.
Non soli Attridæ vxores amant. l. vxor. ad. l. Iul. de adul. in prin.
Vxores à viris defendi, nō contra, æquum est. l. quod si. de iniur.

FINIS.

DE OPERIS NOVI NUNTIATIONE.

Sed cum septem sint partes digestorum, & 6. incipiat. s. de bono. pos. 7. j. de verb. oblig. unde est hoc quod incipit hic hoc volumē, & non in prin. alicuius partis: vt. C. de uere. iur. enu. l. 2. s. sed cum omnia? Respo. quia bono. poss. attinent supradictis titulis, ante bonorū possessiones. s. vsque ad tit. de legatis: ideo melius cum precedentibus sunt coniunctae. Infra de verb. obli. nō incipit: quia nimis parū remaneret de hoc volumine. sed hic iam discreta est materia à predictis. in hoc tamen est affinis, quia sicut superius tractatur de iure pratorio: ita hic. s. eodē modo: sed non in eundē modum. Accur.

ADDIT. Quare hic Bar-

tolus, quare hic liber dicatur & denominetur Digestum nouū? Respon. quod dictio nouum, variis modis capitur. Quandoq; enim appellatur nouum, id est ultimum: vt. l. unica. s. in nouissimo. C. de cadu. tol. & l. nouissima. j. iudi. solu. & l. nouissime. s. quod sal. tuto. aucto. & sic tria sunt volumina, & istud est ultimum. Quandoq; appellatur nouum ea ratione, quia interdicta denominantur à prima parte sui: vt in interdicto quod vi aut clam. ita hic quia tractatur de nouo opere, appellatur Digestum nouum. Quandoq; appellatur iniquum: vt. l. 1. in prin. s. quod quisq; iur. & ideo hic dicit, nouum, id est iniquum, puniens iniqua. Vltimò dic, & melius secundum Ray. & Rapha. hic: quod ista sunt nomina magistralia inuenta ab auctoribus, quae imponuntur ad placitum: quorum disputatio relinquatur pertinacibus. l. 2. C. de constir. pecun. & in glo. in rubri. s. solut. ma. Vltra predicta de dictione, nouus, vide bonam glo. in c. generali. in verbo, de nouo. de elect. libr. 6. quae ponit multas significationes de dictione, nouus, item aliquid in. l. admonedi. in verbo, noua instrumenta. s. de iur. iuran. vbi noua instrumenta dicuntur quae sunt antiqua, dummodo sint de nouo reperta. ita etiam dicit text. in. l. sub specie. C. de re iudi. vide etiam in. l. veter. s. de vi. triti. & oleo leg. vbi habetur quod dicitur vinum nouum & vetus, secundum. Alexan. de 1mo. hic.

Non potest ratio ordinis intelligi nisi repetantur summotenus ab initio omnia quae antecesserunt. Propositis partibus iuris vniuersi, & partibus deinde iuris civilis, legibus puta & senatusconsultis & aliis quibusdam, caput de iure hominū rerūque diuisione tradere nonnihil, mox quia homines de rebus disceptant apud magistratus vel iudices, varia genera magistratū & de iurisdictione eorū edicta varia deque ordine quo agi solet apud eos, ac postea à magistratibus transitū fecit ad iudices cōpromissarios & ad delegatos. eaque omnia breuiter exposuit. Quicquid praeterea est in Pandectis, omne cōsumitur in variis actionibus aut remediis quae vice actionū sunt enarrandis & explicandis, vt paruula videantur illae partes quae sunt de hominibus & de rebus praeter ea quae est de actionibus quae totas ferè Pandectas occupat. nec abs re maiores nostri, eum qui bene nosset actiones, totū ius nosse. ac primū quidē exposuit vindicationes, deinde cōditiones & actiones in personā quae ex variis contractibus nascuntur vel quasi ex contractibus. & transiens à cōtractibus ad quasi cōtractus, omisit quos e re nata exposuerat antè, veluti negotia gesta & indebiti solutionē, vt libris de interdictis omittit tractationē speciale eorū quae prout occasio ferebat explicare occupauerat antè, veluti de mortuo inferendo, de sepulchro adificando, de operis noui nuntiatione, & interdictū fraudatorū, & titulis de pratoris stipulationibus, stipulationē legatorū & Falcidia & dupla & de operis noui nuntiatione, & dāni infecti, quas etiā pro re nata exposuerat antè, & in ea parte qua causae explicantur mittendi in possessionē, missionem ventris nomine aut damni infecti aut legatorū, & libro de actionibus quae ex maleficiis nascuntur, actionē legis Aquiliae. Vnus quidem est & certus ac perpetuus ordo, quo catenati inuicem tituli sunt, ita vt alius ex alio neq; videatur. sed rerum de quibus agitur ea est inter se cognatio vt non possit non qui tractat vnā attingere vel coniungere etiam alteram vel mutuari ex vna quod in praesens cōducatur in alia, eaque re sit vt procuratori iungatur gestor, quorū tamen obligatio non ducitur ex fonte eodē, ac similiter cōditioni ex mutuo cōditioni ex promutuo, actioni interdictū vel stipulatio pratoris, stipulationi missio in possessionē, id est antecedenti cōsequens, & rursus bon. possessioni missio in possessionē, quae etiā bonorū possessio nonnunquā appellatur, & vt breuiter dicā principali rei qua de agitur ea quae instar illius obtinet quaeve propter eam inducitur, sed qua de re hac occasione dictū est semel, ea non iteratur postea succedente proprio loco in quē referuari & conuici ea potuisset. & ita, vt cæpi dicere, à cōtractibus transiens ad quasi cōtractus, omisit quasi cōtractus expositos antè, & reliquos proposuit, tutelā & curationē primū, deinde aditionē hereditatis similemve successionē & hic quidē quasi cōtractus à titulo. Qui test. fac. pos. traxit secum ceteros omnes vsque in hunc locū. Nunc post tot actiones pergit proponere alias vel vice actionū alia remedia, ea scilicet quae sunt de damno nondū factō, qua de re nullā antè proposuerat actionē nullūque remediū. ac primum quidem remediū edicti de operis noui nuntiatione, id est ne fiat opus nouum quod nondū factū est, mox remediū edicti de cautione damni infecti, post actionē legitimā aquae pluuiarum arcendae quae etiam est de damno nondū factō. sed praeter edictum de operis noui nuntiatione, proponitur etiā hoc titulo interdictum & satisfactio, vno ff. Nouum.

scilicet titulo quae Vlpianus diuersis libris, edictū. I I I. interdictum. LXXI. A satisfactio. LXXX. Edictū promittitur remediū triplex. Primum vt siue iure siue iniuria opus fieret interim per testationē denuntiationemque inhi-beretur, quod necessariā pratoris aditionem non habet. Secundū vt remitteretur nuntiatio, quod necessariā pratoris aditionem & cognitionem habet.

Tertium vt satisfaretur de opere restituendo, quod aequè vt primū necessariā pratoris aditionē non habet. nā stipulatio adhibetur inter cōuenientes. Primū ergo denuntiatori datur, alia duo denuntiato. & cōsequēter inde nascitur triplex interdictū. Vnum quod nuntiatori datur si is, cui ita nuntiatum est, Denuntio tibi ne

Nuntiatio noui operis potest fieri etiam ei qui iure edificat: hoc tamen reperto, debet nuntiatio remitti quatenus iure edificat: quia catenus nuntiator ius nuntiandi non habet. Paulus.

I. VLPIANVS libro quinquagesimo secundo ad Edictum.

quid in illo loco noui operis me inuito facias, nuntiationi non paruerit, id est confestim nō discesserit ab opere quod moliri aut demoliri ceperat posito vel deposito fortè vno vel altero cemento vel etiā operis facta parte iam aliqua, vt quicquid fecerit post nuntiationē antè remissionem vel satisfactioē restituere cōpellatur. est enim interdictū restitutorium. & ex eadem causa cōpetit etiā interdictū. Quod vi aut clam. Alterum & tertium prohibitoria sunt, & denuntiato dantur, secundū post satisfactioē, tertium post remissionem. sed hoc postremum quod potuisset iungere aliis duobus in. l. 20. maluit reticere in titulum de remissionibus. De satisfactioe ex operis noui nuntiatione est. l. 21. quae cōcipitur in hunc ferè modū, Quod acturus sum ius mihi esse prohibendū te opus nouū inuito me facere, cuius rei L. Titius iudex sumptus esse, eam rectè defendi aut si ea res intra illum diem aduersus te heredēve tuum iudicata erit, quod factū opus erit id opus boni viri arbitrato restitui, dolūque malum abfuturum esse, aut quanti ea res erit tantam pecuniam dari spondes: eodem igitur ferè modo quo & indicatum solui stipulatio. Cuiusmodi.

OC EDICTO.] CASVS. Vlpianus iuriscōsultus expositorus edictū pratoris quod habes. j. eo. l. prator ait. in prin. nunc de effectu illius edicti aliqua dicit: & casum in hoc prin. sic ponamus: Cū viderē Titium in aliquo solo edificare domū, vel aliud opus nouum: & ego credebā me in illo solo ius habere, vt quia fortè meus, vel aliquod aliud ius, per quod non posset me inuito edificare: denuntiaui ei ne in illo opere procederet. dicitur q̄ denuntiatio tenet: & hoc est permiffum ex pratoris edicto: quod edictū habes. j. eo. tit. l. prator ait. in princ. Secundò cōsultur Titio. nam si vult in opere procedere, vadat corā iudice: & satisfdet de opere destruendo, si apparebit iniuste edificasse. sic postea in opere procedere poterit absque damno. [HOC AVTEM EDICTVM.] Nūc incipit dicere quādo habeat locū nuntiatio. & certè habet locum aduersus opera quae incipiunt fieri, & nondū sunt facta. nam si iam essent facta, nō hoc edictū haberet locum, sed possent habere locū interdicta ad destruendū, vt quod vi aut clā: vel interdictū ne quid in loco facto, si in sacro loco essent facta. [NUNTIATIO.] Hic. s. vij. habet partes. nam primò dicit q̄ si aliquis vult nuntiare nouū opus: non habet necesse q̄ propter hoc adeat iudicē. Secundò dicit q̄ nuntiatio potest fieri etiā per procuratorem. Tertio dicit q̄ nuntiatio potest fieri etiam aduersus absentes & inuitos. Quarto dicit q̄ si edificabas in fundo quem possidebā, & ego veni ad te, & nuntiaui tibi nouum opus: amitto per hoc possessionē fundi: & tu incipis possidere. Sextò dicit q̄ si nuntiaui tibi nouū opus, & tu spernens nuntiationē processisti in opere: certè quicquid operis fecisti post nuntiationē, debet destrui: licet tuum fuerit solū in quo edificaueras. Septimò dicit quòd si edificabas in solo: licet ignorē quod opus facere velis: tamen nuntiare tibi possum opus nouum. [ET POST OPERIS.] Nuntiaui tibi nouum opus. si postea concordemus nosmet q̄ procedas in opere, vel iudex hoc statuit, in quem cōpromiseramus vt in bonū virum: certè amodo securē potes in opere procedere. [OPVS.] Siue edificas de nouo: siue detrahis de terra, puta fossam faciēdo in solo aliquo: possum nuntiare tibi nouum opus. [HOC AVTEM EDICTVM.] Nuntiatio locū habet, quando aliquod opus facis in solo. Sed quid si arborem fundi mei succidas, vel similia facias? certè non habet locum nuntiatio. [SI QVIS AEDIFICVM.] Domum aliquā ruinosam reficiebas: volo denuntiare tibi nouum opus: quæritur an possum? Dicitur quòd non: quia non diceris facere nouum opus, sed vetus reficere. [SIVE AVTEM.] Dicitur quòd si aliquod opus nouum facis, siue intra ciuitatē, siue extra facias: possum nuntiare nouum opus: nec est vis siue fiat in publico loco, siue in priuato. [NUNC VIDEAMVS.] Dicit Vlpianus, quòd expedit videre quibus ex causis fiat nuntiatio. Item quæ personæ possunt nuntiare. Item quibus nuntiantum sit, ad hoc vt nuntiatio teneat. Item in quo loco habeat fieri nuntiatio, ad hoc vt

Lib. 18. Ba-
silic. tit. 10.
et ipi uerbo-
rum ius iuri-
stias.

Nouum, di-
ctio, variis
modis sumi-
tur.

valeat nuntiatio. Item quid consequitur per nuntiationem nuntians. De primo in §. nuntiatio. vsq; ad §. usufructuarius. & in §. A illo incipit dicere de secunda parte vsq; ad fin. l. & in l. seq. & l. in provinciali. §. si. cum. l. seq. & in l. de pupillo. in princ. aliquid tractat. de tertio dicit. j. cod. l. operis. & l. cuilibet. & in aliis legibus.

Quae fuerit ratio ad istud edictum, vide text. in l. i. ad prin. ver. parui refert qui verfic. signatur pro §. & est fin. secundum Ludo. Ro. hic in prin. & Alexand. in apostil. ad Bart. hic. Vulg. permittitur. sed recte promittitur, quia a praetore hoc erat petendum.

Oc edicto b permititur, c vt siue iure, d siue iniuria c opus f fie-

de quarto dicit. j. eo. de pupillo. §. nuntiatio. de quinto dicit. j. cod. praetor ait. circa prin. & in aliis legibus huius tit. [NUNTIATIO.] Dicitur quod ad hoc vt nuntiatio valeat, oportet quod fiat vna de tribus causis: nam aut nuntio causa iuris mei conseruadi, aut causa damni depellendi, aut causa publici iuris tuendi. de primo dicit in §. nuntiamus. vsque ad versi. vel vt damni. & possunt dari duo exempla: vt quia edificas in solo meo: vel si in tuo, debebas seruitutem altius non tollendi. nam si in aliquo istorum casuum nuntio nouum opus: dicitur nuntiare causa iuris mei conseruandi. in versi. vel vt damni, &c. ponit exempla de secundo: vt si edificabatur in solo publico vel priuato: ex quo edificio timebatur ruinam in quadam mea domo ibi vicina. nam possum tibi nuntiare nouum opus, donec caueas de damno infecto. nam modo dicitur nuntiare causa damni quod timeo, depellendi. de tertio incipit dicere in versi. aut si quid, &c. vsq; ad §. quod si quis. & ponit quatuor exempla. Primum, quando fit opus contra leges. Secundum, quando contra edicta principum. Tertium, quando opus fit in loco religioso, vel sacro, vel publico: & da exempla vt ibi est notatum. [QUOD SI QVIS IN MARI.] In hoc §. dicitur, si quis edificet nouum opus in littore maris, & ego velim ei nuntiare nouum opus: quæritur an possim. Et dicitur quod non, nisi in casu, vt si timeatur in aliqua mea domo ibi facta ruina. nam tunc nuntiare possum. [IURIS NOTIS TRI.] Nunc dicitur quæ personæ possunt nuntiare. & certè si opus fiat in publico, nuntiat quilibet de populo. si in priuato, ille solus cuius interest: vt ille qui credit habere ius in solo in quo edificatur: vt quia suum, vel alius ius simile: quo inuito non possit edificari. [VSUFRUCTUARIUS. AVT EM.] Cum haberet usufructum in fundo Titij: quidam extraneus puta Cornelius in illo fundo cepit edificare. volo sibi nuntiare nouum opus. quæritur an possim. Et respon. quod tanquam dominus nuntiare non possum: quia dominus non sum: sed quia vertitur interesse meum, tanquam procur. nuntiare potero. datur mihi & alia via. nam potero agere rei vindicatione pro usufructu contra te edificantem, & consequar quicquid interest mea opus illud non esse factum. Fran. Accur. Hoc. Titius edificabat in quodam solo. ego dicebam eum non iure edificare. ipse econtra dicebat quod de iure edificabat. quærebatur ab Vlpiano, an ego possim ei contradicere nuntiando? Et respon. quod siue iure siue iniuria edificetur, quod possim ei nuntiare: & hoc per quoddam edictum praetoris: sed tamen debeo postea remittere nuntiationem quatenus non habeo ius prohibendi. Accursus. Edicto. scilicet de operis noui nuntiatione. id est hoc interdicto, cuius duo sunt capita: vt. j. eo. praetor. in prin. & §. deinde. & prophetizat hic Vlpianus. qui prius facit expositionem edicti, quam ponat ipsum. sic & aliam. §. de capi. de. l. ij. in prin. & aliam sapientem: vt. §. quod quisque iur. l. j. in prin. & §. de pact. l. j. in princip. Edicto. quod est. j. eo. l. praetor. j. respon. quod interdictum appellatur: vt in l. praetor. §. j. & §. hoc interdictum. Sed certè ibi non permittitur nuntiare. Sed dic, eo ipso quod mandat destrui factum post nuntiationem, videtur permittere nuntiare. Permittitur. id est statuitur. in Floren. cod. promittitur. Iure. id est iuste: quia sit ei ius edificandi. Iniuria. id est non iure: vt instit. de iniur. in prin. Iniuria. id est iniuste. Opus. quod ex postfacto apparebit. §. cognita veritate. Accur. Fieret. nouum. nam aliquid iure permittitur in veteri opere, quod non in nouo: vt. C. de Iudeis. l. fin. ibi, illud etiam, & c. alioquin contra: vt infra ea. l. §. si quis edificium. aliud est enim, &c. vt infra de iti. act. que pri. l. ij. §. penult. Per nuntiationem. legitimam, quæ teneat ipso iure: nam quandoque ratione personæ nuntiantis non tenet: vt quia pupillus vel seruus: vt. j. eo. l. de pupillo. in prin. & §. j. quandoque; ratione rei: vt. j. eo. de pupillo. §. si quis riuos. & §. praeterea. & §. toties. & l. qui viam. quibus casibus potest sperni nuntiatio. at vbi hæc non impediunt, tenet nuntiatio, licet nuntiator ius nuntiandi non habeat. Potest tamè ille qui facit opus, quætere quare nuntiet. & si causam non exprimat, potest edificare impune: sicut dicimus in libello causam exprimendam: vt ar. C. de edi. diui Hadri. tol. l. si. §. finauré. & §. de traslac. l. cum hi. §. in causa. & j. eo. de pupillo. §. toties. & §. qui nuntiat. & in teste: vt in auth. de testi. §. sancimus. Sed ar. contra. §. ad Treb. l. quia poterat. ADDIT. Tu dic, hoc dictum non esse indistinctè verum: quia in libello personalis actionis debet inferi causa, non in

libello realis. ita no. Bart. in l. an eandem. §. actiones. §. de except. rei iud. & in l. j. de eden. gl. & doc. in l. generaliter. de nu. pec. Ang. & Pe. de fu. in l. si fideicommissum. §. de iudi. glo. & Alex. post Bart. in alleg. l. j. col. ij. vers. sed quæro qualiter. §. de eden. Ang. in §. illud. in vlt. col. in authen. de exhi. & intro. reis, colla. v. Panor. post Io. And. in c. significantibus. extra de libel. obla. & Lanfran. de Oria. in c. quoniam contra falsam. §. petitiones. num. ij. vers. causa remota.

ret, g per nuntiationem h inhiberetur: deinde i remitteretur k prohibitio cactenus l quatenus

& sequen. extra de proba. Deinde. repetere, permittitur hoc edicto vt remitteretur, &c. Sed certè hæc remissio non fit ex eodem edicto, sed alio quod est. j. e. praetor. §. deinde. vnde malè videtur sic repeti. Respon. eo ipso quod hoc edictum quod est in princ. l. j. eo. praetor, dicit destrui quod fit ante remissionem: videtur remittere b fieri remissionem: vt arg. j. de ma. test. si quis locuples. in fin. & §. de eden. si quis ex. §. prohibet. Vel dic, remitteretur. f. alio edicto quod non habemus. k Remitteretur. si iure opus fiat ex hoc edicto, vel ab eo data satisfadatione nuntiantis.

l Eatenus. imò & in eo quod iuste nuntiat, præstita satisfadatione fit remissio: vt. j. e. praetor. §. hoc interdictum. & j. eo. de pupillo. §. si is cui. & j. de remis. l. j. Vel expone eatenus, pro ideò: & quatenus, pro quia. & supple, & hoc palam patebat: quia nullam causam nuntiandi coram iudice dicebat: vel quæ pro nulla habetur: & ideò fit remissio c etià sine satisfadatione. Vel dic secundo eatenus. i. vsq; ad tempus: quatenus. i. vsquequo iudex cognouerit & pronuntiauerit, liceat edificare vel non: & potuit nuntiare vel non: & hoc præstita satisfadatione de demoliendo in principio cognitionis: & sic statim pendente cognitione edificat. d Ex quo autè pronuntiauerit: aut destruetur quod est factum, aut libere faciet quod voluerit. Vel dic tertio, cum deberes seruitutem altius non tollendi ultra. x. pedes, & tu iam circa. viij. fecisses: nuntiaui ne ultra procederes: venisti coram iudice. cum viderit iudex quod nondum feceris ultra id quod tibi licet, nec me habere causam vllam nuntiandi, nisi in eo quod ultra fieret: etià sine satisfadatione faciet remitti, cum videat me calumniari. e Vel dic quarto, non haberet. i. oblata satisfadatione & non recepta, nil dicit: secus si diceret, hodie constat, &c. vt. §. vt in pos. le. l. si is à quo. quia tunc non remitteretur prohibitio: licet satisfacere vellet. f Vel

quatenus, id est in totum. nam præstita satisfadatione, non haberet quatenus, id est in totum. nam præstita satisfadatione, in nullo videtur habere ius nuntiandi: & sic in totum remittitur. Vel sexto potest poni exemplum in seruitute urbana: & sic in rebus incorporalibus. nam cum deberet seruitutem altius non tollendi ultra. x. pedes, edificauit vsq; ad. viij. postea denuntiasti calumniosè. potero quætere per iudicem nuntiare quid edificauerim ultra. viij. cum tibi debeatur seruitutem altius non tollendi ultra. x. & si dixerit quod non: permittetur quod ego edificem vsq; ad. xl. ultra non. In corporalibus hoc modo: cum denuntiaffes mihi nouum opus in loco qui erat. xx. pedum per longum, potero quætere per iudicem nuntiare quid habeas ius in. xij. & si inueniet quod non: permittes quod edificem in xij. & i. viij. non dicit, pro ea parte pro qua veritate inspecta tenuit nuntiatio, remissio non fit omnino, cum ex stipulatu teneatur ad demoliendum, sed pro ea pro qua non tenuit, omnino tenet præstita satisfadatione. licet enim ad totum interponatur stipulatio: ad eam tamen partem in qua nuntiatio fieri non debuit, non committitur. Potest agi & aliis modis ad demoliendum: quos dic vt not. j. e. praetor. §. nonnulli. & hoc prout habes in litera non. sine eo plana esset, & dices, haberet ex persona sua: quia liber & maior est: vt. j. e. de pupillo, in prin. & §. j. & ratione rei: vt. j. e. qui viam. Sed videtur huic rati. prout habes non, contra. j. de remis. l. j. §. j. hic enim dicit remissionem nuntiationis fieri quatenus ius prohibendi non habuit nuntiator: ergo nuntiatio nulla. sic ergo debet esse remissio nulla. vt in contrario: Respon. equiuocatio est seu duplex expositio in hac oratione: iste non habet ius prohibendi. nam si dicas non habet: quia aduersarius habet ius edificandi: sic hic loquitur. nam licet inspecta veritate non habeat ius prohibendi, tamen ius permittit ei nuntiare si est maior & liber, & res habilis super qua nuntietur: & sic aliud est nuntiare posse, & aliud prohibere cum effectu finaliter. quo facto si satisfadetur, remittitur nuntiatio, quatenus ius prohibendi non habuit, veritate inspecta. Si non satisfadedit, destruetur quod postea fit: vt. j. eo. l. praetor. Secundo modo accipitur dicta oratio, non habet ius prohibendi, quia non valet ratio personæ nuntiantis: quia seruus vel pupillus: vt. j. e. de pupillo. §. nuntiatione, in princ. & §. seruo. vel ratione ipsius nuntiationis ineptè factæ, quia non fit in re præfenti: vt. j. eo. de pupillo. §. nuntiationem. vel ratione rei: vt. j. eo. de pupil. §. si quis riuos. & §. seq. & l. qui viam. quibus casibus nec nuntiatio tenet: & per consequens nec remissio: vt in contrario: & sic non habere ius prohibendi, accipitur duobus modis. sic affirmatiua. i. habere ius

post Dy. hic quod ibi repudiatio neminem grauat: sed se exonerat: hic grauat edificatem, sed certè ibi videtur grauari legatarios: vt. l. si nemo. de testa. tu. at. ibi non grauat inferendo damnus: sed non concedendo lucrum. b] Gl. displicet hic. Bart. c] Reprobatur per Bart.

a] Solue ista circa. secundum Bartol.

e] Et malè secundum Bartol. f] Displicet B.

re ius prohibendi, duobus modis dicitur: vt ecce si ædifices altius: siue habeam ibi seruitutem, possum nuntiare inspecta veritate: siue non, possum inspecta permissione iuris: & vtroque casu tenet nuntiatio, & tenet remissio: & sic hinc loquitur. si non habeas non (vt quidam libri habent) tunc nullum est contrarium. Sed pone

te ædificare in prædio rustico: siue possum te prohibere inspecta veritate, quia seruitutem ibi habeo: siue nullam ibi habeo, nullo casu potero denuntiare de iure, & sic possum in seruitute urbana inspecta veritate. Item inspecto iure permittente: vt infra eo. de pupillo. §. sextus.

* Perperam in quibusdam libris deest negatio. Au. Au. l. r. ca. 3.

† Vide An. Augu. lib. 3. emend. ca. 9. vbi docet hæc verba multis modis esse corrupta.

Prohiberi posse diuersis modis capitur.

a] Ultra Bar hic de ista dicitur hoc, adde gl. in c. i. in prin. de coll. in prag. fan. Tu adde melius glo. & Bar. in l. omnia. §. cū ita. §. de le. r. & in l. legata inutiliter. eo. tit. & in l. r. §. his itaque. & ibi Bal. C. de cadu. tol.

b] Nihil est, secundum Bar. c] Olim, duo tempora significat glo. habes in l. nec emptio. §. r. §. de cōtrahē. emp. & Carin. cle. r. §. 2. de iur. iur. & vtrū subaudiatur, vide gl. in l. eius qui. & ibi omnino Alex. post gl. §. si. cer. pet.

d] Nihil est secundum Ia. de Are. & Bar. e] Dic quod hoc est verū in ipso opere: vt cōcludit hic doc. sed qualiter fiat vide Bar. in l. de pupillo. §. meminisse j. eo. & Spec. in tit. de inst. edi. §. 10. versi. 32.

prohibendi ius a is qui nuntiafset, non b haberet.

Per hoc edictum, quatenus est prohibitorium, subuenitur aduersus futura opera: pro præteritis nō: sed per interdictum quod vi aut clam, aut aliis remediis succurritur. hoc dicit. Bartolus.

Hoc autem edictum c remediumque d operis noui nuntiationis aduersus futura opera inductum e est, non aduersus præterita: f hoc est aduersus ea quæ nōdū facta sunt, g ne fiāt. h nam si quid i operis fuerit factum, quod fieri nō debuit: cessat edictū k de operis noui nuntiatione: & erit trāseundū l ad interdictū. m Quod vi aut clam [quod olim n] factum erit vt restituatur: o & Quod in loco sacro, p religiosō ve: & Quod in flumine publico, ripā ve publica factū erit. Nā his interdictis q restituatur r si quid illicitē factum est.

Ex hoc edicto absque prætoris aditione alieno nomine diebus omnibus nuntiamus aduersus absentes, inuitos, & ignorantes. Bar. Nuntiatio f ex hoc edicto non habet necessariā prætoris aditionem. i potest enim nuntiare quis etsi u cum x non adierit. Itē nuntiationem y & nostro & alieno z

si quis ipsi. Vel dic, ibi b præcessit nuntiatio. Accursius. g Facta sunt ad superius, non ad proxi. vt supra dictum est. h Ne fiant. id est ne perficiantur. i Si quid. id est si quod opus. nam de perfecto dicit. k Edictum. quia præteritum est. l Transcundum. non ergo concurrat hoc interdictum cū illo. Sed contra. j. eo. prætor. §. nōnulli. Sed dic, pro eo q datur illud quod vi aut clam pro factis operibus denuntiatione facta, nulla tamen secuta remissione: datur & istud. f. post prohibitionē. sic concurrat vnū cum altero: vt in contrario: vt infra quod vi aut clam. l. si alius. §. ij. est tamen hoc perpetuū, illud annale: vt. j. e. l. prætor. §. hoc interdictum. & infra quod vi aut clam. semper. §. hoc interdictum. Item hinc exigitur vt in opere præsentī fiat nuntiatio: vt infra eo. l. de pupillo. §. nuntiationem. ibi non: vt. j. quod vi aut clam. l. j. §. sed si quis. Item illud quando fieret clam, hoc non. Item hoc ad futura opera, illud ad præterita: vt hinc.

m Ad interdictū. f. illud quod est inuentū pro eo quod, & c. Azo. n olim factum. aliās deficit olim, & bene. nam olim præteritum & futurum tempus significat c sed si habes, olim erit. i. factum d fuisse dicitur.

o Vt restituatur. id est destruat. p Et quod in loco sacro. repete, & erit transcundum ad interdictum quod est ne quid in loco & c. de hoc & de sequentibus dic agi ex secundo capite: vt. j. de interdi. l. ij. §. interdicta. & infra ne quid in flu. pu. l. j. §. pen.

q His interdictis. quolibet in suo casu locum habente. sed quod vi aut clam in quolibet: vt infra quod vi aut clam. l. vim facit. §. fi. & hoc si denuntiatio non præcessit, si autē denuntiatio præcessisset: tunc & hoc interdicto agitur actione in factum, vt destruat.

r Restituatur. id est destruetur. s Nuntiatio. quatuor dicit vsque ad. §. in operis. vbi, & cui possit denuntiare, & per quem, & aduersus quos.

t Aditionem. quia iactu lapilli e vel voce fieri potest: vt. j. e. de ff. Nouum.

pupillo. §. meminisse. Sed cōtra. j. e. de pupillo. §. qui opus. sed ibi solues. & fa. supra de condit. institu. l. quæ sub conditione. §. fin. & de eden. l. j. §. edere.

u Aditionem. f. cū ipsa fit, sed ex post facto sic: vt. j. eo. l. de pupillo. §. qui opus. & sic soluitur contrarium.

nomine facere possumus. Itē nuntiatio omnibus diebus a fieri potest. Et aduersus absentes b etiam & inuitos & ignorantes c operis noui nuntiatio procedit.

Per nuntiationem noui operis factam solo verbo, perdit nuntiator possessiones: & trāsfert in aduersarium. Paulus.

In operis autem noui nuntiatione d possessorem aduersarium e facimus.

Omnis actio præiudicialis ad istud edictum interim debet filere, & istud agitari. Bartolus.

Sed si is cui opus nouum nuntiatum est, antē remissionem f ædificauerit, deinde cœperit agere g ius sibi esse ita ædificatum h habere, prætor actionem i ei negare debet: & interdictum k in eum de opere restituendo l reddere. Potest autem quis nuntiare etiam ignorans m quod opus fieret. n

Pro nuntiationis executione itur ad iudicem: vel de voluntate partium fit remissio. Bartolus.

Et post operis noui nuntiationē committunt o se litigatores prætoris iurisdictioni. p

Hoc edictum noui operis nuntiationis, est inductum principaliter in fauorem priuatorum. ideo su-

pēsa sic, vt præstet patiētā. A D D I. Dic q istud dictū glo. est verū, secundū Bar. quando minor contra iustitiā ædificauit. sed si veritate inspecta iuste ædificauit: tunc potest restitui, secundum Dy.

d In operis nuntiatione. simplici verbo facta. f

e Aduersarium facimus. si nos possidemus: vt. j. quod vi aut clam. si alius. §. ait Iulianus. & est verum, si verbis facta fuit nuntiatio: sed si per prætorē, vel per iactum lapilli, contra erit: quia facimus eū possessorem: vt. j. eo. de pupillo. §. meminisse. Sed quare amittit, cū per verba nuntio? Rñ. quia meticulosus videor, & quasi sibi deserere. secus vbi audacter per iactum lapilli, vel per prætorē: vt. j. de acqui. pos. l. iij. §. in admittenda. & l. si id quod. §. si.

f Remissione. tacite, eo q satisfactio recipit vel expresse facta. Azo.

g Agere. interdicto. ne vis fiat ei.

h Adificatum habere. interdicto, vt possidetis. g vel illo, ne vis fiat ei. de quo habes. j. eo. prætor. §. deinde.

i Actionem. redditā ex illo interdicto, ne vis fiat ei, & c. vel vt possidetis: hoc idēd, quia spernit edictum & nuntiationem. Azo.

k Interdictum. quod est. j. eo. prætor. in prin. & quod vi aut clam: vt j. e. prætor. §. nonnulli. & j. quod vi aut clam. l. j. §. quid sit vis.

l Restituendo. i. destruendo.

m Ignorās. dūmodo habeat istar quoddā operis: vt. j. e. l. stipulatio §. op. quæ est cōtra. A D D I. Solue secundū Bar. & dic q istud interdictū habet plura remedia. vnū est demolitorium, & tūc oportet q habeat instar alicuius operis. & sic loquit. d. l. stipulatio. §. opus. sed quātū ad edictū prohibitorium, tūc sufficit q sit opo inchoatū: vt l. de pupillo. §. nuntiatio. ibi, si inchoet. & l. prætor. §. siue autē. j. e.

n Quod opus fieret. sicut fortē turris, vel ecclesia, vel aliquod opus, cum aduersarius paret se ad ædificandum. o Committunt. i. cōmittere possunt. nec enī coguntur: vt subiicit. Itē & cōmittūt vt in arbitratorē, vt suo arbitratu fiat vel nō fiat opus, destruat vel nō. nō vt in arbitrum. hoc enim fieri nō potest: vt. §. de arb. l. fi. & l. sed si in seruū. §. si quis iudex. sic in auth. vt disse. iudi. §. si tamē. col. ix. & C. de iud. apertissimi. & in aut. si verō cōtigerit.

p Iurisdictioni. vt in arbitratorē. vel dic, in iudicem, si incōrinenti

u Et si. i. quamuis. x Eum. f. prætorē. y Nuntiationem. ex hoc edicto.

z Alieno. f. procuratorio, etiam sine mādato: dummodo de rato caueat, vel dominus ratū habuerit: vt. j. quod vi aut clam. l. prohibere. in princ. vt dices. j. eo. l. de pupillo. §. qui procuratorio. vel dic cū mādato. vnde neg. gestor nō nuntiat, cū hoc edictum habeat instar actionis.

a Omnibus diebus. etiam feriat. de aliis enim qs dubitat? q. d. nullus. & hoc ideo, quia non est necesse. prætorē adiri. f. in duabus: sed in tertia quando per prætorē, sic: vt infra de adul. l. miles. §. sexaginta. Sed ar. contra supra si quis in ius voca. l. ij. §. si.

b Absentes. quorū nomine ædificatur, secūdū Io. & etiā sensu carētēs: cū fiat in rem: non in personā: vt. j. e. l. de pupillo. §. nuntiationē. & l. operis. & l. sequen.

c Ignorantes. Sed nuntiat minor poterit restitui, si ædificauerit? Respon. non: cū non expediat sibi in eo statu rem esse, in quo erat cū ei denuntiatum: sed im-

f] Doc. hic, & maximē Bar. vbi que in discursu istius tit. dicit tres esse nuntiationes: sed dic q sola & vnica vera est nuntiatio. f. verbalis. Bolog. g] Glo. ista reprehenditur cōmuni ter: quia nō cōgruit literæ secundū Alexan.

7

petatur cognosci: quod fit hodie vsque ad tres menses.

- a Cum aduersario. sine pratore.
- b Opus. supple & fecit.
- c Conuentionis. id est pacti exceptio pro opere quod fit in priuato, non in publico. Accursius.
- d Exceptio. si ille ædificauit, & tu agis vt destruat.

Fadem questionem in l. 7. §. 6. de pactis.

- e Danda. vt & j. quod vi aut clam. l. iij. §. sed & si permittit. & §. non tantum. & l. vim facit. §. tãdiu. & hoc nisi nuntiatum super rep. fit: vt. §. de pac. l. iurifgentium. §. si paciscar. & j. quod vi aut clã. l. iij. §. planè.
- f Periculum. quod fecit opus post remissionem.
- g Pactio. i. remissio nuntiationis.
- h Priuatorum. de opere faciendo post prohibitionem pratoris.
- i Iussu. quod est vt nõ fiat post nuntiationem: aliàs destruat: a vt. j.

a] Concor. tex. in c. 2. extra co. tit. Est tamen dabilis cautela, quod nihilominus quod spreta denuntiatione sit ædificatũ, non demoliat opus post noui operis nuntiationem factã: quam ponit Bal. consilio suo. 33. inci. proponit qd fuit duplex nuntiatio. vel. i. quam refert & sequitur do. & preceptor meus in ll. do. Iason Maynus hãc in. 2. col. ver. 4. notabiliter limita & Tho. Ferrerius in suo tracta. cautelarũ, cau. 58. inci. text. sunt expressi. & notauit in apostil ad Panor. nomine quo. 3. in. c. intellectum. nu. 9. in versi. venit destrudũ. extra co. tit.

per ipso potest pacisci. absque derogando iuri publico. hoc dicit.

Inde queritur apud Celsum libro duodecimo, digestorũ si post opus nouũ nuntiatũ conueniat tibi cum aduersario, a vt opus b faceres: an dãda sit conuentionis c exceptio. d Et ait Celsus, dãdã: e nec esse periculum f ne pactio g priuatorum h iussu i pratoris k anteposita videatur. Quid enim aliud agebat prator, quã hoc, vt controuersias eorum dirimeret? l à quibus m si spontè recesserunt, B debet id ratũ habere. Opus nouum facere videtur, qui aut ædificãdo, n aut detrahẽdo o aliquid, pristinam faciem operis mutat. P

Hoc edictũ solum ad opera que coherent solo, pertinet: non ad alia. Bartolus.

Hoc autẽ edictũ non omnia opera cõplectitur, sed ea sola quæ solo cõiuncta q sunt: quorũ ædificatio vel demolitio r videtur opus nouũ continere. Idcirco placuit, si quis messem faciat, f arborẽ succidat, vineã putet: quãquã opus faciat, tamẽ ad hoc edictum nõ ptinere: quia ad ea opera r que in solo u fiũt, pertinet hoc edictũ.

Reficienti vetus ædificium, nouum opus non nuntiat. Bart. Si quis ædificiũ vetus fulciat: x

vtilem concedit. prima placet.

x Fulciat. aliàs fulciat: aliàs, reficiat: aliàs, farciat.

y Ne possimus. quia fulcire, non continet ædificationẽ vel destructionem, quæ sola faciunt locum huic edicto: vt supra eo. §. opus. & ad idem infra de iti. actũque priua. l. iij. §. reficere. & C. de Iudicis. l. fin. Itẽ nec fit species noui operis quãdo est opus. i. necesse: vt. j. eo. l. stipulatio. §. opus. & facit. j. de acquir. re. do. adeo. §. cum quis. in fin. §. & hoc nisi fortẽ ideo, quia timemus de damno infecto: vt. j. e. §. nuntiatio. sic & potest intelligi. j. eo. de pupillo. §. si quis riuos. vel illud erit speciale: vt ibi dices. Accursius.

an opo nouũ nuntiare ei possim, videam. Et magis est ne possim. y hic enim non opus nouũ facit, sed veteri sustinẽdo remediũ adhibet.

Siue in ciuitate, siue extra fiat opus: habet locũ noui operis nuntiatio. Bartolus.

Siue autẽ infra oppida, siue extra oppida in villis vel agris opus nouũ fiat. nuntiatio ex hoc edicto locum habet: siue in priuato, siue in publico z opus fiat. Nunc videamus quibus ex causis a fiat nuntiatio: & quæ personæ b nuntiet: quibũsq; c nuntietur: d & in quibus locis e fiat nuntiatio: & quis effectus f fit nuntiationis.

Nuntiatio potest fieri ex triplici causa hic contenta. Paul. de Cast.

Nuntiatio fit aut iuris g nostri conseruandi causa: aut dãni h depellẽdi: aut publici iuris i tuendi gratia. Nuntiamus k autem, quia ius aliquod prohibẽdi habemus: vel vt l dãni infecti caueatur nobis ab eo qui fortẽ in publico m vel n in priuato quid molitur: o aut p si quid contra leges edictãve principũ q quẽadmodũ r edificiorũ facta sunt, fiet vel in sacro, f vel in loco religioso, vel in publico, ripãve fluminis: quibus ex causis & interdicta r proponuntur. Quod si quis in mari vel in litore ædifi-

alius: vt infra eo. l. de pupillo. §. meminisse.

g Aut iuris. i. seruitutis: vt si debes seruitutem luminibus.

h Aut damni. quia facis opus quod ruinam minatur.

i Publici iuris. Prima dicitur impositiua. Secũda, naturalis. Tertia, publica: vt. j. eo. l. de pupillo. §. sextus. & secundũ Io. statim per ordinem ponit exempla.

k Nuntiamus. hoc est exẽplum primi, quando iuris conseruandi. l Vel vt. alij habent velut. sed tu habeas secundum Io. vel vt & sunt duæ partes: & est exemplum ad secundum dictum. & sic fit nuntiatio ne procedas nisi de damno infecto caueas: vt & infra in fi. huius. §. & infra quod vi aut clam. l. iij. §. penul.

m In publico. scilicet sui iuris tuendi causa, vel dãni depellendi. nã publici iuris tuendi causa quilibet d potest nuntiare: vt infra eo. l. in prouinciali. §. fi. & l. sequen.

n Vel. hoc est exemplum secundi, quando damni depellendi.

o Molitur. i. ædificat. e contra demolitur. i. destruit.

p Aut. hoc est exẽplũ tertij quãdo publi. iuris tuẽdi gratia. Acc. Principum. scilicet fieret. quod est infra & contra legem da exemplum supra fin. reg. l. fin. de edictis imperatorum da vt. C. de ædifi. priua. l. j. & l. si cui. & l. Mœniana.

r Quẽadmodũ. aliàs, quæ ad modũ. & tũc dic, quẽ edicta facta sunt ad modũ ædificiorũ. i. quẽadmodũ moderatè fiãt, secũdũ Ia. sic tenet nuntiatio nomine prædictorũ, sicut tenet p his operib⁹ quẽ facta sunt ad modũ & c. quasi superiora nõ essent ædificia. & secũdũ hoc, aut, qd est i litera in pri. ver. p sicut ponit. Alij habet, quẽadmodũ ædificia facta sunt. & tũc dic, tenet nuntiatio nomine prædictorũ, quẽadmodũ tenet aduersus ædificia quæ fiunt in priuato.

f sacro. Ponit exemplum quando causa publi. iuris. pro his enim omnib⁹ potest nuntiare: vt & j. quod vi aut clã. l. vi facit. §. fi.

t Interdicta. scilicet ne quid in loco sacro, & ne quid in loco religioso, & ne quid in loco publico. de fluminibus. & ne quid in flumi. publi. ripãve eius fiat.

Nuntiatio triplex est: d] Aduerte ad hanc glo. ppter dict. hanc, quilibet, quæ quauis videatur esse vniuersalis, vt no. Bartol. in. l. hoc articulo. colum. 2. ver. vt igitur ista materia. §. de hered. inst. debet tamen intelligi restrictiue. f. quilibet habilis. ita no. Bal. in. l. cum virum. in vl. col. C. de fideic. & plenius in rub. C. qui accu. non pos. & omnino per Alex. in. l. si filius. si cert. peta.

Summ.

b] ista secundum differentia displicet Bartolo. c] Et malè, secundum Barto. hic.

a *Suum facit.* vt & .s. de re. diui. in tantu. cu fine pæcedetis legis.
b *Si quis.* quia solum cedit ædificio. quod aliàs non est.
c *Nulla iure.* s. priuato. publi. tamen sic. si nauigatium portus vel statio deterior fiat. nò aliàs: vt .j. de acqui. re. do. quauis. & de flu. l. j. §. mari. & .j. ne quid in loco publi. l. littora. & l. in littore.

d *Ex vna causa.* priuata. publica sic quandoq; vt modò dixi.

e *Potest.* qa causa dani depellendi: vt subiicit.

f *Iuris.* nùc quæ personæ possunt nuntiare aliis. Ir. & ponit de ipositiua. & de naturali. Ac. g. Is. de causa publi. iuris illi ad quem res non pertinet. vt omnes ciues. vt .j. eo. in prouinciali. §. fi. & l. seq.

* *Quamuis* verbu (no stri) cu verbo (potest) non rectè vntique videtur cõgruere. tamè hæc locutio ferenda est. nihilque emendandũ.

† *Bartolus.* Ang. Imo. & Rom. & vbiq; scribentes reputat istu text. sing. & meliorè de iure ad hoc quod licentia de ingrediendo rem auctoritate propria potest per habere eã in aliu trãserri.

h *Pertinet.* vt iure dominij. vel bo. fi. pos. qa ius habet in re: vt .j. de verb. sig. l. verbu illud. pertinere. & .j. e. l. in p. §. si ego. & l. creditori. idè si nullu habeat ius: tamè cõtendat se habere: vt .s. ea. l. in princ.

i *Non potest.* nec vicino. nec domino.

k *Procuratorio.* s. quasi procurator in rem sua a domino constitutus: vt .s. vsufr. que ad. ca. l. j. in fi. & l. seq. sed videtur quod quilibet hoc possit: vt .s. e. §. ite nuntiationem. sed non sic quasi pro sua re: vt iste.

l *Vindicata.* p cõfessoria.

m *Vsumfructum.* etiam a vicino.

n *Vindicatio.* per cõfessoriam.

o *Ei.* scilicet fructuario.

p *Interfuit.* quia in eo venit interesse: vt supra si ser. vind. l. loci corpus. §. in conf.

q *Non esse.* nam in primo statu id ei reponi debet: vt .s. si vsufr. pe. l. fructuario. aliàs in. l. vti frui. §. dominus.

r *Si autem.* **CASVS.** Hæc. l. continuatur cum superiori: & dicit. S. Pone quod ipse Titius proprietarius fundi ædificabat: nuntiare quod potero ei nuntiare? Et dicitur quod non: quia dominus est fundi in quo ædificat: veruntamen agam cõfessoria: & cõsequar interesse meum quod habeo ratione operis facti. Fran. Ac.

s *Si autem.* supra quando vicino extraneo ædificanti nuntiat: hinc quando domino.

t *Domino.* scilicet ædificanti.

u *Nuntiatio.* procuratorio nomine.

v *Neque enim sicut.* scilicet omnino: quia pluribus modis dominum cogit: vt .s. quibus mo. vsufruct. amit. l. repeti. §. fi. & l. sequen. & ideo est bona ratio. j. l. proximi. §. quod si socius. Azo.

x *Vicinum.* quia non potest. scilicet procuratorio.

y *Potest.* scilicet procuratorio: quia non potest.

z *Ius ei non esse.* quasi per nuntiationem ex hoc edicto. sed per cõfessoriam bene agitur contra vtrumque: vt subiicit.

a *Facto.* id est opere facto a domino.

b *Petere.* a domino.

c *Vsumfructu.* per cõfessoria in re. si nò fuerit interceptus vsufr. mutatione rei. tunc enim cõueniret dominu actione de dolo. vel ex testamento: vt .s. qui. mo. vsufr. amit. l. repeti. §. fi. Azo. & .s. si ser. vin. l. si eo loco. §. j. Sed in eo quod hinc dicitur. & .s. l. proximi. §. fin. in prin. vsufructuariu nò posse nuntiare: est cõtra. j. de remis. l. j. §. ite Iuliano. Sol. ibi dicit posse nuntiare. vt habeat vtile interdctu de operis nò. nũ. hinc nò posse. vt habeat directu interdctu. Vel ibi cõperat vti frui: hinc nò. sicut in interdcto vnde vt. j. de vi & vi arma. l. iij. §. vnde vi. & §. penul. Vel intellige illa secundum ista. secundu Io. vt possit nuntiare vicino. vt ibi: nò domino. vt hinc. & ei vt procurator in rem sua: nò vt dominus: vt .s. l. proximi. in fin. Alij dicunt sic distingui. vt hinc in litera dicitur. si in vicino loco sit opus: tunc nuntiare possit fructuario: vt ibi. si autem in ipso loco in quo est vsufr. tunc nec domino nec extraneo nuntiat. & hæc in personali seruitute sic distinguuntur: vt hinc. & .s. l. proximi. In reali a si ff. Nouum.

a] *Omnia* uia quæ sequuntur. in glo. i. vique ad ii. reprobant. Bal. hic. & in. l. qui viam. alie. in glo.

cet: licet in suo non ædificet. iure tamen gentium suum facit. Si quis igitur velit ibi ædificatem prohibere. nullo iure prohibet: neque opus nouum nuntiare nisi ex vna causa potest. c si forte damni infecti velit sibi cauere.

Hic incipit tractare de secundo membro distinctionis. scilicet quæ personæ possunt nuntiare. Pau.

Iuris nostri conseruandi. aut damni depellendi causa opus nouum nuntiare potest is ad quem ca res pertinet.

Vsumfructuarius extraneo procuratorio nomine domini nuntiat nouum opus: domino non. sed poterit cõfessoria intentare. Bar.

Vsumfructuarius autem opus nouum nuntiare suo nomine non potest: sed procuratorio nomine nuntiare poterit. aut vindicare vsumfructum ab eo qui opus nouum faciat: quæ vindicatio præstabit ei quod eius interfuit opus nouum factum non esse.

II. IULIANVS libro quadragesimo nono Digestorum.

A est rustica. nec cõtra aliquem: vt .j. eo. l. qui via. si vrbana. etiã cõtra dominu: vt .j. eo. de pupillo. §. imposititiã. & .s. de ser. vrba. præd. l. inter seruitutes. §. fi. & quæ sit ratio. quærit Io. licet non soluat. sed Hug. dicit. si habeat quis vsufr. vel proprietatè vrbani prædij: nuntiare potest alteri ædificanti cõtra seruitutè vrba. prædio debitam: vt dicit. l. illa. inter seruitutes. si in rustico personalè vel realem seruitutè habeat. nò potest: vt .j. eo. qui via. sed hæc quæ distinguebat hinc rusticam ab vrbana. antiqua est. & reprobatur in. l. illa. inter seruitutes. per. l. s. famil. ercisc. in iudicio. posset dici quod etiã in reali posset vicino nuntiare: vt. d. l. in iudicio. vbi indistinctè dicit nò domino. & sic loquitur illa. qui viam.

S I autem domino prædij nuntiauerit. inutilis erit nuntiatio. Neque enim sicut aduersus vicinũ. ita aduersus dominũ agere potest ius ei nò esse inuito se altius ædificare. sed si hoc facto vsufructus deterior fiat: petere vsufructu debet.

Beneficium huius edicti est extraordinariũ. & in subsidium introductum: ideo cessat vbi habet locum ordinariũ. Bartolus.

III. VLPPIANVS libro quinquagesimo secundo ad Edictum.

I N prouinciali etiã prædio si quid fiat. operis noui nuntiatio locu habebit. Si in loco comuni quid fiat: nuntiatio locu habebit aduersus vicinũ. Planè si vnus nostru in comuni loco faciat. nò possum ego socius opus nouu ei nuntiare: sed eum prohibebo comuni diuidendo iudicio. vel per prætozem. Quod si socius meus in comuni insula opus nouum faciat. & ego propriam habeam cui nocetur. an opus nouum nuntiare ei possim? Et putat Labeo

C munè. quidã tertius. puta Cornelius. ædificat in illo fundo. quæritur an ego solus possim nuntiare nouu opus? Et dicitur sic. Sed pone q Titius ædificat. certè tunc non possum nuntiare: sed tunc si neget me consociu. prohibebo eum per act. cõmuni diuidendo. si autè confitetur. tunc per prætozè. i. per officiu iudicis prohibebo eum ædificare. [QUOD SI SOCIVS] Item pone q habeo domu propriam ibi prope. vnde ex ædificio quod facit Titius in solo cõmuni. timeo ruinã in me vicina. nũquid possum sibi nuntiare nouum opus? Rñ. q non: sed per act. cõmuni diuidendo. si negat me consortè: vel per prætozè. i. officiu iudicis. si confitetur: possum eum prohibere. [SI EGO] Si habeo superficiè tantu: & aliquis faciat in ea opus: an possim ei nuntiare? Et videtur q non: quia non sum dominus: sed quasi inquilinus: sed tamè dicitur q bene possim ei nuntiare. nã quasi dominus sum. & datur mihi vtilis in rem cõtra possessorè. si desinerè possidere per prætozè. Secundò dicit: si debeas mihi seruit. altius non tollèdi domu tuã: si tu eam eleues altius cõtra debitã seruit. possum tibi nuntiare nouu opus. [SI IN PUBLICO.] Si ædificas in loco publico: puta in curia cõmunis Bon. vel simili loco: dicitur q omnis homo de populo potest nouu opus nuntiare: cum cuiusq; videatur interesse. reddit

D & aliã rationè. nam reipublicæ. & c. quæ est casus. l. seq. Franc. Ac.

d *In prouinciali.* modò tractatur in quibus locis.

e *Etiã prædio.* non solũ Italice. & erat dubium. quia prouinciales non sunt domini. sed hodie sublata est differentia: vt. C. de vsucap. transfor. l. j. §. fin. Accursius.

f *Si in loco communi quid fiat.* a vicino. non a socio.

g *Vicinum.* vt infra eo. l. de pupillo. §. si plurium.

h *In communi.* quando negat me consortem.

i *Iudicio.* cum negat me consortem: vel per prætozem. vel per iudicis officium. quando non fauetur: secundum Io. & erit potior conditio prohibentis: vt supra communi diuidun. l. Sabinus. & de ser. vrba. præd. l. in re. & de vsufr. si cuius. §. sed si inter. vel communi di. habet locum vbi in re corporali est communio. aliàs offic. præ. vt .s. communi diuid. l. item. §. j. & in. d. l. si cuius. Et quod hinc dicit de domo vel loco: dic. id est de iure domus vel loci. prout refertur ad secundam differentiam. vt habeat locum offi. præ. in re corporali: vt in domo vel alio loco.

k *Insula.* id est domo.

l *Propriam.* scilicet insulam.

m *Nocetur.* sic. s. de ser. vrba. prædij. sed si inter. in princ.

b] *Ista differentia cõmuniter reprehenditur secundum Alex. hic.*

socius non nuntiat opus

^a Non posse nuntiare. nec fini. regun. pro meo proprio fundo iuxta communem: vt. s. fini. regun. l. iij. §. si communem.

^b Quia possum. No. ergo non dari hoc edictum, nisi in subsidiū. sic in cautione damni infecti: vt. j. tit. j. l. si ædibus. & l. qui bona. §. de illo. sic & arg. s. si. re. l. iij. §. & si comunem. in fi. §. & s. de mino. in causā. ij. in princ. & de eden. l. quædā. Sed op. si offi. iud. impedit hoc edictū, vt hinc: ergo cum semper possit sic prohiberi: vt. j. e. de pupillo. §. meminisse. nunquam habebit locū nuntiatio per iactū lapilli, vel simplicē nuntiationē. Sed dic, hoc officiū de quo hinc dicit, operatur prohibitionē, si factū non est: & destructionē, vbi factū est: sicut in cōmuni diui. vt. d. l. Sabinus. in fi. & d. l. i. re. in fi. Sed illa prohibitio quæ fit per prætorē ex hoc edi-

cto, nō operatur destructionē: & idēd edictū restitutoriū est necessariū. Sed adhuc opponit: ergo iure seruitutis nemo nūtiat: quia habet cōfessoria, vel negatoria, per quas tātundē cōsequitur: vt. s. l. prox. & l. j. in fi. qd̄ fallum est vt nō nūtiatur: imō bene nūtiatur: vt ibidē dicit. & s. de ser. vrb. præ. iter seruitutes. §. j. sed respōdet: vt. j. tit. j. l. Trebatij. dixim. vel expone vt. s. hac ea. glo. diximus.

^c Mouet. scilicet quod non possum.

^d Inquilinus. & sic non habeo ius in re: non ergo nuntiat qui non habet ius in re. sed dic vt nor. s. eo. l. j. §. iuris.

^e Dat. nisi ad modicū tēpus cōduxit: vt. j. de superfi. l. j. §. qd̄ aut ait. & s. si ager vec. l. j. ij. & de rei vī. l. supficiario. & l. prætor.

^f Seruitutum. s. vtilis confessoria: vt. j. de superfi. l. j. §. fina. Sed quare fructuarius nō sic potest: Respō. iste plus iuris habet in re.

^g Si in publico. hinc de publico. Hugo.

^h Omnes ciues. idonei. Io. vt. j. de mune. & ho. l. vt gradatim. §. & si lege. & hoc propter pupillum & mulierem, qui non nuntiant nisi ad eorum commodum pertineat: vt. j. eo. de pupillo. in prin. & de popu. act. l. mulieri. Item propter eum cui ex edicto postulare non licet: vt. j. de popul. actio. l. popularis. ex pluribus tamen vnus idoneior eligitur: vt. j. eo. titu. l. si plures. Accursius.

ⁱ **N**am resp. sic. s. de procu. l. seruū. §. publicē. Sed arg. contra in eo. tit. de procu. l. non tamē. & de exer. l. j. in fi. & l. seq. & de admini. tuto. l. iij. §. fin. **ADDIT.** Dic secundū Barr. q̄ eligitur idoneior. & hoc secundū Dy. si omnes prætendunt publicū interesse: secus si omnes priuatū: quia tunc omnes admitterētur: vt. l. ij. §. si ad plures. de sepul. vio. Nec ob. l. non tamen. s. alleg. & j. iudi. sol. l. iam tamē. §. si tamen plures. quia fuit vna persona in quam principaliter ius obligationis cadebat, non autem plures.

^d **E** pupillo. **CASVS.** Quæritur an pupillus possit nūtiare: Et dicitur, q̄ nō: licet illud opus fiat in publico: nisi intersit eius aliter: vt quia hoc opus si fiat nocebit luminib⁹ eius. nā tūc potest nuntiare, dum tamē tutore authore hoc faciat. Secundō dicit de seruo. & dicit, si seruus alicuius ædificat in solo in quo credo habere ius: possum ei nūtiare. Tertio dicit, an seruus possit nuntiare nouū opus alicui ædificati: Et dicitur q̄ non. & si fiat de acto: nō tenet de iure. [NUNTIATIONEM.] Dicitur q̄ denuntiatio debet fieri in loco in quo fiat opus. [NUNTIARE.] Nūc dicit cui debeat fieri nūtiatio: & certē nuntiatio fieri debet vnicuiq; in opere existenti nomine domini: vel operis causa: vt castaldo domini: vel magistris qui causa operis ibi erāt: & etiā domino, de quo nō erat dubiū quin faciebat ædificare, si sit in opere: & seruo, vel puero, vel mulieri in opere existēti nuntiarī potest. reddit rationē: nam per eos poterit domino renuntiarī. Secundō dicit, pone q̄ opus faciebas in villa: & vna die cum viderē te in ciuitate: puta in foro, id est curia cōmuni: nuntiaui tibi nouū opus: nūquid tenet nuntiatio? certē non. nā in ipso opere, & in re præsentī fieri debet. & reddit rationē: nam idēd fieri debet in re præsentī: vt sic dominus statim discedat ab opere, nec in eo procedat: & si cōtra faciat, destruat quicquid fiat. sed si fieri possit in absentia operis nuntiarī, iam sequeretur q̄ dū dominus veniret ad opus: quicquid in opere procederet, fieret cōtra edictū prætoris: quod dicit non debere procedi in opere post nūtiationē antē satisfationē. quod habes. j. e. l. prætor ait. in prin. [SI PLVRIVM RES SIT.] Primō dicit, si plures ædificēt in quodā solo: puta domū faciāt, vel aliud simile: & nūtiē vni ex his: nuntiatio tenet & quoad socios. Sed si vnus eorū postea procedat in opere, spreta nūtiatione: ipse te-

netur suis expensis opus quod facit destruere: non autē socij innoxij tenētur. cum factū alterius alteri nocere nō debeat. Secundō dicit quod si in solo pluriū dominorū ædificas tu extraneus: an omnes domini necesse habeāt nuntiare, an sufficiat si vnus ex his nuntiet: Et certē dicitur q̄ omnes debent nuntiare. & reddit rationē in litera. [SI QVIS

noui nūtiatio debet mihi cōcedi.

Publici iuris tuēdi causa denuntiare omnes ciues possunt, excepto pupillo, & seruo proprio: sed pro proprio dāno potest nuntiare pupill⁹ cū tutoris auctoritate. Bar.

Si in publico aliquid fiat, omnes ciues opus nouum nuntiare possunt.

IIII. PAVLVVS lib. 48. ad Edictū.

Nam reipublicæ interest, quamplurimos ad defendendam suam causam admittere.

V. VLPIANVS lib. 52. ad Edictū.

si hæc verba dicā: quicquid interim ædificat donec vado ad prætorē, destruetur perinde ac si post nuntiationē rectē factā ædificasset. Vel aliter pone casum vt in prin. glo. [SED SI IN AEDES.] Si Titius meus vicinus in domū meā tignum vel trabē immittat: vel in solo meo ædificet: possum ei nūtiare nouū opus. [SEXTVS.] Causa quare nuntiatio potest fieri ita quod valeat, est triplex, scilicet naturalis: publicatitē impositiua. & de omnibus ponit exēpla. Nā naturalis est, cum in meo ædificas, & tibi nuntio. Publica, cum in loco publico opus fiat, & ego tibi nuntio. Impositiua, vt si cum debes mihi seruitutē altius non tollendi domū tuam, nunc contra seruitutē debitā altius eleuare velis. nam si tibi nuntio, valet nuntiatio ratione iuris quod habeo ex impositione tua. [MEMENTINISSE.] In hoc. §. dicitur q̄ vno de tribus modis potest fieri nuntiatio. Primo, per prætorē, siue potestati. Secundō, proiciēdo in opere vnū lapidē, id est per iactū lapilli. Tertio modo fit extra opus, denuntiādo sine officiali & sine lapide. s. dicendo sic: cōtradico tibi ædificare. Itē cōsuluit q̄ si tu ædificas in solo meo quod possidebā: melius est mihi quod denuntio vno de duobus primis modis, quā tertio. nā si denuntio vno de primis duobus modis: retineo possessionē. si tertio modo: ego amitterē. si autē ædificas in solo tuo, quod debet mihi seruitutē altius non tollendi: tunc non est vis quocunq; modo denuntio. Vltimō dicit, si tu ædificas in meo, & cum nuntiarē tibi, tu nō desistis: certē potero agere interdico vt possidetis vt desinas: vel interdico quod vi aut clā, vt tollatur quicquid erit factū. [SI QVIS RIVOS.] Pōnit duos casus in quibus nō habet locū nuntiatio. Primus est, si tu vis cloacā reficere, vel purgare. Secundus est: si vis reficere riuum, vel riuos. nam non possum tibi nuntiare nouū opus. & reddit rationē. Tertio dicit q̄ ea opera non possunt impediri per operis noui nuntiationē, nec nuntiatio in eis facta tenet, quorū operū duratio esset periculū allatura vicinis: vt quia si non fierent, citō aliquid incōmodi consequerentur vicini. [QVI OPVS.] Omnis nuntians nouum opus, debet iurare nō calumnie causa se nuntiare, & hoc iuramentū debet præstare corā prætorē, ad postulationē aduersarij. [QVI NUNTIAT.] Si facias opus in fundo: & ego nuntiem nouum opus, dicēdo te nō iuste facere in parte operis: debeo demonstrare in qua parte. si dico in totū: tunc nihil debeo demonstrare, sed sufficit q̄ nuntio. [SI IN PLVRIBVS.] Duo opera faciebas diuersis locis: puta in vno loco domū: & in alio turrim. & ego credo te nō iuste ædificare in vtroq; si volo nūtiare, possum: dum tamē duas nuntiationes faciā: & etiā si vis vt remittatur tibi istæ nūtiationes, sunt necessaria, duæ remissiones. [SI IS CVI.] Si nuntiaui tibi nouū opus, & tu vis satisfare de opere destruēdo si appareat non iuste fieri: siue recipiā, siue non, securē poteris in opere procedere, ac si tibi expressē remissem nuntiationē. [QVI PROCVRATORIO.] Tanquam procurator Titij nuntiaui tibi ædificanti nouum opus. certē ad hoc vt nuntiatio teneat, debeo satisfare Titij ratū habiturū. alioquin nuntiatio nō valet. [QVI REMISSIONEM.] Nuntiaui Sempronio nouū opus: deinde Seiūs nomine Sempronij petit remitti istam nuntiationē. dicitur quod iste Seiūs debet satisfare de opere destruēdo, non autem de rato: cum sit procurator rei: qui de rato non præstat satisfationem. [SI PROCVRATOR.] Seiūs procurator Titij nuntiauit nomine prædicti Titij mihi nouum opus. satisfedi. & sic possum liberē ædificare. deinde dictus procura. adhuc contradicit, & impedit me ædificare. certē possum agere interdico contra eum

vt non

Ampliabis hunc tex. vt non procedat in ciuib⁹ tāū: sed etiā quod forenses hoc casu admittatur. ita no. A. Au. & Alex. in. l. 2. ff. ne quid in loc. publi. Lu. tamē Ro. videtur. hic facere differentiam inter locum publicū, vt tunc forensis nō admittatur. & viam publicam: & quod tunc possit. & ista videtur esse veritas limitata prius secundū P. de Cast. & Alex. hic illo dicto: nisi talis forensis subiret onera: quia cū pro ciue habeatur, possit indistinctē nouum opus nuntiare.

vt non impediatur me aedificare ex quo satisfacti: quia in hoc interdico sum actor, praedictus procurator & Seius est reus: unde debet satisfacere de iudicato soluendo, non de rato: & si hanc satisfactionem, iudicatum solui, non praestat: non auditur in sua prohibitione. Vltimo dicit, si pupillus aedificat in solo, deo nutiare tutori eius. & hoc si habes in litera, tutori: & in fine, nuntiat. alias est, nuntiat: & tutor: & tunc dic, si in solo pupilli extraneus faciat opus: tutor debet nuntiare nouum opus. & hoc dicit hic. §. cum duabus. legibus seq. Franciscus. Accursius.

a De pupillo. dictum est supra quod quilibet admittitur ad opus. noui nuntia. sed quaesitum est de pupillo, an possit nuntiare si in publico fiat aliquid.

b Scripsit. & bene.

c Executionem. id est potestatem nuntiandi. & hoc cum ad publicam causam respicit: vt ex praedictis patet. & .j. de popu. actio. l. mulier. & arg. supra de procura. l. licet. in princ. secus si ad priuatam: vt subiicit. Sed quid de adulto? Respon. idem si non sit maior. xvij. an. vt supra de postu. l. j. §. pueritiam. & instit. qui manumittere non possunt. §. fin. Accur.

c Executionem. sine tutore, secundum vnum intellectum: & male.

d Dandam. pro opere quod fit in publico.

e Pertineat. scilicet nuntia. vel causa nuntiandi: vt. C. de eden. l. is apud quem. & tunc cum tutore: vt subiicit.

f Luminibus. lumen de proximo: prospectus, de longe est. Item lumen, de super: prospectus, de subtus: vt. §. de serui. vrb. praedi. l. lumen. & l. inter seruitutes.

g Officiatur. contra debitam seruitutem.

h Autem. referunt quidam ad princip. & male.

i Rata habebitur. de rigore, sed de aequitate valet, quando non est ei tutor neque iudex, a quo petat scilicet tutorem: cum etiam quilibet seruus denuntiando faciat locum interdico quod vi aut clam, secundum M. vt. §. quod vi aut clam. l. iij. in prin. & pro hoc. C. qui admit. ad bon. pos. l. bonorum. Sed cur non potest sine tutore, cum ei utile sit: vt instit. de aucto. tuto. in prin. Rn. non potest simpliciter, id est verbis simplicibus: quia tunc perdere possessionem potest: vt. §. §. neminisse. & .s. eo. l. j. §. in operis. sed per iactum lapilli vel per praetorem potest: cum sibi sit utile. sic & .s. de euictionibus. l. si dictum. §. fin. Alij hoc referunt ad primum casum, quando in pupillo quod Ioan. non placet. Alij hoc esse ideò, quia & damnum posset habere: vt & institu. de aucto. tuto. §. neque.

k Nuntiasio. quantum ad executionem, non quantum ad effectum vel nuntiationem.

l Tutore auctore. id est tutoris auctoritate, si aduersarius resistat.

m Seruo. supra de pupillo, nunc de seruo.

n Nuntiare. quia valet tanquam rei facta, cum pro mortuo habeatur: vt. §. §. proxi. ibi, neque refert, & c. & .j. eo. l. operis. & l. seq.

o Nuntiare. cum fiat a persona rei, & ipse non sit persona.

p Non potest. cum ad publicam causam pertinet: vt. ar. §. de testa. l. q. testamento. §. seruus. secus si ad priuatam: quia tunc potest: vt. §. quod vi aut clam. l. iij. in prin. b vel nomine dñi potest, vt ibi: suo no, vt hic.

q Nuntiasio. scilicet a seruo.

r Nuntiationem. dictum est quibus ex causis fiat nuntia. & quae personae nuntiant, & quibus nuntietur: nunc vbi.

s Praesenti. si autem alibi, habes. §. proxi. §.

t Inchoet. & nondum aedificat: puta locum purgat. nam & sic ff. Nouum.

incoepisse dicitur: vt. §. de pollici. l. j. §. coepisse. Azo. Tu dic, illud speciale. Sed tunc dic inchoatum, quando opus super quo fit nuntia. habet instar operis: non si vnum caementum sit appositum: vt infra eo. l. stipulatio. §. opus.

u Domino. scilicet tantum.

y quis fit iste, vel cuius conditionis, qui in re praesenti fuit. **z** Nam & si seruo nuntietur, vel mulieri, vel puero, vel puellae: tenet nuntia. sufficit enim in re praesenti operis noui nuntiationem factam sic, vt domino possit renuntiare. Si quis forte in foro domino opus nouum nuntiat, hanc nuntiationem nullius esse momenti exploratissimum est. In re enim praesenti, & penè dixerim, ipso opere, hoc est in re ipsa nuntia. facièda est. quod idcirco receptum est, vt confestim per nuntiationem ab opere discedatur. Ceterum si alibi fiat nuntia. illud incommodi sequitur, quod dum venitur ad opus, si quid fuerit operis per ignorantiam factum, euenit vt contra edictum praetoris sit factum.

Nuntia. noui operis, ex parte eius cui nuntiat, est in rem: & ideò sufficit si vni de sociis fiat nuntia. ex parte vero eius qui nuntiat, est in personam: & ideò debent omnes socij nuntiare. Bart.

Si pluriū res sit in qua opus nouum fiat, & vni nuntietur, rectè facta nuntia. est: omnibusque dominis videtur denuntiatiū. Sed si vnus aedificauerit post operis noui nuntiationem: alij qui non aedificauerint,

d Si quis forte in foro. ante iudicem. Azo. Vel dic, foro rerum venalium. Idem si alibi vbi cumque, non in opere.

e Nuntiat. absente domino ab opere.

f Nullius. quantum ad hoc vt statim dominum costringat: sed ex eo tempore ex quo prohibere potuit opificibus ne aedificaret: vt dixi. §. proxi. §. sed secundum hoc quare dicit hic nuntiationem non tenere, & superiori casu tenet domino absente: cum idem sit utrobique: vt postquam dominus sciuit, teneat: Respon. ideò quia saepe opifices amici domini vel vicini consueuerunt ab opere desistere, bonum consiliū pro domino sumentes. & ad ea quae frequenter accidunt, iura aptantur: vt. §. de le. & senatusconsulto. l. nam ad ea. Sed. R. videtur voluisse, vt & post domini scientiam hoc casu non teneat. **ADDITIO.** Ista vltima opinio communiter tenetur. si quia nuntia. facta non est in opere, non nocet domino, etiam a tempore scientiae. & hoc maxime per istum text. in §. si quis forte. iuncto. §. praecedenti: qui ostendunt debere esse differentiam inter nuntiationem quae fit in opere vbi non aderat dominus, & nuntiationem quae fit extra opus, secundum Alex. hic.

g Praediximus. aliam, praedixi. & dic vt supra proxi. §. aliam, & penè dixerim: & est Pisa. litera: & bona. Hug.

h Alibi. quam in ipso opere.

i Sequitur. id est sequeretur si in foro valeret.

k Ad opus. quod forte etiam iure fiebat.

l Per ignorantiam. fabricorum nuntiationis.

m Edictum. forte sic conceptum, post denuntiationem ne quid noui fiat. H.

n Sit factum. & sic tollendum: quod esset iniquum, vt qui non deliquit, damnetur: vt infra de act. & obli. l. ex maleficiis. §. j. Sed quid si dolum adhibuit in reuertendo? Respon. est quod sibi imputetur: vt supra ex qui. cau. maio. l. si cui. §. j.

o Fiat. ab eis.

p Nuntietur. a vicino.

q Rectè. quia in re praesenti.

r Non aedificauerint. nec eorum voluntate factum est: vt. §. e. l. edib. Azo.

x In praesenti. scilicet re. aliam est in tex.

y Refert. cui fiat res.

z Fuit. liber vel seruus: vt hic subiicit.

a Nam & si seruo. vt supra proxi. §.

b Nuntiationem factam. hoc si fabri ibi sint. Quid si nemo ibi sit, & nuntiet ad locum: Rn. tenet: vt. §. tit. j. l. iij. §. toties. & ar. §. e. l. fi. & .j. quod vi aut clam. aut qui. §. si forte. & C. de anna. exce. l. ij. in fi. & .j. eo. l. operis. vt per hoc imputetur dño, si postea quae sciret, ibi aliquid plus operetur. non autem destruitur quod medio tempore fieret: vt ar. §. de petit. here. l. ite veniunt. §. petit. f. vt quod factum est post scientiam domini, destruitur. quae ante, non: vt. §. quis or. in bo. pos. ser. l. fi. Idem dicas etiam si fabri ibi sint, ar. praedictarum legum. Sed hoc casu cum fabri erant, vel alij praesentes: etiam ignorate dño factum, dicunt quidam (vt Or.) destrui. ar. §. e. l. operis. quae non placet. & quod ibi dicit, tenet mero iure. vel dic, tenet omnino, si tutor vel curator potuit fabros prohibere, & est soluendo. nam sic pupillus vel furiosus tenet. **c** Sic. i. eo modo. Acc.

Opus quando inchoatum dicitur.

Lumen & prospectus differunt.

a] Ista glo. reputatur sing. per A. lex. hic.

b] Dic quod aliud est interdico quod vi aut clam: & aliud in isto secundum Barto & A. lexand.

a Non tenebuntur demoliri suis sumptibus.
a Non tenebuntur. ad impensas, sed ad patientiam: vt .j. quod vi aut clam. competit. §. fin.
b Nocere. vt. j. de reg. iur. l. nō debet. & .s. ad Silla. l. fi. & .s. si quis ali. test. phi. l. si quis. §. fratris. & .s. de ali. iudi. l. j. & Co. vnde vi. l.

† Tu dic quod hoc casu locus erit iudicio fortis si iudex nō possit eos concordare. ita not. A. ex. post lac. de Are. in l. stipulatio. §. quæstio. j. co. titu.

meminerint. ex hac causa tamen damnatus nō iniuria iudicis, quia credebatur nuntiatū fore illi qui dānauit, partē feret à ceteris cōmuni diui. si interfuerit omniū fieri quod factū est plus quā nō fieri, secundū Irn. & Mar. vt. §. com. diui. l. si quis putās. §. fi. quæ est cōtra. & facit. j. quorū leg. l. j. §. si alter.

c Vnius. quia qđ fit à psona nūtiātis, pro se tantū videtur fecisse: nisi nūtiasset p. cu. nomine.
d Nūtiare. vt omnibus profit fociis.

e Omnibus. f. sciētibus.
f Quia. ecce ratio.
g Alter habeat. vt & .s. de ser. rustic. præd. l. per fundū. sic & .j. de appell. scio. & .s. fa. er. l. in hoc iudicio. Quid autē si omnes habeat ius prohibēditū: dic idē secundū Io. & hīc subaudi, maxime. Sed quæ est ratio inter hunc & superiorē casum? Rñ. quia ibi fieri dicit ipsi rei, & sic omnibus: licet vnus tantū adsit: vt. §. §. nuntiationem. & .j. l. operis. & .l. seq. Item collige hīc, qđ aliquis nūtiat qui prohibere non potest: vt dixi. §. eo. l. j. §. j.

h Habeat. veritate inspecta: vt quia remisit. ar. §. de ser. vr. præd. l. si ædes. vel non habeat: quia fortē fecit pactum de non nuntiatō. vel ipse solus constituit seruitutem alius non tollendi.

i Si quis. Casus huius. §. potest poni in eo qui nuntiat nouū opus ipsi prætori ædificati. nuntio autē ei vel corā vicinis, me nō posse nūtiare, eo qđ durate magistratu cōueniri nō potest: vt. j. de iniu. l. nec magistratibus. & .s. de iudi. l. pars literarū. aliās incipit, magistratus. & tūc est sic. C. de his qui per metū iu. non ap. l. ij. in fin. Vel secundū, cū video vicinū ædificantē, cui volo nūtiare nouum opus, nō per verba, quia possessionē amitterē: vt. j. §. meminisse. & .s. l. j. §. in operis. nec per lapillū, quia idē nō desisteret, sed per prætorē cuius auctoritate terrebitur. vt autē. destruat quod est factū: ex quo opus vidi, debeo ei dicere: frater mi: nō possū nuntiare nouū opus sicut volo: sed statim videbis qđ prætorē adibo: & idē veniet, vel mittet. Vel tertio, opus fiebat in absentia: & si illuc iret ad nūtiandū, tunc opus esset perfectū, nec haberet quem mittat. & dic ipsi prætori. i. per prætorē hīc existentē. Vel quarto, quia nullus est in loco operis quo præsentē nūtiatur, & qui domino renūtiat: & tūc est præstatio necessaria. hāc tamē præstationem faciā corā prætorē. sed his duobus modis nō destruit quod medio tēpore fieret antequā dominus posset venire ad locū. Acc.

k Prætori. id est prætorē auctore.
l Debet. scilicet sic nuntiare, vt interim & c.

m Testetur. diuersis modis apta ad protestationē, secundum diuersas positiones casus.

n Possē. & habetur perinde ac si fuisset nuntiatum.
o Et si. quia superior eius est, vel secundū secundum casum non habet eius copiam.

p Postea. finito officio. M. secundū primū casum: vel postea qđ fuerit præstatur prædicto modo, secundū omnes casus, qui scilicet primō nūtiauerat prædicto modo. & sic nō est cōtra. §. e. l. j. §. j.

q Retro. à die protestationis.
r Ædificatū. vel ab hora præstationis qua ventū est ad prætorē.
s Quasi. i. quasi fuisset facta ab initio, quando facta fuit protestatio, i. referenda erit nuntiatio ad tempus quo protestatus fuerit.

nō tenebuntur. † neg; enim debet nocere factū alterius ei qui nihil fecit. Si pluriū dominorū rei opus noceat: vtrū sufficere vni^o ex fociis nūtiatio: an verō omnes nūtiare^d debeāt? Et est verius, vnus nuntiationē omnibus^c non sufficere, sed esse singulis nuntiare necesse: quia f & fieri potest, vt nuntiatorum alter habeat, g alter nō habeat^h ius prohibendi.

Ei qui i magistratu est, nō potest fieri nūtiatio: sicut nō potest in iudicio cōueniri: sed debet sibi fieri protestatio de nūtiado finito magistratu: & secuta postea nuntiatio tenet retrō ad diem protestationis, vt opus factum post protestationem destruat. Paulus.

Si quis i ipsi prætori^k velit opus nouū nūtiare: debet, l vt interim testetur^m nō posseⁿ se nūtiare: & si^o nūtiat postea, p & quod retrō^q ædificatum^r erit, destruedum erit, quasi f repetita^s die nuntiatione facta.

Nedū p ædificatiōe cōpetit hoc edictū: sed etiā p immissione. h. d.

Sed & si in ædes nostras quis^u immittit, x aut in loco nostro ædificet: y æquum est, z nos operis noui nuntiatione^a ius nostrum

t Repetita. sic supra de fid. instru. l. repetita. & .j. tit. j. l. si finita. §. item videamus. & de irin. actūque pri. l. j. §. si quis autem propter inundationem. & .s. præterea.
u Quis. volens sibi quærere seruitutem talem. cū nō habeat.
x Immittat. puta tignum.

nobis conseruare.
Ex causa triplici nuntiat: scilicet aut naturali, aut publica, aut impositicia. Bar.

Et bellē † Sextus^b Pedius definiit, c noui operis nūtiationis triplicē esse causam: aut naturalē, d aut publicā, aut impositiciā. c Naturalē, f cū in nostras ædes quid immittitur, g aut ædificatur in nostro. Publicam causam, quoties h leges, i aut^k senatuscōsulta, l cōstitutionēque^m principū per noui operis nuntiationē tuemur. n Impositiciam, cū quis postea quā ius suum^o deminuit, alterius auxit, hoc est postea quā seruitutem ædibus^p suis imposuit, contra seruitutem fecit. q

Qui nūtiat simplici verbo, perdit possessionē, si eam habet. secus si per prætorē vel iactum lapilli: & contra eum qui ædificat spera nuntiatione, interdicto quod vi aut clam, vel vti possidetis, poterit experiri. Bartolus.

Meminisse^r autem oportebit, quotiens quis in nostro ædificare, vel in nostrū immittere vel proicere vult: melius^f esse, eum^p per prætorē, u vel per manum^x id est^s lapilli iactum prohibere, quā

ædificat inter se & vicinū, & non dimittat pedem: tunc potero nuntiare causa defendendi leges.

i Leges. veluti si phibui aliqui in publico ædificari: vt. j. e. l. nō solū. §. sed cū. Item da exempla de lege & cōstitutione ea quæ dixi §. eo. l. j. §. nūtiatio. **ADDIT.** Tu dic secundum Bart. qđ ibi dicit qđ tribus modis fit nuntiatio. hīc subdividitur vnū de illis mēbris. f. causa tuēdi iuris mei: & tueor rem meam ex causa naturali, & ex causa publica: vt hīc dicit text. Item impositicia, quia imposuisti seruitutem in rem meam. & sic potest intelligi ista lex.

k Aut senatuscon. vt si aliquis ædificat destruedo ædificia aliena.
l Consultā. da exempla supra de lega. j. l. cætera.
m Constitutiones. vt si facio mœnium iuxta publicum, vel etiā dimitto spacium.
n Tuemur. prohibētes in publico, vel aliās contra ius ædificari.
o Ius suum. id est ædibus suis imponendo seruitutem.
p Ædibus. sicq; vrbana est seruitus pro qua nūtiatur: vt & .s. de ser. vrb. præd. inter. §. fin. & sic nō est contra. j. eo. l. qui viam.
q Fecit. ergo etiā cōtra eū qui dominus est prædij debētis seruitutē, fit nūtiatio. & ita est cōtra. §. e. l. ij. Sed fortē magis subuenit habētī prædialē vel vrbana, qđ personalē: quia ille fructuari^p possidet saltē naturaliter rem, nō seruitutē: vt. j. de acqui. pos. l. naturaliter. hīc nullo modo. f. possidet rem, nec seruitutē. Item not. qđ quādoque nullam istarū causarum habet nūtiatio: quarū scilicet triū hīc fit mētio: & tamē tenet: puta cū post nuntiationem iure ædificatur: non iure nuntio: quo casu in dubio parendū est nuntiationi: vt. §. e. l. j. in prin. ibi tamē allegabat aliquā ex istis causis.
r Meminisse. nunc quis sit effectus nuntiationis.
s Melius. id est tutius.
t Eū. a vt si dico, domine prætor, quidā ædificat in meo: precor vos qđ mittatis nūtiū vestrū vt nō ædificet, vel veniat respōsur^o.
u Per prætorē. assumit prætor personam nuntiantis: vt aliās personam tutoris: vt C. qui admit. ad bo. pos. l. bonorum.
x Manum. sic & .j. de acqui. re. do. l. quāuis. & hīc dicunt quidam verba non fore necessaria, sed saltem nutus deberet interuenire. Io. dicit verba apta ad contradicendum interuenire debere, quæcunque

y Ædificet. p. tor vel ali^o.
z æquum est. idēd ipsi prætori in hoc casu p. testando nūtiabit: vt. §. proximi. §. secundū quosdā.
a Nūtiatione. tutius est per lapillum, ne possessionem perdamus: vt. j. eo. §. meminisse.
b Sextus. habuimus. §. quib. ex cau. & quæ perfonæ & c. Irē denuntiatio fit vel iuris nostri cōseruandi & c. nūc cōpēdiōse dicit quod triplex & c. dic breuiter: quia aut auctoritate iuris naturalis, aut publici, aut impositicij quis nuntiat. & h. d. iste. §.

c Definit. i. breuiter & cōpēdiōse tractauit.
d Naturalem. id est auctoritate iuris gentium, quod est inductum naturali ratione.
e Impositiciā. aliās impositiciā. & aliās impositiuam. & subiicit exempla.
f Naturalem. sic idēd, quia à iure gētiū, quod naturale dicitur, habet causā. f. iure gentiū. quo hoc meum, illud tuum dicitur: vt. §. de iustit. & iur. l. ex hoc. & instit. de rerum di. §. singulorū.

g Immittitur. puta tignum.
h Quotiens. vt si aliquis

† Et velle. M. rectē sic dicitur Ant. Aug. lib. i. c. 9. non vt antea cū post verbū, bellē, pūgebat & à verbo Sextus Inchoaba - tur paragra - phus.

* Per lapilli iactum Hęc nuntiatio videtur inducta ne quis vim armatā exhibeat. estque ex quadam veteris iuris imagine orta, quo iure manu cōsertum res reperebantur. Gell. lib. 10. cap. 9.

a) Ang. hīc & alij istam gl. sing reputant pro modo citandi: & seruat in curia Romana: sed meliorē & sociā habetis in ca. ex parte prima in §. si. d. verb. fig. extra. Bol

* Omnes scriben. hic & precipuēdo. Ale. reputat istum tex. sing. secundū in primam lecturam gloss.

cunque sint. sic infra de re iudi. l. in summa. in prin.

a Nuntiatione. scilicet simplici verbo facta.

b Caterum. pro certè.

c Possessorem. vt si dico, ædificas in meo, malè facis: prohibeo ne ædifices.

d Faciemus. si nõ erat. l. quando possidemus.

e Nuntiauerimus. vt. s. eo. l. j. §. in operis. & ibi rationem diuersitatis reddidi.

f Noceat. pro quo quãdoq; agimus: vt. de ser. vrb. præ. l. fistulã. i. prin. & s. j. & ij. & s. si ferui. vin. l. sicuti. §. Aristo.

g Denuntiatio. simplici verbo.

h Necessaria. i. utilis, siue nõ dãnosa. nec enim amittit possessionẽ qui non habet.

i In nostro. f. solo. aliàs sequẽtia interdãta locũ nõ habet: vt. j. quod vi aut clã. l. si alius. §. notauim. & j. vti pos. l. j. §. hoc interdictũ de soli.

k Perseueret. nulla nuntiatione facta, vel etiã facta per prætozem, vel iactum lapilli. si autem simpliciter, si postea vti possi. ageret, succũberet. sed quod vi aut clã bene habet locum: vt infra quod vi aut clam l. si alius. §. j.

l Vti possidetis. No. q. hoc edictũ tria habet capita: prohibitorium, permissorium, demolitorium siue restitutorium.

m Vti possidetis. itẽ iniuriarũ: vt. s. de act. em. l. qui pendent. & etiam manu, siue auctoritate sua, quãdo possessionẽ nõ amiserat: vt. j. de acqui. re. do. l. quãuis. & s. ad. l. Aquil. l. quẽadmodũ. circa prin. A D D I T. Ista gl. est not. quẽ allegatur ad hoc iũcto isto tex. q. quãdo remediũ extraordinariũ cõsistit i factõ: puta q. possit expellere p. propria auctoritate vel deicere: potest cõcurrere cũ ordinario: vt hĩc in tex. quia nõ interdictõ vti pos. quod est ordinarium, secundum. Pau. de Cast. hĩc, & idem Pau. in. l. in prouinciali. §. j. supra eo.

n Vti. aut operis noui nuntiatione ex tertio capite experiri.

o Cloacas. publicas, vel priuatas: periculum tamen erat publ. vel in communi.

p Reficere. singula singulis: vel vtrũq; ad singula. quod est verius.

q Nuntiatio. aliàs, nuntiatione: aliàs, nuntiatio nõ immeritõ phibet & c. & est ad primũ. j. de riuis. l. pe. §. pe. sed ad secũdũ. j. de cloacis. l. j. §. si quis purgati. Sed quid si de nouo facere velit? videt q. possit nuntiare: vt ar. j. eo. l. stipulatio. §. opus. nec hĩc vetat: sed H. dicit nõ posse. aliàs nihil esset hĩc speciale: & illud est speciale, cuius cõtrariũ est ius cõmune. j. ad muni. l. j. in fi. cũ nulli reficiẽti possit nuntiare: vt. s. e. l. j. §. si quis ædificiũ. nisi dicas in refectiõne causa dãnĩ infecti aliàs posse nuntiare, hĩc nuntiationẽ phiberi: vt. s. eo. l. j. §. nuntiatio. hĩc verõ nõ. in purgatione autẽ constat hoc esse speciale: aliã tamen actiones remanent: vt. j. eo. l. sciendum.

r Prohibetur. reficere, vel purgare.

s Salutis. rationem assignat.

t Securitatis. nam & cõelum pestilens & ruinas minantur cloacarum immunditiã & c. vt. j. de cloa. l. j. §. j. Idem de riuo, ne homines siti moriantur. Et nota, q. publica vtilitas præfertur priuatã: sic C. de cadu. tol. l. j. §. fin. & in auth. de nõ alie. §. quia verõ verisimile. & s. pro soc. l. actione. §. Labeo.

u Præterea. habuisti dictum speciale vnde cessat nuntiatio: nunc annectit dictum generale.

v Cætera. à nuntiatione noui operis.

x Exceptit. vt non inhibeat per nuntiationem noui operis.

y Periculũ. in cõmune: nõ priuatũ ædificãtis, si imminet periculũ: vt si vis facere aggeres, ne flumẽ inũdet prædia tua & aliorũ multorũ: & volo phibere ne facias: nõ possũ, cũ sit allaturũ periculũ in cõmuni illorũ qui habebãt ibi p. dia. A D D I T. Quãrẽ hĩc de

quo periculo intelligat ista gl. Circa quã dic, q. triplex est periculum. quoddã est periculũ vniuersale totius ciuitatis: quoddã est vicinã: & p. istis potest sperni. Itẽ est periculũ speciale eius cui fit nuntiatio: & p. isto nõ potest sperni. ita dicit ista gl. Posset tamen esse tãtũ periculũ eius cui fit nuntiatio, q. posset sperni: vt i casib. in quibus nõ potest appellari: vt. j. de app. re. l. si. secundum Iacob. de Are. & Barto.

z Contemnendam, saluã tamen erunt confessoria & negatoria: vt infra eo. sciendum. H.

a Operis. quia mora est periculum allatura.

b Totiens. repetit idẽ.

c Hac pars. i. vt nuntiatio omittatur.

d Locum. quia tantum est cessare nuntiationẽ.

e Mora. i. ppter morã.

f Ripa. aliàs, riuis: aliàs ripis.

g Reficiẽdis. vel de nouo faciendis.

h Contemni. publica vtilitate inspecta.

i Apparuerit. nuntiationem esse factam.

k Noceat. quia est spernenda, non admittẽda.

l Nuntiat. id est nuntiauit per prætozẽ, vel aliis modis.

m Nuntiare. id est nuntiasse: vel in nuntiatione esse factam.

† Al. est hĩc l. quã incipit. Quia in re. a] Caluniaz iuramentum tacitẽ omittit potest. cõcor. text. in c. r. de iur. calum. lib. 6. aliquid in cap. i. & ibi Panor. vbi notauit in apostil. ad ipsum in verb. vitatur. extra de iur. calũ. in anti. & eundem in ca. significasti. nu. 8. vbi etiã addidi ad eũ in verbo ibi iuraret. extra de fo. b] Causa, res & actio sunt in libello ponendã: fallit fortẽ in libello generali: vt not. glof. & ibi Bart. in l. i. §. de ed. per. l. fin. C. de an. excep. cui cõcor. c. abbate. extra de re iudica.

tatiõ deberet. nam si apparuerit i vel in cloaca, riuõve, cõve cuius mora periculum allatura esset: dicendum est, non esse verendum ne hæc nuntiatio noceret. k

Nuntias debet de caluniaz iurare corã prætoze, parte petẽte. Bar.

Qui opus nouũ nuntiat, i iurare debet nõ caluniaz causa opus nouum nuntiare. m Hoc iusiurandum n auctore o prætoze p deferretur. Idcirco non exigitur q vt iuret is r antẽ, qui iusiurandum exigat.

Qui nuntiat in certa parte operis, cam debet demonstrare: si nuntiat in toto opere, sufficit in toto demonstrare. Bar.

Qui nuntiat, f necesse habet demonstrare in quo loco u opus nouum nuntiet: scituro eo x cui nuntiatum est, vbi possit ædificare, vbi interim abstinẽdum est. Totiẽs y autem demonstratio faciendã est, quotiens in partem fit nuntiatio. cæterum si in totum opus fiat, nõ est necesse demonstrare, sed hoc ipsum dicere. z

Si plura sunt loca: requiruntur plures denuntiationes, & plures remissiones.

Si in pluribus locis opus fiat, vtrum vna nuntiatio sufficiat: an verõ plures sint necessariae? Et ait Iulianus libro quadragensimonono Digestorum, quia in re †

ne persistere. nã in re præsentĩ nõ iuratur. An ergo dabitur libellus super quo iuret? Respon. sic, arg. C. de lit. conte. aut. offeratur. Sed quã erit actio? Respon. in factũ ex hoc edicto: vt insti. de interdi. §. si. Sed quid petetur? Respõ. vt nuntiatio firma maneat: & ille nõ procedat in opere: & designabitur etiã in quo, & qualiter: vt per iactum lapilli, vel aliis modis. Vel dic qualiter id est propter naturalem causam, vel publicam, vel impositiciã: & in quantum: vt. j. proxi. §. & sic de facto vidi. Vltimõ remittetur nuntiatio, quatenus & c. vel confirmabitur: vt. s. e. l. ij. respon.

n Iusiurandum. caluniaz. Accur.

o Auctore. altero instante. Accur.

p Prætoze. certè imò à lege. sed dic à prætoze mortuo q hoc edictũ iduxit: vel à parte i præsentia p. toris viui. Sed qd auctorabit? Rñ. alterũ faciet iurare altero instãte. & hoc subiicit, idcirco & c.

q Exigitur. aliàs exigat. f. is cui nuntiat. Azo. aliàs exigat, ab eo cui nuntiat nouũ opus. Et nõ. hĩc iuramentũ caluniaz tacitẽ omitti: a sicut nõ. C. de iura. calum. l. ij. §. sed quia veremur. expressẽ nõ: vt ibi. Itẽ contra. s. e. l. j. §. ij. Sol. ad hoc vt nuntiare liceat, nõ est opus adiri: vt ibi, sed post: vt in iuramento caluniaz: sic vt hĩc. Itẽ facit j. tit. j. l. qui bona. §. pe. & s. de eden. l. si quis ex argẽtariis. §. j. & s. de iureiuran. l. iusiurandum & ad pecunias. §. qui iusiurandum.

r Iuret is. scilicet qui nuntiat nouum opus.

f Qui nuntiat. non toto loco, sed aliqua parte. Accur.

t In quo. publico, vel p. riato.

u Loco. sic. s. de rei vin. l. si in rẽ. & facit pro nobis, quod res, causa & actio, sint in libello ponendã. b

x Scituro eo. sic. s. de eden. l. j. in prin.

y Totiens. fiat scilicet nuntiatio.

z Dicere. ne opus fiat. & sic. s. de interro. act. l. si defensor. §. j. & hoc si sit vnitum: secus in pluribus locis: vt. j. proxi. §.

* Flo. cloacas.

Edictũ noui operis nuntiationis, tria capita habet.

† veluti si. * Ripis.

Vtilitas publica priuatẽ præfertur.

a *Præsenti*. vt & .s. ca. l. §. nūtiationem. & habet hūc quidā. prin. l.
b *Remissiones*. Ar. p nobis contra B. qui dicimus in annuo legato
 plura esse legata, & plures p̄scriptiones: vt no. C. de p̄scr. xxx. an. l.
 cū notissimi. §. in his. & facit. j. de fideiuss. l. heres. §. q̄ si hic seru^o.
 Sed ar. cōtra. j. de duo. reis. l. ij. & .j. ad Turp. l. j. §. accusationem.

ADDIT. Dic secūdum
 Bar. post Dy. q̄ hūc sunt
 plures nūtiationes præt
 textu diuerforū operū,
 idēd plures requirūtur
 remissiones, sed ibi plu
 res sūt obligatiōes præt
 textu eiūsdē rei contra
 ctē: & idēd vna solutio
 ne tollunt, secūdū Dy.

b *Remissiones*. vel gratis,
 vel præsenti satisfactio
 ne.

c *Nūtiatione*. aliās, nū
 tiationem. & subaudi
 tunc propter.

d *satisfactio*. cū in
 priuato sit opus.

e *Repromiserit*. cū
 in publico: vt. j. eo. l. nō
 solūm. §. ij. & .j. de præt
 o. stipu. l. j. §. pe.

f *Non fiet*. quia offert:
 non si nō offerat: vt. j.
 eo. l. stipulatio. §. j.

g *operis*. f. faciendi.

h *Omissa*. i. nō facta: seu
 remissa. hūc tamē in pu
 blico non poterit adifi
 cari etiam post satisfac
 tionem: nisi appareat
 quo iure adificet: vt. j.
 eo. l. præt. §. hoc autem.
 in fi. Vel dic, omis
 sa. i. remissa.

i *Hoc remediū*. f. posse
 offerri satisfactioem.

k *Veniendi*. venit enim

ad prætorem vt remit
 tatur nūtiatio: quod fit
 satisfactioe præsenti, vel repromissione
 de opere demoliendo, si iuste fiat nūtiatio: vel etiam nulla in
 terposita satisfactioe cognoscete prætore iniuste nūtiari. sic
 ergo patet quōd sicut in nūtiatione, ita nec in remissione est
 opus aditione prætore: vt. s. e. l. j. §. nūtiatio. & dic idem, vt non
 fit opus adiri prætorem pro ac. habenda in omni edicto vel in
 terdicto prætore, quod sine restitutione indulget actionem, vel
 etiam cum restitutione quæ iure actionis detur: vt actio de dolo:
 & quod metus cau. vt supra quod me. cau. l. metum. §. licet. & .s.
 ex hoc edicto. Si verō restitutionem contineat specialem, vt mi
 norum, & maiorum propter absentiam: necesse est vt adeatur, &
 detur actio, secūdum quosdam: vt. s. de mino. l. quōd si minor. §.
 si. vel vt efficacem constituat actionem: vt C. ex qui. cau. maio. l.
 fin. Idem in bon. poss. edictali: sed in decretali necesse est adiri: vt
 habes de his. s. de bo. poss. l. ij. §. inuito. & .s. à municipibus. Item
 ad hunc. §. & ad plures alios huius ti. est contra. C. de adifi. priua.
 l. fina. vbi dicitur quōd etiam satisfactioem offerendo antē tres
 menses non auditur. sed solue. j. e. l. præt. §. si quis.

l *satisfactio*. si hoc exigatur: vt arg. s. e. l. de pupillo. §. qui opus. &
 j. quo. lega. l. ij. §. j.

m *Remittitur*. id est spernitur.

n *Verus*. si tamen dubitetur habere eum mandatum, nam potest
 esse quis procurator, & tamen dubitabitur de mādato, secūdum
 Bul. & P. vt C. de procu. l. j. & .s. de administ. tut. l. vulgo. & vt in
 pos. leg. si is à quo. §. si procurator. & quod cuiusque vniuer. l. itē.
 §. actor. & de eden. l. si quis. §. procuratori. Sed Io. Azo. & Hugo.
 dicūt hoc speciale: vt & aliās. s. ad Trebe. l. qui ita. §. j. de iure au
 tem cōmuni constat quōd non satisfactio: vt C. de satisf. l. j. & .j.
 rem ra. ha. l. ne satisfactio. vel dic verum, id est generalem: vt infra
 de solu. l. vero procuratori. & sic speciale mandatum exigitur: vt
 & .s. de mino. l. illud. in fin. & l. quod si de speciali.

o *Qui*. supra dictum est de procuratore eius cuius nomine nū
 tiatur: nunc de procuratore eius cui nūtiatum est.

p *Remissionem*. scilicet nūtiationis sibi vel domino factæ.

q *Satisfactio*. de opere demoliendo, vt subiicit. & idēd vtroque
 casu satisfactio, quia alieno nomine perit.

† Adde glo.
 in l. i. & ibi
 Bart. s. de li
 be. ag. & in
 lita stipula
 tus. §. Chry
 sogonus. de
 ver. obli.

r *Defensoris*. non actoris. & idēd etiam sine mandato recipitur:
 & de rato non satisfactio: quod procuratores actorum faciunt vt
 subiicit. & C. de procu. l. exigendi.

s *Satisfactio*. de demoliendo: quam dixi præsenti.

t *Ratihabitionem*. quia non satisfactio de rato, scilicet tantum. nam
 & de rato & de demo
 liendo satisfactio: vt argu.
 s. de procur. l. Pompo
 nius. §. j. a secūdum
 quosdam: quod nō pla
 cet vt de rato satisfactio:
 quia non posset com
 mitti, cū intersit sti
 pulantis magis non ha
 beri ratā remissionem,
 cū sic deberet destrui
 quod est etiam factum
 post nūtiationem: vn
 de non præsenti: vt ar.
 s. de procu. l. non cogē
 dum. §. fina.

a] Ille. §. pa
 rum facit, se
 cūdum Pau.
 de Cast. hūc.

tum, siue ad publicum ius ea re
 missio pertinet, satisfactio cogi
 tur. sustinet enim partes defen
 soris. sed hæc satisfactio nō perti
 net ad ratihabitionē, sed ad o
 peris noui nūtiationem.

**Qui defedit cōuentū ex hoc in
 terdicto, ex ea parte ne vis fiat ei,
 præsenti satisfactio rei: aliās sibi
 denegantur actiones.** Bar.

Si procurator autē opus nouū
 mihi nūtiauerit, & satis accepe
 rit, deinde interdicto aduersus
 eum vtar, ne vim mihi faciat quō
 minus ædificē: ex interdicto eum
 oportet iudicatum solui satisfactio:
 quia partes sustinet defensoris.

**VI. IULIANVS libro quadragen
 simo primo Digestorum.**

ET idēd neque exceptiones
 procuratoriæ opponi ei de
 bent: nec satisfactio cogendus est
 ratam rem dominū habiturum.

**VII. VLPIANVS libro quinqu
 gesimo secundo ad Edictum.**

ET si satisfactio non dabit,
 summoendus erit ab execu
 tione operis noui: & actiones
 quas domini nomine intēdit, de
 bent ei denegari. Et tutor & cu
 rator opus nouū rectē nūtiant.

b *Defensoris*. id est rei. ergo ego sum actor, qui hoc interdicto a
 go: quod verum est. Sed contra. s. de procu. non cogendum. §. si.
 vbi dicit agentem hoc interdicto procuratorio nomine, esse reū.
 Sol. illud quoad euitandam satisfactioem de rato, cū nec com
 mitti posset. Vel dic quōd actoris & rei partes tenet: actoris, quia
 hoc interdicto agit: vt hūc. rei, quia dominū defendit in eo opere,
 ne re sua vtj prohibeatur: sicut in interdicto vtj possidetis, & plu
 ribus aliis contingit quōd idem sit actor & reus. in tertio obtinet
 partes defensoris: vt ibi dicit: cū dominus suus erat in posses
 sione. partes actoris, cū aduersarius: vt hūc. sed in quo hæc sa
 tisfactio, iudicatum solui, committetur? Respond. ad interesse ex
 duabus clausulis: ex tertia. f. quod verbum sonat, vt post cōdem
 nationem non prohibeat. & si prohibeat, interesse præsenti.

ET idēd. *Procuratoria*. quasi non habeat mandatū, cū sit pro
 curator rei: vt insti. de satisf. §. pen. & C. de procurato. exi
 gēdi. hæc enim est procuratoria exceptio: vt. j. tit. j. l. inter. §. alie
 no. aliās dicit procuratoria, quia miles, vel mulier, & sic non po
 test esse procurator: vt. s. manda. l. si fideiussor. §. quædam. & .s. de
 proba. l. in exceptionibus. §. sed & si procuratori. Sed Ro. dicit,
 neq; excep. procura. tantum. q. d. non solū possunt ei obiici:
 sed etiam satisfactio. iud. solu. exigitur: vt. s. l. proximi. in fin.

d *Dominum habiturum*. quia procurator est rei, non actoris. Alij
 dicunt: quia videtur habere mandatū, cū habuit mandatū
 de denuntiando: arg. s. de procura. l. ad rem. & l. ad legatum. Sed
 videtur quōd sic: vt. s. de procura. l. vel in operis. in fi. Sol. ibi satisf
 dat idēd, quia patiebat aduersarium venire in possessionem ad
 destructionem operis: vnde satisfactio ne dominus veniat contra,
 sicut in rei vindica. vt. s. de procu. l. Pomponius. §. sed & is. secus
 vbi defendit respondendo, vt hūc. vel dic vt ibi.

e *ET* si satisfactioem. scilicet de iudicato.

f *Ab executione*. inhienda. vel secūdum P. dic faciēda.

g *Actiones*. si quas intentat: vt. s. de procu. l. mutus. §. pœna. &
 C. de procura. l. actionem.

h *Nūtiant*. facit. j. l. operis. aliās nūtiat. & tunc habeas tutor.
 & facit. j. de fur. l. interdum. §. qui tutelam. **ADDITIO.** Pandect.
 Flo. habent, nūtiant.

u *Nūtiationem*. id est
 stipulationē de demo
 liendo interpositā pro
 pter operis noui nū
 tiationem.

x *Si procurator*. sine sa
 tisfactioe: quia habet
 mandatū, vel cum sa
 tisfactioe: quia dubita
 tur de mandato.

y *Autem*. aliās, antē: &
 aliās, autem.

z *Acceperit*. à me de
 opere demoliendo. &
 supple. & nihilominus
 me inquietet dicens sa
 tisfactioem non ex vo
 lūtate domini receptā:
 & sic ipso iure nō præt
 iudicare domino.

b] Ista gl. cō
 muniter re
 prehēditur,
 secūdū P.
 quia alias al
 legaret suā
 turpitudinē.

† Sic Flo.
 non tutori,
 & .v. in aliis
 perperam. I
 Ant Aug. lib.
 j. ca. 9.

c] Lex ista
 nihil facit,
 secūdum P.
 de Cast.

Non solum.] CASVS. Non solum possum nuntiare nouum opus proximo vicino edificanti iuxta domum mea, sed etiam vltiori vicino: quia potest mea interesse ratione seruitutis luminis. vel prospectus. [QVI OPVS.] Tu edificabas in solo forte meo, vel in quo habebam ius, vel dicebam: & aliquid iam feceras. nunc nuntio tibi nouum opus. certe debet scribi quantum iam feceras: vt sic sciatur si facies post nuntiationem, & quantum facies. [SI CVM.] Si edificas in loco priuato, & tunc nuntio nouum opus: ad hoc vt possis procedere, debes satisfidare. si autem in loco publico edificas: tunc si nuntiem, sufficit si repromittas sine fideiussore, ad hoc vt in opere procedere possis. [SCIENTIENDVM EST.] Si tibi edificanti nouum opus nuntiaui: debes amodo abstinere ab edificando, donec satisfidare, vel remittam satisfidationem. Secundo dicit: quod ego nuntias debeo accipere modulos quantum sit de opere factum: vt sic sciatur quantum fiat postea. & hoc fiat, debet praetor procurare. [MORTE.] Si nuntians decesserit: finitur nuntiatione. Idem si alienet ius quod habet in domo, vel fundo pro quo nuntiauit. secus autem est, si ille cui est nuntiatum, decesserit, vel alienauit fundum, vel aedes pro quibus fuit facta nuntiatione. nam non finitur nuntiatione: & reddit rationem. Fran. Accur.

Tu vide de hoc qd no. in. l. de pupillo. §. si quis ipsi praetori. s. c. titu.

Istum tex. Bart in l. de pupillo. §. si quis ipsi. s. e. inducit ad propositu de denunciante opus iam perfectum: qui propter metum vel alias ante non potuit denuntiare, que de nuntiatione potest sic fieri: Cum tali tempore non potuit nuntiare ne edificaretur: ideo nunc prout extitit nuntio nouum opus.

Non solum vicino proximo, sed etiam vltioribus potest quis nuntiare nouum opus.

VIII. PAVLVS libro quadragesimo octavo ad Edictum.

Non solum proximo vicino, sed etiam superiori opus facienti nuntiare opus nouum potero. nam & seruitutes quaedam interuenientibus mediis locis vel publicis vel priuatis esse possunt.

Nuntiator cautē facit si tempore quo nuntiat, testes adducat quantum erat factum: vt sic si postea fiat, sciatur quantum sit destruendum. Pau. de Cast.

Qui opus nouum nuntiat: si quid operis iam factum erit, in testationem referre debet, vt appareat quid postea factum sit.

Pro priuata nuntiatione requiritur satisfidatio: pro publica sufficit sola promissio. Bar.

Si cum possem te iure prohibere, nuntiauerō tibi opus nouum: non alias edificandi ius habebis, quam si satisfideris. Quod si nuntiauerō tibi, ne quid contra leges in loco publico facias, promittere debebis: quoniam de eo opere alieno iure contendo, non meo: & tanquam alieni iu-

& ita non est contra quoad locum priuatum, quae ratio seu distinctio ad publica non extenditur: quia in loco fit, sed publico: quare dicunt quidam soluentes contrarium, de publico ad publicum esse speciale pro opere quod fit in flumine publico: secus in aliis publicis locis: vt argu. j. de ripa mu. l. j. §. ij. vbi dicitur quod qui vult ripam reficere, cauet vel satisfidat secundum qualitatem personae. sed certe ripa non est publica. sed priuata eorum qui prope praedia possident: vt instit. de rerum diui. §. riparum. praeterea expressè dicitur idē in aliis publicis locis. j. titu. j. l. si finita. §. si quid. & §. si uel. quare dicit quod ibi maius periculum timetur: & ideo maior securitas exigitur, cum habitare possit etiam in aedibus obscuratis: vt supra de serui. vrb. praebinas, & sic sunt contra de priuato ad priuatum & de publico ad publicum. ADDITIO. Aduerte quod haec glo. ponit vnum contrarium de l. praetor. in princ. & §. de eo opere. j. titu. j. & soluit multis modis: sed nulla sol. est bona, secundum Paul. de Castr. ideo dicit aliter secundum Iac. o. de Are. q. ibi ille qui petit sibi cauere de damn. infect. prosequitur suum interesse: & ideo si aduersarius aedificat in publico, tenetur satisfidare de damn. infect. si verò in suo priuato: sufficit quod repromittat. Rationem diuersitatis vide plenè per Pau. de Cast. hic.

Post nuntiationem non debet edificari, nisi prius obtineatur remissio: alias destruitur. P.

Sciendum sit, facta operis noui nuntiatione, cui nuntiatum est, abstinere oportere, donec caueat, vel donec remissio nuntiationis fiat. tunc enim, si ius edificandi habet, recte aedificabit. Sed vt probari possit quid postea aedificatum sit, modulos sumere debet is qui nuntiat: qui vt sumantur, cōferanturque, praetor decernere solet.

Nuntiatione ex parte nuntiantis est in personam: ideo eius morte & alienatione extinguitur. ex parte eius cui nuntiat, est in rem: ideo eius morte & alienatione non extinguitur. Bartolus.

Morte eius qui nuntiauit, extinguitur nuntiatione, sicut alienatione: quia his modis finitur ius prohibendi. Quod si is cui opus nouum nuntiatum erat, decesserit, vel aedes alienauerit: non extinguitur operis noui nuntiatione. idque ex eo apparet, quod in stipulatione que ex hac causa interponitur, etiam heredis mentio fit.

Opotere, nisi velit destrui quod fieret: vt & j. eo praetor. & sic oportere, pro expedire ponitur: vt & s. de iust. & iu. l. j. in prin.

Caueat, de opere demoliendo. M. & facit. s. e. de pupillo. §. si is cui. item facit. s. de usufruc. quemadmodum ca. l. j. §. cauere. sed non statim potest cauere: vt videtur hic dici: vt C. de aedif. priu. l. fina. quae est contra. sed plenè dices. j. e. l. praetor.

Remissio, expressim: quia calumniose nuntiauit: vt. s. eod. l. j. ij. respon. Accur.

Recte aedificabit, nisi in publico: vt. j. eod. l. praetor. §. hoc autem.

Postea, scilicet post nuntiationem.

Modulos, per chordulam vel baculum, quae apud vtrunque erunt, hoc disponente iudice.

Cōferanturque, sed inter se si non sumpserunt, tenet nuntiatione: non autem destruetur opus, nisi probauerit quantum postea sit factum, secundum Ioa.

Extinguitur, imò videtur quod non: vt. j. e. l. praetor. §. hoc interdictum. sed hic nihil de opere erat factum: & sic res erat integra. ibi non erat integra: vt ar. insti. mā. §. itē si adhuc. & s. de iurisd. omn. iud. l. & quia. vel hic non fuerat satisfidatum, vel repromissum. j. sic.

Alienatione, loci cuius cōtēplatione facta est nuntiatione, cui forte seruitus debebat. & sic non ob. j. e. l. fin. & hoc nisi esset necessaria alienatio, vt p iudiciū fam. ercisc. vt. s. fam. ercisc. l. in hoc iudicio. Vel dicas, etiam rei in qua fit nuntiatione, nec ob. l. fi. j. eo. quia hic a nuntiante est alienata: cum erat sua. & sic nuntiatione continebat naturalem causam. ibi ab eo cui facta fuerat nuntiatione. Ir.

Ius prohibendi, id est nuntiatione, quae a iure est permissa: vt. s. e. l. j. in prin. de nouo tamen nuntiare potest.

Aedes, quibus nuntiatum est.

Alienauerit, etiam nihil facto de opere, vel nulla satisfidatione praestita. & ad primum facit. j. eo. l. penul. ad secundum quando alienatione. j. eo. l. fi. Item ad secundum contra. s. de alien. iudi. l. iij. §. opus. So. vt infra eo. l. fi.

a] Nisi seruitutes tigni immittendi. s. de ser. l. fi. quae urbana est: vt in sti. de seruitu. §. i. fecu. B. r.

b] Excepta seruitute haustus aquae: vt l. seruitutes §. publicae. s. de serui. Barto.

a Non solum. nam quod ista lex dicit, iam totum habuimus.

b Vicino. immediato.

c Superiori. id est remotiori.

d Et seruitutes. exemplificat de ea quae magis est dubia, hoc est de imposititia: cum tres sint causae nuntiandi: vt. s. eo. l. de pupillo. §. sextus. Accur.

e Quaedam. quae urbanae non rusticae: vt. s. de ser. vrb. pra. l. qui sella. §. fin.

f Possunt. vt & s. si serui. vin. l. loci. §. fi. & l. sequ. & de ser. l. seruitutes. penul. & s. commu. pra. l. in tradendis. §. interpositis. & j. de aqua plu. ar. l. si prius. §. via. & §. fi.

g Factum. cum nuntiat.

h Erit. non enim perfectum: vt. s. e. l. j. §. j.

i In testationem. id est nuntiationem coram testibus factam.

k Debet. id est expedit. sic. s. de iusti. & iur. l. j. in princip. & de rei vin. l. is qui destinauit. nam alias grauabitur in probatione quantum postea fiet. sic & j. e. §. sed vt probari.

l Postea factum. s. preta nuntiatione.

m Iure. scilicet priuato: quod est semper, siue iure, siue non iure aedificetur: vt. s. eo. l. j. in prin. nisi vt. s. eo. l. de pupillo. §. si quis riuos. & §. seq. & §. fi.

n Satisfideris. cum fideiussore: vt. s. qui satisfida. cog. l. j. vel gratis remissionem impetraueris: vt. s. eo. l. j. §. inde quaeritur.

o In loco publico. ex hoc apparet quod is qui nuntiat, debeat dicere causam quare nuntiat.

p Repromittere. sine fideiussore: vt ar. C. de verb. sign. l. sancimus.

q Eo opere. scilicet publico. Accur.

r Non meo. scilicet priuato.

s Debeo. vt & s. de praet. stip. l. j. §. pe. nec tamen aedificabit in publico, nisi constet quo iure: vt. j. e. l. praetor. §. hoc autem. e contra est in damno infect. quia pro eo quod fit in priuato, repromittitur: pro eo quod in publico fit, satisfidatur, si damnū timeat: vt. j. tit. j. l. praetor. in prin. & §. de eo opere. quae est argu. contra. Sed ibi in priuato cauetis: hic in priuato loco vel iure nuntiantis:

c] Ista est vera sol. secundum Alex. de Imol.

d] Et illa secunda nuntiatione priuata tollit: vt no. Bart. in l. cū procurator §. si dominus. infra eo.

tes. j. eo. l. stipulatio. similis ratio si per pactum fieri consuevit, & per. l. fiat, est. C. de fideiuss. l. fina. Sed quare secus morte nuntiantis, quam morte eius cui nuntiat? Respond. personalis est ex ea parte. ex hac enim nuntiat in rem: vt. s. eo. l. de pupillo. §. si plurimum. & §. seq. & j. eo. operis. vbi ergo est cautum ex stipulatione, cum sit ex contractu. l.

stipulatio: agitur contra heredem, & infolidum: cum & defunctus senserit commodum ex ea stipulatione: quia fuit ea praestita satisfatione remissa ei nuntiatio. at vbi non fuerit promissum, tenetur: vt hic, scilicet in quantum ad eum peruenit, vel dolo fecit quod minus peruenit: vt. j. eo. l. praetor. §. hoc interdictum. & l. pe.

Creditori.] CASVS. Habebam domum iuxta tuum solum. concessisti mihi seruitu. alius non leuandi illud solum. tandem postea obligavi domum istam cuidam creditori. si tu vis edificare in illo solo contra seruitutem debitam, creditor meus poterit tibi nuntiare. nam & ipse confessorem habet pro seruitute debita huic domui. Fran. Accur.

- a Pradiu. l. vrbatum.
- b De seruitute. vrbano- rum. alias contra. j. eo. l. qui viam. & plenè dixi. s. eo. l. ij.
- c Et. l. creditori.
- d Vindicatio. i. vtilis confessoria, non directa. & sic non ob. s. si ser. vin. l. ij. §. j. & caue, quia haec non est sufficiens ratio: quia fallit in eo qui habet rusti. ser. vt dixi. sed ea est bona: quia & ipsius fundi petitio ei datur: vt. s. de ser. leg. ei qui. & facit j. tit. j. l. quid de creditore. & de remis. l. j. §. fi.

Ex operis.] CASVS. Dicitur quod nuntiatio fieri debet in ipso opere. nec est curandum cui fiat. & ideò & furioso & pupillo in opere existenti fieri potest, & etiam ipsi fabro. & hoc dicit haec. l. cum sequenti. Fran. Accur.

Operis. in rem. **F**it. id est effectus eius non porrigitur contra certam personam. Ioan. vt & supra eo. de pupillo. §. nuntiationem. & §. si quis fortè. & j. eo. l. fi.

Furioso. quia fit in rem: vt & arg. j. de act. & ob. l. si a furioso. **I**nfanti. in praedictum nuntiantis, vt possessionem perdat: non in praedictum infantis. sic & dixi contra. s. eo. de pupillo. sed ex quo tutor sciet, etiam in praedictum infantis tenebit. sic & in furioso & in eius curatore dicas, ar. s. e. l. & si satisfationem. in fin. **I**nfanti. non contra furiosum, & infantem. **K**exigitur. scilicet tantum. sufficit enim & si sint praesentes alij qui intelligant. Ioan.

Creditori. Et furiosum. Istitis autem non erat nuntiandum: quia non intelligunt quid agitur. Vel dic etiam his nuntiare, si modò alij sint ibi qui intelligentes renuntiant tutori, vel curatori: quia rei fit nuntiatio: vt. s. l. proximi. & non personae. **E**x operis.] CASVS. Si nuntiaui tibi nouum opus, & satisfidisti: quaeritur in quantum stipulatio committatur. & certe dicitur quod per sententiam postea super hoc ferendam apparebit. Fran. Accur.

- m Ex operis. id est ex actione noui operis.
- n Caueatur. nuntianti de opere demoliendo,
- o Iudicatum sit. Facto ergo opere post stipulationem, agitur vt pronuntietur opus non iure factum, vel demoliendum in certa causa: quare & post pronuntiationem committitur stipulatio, quae fuit de opere demoliendo: vt. j. eo. stipulatio. §. habet. & committitur tanti quanti est iudicatum: vt hic, id est quanti potest aestimari a viro bono. & est idem quod iudicatum. nam aestimatur

a] Adde no. in. l. i. §. opus. & ibi omnino Ale. s. e. & Spe in tit de resti. spo. §. i. versi. cae. tum.

quanti interest non esse edificatum, & hoc si malit actor. nam potest praecise ad destructionem operis agere: vt. j. e. l. stipulatio. §. habet. & §. siue. & §. si. & j. de aqua plu. arc. l. si tertius. §. officium. Item & alio modo committitur, si res non defendatur: vt. d. §. habet.

Cum procurator.] CASVS. Si procurator meus nomine meo nuntiauerit tibi nouum opus: certe debet satisfacere de rato. & si tu vis satisfacere de opere destruendo si appareat te iniuste edificasse, sufficit si facias procuratori meo nomine meo recipienti: & si procurator meus habita satisfatione de destruendo remiserit, & ipse permiserit edificare usque ad tempus, & te impediam edificare: tenetur procurator meus tibi ex stipulatione de rato. si autem post tempus te impediam: tunc non tenetur procurator: quemadmodum si egomet remissem usque ad tempus: & post illud prohibeam: tunc non teneor. [S I I N R E M I S S I O N E.]

Cum procurator opus nouum nuntiat, & satisfadit rem ratam dominum habiturum: & remissio in domini personam confertur. **D**urante satisfatione de demoliendo, non potest iterum nuntiare: ne tollatur comodum remissionis: & si procurator illam satisfationem receperit, & dominus ea durante iterum nuntiat, facit committi stipulationem de rato ad interesse: illa verò finita bene potest iterum nuntiare. Pau. de Cast.

Si dominus opus nouum nuntiauerit intra diem quae stipulatione ex operis noui nuntiatione interposita comprehensa esset, committitur stipulatio. si praeterita ea die dominus nuntiauerit, non committitur. Nam & ipsi domino, cum semel nuntiauerit, non permittitur iterum nuntiare, quando stipulatio ex operis noui nuntiatione teneret. **R**emissio facta per falsum procuratorem, non nocet domino. P. de C.

Si in remissione a parte eius dum M. quod cauit de rato: scilicet quod dominus hac nuntiatione contentus aliam non faciet intra. x. dies. & secundum hoc prosequere literam. Sed alij sic quod procurator qui nuntiauerat, remisit habita tali satisfatione quod nisi edificator probaret usque ad. x. dies se iure edificasse, quod destruet: qui procurator & de rato cauerat. Vel tertio, secundum R. quia procurator remisit satisfationem de opere demoliendo interpositam, si intra. x. dies se edificasse ostendat, secundum Azo. sic promissit edificator se destrueturum si apparuerit usque ad annum non iure factum: ne in infinitum teneatur: vt. j. tit. j. l. qui bona. §. si. satisfadiderat etiam de rato procurator similiter. & secundum totam istam glo. non est hic. §. Remissio. alias, remissio: & alias, repromissio, id est satisfatio de opere demoliendo: quia remissionem inducit, secundum Or. q. d. non solum nuntiatio est ad comodum & incommodum domini, & eius nomine: sed etiam remissio. Azo. ad quod facit. s. si quis cau. l. pe. vel voluit hoc dicere, secundum R. quia licet sit cautum procuratori: non tamen ipso iure intelligitur facta remissio, nisi domino, vel procuratori domini voluntate sit cautum. pro quo est. s. e. de pup. §. si. na. ibi inquietabatur post satisfationem procuratori factam, secundum H. Alij sic, id est non solum procurator potest remittere, sed etiam dominus: vel econtra non solum dominus, sed etiam procurator: licet hoc secundum non sit in text. hic: vt tamen ad domini vtilitatem referatur: & videtur hoc pendere ex primo mandato de denuntiando, arg. s. de procu. l. ad legatum. Vel dic secundum Or. i. non solum si dominus nuntiauerit, confertur in personam domini: sed etiam procu. prima placet: & secundum istam glo. est hic. §. si dominus. & sic potest legi cum. §. & sine. §.

Nuntiauerit. b ex quo ipse non videtur habere ratam procuratoris nuntiationem, cum ea non exequatur aliam faciendam nuntiationem. R. **I**nterposita. aliquo de praedictis modis. **U** stipulatio. de rato ad interesse contra procuratorem. **X** Praeterita. alias praeterita ea die. alias post eam diem. **Y** Die. comprehensa in stipulatione. **Z** Nuntiauerit. scilicet dominus. **Q**uamdiu stipulatio. de opere restituendo. M. & de dano infecto si ea occasione contigerit. Azo. vt. j. tit. j. l. qui bona. §. si quis opus. **S**i in remissione. facienda. Accur. **A**DDITIO. Infero ex hac glo.

Si in remissione a parte eius dum M. quod cauit de rato: scilicet quod dominus hac nuntiatione contentus aliam non faciet intra. x. dies. & secundum hoc prosequere literam. Sed alij sic quod procurator qui nuntiauerat, remisit habita tali satisfatione quod nisi edificator probaret usque ad. x. dies se iure edificasse, quod destruet: qui procurator & de rato cauerat. Vel tertio, secundum R. quia procurator remisit satisfationem de opere demoliendo interpositam, si intra. x. dies se edificasse ostendat, secundum Azo. sic promissit edificator se destrueturum si apparuerit usque ad annum non iure factum: ne in infinitum teneatur: vt. j. tit. j. l. qui bona. §. si. satisfadiderat etiam de rato procurator similiter. & secundum totam istam glo. non est hic. §. Remissio. alias, remissio: & alias, repromissio, id est satisfatio de opere demoliendo: quia remissionem inducit, secundum Or. q. d. non solum nuntiatio est ad comodum & incommodum domini, & eius nomine: sed etiam remissio. Azo. ad quod facit. s. si quis cau. l. pe. vel voluit hoc dicere, secundum R. quia licet sit cautum procuratori: non tamen ipso iure intelligitur facta remissio, nisi domino, vel procuratori domini voluntate sit cautum. pro quo est. s. e. de pup. §. si. na. ibi inquietabatur post satisfationem procuratori factam, secundum H. Alij sic, id est non solum procurator potest remittere, sed etiam dominus: vel econtra non solum dominus, sed etiam procurator: licet hoc secundum non sit in text. hic: vt tamen ad domini vtilitatem referatur: & videtur hoc pendere ex primo mandato de denuntiando, arg. s. de procu. l. ad legatum. Vel dic secundum Or. i. non solum si dominus nuntiauerit, confertur in personam domini: sed etiam procu. prima placet: & secundum istam glo. est hic. §. si dominus. & sic potest legi cum. §. & sine. §.

Nuntiauerit. b ex quo ipse non videtur habere ratam procuratoris nuntiationem, cum ea non exequatur aliam faciendam nuntiationem. R. **I**nterposita. aliquo de praedictis modis. **U** stipulatio. de rato ad interesse contra procuratorem. **X** Praeterita. alias praeterita ea die. alias post eam diem. **Y** Die. comprehensa in stipulatione. **Z** Nuntiauerit. scilicet dominus. **Q**uamdiu stipulatio. de opere restituendo. M. & de dano infecto si ea occasione contigerit. Azo. vt. j. tit. j. l. qui bona. §. si quis opus. **S**i in remissione. facienda. Accur. **A**DDITIO. Infero ex hac glo.

Si in remissione a parte eius dum M. quod cauit de rato: scilicet quod dominus hac nuntiatione contentus aliam non faciet intra. x. dies. & secundum hoc prosequere literam. Sed alij sic quod procurator qui nuntiauerat, remisit habita tali satisfatione quod nisi edificator probaret usque ad. x. dies se iure edificasse, quod destruet: qui procurator & de rato cauerat. Vel tertio, secundum R. quia procurator remisit satisfationem de opere demoliendo interpositam, si intra. x. dies se edificasse ostendat, secundum Azo. sic promissit edificator se destrueturum si apparuerit usque ad annum non iure factum: ne in infinitum teneatur: vt. j. tit. j. l. qui bona. §. si. satisfadiderat etiam de rato procurator similiter. & secundum totam istam glo. non est hic. §. Remissio. alias, remissio: & alias, repromissio, id est satisfatio de opere demoliendo: quia remissionem inducit, secundum Or. q. d. non solum nuntiatio est ad comodum & incommodum domini, & eius nomine: sed etiam remissio. Azo. ad quod facit. s. si quis cau. l. pe. vel voluit hoc dicere, secundum R. quia licet sit cautum procuratori: non tamen ipso iure intelligitur facta remissio, nisi domino, vel procuratori domini voluntate sit cautum. pro quo est. s. e. de pup. §. si. na. ibi inquietabatur post satisfationem procuratori factam, secundum H. Alij sic, id est non solum procurator potest remittere, sed etiam dominus: vel econtra non solum dominus, sed etiam procurator: licet hoc secundum non sit in text. hic: vt tamen ad domini vtilitatem referatur: & videtur hoc pendere ex primo mandato de denuntiando, arg. s. de procu. l. ad legatum. Vel dic secundum Or. i. non solum si dominus nuntiauerit, confertur in personam domini: sed etiam procu. prima placet: & secundum istam glo. est hic. §. si dominus. & sic potest legi cum. §. & sine. §.

Nuntiauerit. b ex quo ipse non videtur habere ratam procuratoris nuntiationem, cum ea non exequatur aliam faciendam nuntiationem. R. **I**nterposita. aliquo de praedictis modis. **U** stipulatio. de rato ad interesse contra procuratorem. **X** Praeterita. alias praeterita ea die. alias post eam diem. **Y** Die. comprehensa in stipulatione. **Z** Nuntiauerit. scilicet dominus. **Q**uamdiu stipulatio. de opere restituendo. M. & de dano infecto si ea occasione contigerit. Azo. vt. j. tit. j. l. qui bona. §. si quis opus. **S**i in remissione. facienda. Accur. **A**DDITIO. Infero ex hac glo.

† Non est hic faciendus paragrahus, sed legendum coniunctim cum veteribus, interpretibus & graecis li. 58. Basia. tit. 10.

b] Alias nuntiare.

glof. cum suo text. nuntiationem noui operis posse remitti, & illi renuntiarī posse. de qua vide plenē. Bart. in. l. pater. §. hoc interdīctum infra. e.

a *Prætorē.* cōuenietur ad destruendū: quia faciet destrui nō obstante remissione falsi procuratoris exigētis stipulationē de rato.

b *Absenti.* id est domino qui nuntiauit. nam satisfidabit de rato: vt ar. supra eod. de pupillo. §. qui procuratorio.

c *Noceat.* faciēdo remissionem.

d *Quolibet.* id est in vtroprocuratore.

e *Beneficium.* nuntiationis.

Q *Vi viam.] CASVS.* Habeo seruitutē viæ per fundum tuum: deinde tu vis ædificare in via: & ego volo nuntiare. quæritur an possim. Dicitur quod non: sed agam confessoria, vt præstes eam mihi secundum quod debes.

Fran. Accursus.

f *Qui viam.* id est seruitutem viæ.

g *Nuntiauerit.* dominus prædij seruiantis.

h *Ædificat.* reficiēdo. B. vel. i. reformat. vel. i. in via ædificat.

i *Agit.* aliud in personali: vt. s. eo. l. j. in fi. & l. sequi. sed in reali videtur contra. s. de ser. vrb. præ. l. inter. §. fina. & si ser. vin. l. & si fortē. §. j. & §. fina. & j. de remiss. l. j. in fi. & s. e. de pupillo. §. imposititiam. sed prædicta in vrbis seruitutibus: hæc in rustica. Io. contra quam solutionem est. s. fam. ercisc. l. in iudicio. vbi indistinctè dicit posse. Vel dic quod hinc ædificas, viam deberi negabat: sed hoc probato poterit nuntiarī, vt in contrariis: prius non, vt hinc: & argu. s. si ser. vin. si eo. vel domino non potest, extraneo sic: vt argu. s. l. j. in fi. & l. ij. Alij, vt M. quod speciale sit in seruitute luminum: vt. l. inter. quæ est vna de contrariis, & oneris ferendi: vt in. l. & si fortē. prima placet. Sed quæ est ratio? Respō. fauore agrorum: ar. j. tit. ij. l. j. §. de eo opere.

i *Agit.* denuntiando: quia denuntiatio valet. Accursus.

k *Seruitutem.* scilicet viæ.

l *Vindicare.* per confessoria.

m *Prohibetur.* si si fortē non patitur quis eum ire, secundum. B.

S *Præiusquam.] CASVS.* Titius volebat ædificare in solo quod erat iuxta domum meam. & ego dico ei quod non potest eleuare: quia, debet mihi seruitu. alius non leuandi. ipse cum audiuit hoc, fugit: nec vult se defendere. certè iudex debet eum cogere, vt caueat eum non procedere in opere, nisi probet libertatem: & sic efficietur de possessore petitor. & econtra si ipse agit contra me negatoria, dicens sibi liberum ædificare, cum sim in possessione seruitutis: & ego latitem: nec velim me defendere: iudex debet mihi præcipere ne prohibeam eum ædificare, nisi probem de iure meo: id est quod mihi debeat seruitus: & sic efficiatur de possessore petitor. Fran. Accursus.

n *Si præiusquam ædificatum.* cceptum erat: vt infra eo. l. stipulatio. §. opus. non consummatum: vt supra e. l. j. §. j.

o *Ageretur.* per confessoria quæ verbis negatiuis hinc proponitur. nuntiauerat etiam hinc nouum opus, licet hinc non dicat: vt sic faciat ad titulum: & cum vellet satisfidare ædificator nuntians: dicit, hodie constat, &c. & sic confessoria agitur. argu. s. vt in pos. leg. si is à quo. vel etiā si sola confessoria proponeretur sine nuntiatione, facit ad titulum: quia concurrit quandoque confessoria cum denuntiatione: vt supra si ser. vin. l. & si fortē. §. j.

p *Defenderetur.* quia latitat, ne appareat quod non habeat ius ædificandi.

q *Iudicis.* qui cognoscit de confessoria

r *Non alias.* ab similes: sed si similes, sic: vt statim dices: similiter inquit, &c. Accursus.

qui opus nouum nuntiauerat, procurator interueniat: id agere prætorē oportet, ne falsus procurator absenti **b** noceat: **c** cum sit indignū quolibet **d** interueniente beneficium **e** prætoris amitti.

Qui habet seruitutem viæ reficiēde, nō nuntiat nouū opus: sed poterit confessoria intentare. Bar. XIII. IDEM libro quadragesimo nono Digestorum.

Q *Vi viam f + habet, si opus nouum nuntiauerit & aduersus eum qui in via ædificat: b nihil agit, i sed seruitutem k vindicare l non prohibetur. m*

In actione cōfessoria & negatoria cōtra reum se nō defendentem officium iudicis est, vt cogat eum cauere se nullā nouitatē facturū donec de iure suo doceat, & partes actoris sustineat. Pau. de Cast.

XV. AFRICANVS libro nono Quæstionum.

S *Præiusquam ædificatum n esset, ageretur o ius vicino non esse ædes altius tollere, nec res ab eo defenderetur: p partes iudicis q nō alias r futuras fuisse ait, quàm vt eum cum quo ageretur, cauere iuberet, f nō prius se ædificaturū quàm vltro c egisset u ius sibi esse*

f *Iuberet.* captis pignoribus: si potest. arg. insti. de satisf. tut. §. pena vel multam indicendo: vt. s. de ven. inspi. l. j. §. quid ergo. sed si sic non potest cogi: fiet missio in quasi possessionē rei, vel iuris quod petitur: vt infra tit. j. l. à quo. & supra de procu. sed & hæ. in fi. & l. seq. ad instar pos. rei corporalis: vt. C. de præscri. xxx. vel. xl. annorū. l. si quis emptionis.

[inuito aduersario] altius tollere. Idemq; econtrario, si cum quis agere x vellet ius sibi esse inuito aduersario altius tollere: eo non defendente, y similiter (inquit) officio iudicis cōtinebitur, vt cauere aduersariū z iuberet, nec opus nouum se nuntiaturum, a nec ædificanti b vim facturum. Eaque ratione hactenus is qui re non defenderet punietur, vt iure suo probare necesse haberet. id enim esse petitoris partes sustinere. c

Per secundam interlocutoriam contrariam primæ, censetur à prima recessum. Pau.

XVI. VLPPIANVS libro tertio decimo ad Edictum.

S *Opus nouum prætor iusserit nuntiarī, d deinde prohibuerit: e ex priore renuntiatione + agi nō potest, * quasi aduersus dictum + eius factum sit. f*

Nuntiatione procuratoris adquiritur domino ius agēdi ad demolendum. Pau.

XVII. PAVLVS libro quinquagesimo septimo ad Edictum.

S *Prætor opus nouum facientem prohibuerit, & domino competit h quod vi aut clam interdictum. i*

ficante. Accursus.

z *Aduersarium.* qui se non defenderet.

a *Nuntiaturum.* priusquam probet se habere ius.

b *Nec ædificanti.* aliàs ædificatori offerendum: aliàs nec ædificium facturum: quod scilicet impediatur illum ædificare. aliàs Py. nec ædificanti vim facturum. Accursus.

c *Sustinere.* pœna ergo non defendentis, est translatio probationis, sicut aliàs pœna negantis: vt. s. de prob. l. cum de indebito. §. j. & facit ad. l. supra si ser. vin. l. harum.

c *Sustinere.* ex hac. l. nota qualiter fit missio in interdīcto vti possid. alio non defendente.

S *Opus nouum.] CASVS.* Pet prætorē nuntiaui alicui nouum opus deinde idem prætor permisit. certè nuntiatio prima est sublata: & ideo securè potest ædificare. Fran. Accursus.

d *Nuntiarī.* per executorē: & sic per prætorē facta est nuntiatio.

d *Nuntiarī.* vel nuntiatum tenere.

e *Deinde prohibuerit.* quia potuit contemni: vt quia in riuo pti. vel cloaca: vel quia satisfidatum fuit.

f *Sit.* quia non est factum aduersus edictum. M. sic & j. quod vi aut clam. l. iij. §. non tantum. & s. de iur. om. iudi. si quis id. §. doli. & de arb. l. diem. §. fin. & de adi. lega. l. legata vtiliter. & de reg. iur. qui vetante. & de re iudi. l. quod iussit. Accursus.

S *Prætor.] CASVS.* Tu ædificabas in solo meo: procurator meus nuntiauit tibi nouum opus, certè si amodo in opere cōtra prohibitionē pcedas, cōpetit mihi domino interdīctū quod vi aut clā, vt destruat quicquid post nuntiationē est factū. Frā. Acc. **g** *Prohibuerit.* secus si nuntiauerit nouum opus: quia tunc tantum hoc edictum: vt supra eo. l. j. §. j. R. quod non placet: quia idem est prohibere & nuntiare. Accursus.

h *Competit.* vt. j. quod vi aut clam. l. iij. in prin. & s. de procur. l. per procuratorem. item & actio ex hoc edīcto: vt. j. eo. prætor. §. nonnulli. **ADDITIO.** Tu dic secundum Bar. quod hinc prohibuit solum ædificantem: & sic prohibitio fuit in personam, quæ parit solum interdīctum quod vi aut clam. & hoc voluit hæc lex.

i *Interdīctum.* si post denuntiationem ædificauit: hoc est si spreta nuntiatione: & non præhabita remissione ædificatum est.

Vide Alciat. lib. 3. parerg. cap. 24.

† Ista lex in sui materia est summè no. & sing. secundum Bol. hinc: quæ videbis omnino in suis nouis interpretata.

† nuntiatio ne. * Concor. i. tex. in. ca. qd ad consultationē. extra de re iudic. & facit. cap. significantibus. extra de offic. deleg. † edictum.

A Edibus comunibus.] CASVS. Si cum opus fieret in solo comuni duorum, nuntietur vni ex his: & alter nihilominus in opere procedat: an ambo teneatur ad destruendum: quæritur. distinguitur: aut ambo ædificat: & tunc ambo tenetur. aut vnus altero ignorate: & tunc ille solus tenetur ad destruendum suis impensis. Quod autem dixi comune solū: intellige etiā si comuniter possideat, licet nō sit eorū proprietas solū. Franc. Accur.

a Edibus comunibus. quoad possessionē: quā satis est quoad hoc edictum: vt infra in fi. l. & dic existentibus.

b Fiat. quod sufficit: vt supra. e. de pupillo. §. si plurium res.

c Tenebit. ad patiētiā & expensam qui fecit: sed alij ad patiētiā tantū: vt. j. quod vi aut clā. l. competit. §. fin. & j. e. l. fi. & s. communi diui. si quis putans. §. fin.

d Fiat. hoc primis continere non videt. nā in opposita quæstione dixit ædes fuisse communes: modò dicit non interesse cuius sit solū. sed videt interesse: quia si solū est vnus eius ædes nō sunt comunes. quid ergo dicemus? Respon. facilis est quæstio, & in litera soluitur. sufficit enim q̄ omnes sunt possessores. Accur.

d Fiat. & ipse ratū habeat: vt. j. e. l. prætor. §. hoc interdictum.

e Fiat. nam ille tenebitur demolire.

S Ciendū.] CASVS. Aliquādo cōtingit non impediri ædificantē per nuntiationē: vt quia satisfecit: vel quia nuntiationē nō tenet, vt quia facit in fundo in quo habebā ius eundi. tamē datur mihi auxilium de iure ciuili, scilicet negatoria. Fran. Acc.

f Sciendum est. denegata. quia cauet ædificator. Accursius.

g Actiones. confessorias & negatorias, quando in meo ædificat: sed habet naturalem causam.

h Manere. ei in cuius læsionem opus fit.

i Sicut in his. ecce secundum dictum.

k In quibus. actionibus.

l Denegat. vt supra eo. l. qui viam. & l. j. §. fin. & l. ij. & l. iij. §. j. & l. de pupillo. §. si quis riuos. Accursius.

P Rætor ait.] CASVS. Nullus post nuntiationē sibi factā debet in opere procedere, nisi satisfecit, vel sibi remittatur. & si cōtra fecerit: quidquid facit non iure, debet destruere suis impensis. & hoc prætor dixit, & etiā Vlpia. hīc idē tractat, illud idem dicēs. [SI VBI AVTEM.] Siue vis ædificiū facere in solo meo: siue ædificiū quod erat ibi, vis destruere: possum tibi nuntiare. [AIT PRÆTOR.] Exponit nūc Vlpia. verba prætoris. nā dixit prætor: quod factum est, restituas. vnde Vlpia. dicit, q̄ siue iure, siue nō iure opus sit factū post nuntiationē antē remissionē: debet destrui. & est ideo, quia est contēptus iussus prætoris. [SI QVIS PARATVS.] Si nuntiaui tibi nouū opus, & tu vis satisfecit, & ego nolo recipere: nuntiationē pro non facta habetur. [HOC INTERDICTVM.] Actio in factum quæ datur pro destructione operis facti post nuntiationē antē remissionē, datur heredi: sed nō cōtra heredē opus facientis: nisi inquantū datur eum peruenit. i. vt præstet patiētiā destruendi operis. [NONNULLI.] Dantur in hoc. §. duo auxilia ad opus destruendum quod est post nuntiationē antē remissionē factū: scilicet actio in factū ex edicto prætoris. §. in prin. l. posito, & interdictum quod vi aut clam. [DEINDE AIT PRÆTOR.] In hoc. §. consilium datur reo cui nuntiatū est, nam si vult in opere procedere, satisfecit, si velim recipere, si autē nolim: sufficit q̄ offerat, vt sic securē possit

Qui sciēter facit cōtra nuntiationem, vel etiā cōsentit vt fiat: tenetur ad demolendum expensis suis. si verò nec fecit, nec cōsentit: vt fieret, vel etiā ignorāter cōsentit: non tenetur ad expensas, licet teneatur ad patiētiā. Pau.

XVIII. P APINIANVS libro tertio Quæstionum.

A Edibus comunibus, a si ob opus nouū nuntiatio vni fiat: si quidē ex voluntate omnium opus fiat, b omnes nuntiatio tenebit. c Si verò quidā ignorēt: in solidum obligabitur qui cōtra edictū prætoris fecerit. Nec ad rē pertinet, cuius solus sit in quo opus fiat: d sed quis eius soli possessor inueniatur: modò si eius nomine opus fiat. e

Licet nuntiator succumbat in prosecutione nuntiationis noui operis, non tamē denegantur sibi ordinariæ actiones: puta cōfessoria, vel negatoria, vel interdictum vt possidetis: per quas potest agere vt demoliat. Pau. de Cast.

XIX. P AVLVVS libro Quæstionum.

S Ciendū est, denegata f executione operis noui, nihilominus integras legitimas actiones g manere: h sicut i in his quoq; causis manēt, in quibus k ab initio operis noui denuntiationē prætor denegat. l

Per hanc. l. no. hīc formam denuntiationis noui operis fieri: quia debet concipi in rem, nō in perso-

in opere procedere. [HOC INTERDICTVM.] Dicit q̄ siue iure, siue non iure opus fiat: si ego nuntiam, & tu satisfecit velis: tutus es vt possis in opere pcedere. & redditur ratio in litera. [HOC AVTEM INTERDICTVM.] Si cū ædificarē, nuntiaui tibi nouū opus: & ego satisfecit: si tu amodo me prohibeas, possum vt hoc interdicto ne

nā, scilicet ne aliquid fiat: quod intelligitur scilicet ab aliquo. nō autem ne facias: quia tunc nō afficeret, nisi personam. Pau. de Cast.

XX. V LP IANVS libro Septuagesimo primo ad Edictum.

P Rætor ait: ¶ Quē in locū nuntiatum a est ne quid o operis noui fieret: p qua de re agitur, quod in eo loco, q̄ antequam nuntiatio missa fieret, aut in ea causa esset vt remitti r deberet, factum est: id restituas. f

Ex hoc edicto (si fiat cōtra nuntiationē) oritur interdictū, per quod agitur ad demolendum, etiam si aduersarius habuerit ius faciendi, vel ædificandi. Pau. de Cast.

Interdictū hoc proponitur u ex huiusmodi causis. x Edicto expressum y est, ne post operis noui nuntiationē quicquā operis fiat, antequā vel nuntiatio missa fiat, vel vice nuntiationis missæ satisfecit de opere restituēdo fuerit interposita. qui igitur facit: a et si ius faciēdi habuit, b tamē cōtra interdictū prætoris c facere videtur: & ideo hoc destruere d cogitur. *

Interdictum demolitorium locū habet siue totū sit ædificatū post denuntiationē (quod cōtingit quādo tēpore nuntiationis locus erat vacuus) siue pro parte, quā cōtingit quādo tūc erat aliquid ædificatū: sed postea cōpelleretur vt illud destruat quod factū est postea. Pau.

nuntur eius verba, quæ talia sunt: Prætor ait, &c.

n Nuntiatum. ab eo qui iure potest nuntiare.

o Ne quid. verba nuntiantis ponit prætor.

p Fieret. scilicet super ea re de qua, &c. Azo.

q Quod in eo loco. modo respon. prætor. Accursius.

r Remitti. veluti si est satisfecit, vel per eum qui ædificauit non stetit quod minus satisfecit: vt infra. e. l. proximi. & supra eo. l. de pupillo. §. si is cui. & infra. e. §. si quis paratus. Accur.

f Restituas. id est destruas.

t Interdictum. restitutorium: vt. §. e. l. j. in princ. & hoc idem appellatur edictum. sed dic q̄ edictū parit interdictū: sicut obligatio actionem. Vel dic quod edictum est genus: quia quælibet generalis lex sic dicitur: vt. C. de le. & constitu. l. leges. sed interdictū prætoris, lex. Vel supra ponitur edictum, id est interdictum: sic dictum, quia prohibet: vt hīc dicit statim. aliās dicitur quia inter duos redditur: vt institu. de interdi. §. sunt tamen.

u Proponitur. loquitur Vlpianus.

x Causis. quales vidisti.

y Expressum. tacitē scilicet eo quod mandat destrui, videtur vetare ne fiat, sic supra de eden. l. si quis. §. prohibet. & ar. j. de manu. test. l. si quis locuples.

z Satisfecit. datis fideiussoribus, non pignoribus: vt infra de præto. stipu. l. prætoris. M.

a Facit. contra prædictam formam, vel nuntiationem.

b Habuit. veritate inspecta, non reuerentia prætoris.

c Prætoris. sed cū non fiat ex aliqua de tribus causis quæ sunt. §. eo. de pupillo. §. sextus. non videtur tenere nuntiatio, & sic nec contra prætorem factum: vt infra de remis. l. j. §. j. quæ est contra. Respon. asserebat saltem: vel aliud erat ibi in. l. illa de remissionibus, impedimentum: vt supra eo. l. j. in princ. dixi. Accur.

d Destruere. si post primam denuntiationem facit.

vis fiat mihi &c. Sed po ne q̄ ædificabā in loco publico, vel priuato: & satisfecit, vel repromisi tibi nuntiat: & alius me impediatur: non habeo hoc interdictum, ne vis fiat, &c. Vltimò dicit: si satisfecit facta est vsq; ad tēpus: tēpore finito cessat interdictū, ne vis fiat, &c. [SI ALIQUANDO.] Si nuntiaui tibi nouū opus: & te volēte satisfecit non recepi satisfecit, postea cū vellē recipere eā, tu nō vis præstare: certē non potes amodo in opere procedere. & sic cessat interdictum, ne vis fiat, supra proximē positū.

[HOC INTERDICTVM.] Pone casum secundum Bul. hoc modo: Nuntiaui tibi nouū opus: certē si intra annum satisfecit, poteris securē ædificare: & habebis interdictum, ne vis fiat. quod transmittes etiā ad heredē tuum. Vel dic aliter, vt in secunda parte glossæ. Fran. Accur.

m Prætor. De prima parte huius edicti, quæ est prohibitoria, quæ fit tribus modis, plenē & diffusē dictum est vsq; huc. sequitur videre de secunda, quæ est demolitoria, siue restitutoria: circa quā quia prætor fecit edictum suum, po-

† Not. hīc Pau. de Cast. tradere in hac. l. formā nuntiationis operis, quā vi de per Bar. in l. non solū. §. sciendum. vers. sed vt probari. aliās est §. e. & per Spe. in tit. de libel. cōcep. §. 10. ver. 32.

* Concor. tex. in ca. 2. extra eod. & est tamē dabilis cautela, quod licet aliquis sprete denuntiatione edificauerit: de moliri tamē nō cogetur. de qua dixi. §. eod. l. i. §. iudē quæritur. in gl. iust. sui. in apostil. in vers. aliās destruat.

a Siue autem locus. quo parabat se ad edificandum. Azo.
b Vacuus. habet tamen formam: vt. j. eo. stipulatio. §. opus.
c Aedificatus. quia vult deponere: vt. s. eo. l. j. §. opus. Vel dic, ædificatus, non tamen perfecit: aliàs secus. vt. s. eo. l. j. §. j.
d Ait prætor. Quod factū est. materialiter ponuntur hæc verba.
e Factum est. modò incipit expositio Vlpiani.
f Interdictum. de operis noui nun. in cuius locū datur actio in factum.
g Habebit. Not. de pœna nō parētis. sic. j. de remili. l. iij. §. in bello. sed in casibus fallit: vt. s. e. l. de pupil. §. si quis riuos. & l. j. §. si quis ædificet. & j. quod vi aut clā. l. si alius. §. bellissimè. & §. est & alia. Accur.
h Loco habetur. vt satisfactio. M.
i Nullo. contradicte.
k Si quis. ædificans.
l Satisfacere. cum esset eintuntiatum. Idem putat Placen. si sit paratus suscipere iudicium: dicēdo, hodie cōstat, hodie agatur. Accur.
m Stipulari. de opere demoliendo.
n Debeat. i. pro remissa haberi; nisi modò velit recipere: vt. j. §. si aliquando.
o Per actore. i. nuntiatore.
p Remitti. i. pro remissa habeatur. sic in auth. vt exac. in do. §. si. sic ergo si statim post nuntiationem offerat: obtinet qd hūc dicit. Sed cōtra Co. de edifi. pri. l. fi. vbi antē tres mēses non auditur volens ædificare, etiam si milies vellet satisfacere Sol. hæc secundum illam. Azo. Alij quòd ibi per prætorē: hūc per se. Vel sol. vt ibi.
q Debeat. nuntiatio.
r Hoc interdictum. scilicet restitutorium: quod est in prin. huius. l.
s Perpetuo. i. vsq; ad. xxx. an. vt inst. de perpe. act. in prin. secus in illo, ne vis fiat ei: vt. j. §. fi. Alij exponunt. i. perpetuò potest nuntiarī.
t Et heredi. contra. s. e. non solū. §. morte. Sol. vt ibi.
u Successorib. etiā in rē forte: vt ar. j. de iti. actūq; pri. l. apparet. §. j.
x Habuit. cū nomine suo sit factum: vt. s. eo. l. ædibus. in fi. Azo.
y Interdicto. de operis noui nuntiatione.
z Competat. scilicet vt patiatur: vt. j. eo. l. pen. non in pœna, id est non ad expensas: vt. j. quod vi aut clam. l. competit. in fi.
a Vel si quid. forte si alius terti⁹ qui possidet volūtate heredis, nō præstet patiētīā, vel difficulter: ad interesse tenet: vt. s. de dolo. l. in herede. & l. seq. & s. vt in pos. leg. is cui. §. qui in possessionem.
b Nonnulli. habuimus supra quòd si aliquis post nuntiationem ædificat, tenetur destruere: sequitur quo iure.
c Putant. & bene.
d Actionē in factū. ex hoc edicto ad destruēdum quod factū est.
e Interdictū. quod vi aut clam: quē & in factū potest dici: vt insti. de interdi. §. fi. & sic concurrunt. Sed contra. s. e. l. j. §. j. Sol. vt ibi. & differentias ibi no. Itē no. sex modis agi pro his operibus. Duo sunt hūc. Tertius. s. e. de pupillo. §. qui opus. sed ibi nō ad demolīdum. sed ad ædificandū: quod in idē recidit. Quartus. j. l. pro-

Opera noua
fer modis
nuntiatī pos-
sunt.

Siue autem locus^a vacuus^b sit, vbi nūtiatum est, siue edificatus: cæquē hoc interdicto locus erit.

Quādo. l. i. distinctè loquitur, indistinctè debet intelligi: & id quod est factū sprete nūtiatione, nō potest dici iure factū vbi ius cōtradicat, licet faciēs haberet ius faciēdi si nuntiatio non esset facta Pau.

Ait prætor: Quod factū est: restituitur. Quod factum est, iubet restitui: neque interest, iure factū sit, an nō. Siue iure factū est, siue non iure factū est: interdictū locū habebit. Quicquid autē antē remissionē sit, vel illud quod loco remissionis habetur, hūc pro eo habēdum est atque si nullo iure factū esset.

Si oblata fuit satisfactio de demolīdo, & per nūtiāntem stetit quò minus præstaretur, habetur nuntiatio pro remissa. Paulus de Cast.

Si quis paratus fuerit satisfacere, deinde actor stipulari nō lit: in ea causa est, vt remitti debeat. nam cū per actorem fiet, apparet in ea causa esse vt remitti debeat.

Interdictū demolitorīū est perpetuū ex parte tēporis, & ex parte trāsmisionis: quia trāsmittitur ad heredes, & datur cōtra faciētem, vel ratum habentem factum post nuntiationem: sed contra heredem eius nō datur, nisi quatenus ad eum peruenit. Paul. de Cast.

Hoc interdictū perpetuò datur: & heredi cæterisq; successoribus competit. Aduersus ipsum quoq; qui opus fecit, vel factum ratum habuit, interdicto locus erit. Planè si quærat an in heredem eius qui opus fecit, interdictum hoc competat: sciendum est, Labeonem existimasse in id quod ad eum peruenit, dumtaxat

xi. §. j. Quintus & sextus, vt colligitur. j. eo. stipulatio. §. habet.
f Deinde. dictum est de primo & secundo capite huius edicti, qualiter prohibeatur actori: dicitur nunc qualiter reo.
g Quem. ponit prætor modò verba nuntiantis.
h Fieret. scilicet super ea re & c. Accur.

dari oportere: vel si quid dolo malo ipsius factum sit quò minus perueniret.

Succurritur contra molientem nouum opus, nedum hoc interdicto, sed etiā in factū actione. h. d.

Nonnulli putant, actionē in factum esse dandam, quā interdictum: quod verum est.

Præstita satisfactione de demolīdo, vel oblata, & nō recepta, cōpetit ædificare volēti interdictum ex secūdo capite edicti, ne prohibeatur volēs ædificare. Pa. de Ca.

Deinde ait prætor: Quem in locum nuntiatum est ne quid operis noui fieret: qua de re agitur, si de ea re satisfactum est: quod eius cautum sit, aut per te stat quò minus satisfacatur: quò minus illi in eo loco opus facere liceat, vim fieri veto.

In isto. §. ponitur casus in quibus nō cōpetit volenti ædificare hoc interdictum, ne vis fiat ei. Primus est, quando ipse debebat satisfacere cum fideiussoribus, sed compromisit sine fideiussoribus. vsque ibi, neque enim & c. Pau. de Castr.

Hoc interdictū prohibitorium est, ne quis prohibeat facere volētem eū qui satisfecit. Etenim pertinet ad decus vrbū, ædificia nō derelinqui. Nec quicquā interest, iure quis ædificet, an nō iure ædificet: cū sit securus is qui opus nouū nūtiauerit, postea quā ei cautum est. Hoc autē interdictum cōpetit ei qui satisfecit. Adicitur & illud: Aut per te stat quò minus satisfacatur. proinde si satisfactum non est, sed repromissum: interdicto huic locus non erit. Neque enim permittendū fuit in publico ædificare prius quā appareat quo iure quis ædificet. Et si satisfactum sit,

D

& c. videtur malè dicere. nā tūc bene sufficit repromissio: vt. s. eo. l. nō solū. §. si cū iure. & j. de prat. stipu. l. j. §. stipulationū. ad hoc R. dixit qd prin. in priuato, vbi nō sufficit repromissio: secus si in publico. f. opus fiat: & hoc subiicit: neq; enim & c. & quod subiicit, quo iure, supple patet eū ædificare postquā repromisit: & sic scutū suū albo & nigro variauit. Alij totū in publico legūt, & dicunt qd alieno nomine volebat cauere: secus si suo: vt patet in. d. §. de præto. stipu. in fi. Tertij, qd sufficit repromittere vt possit ædificare, & nō cogatur ad prætorē venire: vt. s. e. tit. l. de pupillo. §. si is cui. & nō destruat quod fecit: nō tamen hoc interdicto scilicet secūdo ager: sed vt agat satisfacatur, secūdo M. imò & si satisfacatur, nō ager, nisi pbet qd iure, puta permittēte principe, vel senatu. & hoc placet: & est plana si alius veter: & secūdo hoc tota in publico loquitur. Quid si primo nūtiator veter: Rñ. ad hoc, licet nō debeat vetare, & exceptione repellatur: iudex tamē ex officio nō permittet eū ædificare, nisi cōstet quo iure & c. vt & j. ne quid in lo. pub. l. iij. §. si quis nomine. Quarti dicunt qd fiebat in publico: sed nūtiatio fiebat ratione priuati cōmodi: vt. s. e. l. j. §. nuntiatio. **ADDIT.** Ista glō. est not. secūdo P. de Cast. hūc ad hoc qd quādo

i Re. modò incipit ponere sua verba.

k Quod. id est quia.

l Eius. aliàs eius, scilicet operis nomine: & aliàs eis. f. nuntiatibus.

m Cautum. aliàs cautum: & aliàs actum, id est factum, quod fieri

n Per te stat. f. nuntiatē.

& supple quò minus satisfacatur, si non habes in tex. vt. j. §. hoc autem. f. de opere demolīdo. & est sic. s. e. quia in rē. §. j. & potest esse contra. C. de edi. pri. l. fi. Sol. vt dixi. s. §. si quis paratus.

o Hoc interdictū. proxi.

p Facere. i. qui vult pcedere i opere iā incepto.

q Satisfecit. vel fait paratus.

r Decus. sic. j. ne quid in loco publico. l. fi.

s Aedificia. imperfecta.

t Iure. veritate inspecta.

u Securus. de iure: vt & j. e. stipulatio. §. j.

x Hoc autem interdictū. quod est in. §. deinde.

y Hoc autem interdictū. prohibitorium.

z Satisfecit. de opere demolendo.

Adicitur. partim expressè, quia remisisti expressè nuntiationem. & partim tacitè: quia cū vellet satisfacere, tu nihil dicebas: nam habebitur amodo pro remissa.

Illud. in verbis prætoris.

Per te stat. f. nuntiatē.

Quo minus. subaudi hoc interdictum competat.

Interdicto. prohibitorium, ne vis fiat sibi ædificanti.

Non erit. si totū hoc responsum intelligas in ædificatē in publico, vt statim innuit: neq; em

neq; em

neq; em

neq; em

neq; em

neq; em

neq; em

neq; em

neq; em

neq; em

neq; em

neq; em

neq; em

neq; em

Vide Suetō.
in Augustō
hac dere.

Vide An-
to. Aug. li. 4.
emend. ca. 8.
Vbi putat
subaudiē-
dum esse tā-
ego verò nō
tam, sed po-
tius, subau-
diendū pu-
to. Nam, vt
in factū pro
interdicto
datur, in in-
stitutionib⁹
primum in-
troduxit Iu-
stinianus.

ædificatur in publico, sufficit nuntiati re promittere: nã illud est verũ si sequitur dũtaxat interesse publicũ: secũdũ si suũ propriũ priuatũ: sicut in cautione dãni infecti: vt. j. tit. j. l. prætor. i. prin. & s. j.

a *Cautum*. id est satisfdatum.

b *Non perseveret*. vt quia dies sit finitus: vt. j. tit. j. qui bona. s. fi. & l. seq. in princ. vel facti sũt fideiussores inopes: vt. s. vt in poss. leg. si is à quo. s. fi. & l. sequ. & ad hoc. j. quo. leg. j. s. antep. qd̄ ait. & s. pe. & s. de in rem verso. l. si pro patre. s. verum.

c *Interdictũ*. quod datur reo.

d *Stetit per nuntiatorem*. & ita cõpetebat interdictũ ædificare volenti.

e *Non stat*. per nuntiatorem, quod minus satis accipiat.

f *Interdictum*. ne vis fiat ei: & sic licet variare, secundũ Io. sic & j. quo. le. l. fi. & s. de arb. l. Celsus. in fi. & l. seq.

g *Cessat*. id est, sibi non datur nisi satisfdet.

h *Hoc interdictũ*. ne vis fiat ei: quod est in s. de inde. sec. in alio quod est in prin. l. vt. s. ea. l. s. hoc interdictum. quæ

est contra. ^a

i *Eriã*. aliã cesset, aliã cessat. & dic secundũ H. q̄ si nõ satisfdat itra annũ, nõ admittit postea satisfdare volẽs, vt ei cõpetat interdictũ. sed intra annum satisfdat, tũc heredi dat: vt subiicit: & p̄petuõ, secundũ H. sic ergo cessat. i. non nascit̄ de nouo, vel lege planẽ vt daret intra annũ, nõ plus: licet exceptio sibi sit perpetua: vt C. de excep. licet. & nascetur. s. hoc interdictũ nõ ex die nuntiationis, sed ex die satisfdationis. nec tamẽ tũc, scilicet cũ est satisfdatũ, currit annus, cũ nec agi possit: sed ex die inquietationis: sicut in pig. act. ^b & in quibusdã aliis dicimus: vt. s. de pig. act. l. si rem alienã. s. omnis. & secundũ hoc nõ ob. C. de edi. pri. l. fi. circa prin. quia ibi dicit denũtiationẽ ab initio posse fieri post annum à die inchoati operis. hoc interdictum, ne vis fiat ei cui nuntiatum est, datur vsque ad annum.

k *Post annum*. si intra annum satisfdatum non fuit.

S *Tipulatio*.] **CASVS**. Dicitur in hoc prin. quãdo habet locũ satisfdationis quæ præstat de opere destruendo & c. & certẽ habet locũ cũ tibi ædificati nouũ opus nũtio, dicens te non habere ius ædificandi me inuito. nã si tu vis in opere procedere, debes satisfdare. [S I Q V I S A V T E M.] Si tibi ædificati nũtiauĩ nouũ opus: queritur quale consiliũ tibi detur vt possis in opere procedere: & dicitur q̄ debes satisfdare de destruẽdo opere si apparebit te iniustẽ ædificasse. nã ea præstita, cõsultũ est vtriq; parti: & mihi nuntiatũ, & tibi cui est nũtiatũ: quod dic vt in litera. si autẽ absque satisfdatione in opere processisti: quicquid est factũ, debet destrui. [H A B E T A V T E M.] Si nũtiauĩ tibi ædificati nouũ opus, & satisfdedisti de opere destruẽdo si apparebit te iniustẽ ædificasse: queritur quãdo hæc stipulatio cõmittatur? Et rñ. q̄ tũc quãdo egi cõfessoria vel rei vin. dicẽs opus nõ iure factũ, & obtinui: nã tũc destrue re debebis. Idẽ si stat per te quod minus iudicetur: quia nolebas te defendere in hac parte. [O P V S A V T E M.] si aliquos lapides portaueris ad ædificadũ: nõ quid possũ nũtiare nouũ opus? certẽ nõ, nisi inceperis opus iã facere. [S I V E A V T E M.] Cũ ædificares, nũtiauĩ tibi nouũ opus: tu satisfdedisti. certẽ si iudicatur te debere destruere opus, siue per te stet quod minus iudicetur: debet destrui arbitrio boni viri: sed si nõ patiaris destrui: tũc agam ad interesse act. ex stipulatu. [O V E S I T V M.] Plures ædificabãt in quodã solo: puta domũ faciẽtes. nũtiauĩ eis nouũ opus. volũt satisfdare. queritur an omnes debeant satisfdare: an sufficit si vnus nomine omnĩu satisfdet: Et dicitur q̄ omnes debent satisfdare, & quilibet

S *Tipulatio*.] **CASVS**. Dicitur in hoc prin. quãdo habet locũ satisfdationis quæ præstat de opere destruendo & c. & certẽ habet locũ cũ tibi ædificati nouũ opus nũtio, dicens te non habere ius ædificandi me inuito. nã si tu vis in opere procedere, debes satisfdare. [S I Q V I S A V T E M.] Si tibi ædificati nũtiauĩ nouũ opus: queritur quale consiliũ tibi detur vt possis in opere procedere: & dicitur q̄ debes satisfdare de destruẽdo opere si apparebit te iniustẽ ædificasse. nã ea præstita, cõsultũ est vtriq; parti: & mihi nuntiatũ, & tibi cui est nũtiatũ: quod dic vt in litera. si autẽ absque satisfdatione in opere processisti: quicquid est factũ, debet destrui. [H A B E T A V T E M.] Si nũtiauĩ tibi ædificati nouũ opus, & satisfdedisti de opere destruẽdo si apparebit te iniustẽ ædificasse: queritur quãdo hæc stipulatio cõmittatur? Et rñ. q̄ tũc quãdo egi cõfessoria vel rei vin. dicẽs opus nõ iure factũ, & obtinui: nã tũc destrue re debebis. Idẽ si stat per te quod minus iudicetur: quia nolebas te defendere in hac parte. [O P V S A V T E M.] si aliquos lapides portaueris ad ædificadũ: nõ quid possũ nũtiare nouũ opus? certẽ nõ, nisi inceperis opus iã facere. [S I V E A V T E M.] Cũ ædificares, nũtiauĩ tibi nouũ opus: tu satisfdedisti. certẽ si iudicatur te debere destruere opus, siue per te stet quod minus iudicetur: debet destrui arbitrio boni viri: sed si nõ patiaris destrui: tũc agam ad interesse act. ex stipulatu. [O V E S I T V M.] Plures ædificabãt in quodã solo: puta domũ faciẽtes. nũtiauĩ eis nouũ opus. volũt satisfdare. queritur an omnes debeant satisfdare: an sufficit si vnus nomine omnĩu satisfdet: Et dicitur q̄ omnes debent satisfdare, & quilibet

S *Tipulatio*.] **CASVS**. Dicitur in hoc prin. quãdo habet locũ satisfdationis quæ præstat de opere destruendo & c. & certẽ habet locũ cũ tibi ædificati nouũ opus nũtio, dicens te non habere ius ædificandi me inuito. nã si tu vis in opere procedere, debes satisfdare. [S I Q V I S A V T E M.] Si tibi ædificati nũtiauĩ nouũ opus: queritur quale consiliũ tibi detur vt possis in opere procedere: & dicitur q̄ debes satisfdare de destruẽdo opere si apparebit te iniustẽ ædificasse. nã ea præstita, cõsultũ est vtriq; parti: & mihi nuntiatũ, & tibi cui est nũtiatũ: quod dic vt in litera. si autẽ absque satisfdatione in opere processisti: quicquid est factũ, debet destrui. [H A B E T A V T E M.] Si nũtiauĩ tibi ædificati nouũ opus, & satisfdedisti de opere destruẽdo si apparebit te iniustẽ ædificasse: queritur quãdo hæc stipulatio cõmittatur? Et rñ. q̄ tũc quãdo egi cõfessoria vel rei vin. dicẽs opus nõ iure factũ, & obtinui: nã tũc destrue re debebis. Idẽ si stat per te quod minus iudicetur: quia nolebas te defendere in hac parte. [O P V S A V T E M.] si aliquos lapides portaueris ad ædificadũ: nõ quid possũ nũtiare nouũ opus? certẽ nõ, nisi inceperis opus iã facere. [S I V E A V T E M.] Cũ ædificares, nũtiauĩ tibi nouũ opus: tu satisfdedisti. certẽ si iudicatur te debere destruere opus, siue per te stet quod minus iudicetur: debet destrui arbitrio boni viri: sed si nõ patiaris destrui: tũc agam ad interesse act. ex stipulatu. [O V E S I T V M.] Plures ædificabãt in quodã solo: puta domũ faciẽtes. nũtiauĩ eis nouũ opus. volũt satisfdare. queritur an omnes debeant satisfdare: an sufficit si vnus nomine omnĩu satisfdet: Et dicitur q̄ omnes debent satisfdare, & quilibet

S *Tipulatio*.] **CASVS**. Dicitur in hoc prin. quãdo habet locũ satisfdationis quæ præstat de opere destruendo & c. & certẽ habet locũ cũ tibi ædificati nouũ opus nũtio, dicens te non habere ius ædificandi me inuito. nã si tu vis in opere procedere, debes satisfdare. [S I Q V I S A V T E M.] Si tibi ædificati nũtiauĩ nouũ opus: queritur quale consiliũ tibi detur vt possis in opere procedere: & dicitur q̄ debes satisfdare de destruẽdo opere si apparebit te iniustẽ ædificasse. nã ea præstita, cõsultũ est vtriq; parti: & mihi nuntiatũ, & tibi cui est nũtiatũ: quod dic vt in litera. si autẽ absque satisfdatione in opere processisti: quicquid est factũ, debet destrui. [H A B E T A V T E M.] Si nũtiauĩ tibi ædificati nouũ opus, & satisfdedisti de opere destruẽdo si apparebit te iniustẽ ædificasse: queritur quãdo hæc stipulatio cõmittatur? Et rñ. q̄ tũc quãdo egi cõfessoria vel rei vin. dicẽs opus nõ iure factũ, & obtinui: nã tũc destrue re debebis. Idẽ si stat per te quod minus iudicetur: quia nolebas te defendere in hac parte. [O P V S A V T E M.] si aliquos lapides portaueris ad ædificadũ: nõ quid possũ nũtiare nouũ opus? certẽ nõ, nisi inceperis opus iã facere. [S I V E A V T E M.] Cũ ædificares, nũtiauĩ tibi nouũ opus: tu satisfdedisti. certẽ si iudicatur te debere destruere opus, siue per te stet quod minus iudicetur: debet destrui arbitrio boni viri: sed si nõ patiaris destrui: tũc agam ad interesse act. ex stipulatu. [O V E S I T V M.] Plures ædificabãt in quodã solo: puta domũ faciẽtes. nũtiauĩ eis nouũ opus. volũt satisfdare. queritur an omnes debeant satisfdare: an sufficit si vnus nomine omnĩu satisfdet: Et dicitur q̄ omnes debent satisfdare, & quilibet

S *Tipulatio*.] **CASVS**. Dicitur in hoc prin. quãdo habet locũ satisfdationis quæ præstat de opere destruendo & c. & certẽ habet locũ cũ tibi ædificati nouũ opus nũtio, dicens te non habere ius ædificandi me inuito. nã si tu vis in opere procedere, debes satisfdare. [S I Q V I S A V T E M.] Si tibi ædificati nũtiauĩ nouũ opus: queritur quale consiliũ tibi detur vt possis in opere procedere: & dicitur q̄ debes satisfdare de destruẽdo opere si apparebit te iniustẽ ædificasse. nã ea præstita, cõsultũ est vtriq; parti: & mihi nuntiatũ, & tibi cui est nũtiatũ: quod dic vt in litera. si autẽ absque satisfdatione in opere processisti: quicquid est factũ, debet destrui. [H A B E T A V T E M.] Si nũtiauĩ tibi ædificati nouũ opus, & satisfdedisti de opere destruẽdo si apparebit te iniustẽ ædificasse: queritur quãdo hæc stipulatio cõmittatur? Et rñ. q̄ tũc quãdo egi cõfessoria vel rei vin. dicẽs opus nõ iure factũ, & obtinui: nã tũc destrue re debebis. Idẽ si stat per te quod minus iudicetur: quia nolebas te defendere in hac parte. [O P V S A V T E M.] si aliquos lapides portaueris ad ædificadũ: nõ quid possũ nũtiare nouũ opus? certẽ nõ, nisi inceperis opus iã facere. [S I V E A V T E M.] Cũ ædificares, nũtiauĩ tibi nouũ opus: tu satisfdedisti. certẽ si iudicatur te debere destruere opus, siue per te stet quod minus iudicetur: debet destrui arbitrio boni viri: sed si nõ patiaris destrui: tũc agam ad interesse act. ex stipulatu. [O V E S I T V M.] Plures ædificabãt in quodã solo: puta domũ faciẽtes. nũtiauĩ eis nouũ opus. volũt satisfdare. queritur an omnes debeant satisfdare: an sufficit si vnus nomine omnĩu satisfdet: Et dicitur q̄ omnes debent satisfdare, & quilibet

S *Tipulatio*.] **CASVS**. Dicitur in hoc prin. quãdo habet locũ satisfdationis quæ præstat de opere destruendo & c. & certẽ habet locũ cũ tibi ædificati nouũ opus nũtio, dicens te non habere ius ædificandi me inuito. nã si tu vis in opere procedere, debes satisfdare. [S I Q V I S A V T E M.] Si tibi ædificati nũtiauĩ nouũ opus: queritur quale consiliũ tibi detur vt possis in opere procedere: & dicitur q̄ debes satisfdare de destruẽdo opere si apparebit te iniustẽ ædificasse. nã ea præstita, cõsultũ est vtriq; parti: & mihi nuntiatũ, & tibi cui est nũtiatũ: quod dic vt in litera. si autẽ absque satisfdatione in opere processisti: quicquid est factũ, debet destrui. [H A B E T A V T E M.] Si nũtiauĩ tibi ædificati nouũ opus, & satisfdedisti de opere destruẽdo si apparebit te iniustẽ ædificasse: queritur quãdo hæc stipulatio cõmittatur? Et rñ. q̄ tũc quãdo egi cõfessoria vel rei vin. dicẽs opus nõ iure factũ, & obtinui: nã tũc destrue re debebis. Idẽ si stat per te quod minus iudicetur: quia nolebas te defendere in hac parte. [O P V S A V T E M.] si aliquos lapides portaueris ad ædificadũ: nõ quid possũ nũtiare nouũ opus? certẽ nõ, nisi inceperis opus iã facere. [S I V E A V T E M.] Cũ ædificares, nũtiauĩ tibi nouũ opus: tu satisfdedisti. certẽ si iudicatur te debere destruere opus, siue per te stet quod minus iudicetur: debet destrui arbitrio boni viri: sed si nõ patiaris destrui: tũc agam ad interesse act. ex stipulatu. [O V E S I T V M.] Plures ædificabãt in quodã solo: puta domũ faciẽtes. nũtiauĩ eis nouũ opus. volũt satisfdare. queritur an omnes debeant satisfdare: an sufficit si vnus nomine omnĩu satisfdet: Et dicitur q̄ omnes debent satisfdare, & quilibet

S *Tipulatio*.] **CASVS**. Dicitur in hoc prin. quãdo habet locũ satisfdationis quæ præstat de opere destruendo & c. & certẽ habet locũ cũ tibi ædificati nouũ opus nũtio, dicens te non habere ius ædificandi me inuito. nã si tu vis in opere procedere, debes satisfdare. [S I Q V I S A V T E M.] Si tibi ædificati nũtiauĩ nouũ opus: queritur quale consiliũ tibi detur vt possis in opere procedere: & dicitur q̄ debes satisfdare de destruẽdo opere si apparebit te iniustẽ ædificasse. nã ea præstita, cõsultũ est vtriq; parti: & mihi nuntiatũ, & tibi cui est nũtiatũ: quod dic vt in litera. si autẽ absque satisfdatione in opere processisti: quicquid est factũ, debet destrui. [H A B E T A V T E M.] Si nũtiauĩ tibi ædificati nouũ opus, & satisfdedisti de opere destruẽdo si apparebit te iniustẽ ædificasse: queritur quãdo hæc stipulatio cõmittatur? Et rñ. q̄ tũc quãdo egi cõfessoria vel rei vin. dicẽs opus nõ iure factũ, & obtinui: nã tũc destrue re debebis. Idẽ si stat per te quod minus iudicetur: quia nolebas te defendere in hac parte. [O P V S A V T E M.] si aliquos lapides portaueris ad ædificadũ: nõ quid possũ nũtiare nouũ opus? certẽ nõ, nisi inceperis opus iã facere. [S I V E A V T E M.] Cũ ædificares, nũtiauĩ tibi nouũ opus: tu satisfdedisti. certẽ si iudicatur te debere destruere opus, siue per te stet quod minus iudicetur: debet destrui arbitrio boni viri: sed si nõ patiaris destrui: tũc agam ad interesse act. ex stipulatu. [O V E S I T V M.] Plures ædificabãt in quodã solo: puta domũ faciẽtes. nũtiauĩ eis nouũ opus. volũt satisfdare. queritur an omnes debeant satisfdare: an sufficit si vnus nomine omnĩu satisfdet: Et dicitur q̄ omnes debent satisfdare, & quilibet

S *Tipulatio*.] **CASVS**. Dicitur in hoc prin. quãdo habet locũ satisfdationis quæ præstat de opere destruendo & c. & certẽ habet locũ cũ tibi ædificati nouũ opus nũtio, dicens te non habere ius ædificandi me inuito. nã si tu vis in opere procedere, debes satisfdare. [S I Q V I S A V T E M.] Si tibi ædificati nũtiauĩ nouũ opus: queritur quale consiliũ tibi detur vt possis in opere procedere: & dicitur q̄ debes satisfdare de destruẽdo opere si apparebit te iniustẽ ædificasse. nã ea præstita, cõsultũ est vtriq; parti: & mihi nuntiatũ, & tibi cui est nũtiatũ: quod dic vt in litera. si autẽ absque satisfdatione in opere processisti: quicquid est factũ, debet destrui. [H A B E T A V T E M.] Si nũtiauĩ tibi ædificati nouũ opus, & satisfdedisti de opere destruẽdo si apparebit te iniustẽ ædificasse: queritur quãdo hæc stipulatio cõmittatur? Et rñ. q̄ tũc quãdo egi cõfessoria vel rei vin. dicẽs opus nõ iure factũ, & obtinui: nã tũc destrue re debebis. Idẽ si stat per te quod minus iudicetur: quia nolebas te defendere in hac parte. [O P V S A V T E M.] si aliquos lapides portaueris ad ædificadũ: nõ quid possũ nũtiare nouũ opus? certẽ nõ, nisi inceperis opus iã facere. [S I V E A V T E M.] Cũ ædificares, nũtiauĩ tibi nouũ opus: tu satisfdedisti. certẽ si iudicatur te debere destruere opus, siue per te stet quod minus iudicetur: debet destrui arbitrio boni viri: sed si nõ patiaris destrui: tũc agam ad interesse act. ex stipulatu. [O V E S I T V M.] Plures ædificabãt in quodã solo: puta domũ faciẽtes. nũtiauĩ eis nouũ opus. volũt satisfdare. queritur an omnes debeant satisfdare: an sufficit si vnus nomine omnĩu satisfdet: Et dicitur q̄ omnes debent satisfdare, & quilibet

S *Tipulatio*.] **CASVS**. Dicitur in hoc prin. quãdo habet locũ satisfdationis quæ præstat de opere destruendo & c. & certẽ habet locũ cũ tibi ædificati nouũ opus nũtio, dicens te non habere ius ædificandi me inuito. nã si tu vis in opere procedere, debes satisfdare. [S I Q V I S A V T E M.] Si tibi ædificati nũtiauĩ nouũ opus: queritur quale consiliũ tibi detur vt possis in opere procedere: & dicitur q̄ debes satisfdare de destruẽdo opere si apparebit te iniustẽ ædificasse. nã ea præstita, cõsultũ est vtriq; parti: & mihi nuntiatũ, & tibi cui est nũtiatũ: quod dic vt in litera. si autẽ absque satisfdatione in opere processisti: quicquid est factũ, debet destrui. [H A B E T A V T E M.] Si nũtiauĩ tibi ædificati nouũ opus, & satisfdedisti de opere destruẽdo si apparebit te iniustẽ ædificasse: queritur quãdo hæc stipulatio cõmittatur? Et rñ. q̄ tũc quãdo egi cõfessoria vel rei vin. dicẽs opus nõ iure factũ, & obtinui: nã tũc destrue re debebis. Idẽ si stat per te quod minus iudicetur: quia nolebas te defendere in hac parte. [O P V S A V T E M.] si aliquos lapides portaueris ad ædificadũ: nõ quid possũ nũtiare nouũ opus? certẽ nõ, nisi inceperis opus iã facere. [S I V E A V T E M.] Cũ ædificares, nũtiauĩ tibi nouũ opus: tu satisfdedisti. certẽ si iudicatur te debere destruere opus, siue per te stet quod minus iudicetur: debet destrui arbitrio boni viri: sed si nõ patiaris destrui: tũc agam ad interesse act. ex stipulatu. [O V E S I T V M.] Plures ædificabãt in quodã solo: puta domũ faciẽtes. nũtiauĩ eis nouũ opus. volũt satisfdare. queritur an omnes debeant satisfdare: an sufficit si vnus nomine omnĩu satisfdet: Et dicitur q̄ omnes debent satisfdare, & quilibet

S *Tipulatio*.] **CASVS**. Dicitur in hoc prin. quãdo habet locũ satisfdationis quæ præstat de opere destruendo & c. & certẽ habet locũ cũ tibi ædificati nouũ opus nũtio, dicens te non habere ius ædificandi me inuito. nã si tu vis in opere procedere, debes satisfdare. [S I Q V I S A V T E M.] Si tibi ædificati nũtiauĩ nouũ opus: queritur quale consiliũ tibi detur vt possis in opere procedere: & dicitur q̄ debes satisfdare de destruẽdo opere si apparebit te iniustẽ ædificasse. nã ea præstita, cõsultũ est vtriq; parti: & mihi nuntiatũ, & tibi cui est nũtiatũ: quod dic vt in litera. si autẽ absque satisfdatione in opere processisti: quicquid est factũ, debet destrui. [H A B E T A V T E M.] Si nũtiauĩ tibi ædificati nouũ opus, & satisfdedisti de opere destruẽdo si apparebit te iniustẽ ædificasse: queritur quãdo hæc stipulatio cõmittatur? Et rñ. q̄ tũc quãdo egi cõfessoria vel rei vin. dicẽs opus nõ iure factũ, & obtinui: nã tũc destrue re debebis. Idẽ si stat per te quod minus iudicetur: quia nolebas te defendere in hac parte. [O P V S A V T E M.] si aliquos lapides portaueris ad ædificadũ: nõ quid possũ nũtiare nouũ opus? certẽ nõ, nisi inceperis opus iã facere. [S I V E A V T E M.] Cũ ædificares, nũtiauĩ tibi nouũ opus: tu satisfdedisti. certẽ si iudicatur te debere destruere opus, siue per te stet quod minus iudicetur: debet destrui arbitrio boni viri: sed si nõ patiaris destrui: tũc agam ad interesse act. ex stipulatu. [O V E S I T V M.] Plures ædificabãt in quodã solo: puta domũ faciẽtes. nũtiauĩ eis nouũ opus. volũt satisfdare. queritur an omnes debeant satisfdare: an sufficit si vnus nomine omnĩu satisfdet: Et dicitur q̄ omnes debent satisfdare, & quilibet

S *Tipulatio*.] **CASVS**. Dicitur in hoc prin. quãdo habet locũ satisfdationis quæ præstat de opere destruendo & c. & certẽ habet locũ cũ tibi ædificati nouũ opus nũtio, dicens te non habere ius ædificandi me inuito. nã si tu vis in opere procedere, debes satisfdare. [S I Q V I S A V T E M.] Si tibi ædificati nũtiauĩ nouũ opus: queritur quale consiliũ tibi detur vt possis in opere procedere: & dicitur q̄ debes satisfdare de destruẽdo opere si apparebit te iniustẽ ædificasse. nã ea præstita, cõsultũ est vtriq; parti: & mihi nuntiatũ, & tibi cui est nũtiatũ: quod dic vt in litera. si autẽ absque satisfdatione in opere processisti: quicquid est factũ, debet destrui. [H A B E T A V T E M.] Si nũtiauĩ tibi ædificati nouũ opus, & satisfdedisti de opere destruẽdo si apparebit te iniustẽ ædificasse: queritur quãdo hæc stipulatio cõmittatur? Et rñ. q̄ tũc quãdo egi cõfessoria vel rei vin. dicẽs opus nõ iure factũ, & obtinui: nã tũc destrue re debebis. Idẽ si stat per te quod minus iudicetur: quia nolebas te defendere in hac parte. [O P V S A V T E M.] si aliquos lapides portaueris ad ædificadũ: nõ quid possũ nũtiare nouũ opus? certẽ nõ, nisi inceperis opus iã facere. [S I V E A V T E M.] Cũ ædificares, nũtiauĩ tibi nouũ opus: tu satisfdedisti. certẽ si iudicatur te debere destruere opus, siue per te stet quod minus iudicetur: debet destrui arbitrio boni viri: sed si nõ patiaris destrui: tũc agam ad interesse act. ex stipulatu. [O V E S I T V M.] Plures ædificabãt in quodã solo: puta domũ faciẽtes. nũtiauĩ eis nouũ opus. volũt satisfdare. queritur an omnes debeant satisfdare: an sufficit si vnus nomine omnĩu satisfdet: Et dicitur q̄ omnes debent satisfdare, & quilibet

A in solidum. & reddit rationẽ. Secũdò dicit: cũ ædificares in solo quodã, nũtiauim⁹ tibi nouũ opus. tu vis satisfdare. querit̄ an sufficiat si satisfdes vni nostrũ nomine omnĩu, an cuiq; separatim? Et dicit q̄ si inter nos cõueniat cui nostrũ nomine omnĩu satisfdes: seruabitur cõuentio. si autẽ nõ cõueniat, tũc cuiq; nostrũ erit satisfdandum. Tertiò dicit, q̄ in satisfdatione quam præstat ædificans: non solum debet contineri de destruendo si apparebit iniustẽ ædificasse: sed etiam de interesse præstando, quãtum cuiusq; interfit, si hoc maluerit. Quarto dicit: si vni nostrũ nomine omnĩu est cautum per hæc verba, quãti ea res erit: sufficit perinde ac si dixisset, quantum cuiusque interfit. Accur.

l *Stipulatio*. quæ aliquando est satisfdatio, aliquando cautio.

m *Nũtiatione*. remittẽda, & opere demoliendo: & fit sic: promittis te heredẽve tuũ (vt. s. e. nõ solũ. s. fi.) restitutum tuis sumptibus qd̄ post denũtiationẽ feceris: sic & C. de ædi. priua. l. fin. in fi. l. & dolum malũ abesse: vt. j. s. habet. & damnũ quod ob id inflatũ fuerit, resarciturũ: vt. j. titu. j. l. qui bona. s. si quis opus. aut si hoc nõ feceris, quãti ea res erit: vt. j. e. s. siue autẽ. & s. idẽ dixit. illa autẽ clausula, si iudicatũ fuerit nõ iure factũ, vel p te steterit quod minus iudicetur, tacitẽ intelligitur: vt. j. s. haber.

n *Solet*. respondet hĩc iurifconsultus tacitẽ oppositioni.

o *offerre*. not. sic. C. de cõtr. stip. l. magnã. Sed ar. cõtra. j. quo lega. l. fi. s. j. **A D D I T.** Dic secundũ Bar. q̄ hĩc erat opus offerri ad excludendũ ius nũtianti ex nũtiatione quæstitũ. in cõtrario legatarius nõ habebat ius remittendi (aliã retinẽdi) cũ illicitẽ occupasset: idẽ nõ est opus ei offerri: sed satis est petẽti moram nõ fieri.

p *Restituendo*. in pristinum statum.

q *Molurio*. id est constructio: sed demolitio contrarium significat: & est cõtra. C. de ædi. pri. l. fi. Sol. s. l. prox. s. si quis paratus.

r *Restitutorio*. quod est in prin. l. prætor.

f *Compellitur*. quod vi aut clam. vel act. in factum ex hoc edicto.

t *Habet autẽ*. de opere demoliedo: de qua dixi. s. prox. Accur.

u *Conditionem*. scilicet tacitam. sic. j. tit. j. l. iiii. s. hoc autem. & j. de solu. cum quis. in prin. Sed arg. contra. j. de acqui. pos. l. quod meo. s. si furio so. & de duo. reis. duos. in prin. Accur.

x *Committatur*. ad interesse, vel ad operis demolitionem.

y *Si iudicatum*. scilicet opus non iure factum. ex tunc ergo demum poterit agi ex stipulatione. Sed qua actione agetur vt hoc pronuntietur? Respon. confessoria, vel negatoria, vel rei vindicatione: per quas non consequitur vt suis impensis destruat ædificatum: sed tantum consequitur destructionem: & ita necessẽ est agi ex stipulatione secundo iudicio, vt suis impensis. & sic duo sunt iudicia: vt not. s. l. prox. s. nonnulli. sed & si ex eo quod fit in publico, interposita esset stipulatio: ad hoc vt cõmittatur, agetur prius actione populari in factũ: petẽdo id in publicũ, & dicendo non iure factum: & sic committitur stipulatio lata sententia.

z *Quæ*. id est aliqua. Accur.

a *Neque*. id est quod res non defendatur & c. & sic. s. eod. titu. l. si prius. & j. quod vi aut clam. l. j. s. sed & si quis cõtra testationem. & l. vim facit. in prin.

b *Subiicitur*. in stipulatione: vt dixi. s. in prin. huius. l. hoc modo promittis quod dolo malo nõ fiet aliquid quod minus sententiæ pareatur, secundũ Guil. vel quod minus iudicetur: & si cõmittitur sic, absentet se. sic & j. iud. sol. l. iudicatum.

c *Subiicitur*. in stipulatione: vt dixi. s. in prin. huius. l. hoc modo promittis quod dolo malo nõ fiet aliquid quod minus sententiæ pareatur, secundũ Guil. vel quod minus iudicetur: & si cõmittitur sic, absentet se. sic & j. iud. sol. l. iudicatum.

d *Subiicitur*. in stipulatione: vt dixi. s. in prin. huius. l. hoc modo promittis quod dolo malo nõ fiet aliquid quod minus sententiæ pareatur, secundũ Guil. vel quod minus iudicetur: & si cõmittitur sic, absentet se. sic & j. iud. sol. l. iudicatum.

e *Subiicitur*. in stipulatione: vt dixi. s. in prin. huius. l. hoc modo promittis quod dolo malo nõ fiet aliquid quod minus sententiæ pareatur, secundũ Guil. vel quod minus iudicetur: & si cõmittitur sic, absentet se. sic & j. iud. sol. l. iudicatum.

f *Subiicitur*. in stipulatione: vt dixi. s. in prin. huius. l. hoc modo promittis quod dolo malo nõ fiet aliquid quod minus sententiæ pareatur, secundũ Guil. vel quod minus iudicetur: & si cõmittitur sic, absentet se. sic & j. iud. sol. l. iudicatum.

g *Subiicitur*. in stipulatione: vt dixi. s. in prin. huius. l. hoc modo promittis quod dolo malo nõ fiet aliquid quod minus sententiæ pareatur, secundũ Guil. vel quod minus iudicetur: & si cõmittitur sic, absentet se. sic & j. iud. sol. l. iudicatum.

h *Subiicitur*. in stipulatione: vt dixi. s. in prin. huius. l. hoc modo promittis quod dolo malo nõ fiet aliquid quod minus sententiæ pareatur, secundũ Guil. vel quod minus iudicetur: & si cõmittitur sic, absentet se. sic & j. iud. sol. l. iudicatum.

i *Subiicitur*. in stipulatione: vt dixi. s. in prin. huius. l. hoc modo promittis quod dolo malo nõ fiet aliquid quod minus sententiæ pareatur, secundũ Guil. vel quod minus iudicetur: & si cõmittitur sic, absentet se. sic & j. iud. sol. l. iudicatum.

j *Subiicitur*. in stipulatione: vt dixi. s. in prin. huius. l. hoc modo promittis quod dolo malo nõ fiet aliquid quod minus sententiæ pareatur, secundũ Guil. vel quod minus iudicetur: & si cõmittitur sic, absentet se. sic & j. iud. sol. l. iudicatum.

* cessat.

a] Solue vt ibi, secundũ Bart.

b] Istud non placet Bart. quia nõ oritur ex contractu, vt ille actiones: sed oritur ex delicto scilicet inquietationis propter cõtractum: idẽ tempore inquietationis oriri puto. quod est verum, secundũ eundẽ Bart.

a Factum. inceptum, sed non perfectum.
b Accipimus. vt possit denunciare, vel demoliri. Accur.
c Instar. vt sic possit nūtiari. & sic est cōtra. s. eo. l. j. §. potest. Sol. vt ibi. Vel factū scilicet nō dicitur ad hoc vt possit ex stipulatione agi: vel ad hoc vt contempta nūtiatione possit peti destrui: & sic sunt ar. cōtra. j. de pollic. l. j. §. cōpisse. & s. de aur. & argē. le. & si non sint. §. quid ergo. & §. si cui.
d Operis. scilicet noui.
e Siue. a. ex hac litera collige arg. q̄ scriptor potest cogi p̄cisē ad scribēdū, & poni in cōpedibus: vel tenet ad interesse, si hoc placeat scholari: ar. s. quod metus cau. si cū except. §. perinde. & ita cōcordāt omnes doc. Bon. residēt. & est ratio, ne turberetur publica vtilitas, id est studium: sicut & hīc, ne contemnatur edictum p̄toris.
f Inducitur. iniuste adificatum esse.
g Stipulatio. de opere demoliendo: vt in prin. huius l.
h Restituatur. id est destruat. Accur.
i Pecuniam dabit. quia hęc est vna de clausulis in stipulatione comprehensis: vt. j. cod. §. idem dicit. sed et si tantum contineretur ibi opus destrui, tamen ad interesse agi potest: vt & infra de verb. obli. l. quotiens quis alium. & de re iudi. si quis ab alio. §. si. & s. eo. ex operis.
k Petitori. id est nūtiatori. Accur.
l Placuerit. sic. s. de pac. rescritū. §. j. & sic vel p̄cisē ad factū vel ad interesse potest agi: & de hoc est electio actoris: vt. hīc, & s. de procu. l. sed & hęc. §. si. Sed ar. contra in eo. tit. l. non cogendum. §. Sabinus. & facit. s. §. habet.
m Cauere. in solidum, quia & c. sed nuntiatione vni facta sufficit: vt supra. e. de pupillo. §. si plurium.
n Debeant. de opere demoliendo.
o Restitutio. id est destructio.
p Fieri nō possit. vt cōtingat liberatio: vt. j. de ver. obli. eadē. §. fin. Sed cōtra in. e. tit. l. in stipulationib. sed solue vt in. l. ij. eo. ti. i. prin.
q Nuntient. quod est necesse: vt & s. e. l. de pupillo. §. si plurium.
r Cōueniat. qui nomine omniū stipuletur. sic. s. de admini. tu. l. ij.
s Stipulatione. quando vni cauerit.
t Maluerint. s. ad interesse agere: vt. s. eo. §. siue autem. vel maluerint hanc clausulam stipulationi inferere.
u Cautum. nomine suo, & aliorum.
x Quanti ea. quę verba continent veram æstimationem: vt. j. de verb. sig. l. inter hęc verba.
y Eius. scilicet stipulantis.
z Stipulatur. scilicet tantum.
a Stipulationem. quia nō dicit cuius: & sic non ad totū videbatur.
b Sufficere. stipulanti & sociis: vt. s. si quis cau. l. pen. & de procu. in causa. §. si. & facit. j. tit. j. l. plures. & l. in hac stipulatione.
c Ad operis. scilicet totius.
d Ea. s. stipulatio. sed aliās non est in nostro casu.
e Vi opus.] CASVS. Cū tu ædificares, nuntiaui tibi nouū opus: tu sp̄ta nūtiatione i opere p̄cessisti: tādē postea dececessisti. certē heres tuus debet tantum patientiam p̄stare ad opus destruendum: non autem suis expensis. secus si tu adhuc viueres. nam tuis expensis debet destrui. Fran. Accur. ff. Nouum.

Opus autē factū accipimus, b non si vnū vel alterū cementū † fuit positum: sed si proponatur instar c quoddā & quasi facies quædam facta operis. d Siue e autē res iudicetur, f siue res nō defendatur: stipulatio s in id cōmittitur, vt res viri boni arbitrato restituatur. h Quod si ita restitutum non erit: quanti ea res erit, tantam pecuniam dabit, i si hoc petitori k placuerit. l

Si pluribus nūtiatur, omnes debent satisfare. si plures nūtiant, debet omnibus vel vni pro omnibus satisfari: & tunc stipulatio simpliciter concepta, ad omnium interesse refertur. Paulus de Castr.

Quæsitū est, si plures domini ædificent, an omnes cauere m debeant. n Et ait Labeo, vnum * cauere debere: quia restitutio o operis fieri pro parte non possit. p Idē ait, & si plures nuntient, q curandum esse vt vni caueatur, si inter eos cōueniat. r Planē si non conueniat, & singulis erit cauendum. Idem dicit adiciēdum esse in stipulatione, s vt tantum p̄stetur quāti vniuscuiusq; interfit, si hoc maluerint. t Cæterum si ita fuerit (inquit) cautū, u Quāti ea x res erit, dubitabitur, vtrū ad totius corporis æstimationē hęc verba referantur: an verò ad quod eius y interest qui stipulatur. z Ego puto, & si sic fuerit vni cautū, Quāti eaues erit: defendi posse stipulationē a suffi-

c Patientiam. vt & s. e. non solum. §. morte. nō impensam: vt. j. quod vi aut clam. l. vim facit. §. tandiu. & l. cōpetit. §. si. & l. semper in prin. & hoc subiicit, nam & c.
f P̄stare. non impensam.
g Restituendo. i. destruendo in pristinum statum.

h Versatur. vt sumptibus suis tollat. Accur.
i Panam. impensarum.
k Nō succedit. vt & C. ex deli. def. l. j. nisi lite cōtest. vt. j. ti. ij. l. si tertius. §. officiū. & §. si. Itē ar. cōtra. C. de fru. & lit. expē. l. ij. §. heredis quoque. ADDIT. Dic secū dū Bar. hīc q̄ ibi fuit lis cōtest. vel si nō erat cōtest. cōuenitur heres ex suo dolo, secū dū Dy.

Hoc edictū datur cōtra heredē ad patientiā, nō ad impensam. Pau. x xii. MARCELLVS libro quindodecimo Digestorum.

C Vi opus nouū nūtiatum est, tantē remissam nūtiationem opere facto dececessit. debet heres eius patientiā c destruendi operis aduersario p̄stare. f Nā & in restituēdo s huiusmodi opere, eius qui contra edictum fecit, pœna versatur: h porrò autem in pœnam i heres non succedit. k

Istud interdīctū est in rem scriptum: idēō transit in singularem successorem. Bar.

xxiii. IAVOLENVS libro septimo Epistularum.

I S cui opus nouū nuntiatū erat, vendidit p̄diū. l emptor edificauit. emptorē, an venditorē teneri putas, quod m aduersus edictū factū n sit? Respōdit: Cū operis noui nūtiatio facta est: si quid ædificatū o est, emptor, id est dominus p p̄diorū tenetur: q quia nuntiatione operis, non persona r fit: & is demum obligatus est, qui eum locum possidet, in quem o pus nouum nuntiatum est.

DE DAMNO INFECTO, & de suggrundis & protectionibus. † TITVLVS II. Iubere de cauendo, potest fieri per magistratus municipales, licet

q Tenetur. ad patientiam, non ad impensam.
r Non persona. sed rei: vt. s. eo. l. de pupillo. §. nuntiationē. sic creditur. i. mutuatur: vt & s. de tribu. l. procuratoris. §. si plures. sic & sententia p̄dio datur. s. de neg. gest. qui aliena. §. fin. Et p̄dia conueniuntur: j. de publican. l. imperatores.

DE DAMNO INFECTO & de suggrūdis & protectis. Qualiter aduersus futura opera caueatur, dixit: nunc aduersus praterita ruinam minantia. Et quia in sug grundis & protectis plerunque hac sunt: de his specialiter dicit: vt & s. de his qui deie. l. si verò. §. p̄tor. & quę sint hęc, habes. j. de verb. signi. malum. §. i.

Vt superius edictū prospicit dāno nondū facto ne quod a vicino fiat nobis opere nouo, ita hoc edictū ne quod nobis cōtingat ruina vicinarū aditū, & ex vtraq; causa denūtiatio fit. ex illo iuris nostri conseruādi causa vt discedat ab opere. ex hoc dāni depellēdi causa vt caueatur dāni infecti, cui nūtiatione si nō pareatur, nūtiator vice cautionis mittitur in possessionē aditū vicinarū ex decreto p̄toris vel p̄sidis aut magistratus municipalis, & si perseueret nō cauere, etiā eas ades nūtiator possidere iubetur secūdo decreto p̄toris vel p̄sidis. Primo decreto dominus nō deicitur possessione, secūdo deicitur. Sed & is qui ex priori edicto nūtiat nouū opus, potest desiderare ex hoc edicto cauere sibi dāni infecti. i. de dāno vitio q̄ futuri operis. quę postulatio actionē imitatur & dicitur etiā actio damni infecti. Stipulationis hęc ferē formula est, Quod aditū tuarū, arborū loci, operisve vitio intra diē illum dānum mihi cōtingerit, siue quid ibi ruerit, siue scindetur, fodietur, edificabitur eius rei nomine mihi hereditate meo successorūve erit ad quem ea res qua de agitur pertinebit, quāti ea res erit, tantā pecuniā dari? Proponetur etiā hoc rit. actiones in factū in vicinū qui prohibet iri i possessionē, in magistratū municipale qui nō curat cauere dāni infecti, aut vice cautionis iri in possessionem, & interdīctā quadā. Additur in hoc tit. Et de suggrūdis & protectionibus, quia eodem

h Versatur. vt sumptibus suis tollat. Accur.
i Panam. impensarum.
k Nō succedit. vt & C. ex deli. def. l. j. nisi lite cōtest. vt. j. ti. ij. l. si tertius. §. officiū. & §. si. Itē ar. cōtra. C. de fru. & lit. expē. l. ij. §. heredis quoque. ADDIT. Dic secū dū Bar. hīc q̄ ibi fuit lis cōtest. vel si nō erat cōtest. cōuenitur heres ex suo dolo, secū dū Dy.
I s cui.] CASVS. Titius volebat facere domū in quodā solo: nūtiatū sibi: & ipse destitit ab opere, & vēdidit solū illud Sēpronio. tādē Sēpronius sciēs nūtiationē factā vēditori, nō curat: ædificauit in solo illo. quæritur an istud opus destruat? Et dicit q̄ sic. & reddīt ratio in litera: quia nūtiatio & c. & Sēpronius tenetur tantum ad patientiā. Fran. Acc.
l P̄diū. in quo opus faciendum erat.
m Quod. id est quia.
n Factū. subau. quero.
o Aedificatū. postea.
p Dominus. nouus. sed contra. j. quod vi aut clā. l. vim facit. §. tā diu: sed ibi denegat illud dictū: hīc hoc cōcedit. vel ibi fuit ignorās emptor nūtiationē factam: hīc nō. Vel veri⁹ ibi ad impensam nō tenetur, sed ad patientiam sic: vt hīc. & hoc eodē modo solue aliud cōtra. s. de alie. iu. l. ij. §. op⁹. vel sol. vt ibi.

* In indicē tit. & proiectionibus & suggrūdis. † De suggrūdis & protectis pulchrē Bud. s. de iis qui deiecerunt. l. si verò. §. p̄tor ait.

